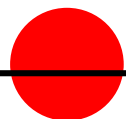

Aktywność i efektywność w zakresie pozyskiwania środków pomocowych na obszarach wiejskich województwa śląskiego

Ekspertyza pn: „Aktywność i efektywność w zakresie pozyskiwania środków pomocowych na obszarach wiejskich województwa śląskiego”, wykonania zgodnie z umową nr 2941/TW/2014 z dnia 25.09.2014 r. przez PORT – Tadeusz Kmiec.

port Tadeusz Kmiec
dr inż. arch.

Autorzy opracowania:

dr inż. arch. Tadeusz Kmiec
mgr Błażej Kmiec

Streszczenie

Niniejsza ekspertyza pn: „Aktywność i efektywność w zakresie pozyskiwania środków pomocowych na obszarach wiejskich województwa śląskiego”, została wykonana zgodnie z umową nr 2941/TW/2014 z dnia 25.09.2014 r. przez PORT – Tadeusz Kmiec.

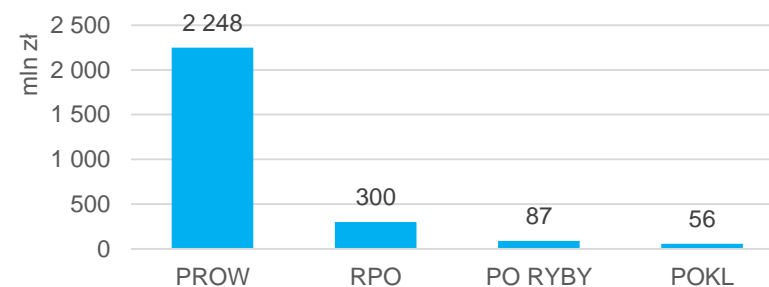
W opracowaniu przeanalizowano aktywność i efektywność w zakresie pozyskiwania środków z następujących funduszy unijnych:

- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich;
- Program Operacyjny RYBY;
- Program Operacyjny Kapitał Ludzki w zakresie wybranych działań: 6.3, 7.3, 9.5;
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego w zakresie wybranego działania: 5.1.

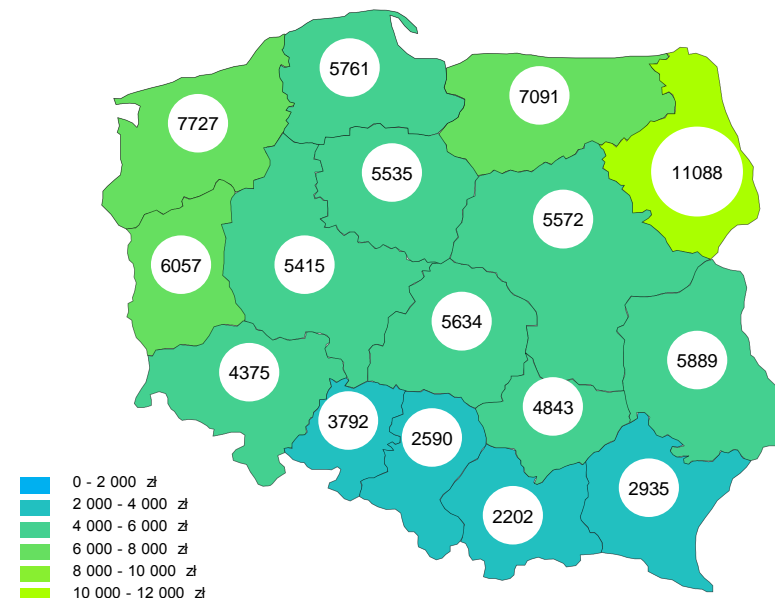
Porównując wielkości bezwzględne wydatkowanych środków pomocowych w ramach wybranych osi i działań można stwierdzić, iż dla rozwoju terenów wiejskich w województwie śląskim najistotniejszym programem był Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. Drugim pod względem znaczenia był Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2007-2013 – Priorytet V Działanie 5.1 swoją wartością stanowiący wielkość ok. 13% PROW. Mniej istotnymi programami z punktu wartości dofinansowania działań uwzględnionych w analizie były PO RYBY oraz PO KL.

Odnosząc powyższe wartości do liczby mieszkańców terenów wiejskich, można wnioskować o relatywnie niskiej aktywności podmiotów w województwie śląskim na tle kraju.

Dofinansowanie w podziale na wybrane działania i programy pomocowe

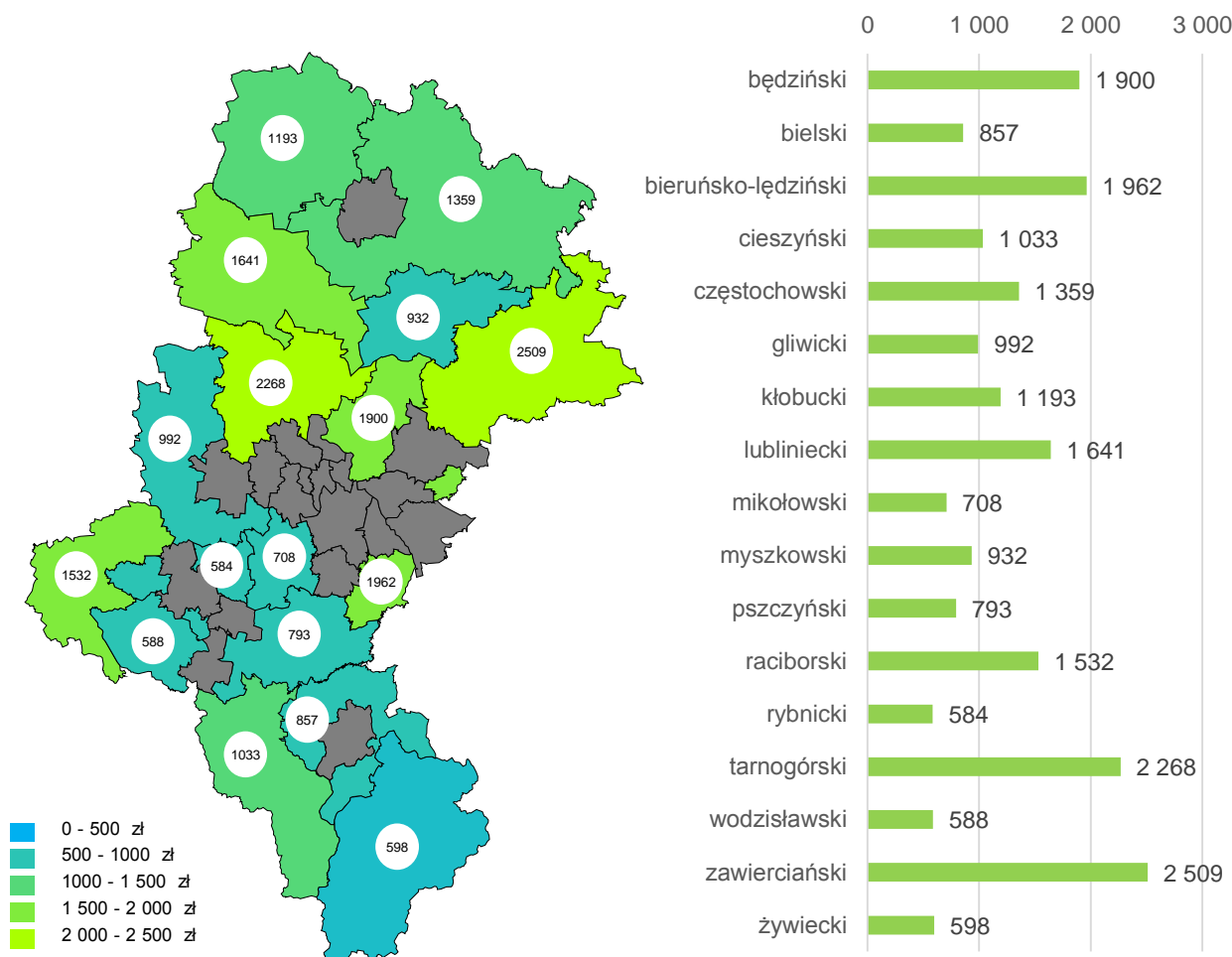
Dofinansowanie w przeliczeniu na 1 mieszkańca terenów wiejskich (zł)

Streszczenie

Na podstawie analizy danych szczegółowych na poziomie powiatów, dla działań dla których była taka możliwość (ze względu na ograniczoną ich dostępność w przypadku PROW tylko dla działań, dla których instytucją wdrażającą jest Urząd Marszałkowski), można wnioskować, że największą aktywnością w wydatkowaniu środków w przeliczeniu na jednego mieszkańca terenów wiejskich, wykazują się podmioty w powiatach: zawierciańskim, tarnogórskim, bieruńsko-lędzińskim i będzińskim, tj. głównie zlokalizowane w północnej części województwa śląskiego. Najniższe wartości występują w powiatach: rybnickim, wodzisławskim, żywieckim.

Dofinansowanie w przeliczeniu na 1 mieszkańca terenów wiejskich (zł)

Streszczenie

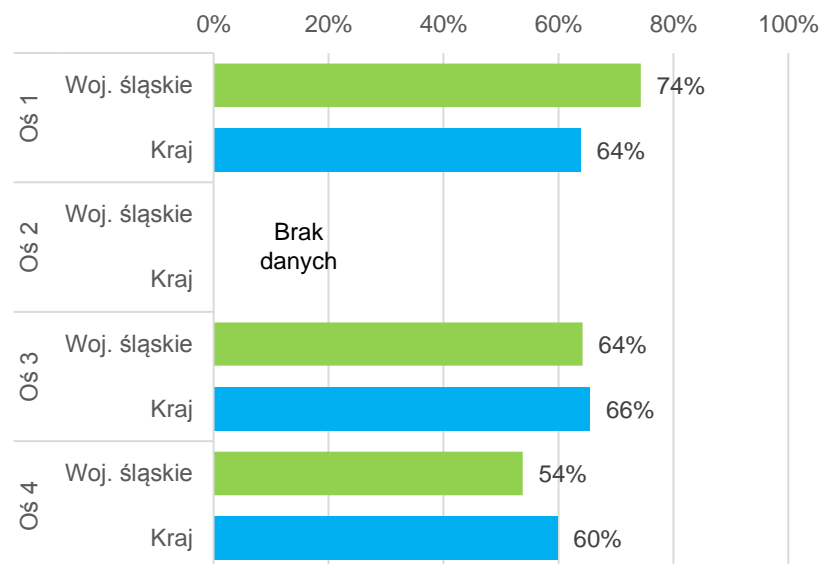
Ogółem dla działań, dla których były dostępne odpowiednie dane, można stwierdzić, że efektywność pozyskiwania środków w województwie śląskim w ramach PROW była niższa niż średnia krajowa. Dotyczy to zarówno poprawności wniosków (wskaźnik liczby wniosków, które przeszły weryfikację formalną na poziomie 56% względem średniej dla kraju 64%) oraz trwałości umów (wskaźnik udziału wartości umów czynnych w umowach pierwotnych na poziomie 79% względem średniej dla kraju 83%). Przedstawione wartości oznaczają, że większy był odsetek błędnie przygotowanych wniosków dla małych projektów, natomiast więcej umów zostało rozwiązanych lub zmienionych dla projektów o większej wartości.

Należy zauważyć, iż:

- W Osi 1, w działaniach 111 oraz 123 występuje dość duży odsetek wniosków źle przygotowanych. Dla działania 111 jedynie ¼ wniosków była przygotowana prawidłowo a dla działania 123 60%.
- W Osi 2 w działaniu 225 występuje istotny odsetek wniosków źle przygotowanych.
- W Osi 3 praktycznie we wszystkich działaniach występuje znaczny udział wniosków które nie otrzymały pozytywnej oceny pod względem formalnym.
- W Osi 4 znaczny udział wniosków które nie otrzymały pozytywnej oceny pod względem formalnym występuje w działaniach 413 (ok. 1/2 !) oraz 421 (ok. 3/4).

Wskazuje to raczej na słabe przygotowanie informacji o warunkach składania wniosków i uzyskania dofinansowania lub nadmiernie wygórowanych warunkach.

Poprawność formalna wniosków w ramach naborów PROW

Spis treści

	strona
1. Metodyka analizy	7
2. Charakterystyka województwa śląskiego	14
3. Interwencja publiczna na obszarach wiejskich w latach 2007 – 2013	20
4. Aktywność i efektywność w zakresie pozyskiwania środków pomocowych na terenach wiejskich województwa śląskiego	26
4.1. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich	39
4.2. Program Operacyjny RYBY	122
4.3. Program Operacyjny Kapitał Ludzki	146
4.4. Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego	169
5. Wnioski i rekomendacje	180

Metodyka analizy

Cel i zakres analizy

Cel analizy

Cel niniejszego opracowania jest wypracowanie wniosków i rekomendacji dotyczących aktywności i efektywności w zakresie pozyskiwania środków pomocowych na obszarach wiejskich województwa śląskiego. Wyniki analizy będą stanowiły element niezbędny do przygotowania Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich Województwa Śląskiego do roku 2030.

Biorąc pod uwagę powyższe cele, niniejsze opracowanie odpowiada na szereg kluczowych pytań dotyczących zarówno potrzeb związanych z pomocą publiczną z wykorzystaniem środków unijnych na terenach wiejskich jak i pytań dotyczących efektywności procesu pozyskiwania tych środków przez różne grupy beneficjentów. Do najważniejszych pytań, na które starano się znaleźć odpowiedź należą w szczególności:

- Jak kształtuje się aktywność pozyskiwania środków pomocowych w województwie śląskim na tle kraju oraz w poszczególnych powiatach województwa śląskiego?
- Którzy beneficjenci korzystali z pomocy unijnej oraz na jakie cele środki te były wydatkowane?
- Jak rozkładała się realizacja projektów w poszczególnych latach perspektywy finansowej 2007-2013?
- W jakim stopniu beneficjenci projektów mieli wystarczające informacje i umiejętności by pozyskiwać środki w sposób efektywny?
- W jakim stopniu procedura wyboru projektów minimalizowała ryzyko niezrealizowania projektu w ogóle lub zmiany jego zakresu?

Zakres analizy

Analiza została sporządzona w następujących wymiarach:

- Przedmiotowym – uwzględnia działania w ramach programów pomocowych: PROW, PO RYBY, POKL oraz RPO województwa śląskiego.
- Podmiotowym – uwzględnia różne grupy beneficjentów, m.in.: JST, osoby fizyczne, MŚP, dużych przedsiębiorców, stowarzyszenia, itp..
- Czasowym – uwzględnia podział projektów ze względu na rok rozpoczęcia ich realizacji.
- Przestrzennym – uwzględnia podział administracyjny między województwa oraz powiaty w województwie śląskim.

Metodyka analizy

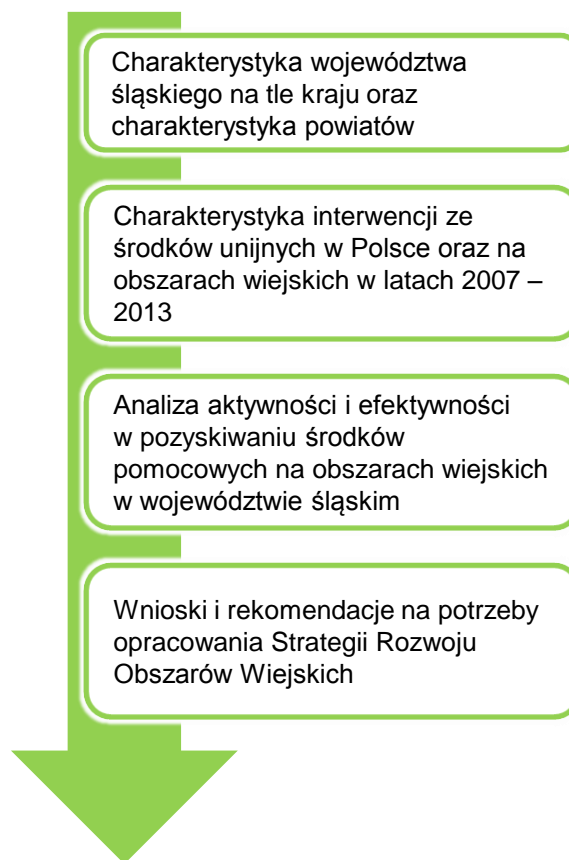
Niniejsze opracowanie zostało oparte na danych zastanych – przeprowadzona analiza jest analizą typu desk research*.

Ze względu na konkretny cel opracowania, jakim jest w szczególności uzupełnienie niezbędnej wiedzy i rekomendacje do opracowania Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich, w trakcie badań kierowano się następującymi przesłankami, które w ocenie autorów, zwiększają przydatność opracowania:

- Oparcie na podejściu całościowym oraz zagłębianie się w poszczególne obszary analizy „od ogółu do szczegółu”. W pierwszej części dokumentu przedstawiono ogólne informacje o wykorzystaniu środków pomocowych w Polsce. Następnie uszczegółowiono analizę dla terenów wiejskich, a na końcu skupiono się na obszarze województwa śląskiego i wybranych działaniach w ramach programów pomocowych.
- Ustrukturyzowanie danych. Ze względu na gromadzenie i przetwarzanie danych w różnych systemach i na różne potrzeby, dane pierwotne wymagały dostosowania do spójnego układu i formatu, który umożliwiłby ich spójną analizę.
- Porównywalność wyników i uwzględnienie kontekstu. W analizie wykorzystano poza bezwzględnymi wartościami także takie miary aktywności i efektywności, które uwzględniałyby zróżnicowanie liczby mieszkańców lub wielkości realizowanych projektów. W związku z powyższym analiza została rozszerzona o charakterystykę województwa śląskiego na tle kraju oraz charakterystykę poszczególnych powiatów w województwie.

Powyższe założenia zostały odzwierciedlone w etapach niniejszego opracowania oraz jego strukturze.

Etapy analizy i struktura opracowania

*Zakres i źródła wykorzystanych danych zostały przedstawione na stronie 8.

Założenia i definicje

W niniejszym opracowaniu przyjęto trzy kluczowe założenia i definicje, które warunkują porównywalność przedstawionych wyników między tym a innymi opracowaniami. Definicje i założenia te dotyczą: klasyfikacji obszarów jako wiejskich, miar aktywności w pozyskiwaniu środków oraz miar efektywności w pozyskiwaniu środków pomocowych.

Klasyfikacja obszarów jako wiejskich

- Część gminy miejsko-wiejskiej po wyłączeniu terenu zajmowanego przez miasto położone w tej gminie lub gmina, która na swoim terytorium nie zawiera miasta.
- Przyjęto założenie, że na terenie gmin miejskich nie znajdują się obszary wiejskie. Mimo, że założenie to wyklucza pewną część obszarów wiejskich z analizy, w przypadku odmiennej klasyfikacji nie możliwe byłoby rozdzielenie działań w ramach gminy miejskiej na te, które realizowane są na obszarach zurbanizowanych i obszarach wiejskich.
- W przypadku braku możliwości wyodrębnienia działań na obszarach wiejskich w gminie miejsko-wiejskiej, przyjęto, że gmina miejsko-wiejska w ogólności ma cechy obszarów wiejskich i uwzględniono je w analizie.

Miary aktywności pozyskiwania środków

Za miary aktywności pozyskiwania środków uznano:

- Wartość inwestycji i działań realizowanych na analizowanych obszarach
- Wysokość dofinansowania dla tych inwestycji i działań
- Wartości inwestycji i wysokości dofinansowania w przeliczeniu na jednego mieszkańca terenów wiejskich
- Średnie wartości inwestycji i wysokości dofinansowania

Miary efektywności pozyskiwania środków

Za miary efektywności w pozyskiwaniu środków uznano:

- Udział (liczby i wartości) poprawnych formalnie wniosków o dofinansowanie we wszystkich złożonych wnioskach. Miara ta wskazuje na ile poprawnie zostały przygotowane materiały informacyjne i wymagania dotyczące naboru wniosków i ich formy, a beneficjenci posiadali wystarczające kompetencje w zakresie przygotowania dokumentacji.
- Udział (liczby i wartości) umów czynnych w pierwotnie podpisanych umowach. Miara ta odzwierciedla na ile wybór projektów został oparty na kryteriach, które minimalizowałyby ryzyko niezrealizowania projektu lub zmiany jego zakresu.

Źródła danych

Niniejsze opracowanie zostało oparte na danych zastanych – przeprowadzona analiza jest analizą typu desk research. W opracowaniu wykorzystano następujące dane, dokumenty programowe i informacje umieszczone na stronach internetowych.

Dane wejściowe

- Dla Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich:
 - Zbiorcze sprawozdanie miesięczne z realizacji Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013” na dzień 30.09.2014r, udostępnione przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
 - Wykaz beneficjentów oraz projektów, udostępniony przez Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego
- Dla PO RYBY: „Wykaz beneficjentów, którzy otrzymali pomoc finansową w ramach PO <<Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013>>” za poszczególne lata, udostępniony na stronie Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi: <http://www.minrol.gov.pl/Wsparcie-rolnictwa-i-rybolowstwa/PO-RYBY-2007-2013/Kontrola-monitoring-sprawozdawczosc>.
- Dla POKL oraz RPO: Raport „Umowy o dofinansowanie wg projektów, programów, poziomów wdrażania, województw, powiatów, gmin, danych dotyczących beneficjentów, tematu priorytetu i formy prawnej, czy projekt zakończony” udostępniony z Krajowego Systemu Informatycznego SIMIK 08-13 na stronie http://www.funduszeuropejskie.gov.pl/AnalizyRaportyPodsumowania/Documents/Umowy_wszystko_31_10_2014.zip
- Dane statystyki publicznej dostępne w Banku Danych Lokalnych GUS pod adresem: www.stat.gov.pl/bdl

Dokumenty programowe

- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (PROW 2007-2013), Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Warszawa, 2007
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2007-2013, Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, Katowice, 2011
- Program Operacyjny Kapitał Ludzki, Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, Warszawa, 2014,
- Program Operacyjny „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013”, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Warszawa, 2008

Strony internetowe

- www.minrol.gov.pl
- www.funduszeuropejskie.gov.pl
- prow.slaskie.pl
- rpo.slaskie.pl
- www.arimr.gov.pl

Źródła danych dla Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich

Analizy pozyskiwania środków z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich oparto na danych udostępnionych przez Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego oraz Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Ze względu na ograniczoną szczegółowość danych udostępnionych dla działań wdrażanych przez ARiMR, analiza na poziomie powiatów została wykonana tylko dla działań wdrażanych przez Urząd Marszałkowski.

Oś		Działanie	Udostępniający dane	Dane dla powiatów
Oś 1 Poprawa konkurencyjności sektora rolnego i leśnego	111	Szkolenia zawodowe dla osób zatrudnionych w rolnictwie i leśnictwie	ARiMR	X
	112	Ułatwianie startu młodym rolnikom	ARiMR	X
	113	Renty strukturalne	ARiMR	X
	114	Korzystanie z usług doradczych	ARiMR	X
	121	Modernizacja gospodarstw rolnych	ARiMR	X
	123	Zwiększanie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej	ARiMR	X
	125	Poprawianie i rozwijanie infrastruktury związanej z rozwojem i dostosowaniem rolnictwa i leśnictwa	Urząd Marszałkowski	✓
	126	Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku wystąpienia klęsk żywiołowych oraz wprowadzenie odpowiednich działań zapobiegawczych	ARiMR	X
	132	Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności	ARiMR	X
	133	Działania informacyjne i promocyjne	ARiMR	X
	141	Wspieranie gospodarstw niskotowarowych - zobowiązania PROW 2004-2006	ARiMR	X
	142	Grupy producentów rolnych	ARiMR	X
Oś 2 Poprawa środowiska naturalnego i obszarów wiejskich	211, 212	Wspieranie gospodarowania na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania	ARiMR	X
	214	Program rolnośrodowiskowy	ARiMR	X
	221, 223	Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne	ARiMR	X
	226	Odtwarzanie potencjału produkcji leśnej zniszczonego przez katastrofy oraz wprowadzanie instrumentów zapobiegawczych	ARiMR	X
Oś 3 Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej	311	Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	ARiMR	X
	312	Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	ARiMR	X
	321	Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej	Urząd Marszałkowski	✓
	313, 322, 323	Odnowa i rozwój wsi	Urząd Marszałkowski	✓
Oś 4 LEADER	413	Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju	Urząd Marszałkowski	✓
	421	Wdrażanie projektów współpracy	Urząd Marszałkowski	✓
	431	Funkcjonowanie lokalnej grupy działania	Urząd Marszałkowski	✓

Szczegółowość przeprowadzonej analizy

Ze względu na zróżnicowaną szczegółowość dostępnych danych, analizy zostały wykonane na poziomie powiatów i województw, zgodnie z poniżej przedstawionym schematem.

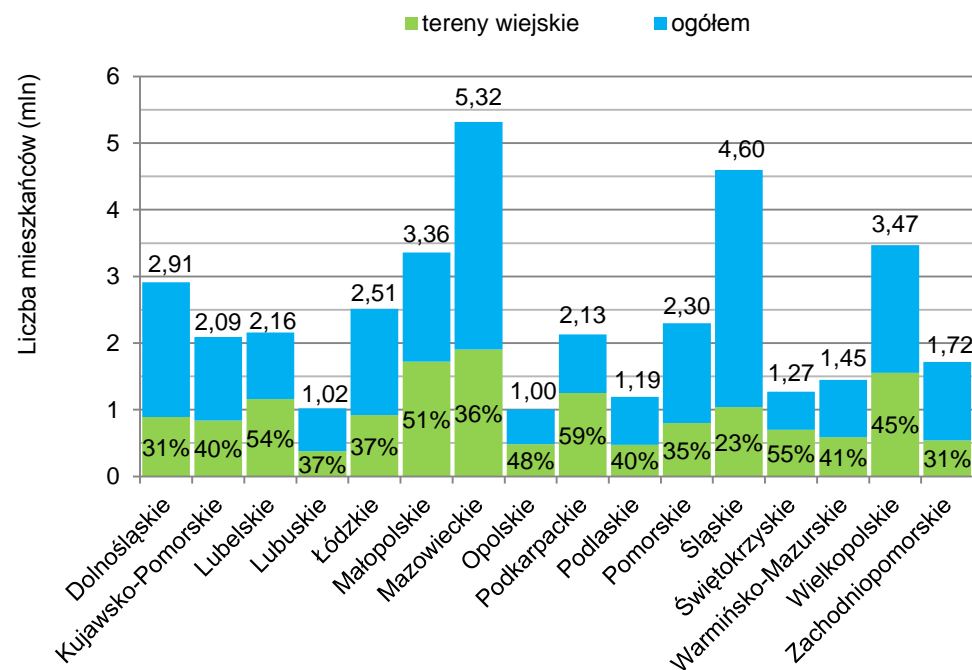
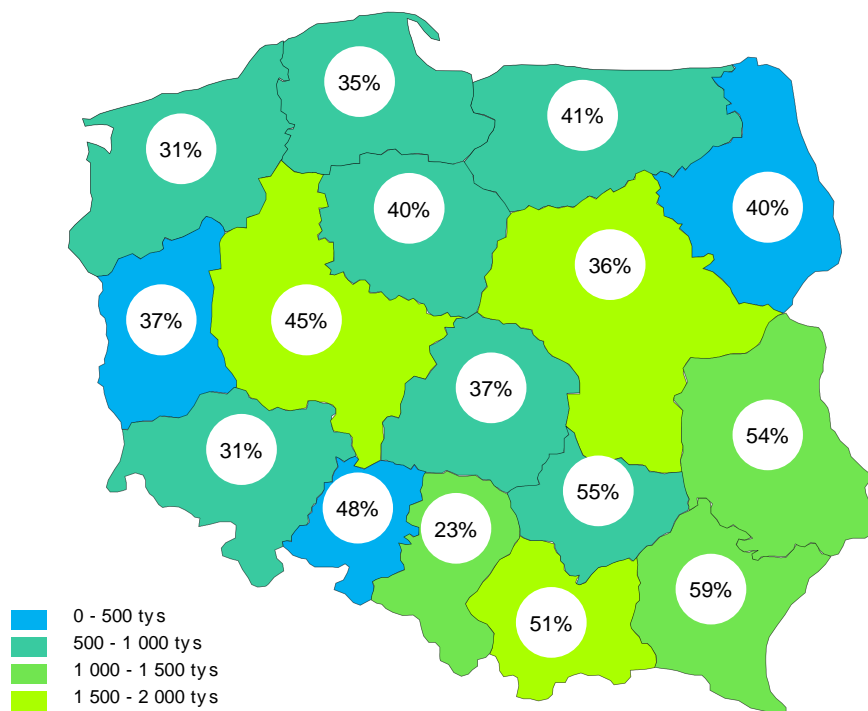
Analiza programu	Szczegółowość na poziomie powiatu	Szczegółowość na poziomie województwa
PO RYBY (wszystkie osie)	✓	✓
PO KL (wybrane działania: 6.3, 7.3, 9.5)	✓	✓
RPO Województwa Śląskiego (wybrane działanie 5.1)	✓	✓
PROW (wszystkie osie)	X	✓
PROW (wybrane działania UM)	✓	✓
Sumarycznie (z całym PROW)	X	✓
Sumarycznie (z wybranymi działaniami UM w PROW)	✓	✓

Charakterystyka województwa śląskiego

Struktura ludności i stopień urbanizacji

W strukturze Polski tereny wiejskie zamieszkuje 15,2 mln mieszkańców tj. 40% populacji, natomiast tereny miejskie 23,3 mln mieszkańców (60%). Proporcja ta odzwierciedla stan i przebieg procesu urbanizacji. W województwie śląskim udział mieszkańców terenów wiejskich jest niższy i wynosi 23%. Zamieszkuje je ok. 1mln mieszkańców. Województwo śląskie ma najwyższy stopień urbanizacji spośród wszystkich w kraju.

Liczba i udział mieszkańców terenów wiejskich

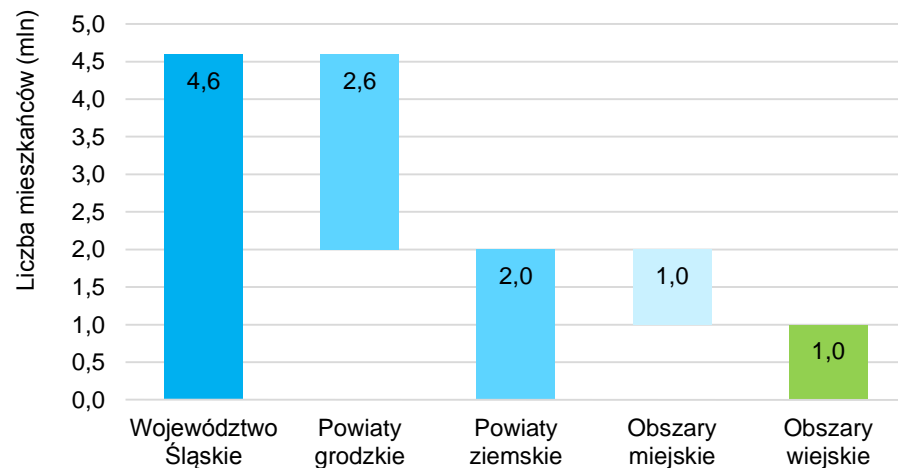
Struktura ludności i stopień urbanizacji

Łączna liczba mieszkańców województwa śląskiego wynosi 4,6 mln z czego 57% tj. 2,6 mln zamieszkuje w powiatach grodzkich, a 2,0 mln w powiatach ziemskich (43%).

Z całkowitej liczby 2,0 mln mieszkańców powiatów ziemskich 1,0 mln zamieszkuje na terenach wiejskich (50% w powiatach ziemskich i 21,7% ogółem w województwie).

Rozróżnienie powyższe wykorzystywane będzie w dalszych częściach analizy dla odniesienia wielkości pozyskiwanych środków do faktycznej liczby mieszkańców terenów wiejskich.

Struktura ludności w województwie śląskim

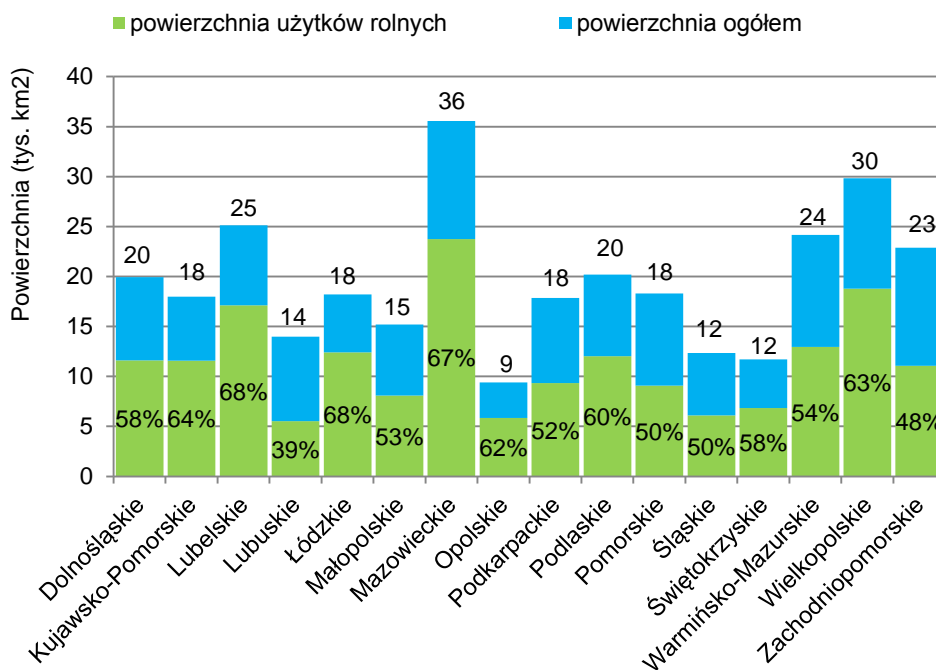
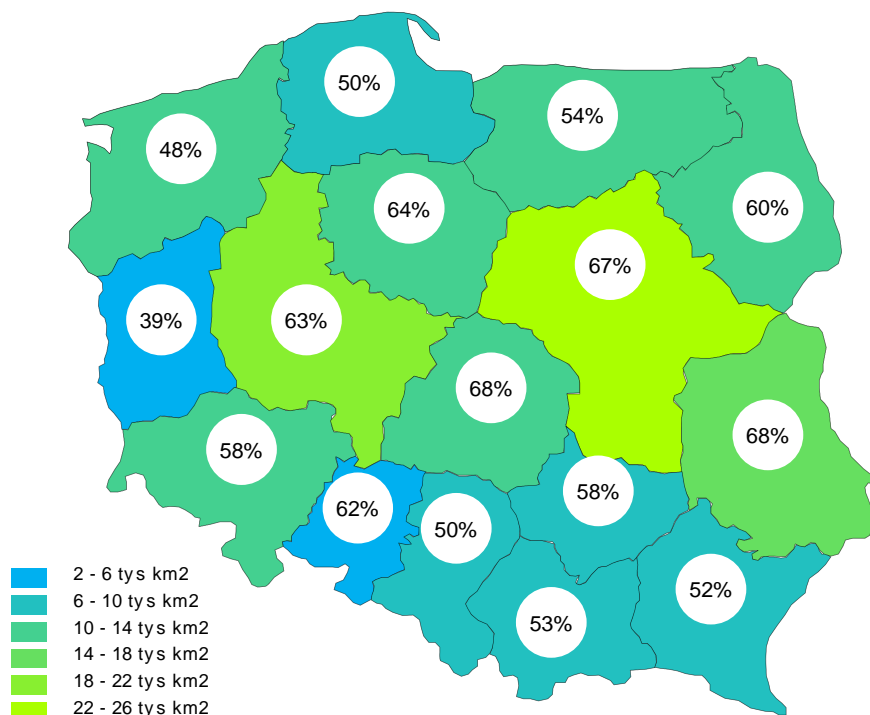

Źródło: Wikipedia (udostępnione na licencji CC BY-SA 3.0)

Powierzchnia użytków rolnych

W całkowitej powierzchni Kraju – 312 tys. km² użytki rolne zajmują 182 tys. km², tj. 58%. W województwie śląskim przy powierzchni 12,3 tys km² użytki rolne zajmują 6,1 tys. km² (50%). Należy zwrócić uwagę, iż niektóre województwa postrzegane potocznie jako wysoce zurbanizowane (np. mazowieckie) mają wysoki udział użytków rolnych i odwrotnie, województw postrzegane jako słabo zurbanizowane mają niewielki udział terenów użytków rolnych (np. Lubuskie – 39%). Jedną z prawdopodobnych przyczyn jest znaczący udział terenów leśnych w powierzchni niektórych województw

Powierzchnia i udział użytków rolnych

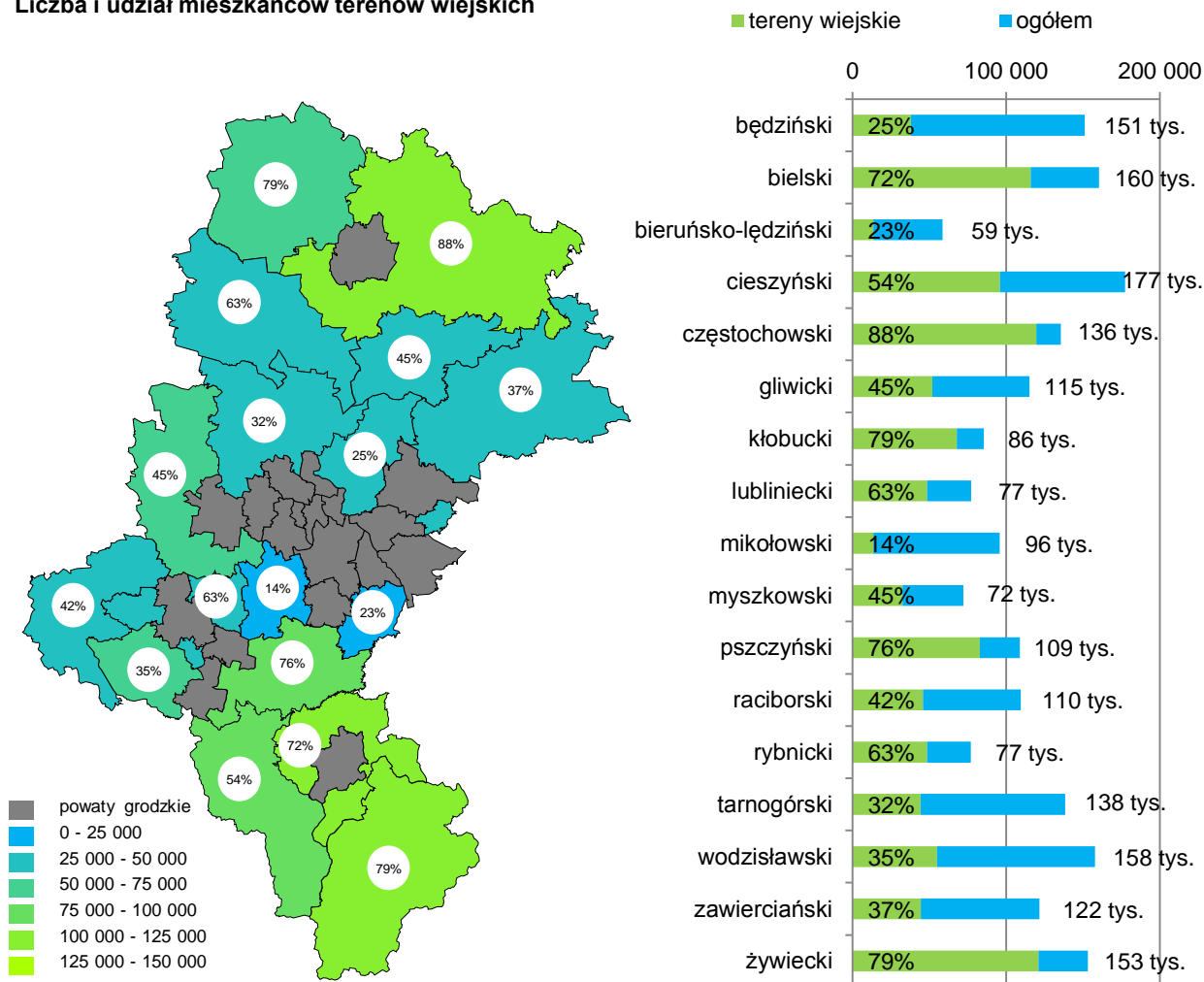

Struktura ludności i stopień urbanizacji

W poszczególnych powiatach ziemskich udział mieszkańców terenów wiejskich jest bardzo zróżnicowany od 14% w powiecie mikołowskim do 79% w powiecie żywieckim. Niski udział mieszkańców zamieszkałych na terenach wiejskich w powiatach mikołowskim i bieruńsko-lędzkim w dalszych częściach opracowani a zaznaczy się w relatywnie wysokich wskaźnikach dla tych powiatów, o czym nie wolno zapominać.

Warto również mieć na uwadze, iż niektóre powiaty będą osiągały wysokie wskaźniki przy wysokim udziale mieszkańców na terenach wiejskich np. powiaty: bielski, cieszyński, pszczyński, żywiecki czy częstochowski.

Liczba i udział mieszkańców terenów wiejskich

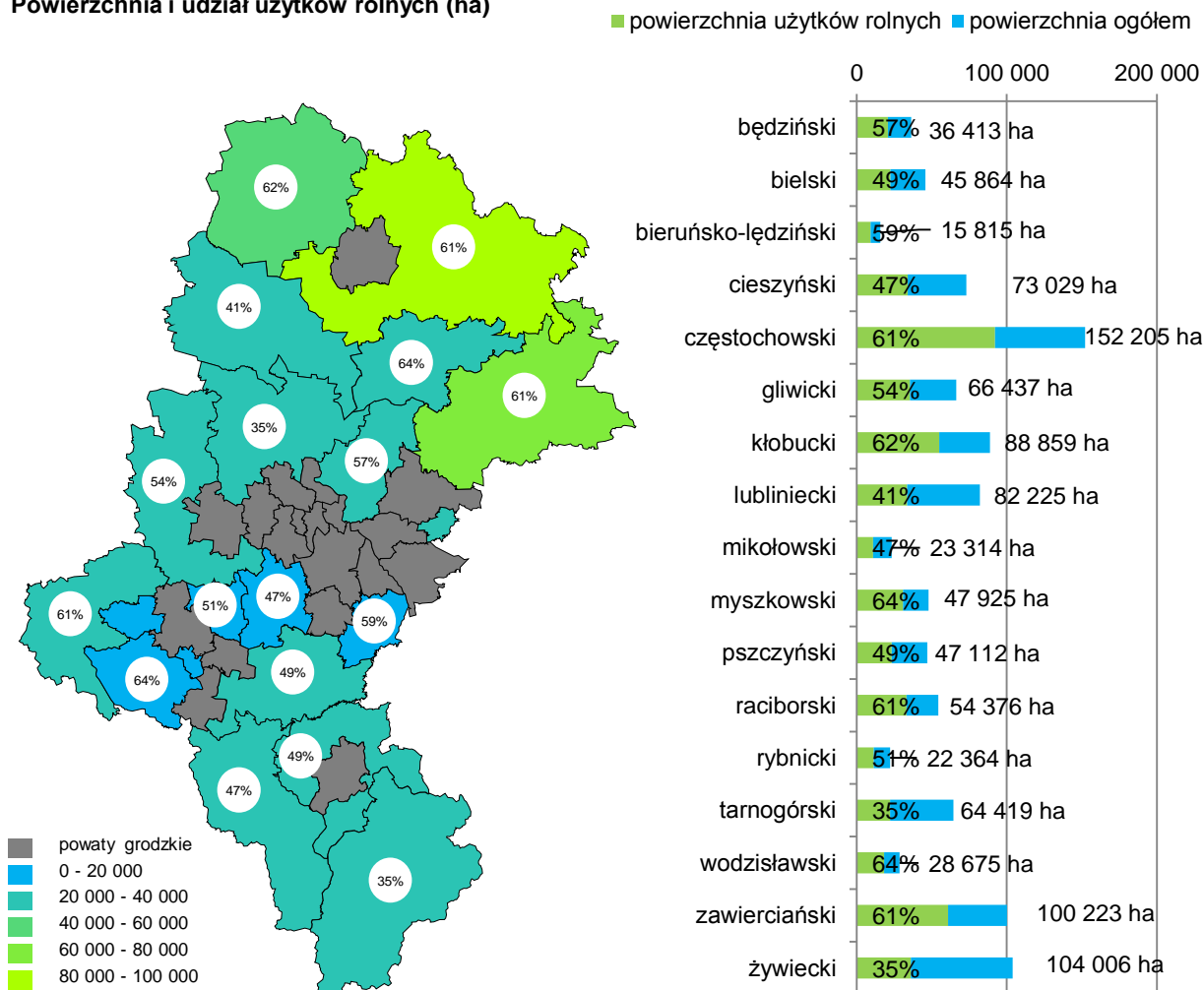
Powierzchnia użytków rolnych

Użytki rolne w województwie śląskim zajmują 611 tys ha, z czego w powiatach grodzkich znajduje się 60 tys ha (10%), a w powiatach ziemskich - 551 tys ha (90%).

Udział użytków rolnych w powierzchni całkowitej (średnia w kraju 58%, średnia w województwie 50%) w poszczególnych powiatach zawiera się w przedziale od 35% do 64%.

Zróżnicowanie to jest zdecydowanie mniejsze niż w zakresie udziału mieszkańców tych terenów – dla przypomnienia od 14% w powiecie mikołowskim do 79% w powiecie żywieckim.

Powierzchnia i udział użytków rolnych (ha)

Interwencja publiczna na obszarach wiejskich w latach 2007 – 2013

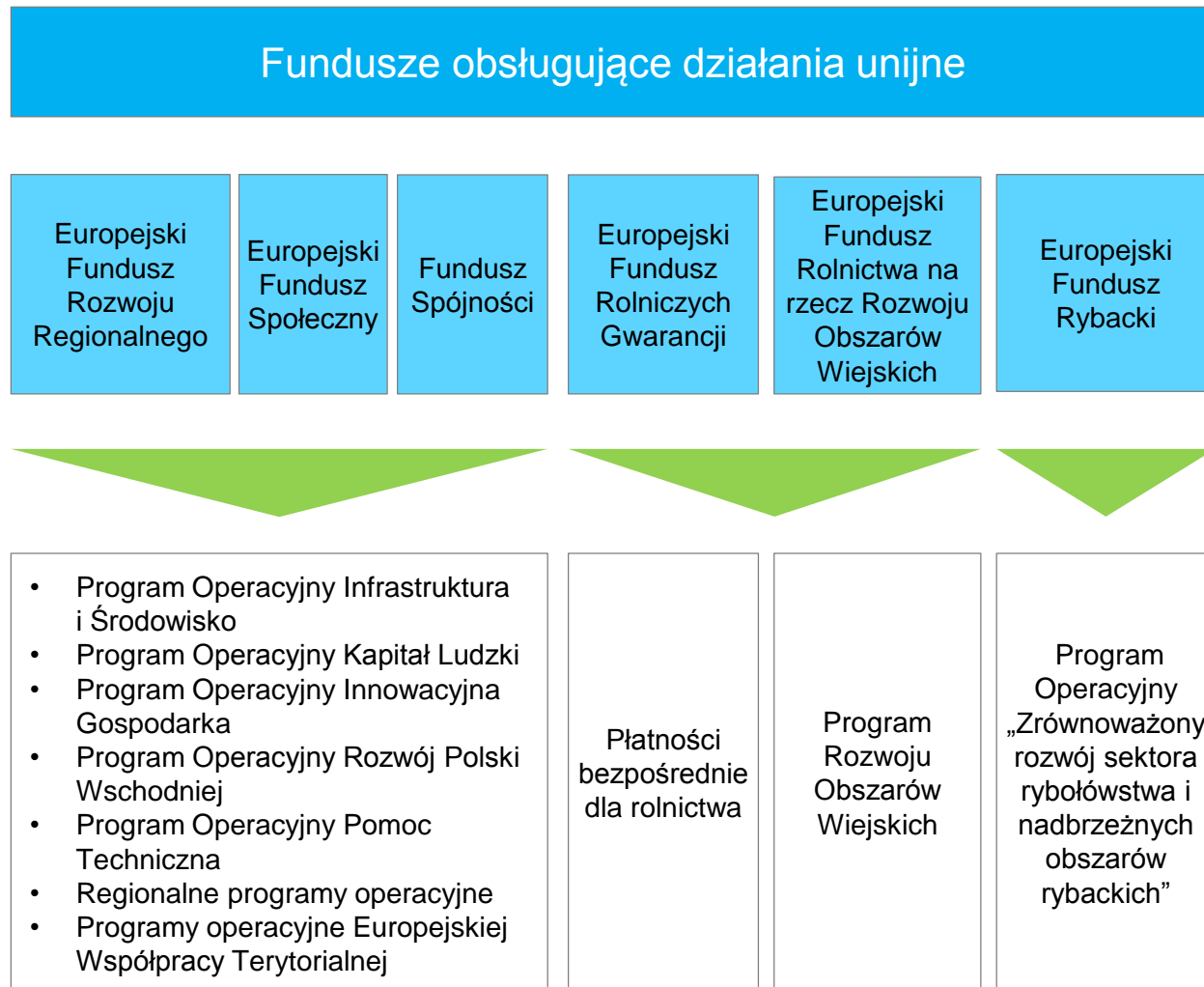
Wybrane fundusze obsługujące działania unijne

Programy i działania unijne są realizowane między innymi w ramach dwóch polityk: spójności (inaczej zwanej regionalną) oraz wspólnej polityki rolnej.

Źródłem finansowania pierwszej z nich są: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny oraz Fundusz Spójności.

Finansowanie Wspólnej Polityki Rolnej opiera się natomiast na: Europejskim Funduszu Rolniczych Gwarancji, Europejskim Funduszu Rolnictwa na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskim Funduszu Rybackim.

Z powyżej wskazanych sześciu funduszy realizowane są inwestycje i działania z programów operacyjnych oraz wypłacane płatności bezpośrednie dla rolnictwa.

Programy unijne w latach 2007 - 2013

Dokumentem określającym wdrażanie Funduszy Europejskich na lata 2007-2013 jest Narodowa Strategia Spójności (NSS) (nazwa urzędowa: Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia, NSRO). Określa ona priorytety i obszary wykorzystania oraz system wdrażania funduszy unijnych: Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) oraz Funduszu Spójności.

Celem strategicznym NSS jest tworzenie warunków dla wzrostu konkurencyjności gospodarki polskiej opartej na wiedzy i przedsiębiorczości, zapewniającej wzrost zatrudnienia oraz wzrost poziomu spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej.

Programy EWT

Europejska Współpraca Terytorialna zawiera w sobie wiele Programów, z których można otrzymać środki na bardzo różne projekty. Realizacji założeń Europejskiej Współpracy Terytorialnej służą trzy typy programów:

- programy współpracy transgranicznej;
- programy współpracy transnarodowej;
- programy współpracy międzyregionalnej.

Program Operacyjny Pomoc Techniczna

Celem Programu jest zapewnienie sprawnej realizacji założeń wydatkowania środków unijnych, za co odpowiedzialne są Instytucje Zarządzające.

Środki z programu PO PT mają pomóc temu, aby przyznawanie dotacji nie opóźniało się i aby wszyscy byli dobrze poinformowani, kiedy i na co mogą otrzymać środki, a także co muszą zrobić, aby otrzymać dotację. Są to właśnie środki z programu PO PT.

Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej

Program realizowany na obszarze pięciu województw Polski Wschodniej: warmińsko-mazurskiego, podlaskiego, lubelskiego, podkarpackiego i świętokrzyskiego. Obszar ten jest słabiej rozwinięty od pozostałej części kraju, dlatego potrzebuje dodatkowego wsparcia ze środków unijnych.

Celem programu jest „Przyspieszenie tempa rozwoju społeczno-gospodarczego Polski Wschodniej w zgodzie z zasadą zrównoważonego rozwoju”, tzn. pomoc województwom Polski Wschodniej w szybszym osiągnięciu poziomu rozwoju województw w innych częściach Polski, bez negatywnego wpływu na stan środowiska naturalnego.

Źródło: <http://www.funduszeuropejskie.gov.pl/OrganizacjaFunduszyEuropejskich/Strony/NSS.aspx>

Programy unijne w latach 2007 - 2013

Cel strategiczny osiągany będzie poprzez realizację horyzontalnych celów szczegółowych. Celami horyzontalnymi NSS są: poprawa jakości funkcjonowania instytucji publicznych oraz rozbudowa mechanizmów partnerstwa: poprawa jakości kapitału ludzkiego i zwiększenie spójności społecznej; budowa i modernizacja infrastruktury technicznej i społecznej mającej podstawowe znaczenie dla wzrostu konkurencyjności Polski; podniesienie konkurencyjności i innowacyjności przedsiębiorstw, w tym szczególnie sektora wytwórczego o wysokiej wartości dodanej oraz rozwój sektora usług; wzrost konkurencyjności polskich regionów i przeciwdziałanie ich marginalizacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej; wyrównywanie szans rozwojowych i wspomaganie zmian strukturalnych na obszarach wiejskich.

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko

Celem programu jest poprawa atrakcyjności inwestycyjnej Polski i jej regionów poprzez rozwój infrastruktury technicznej przy równoczesnej ochronie i poprawie stanu środowiska, zdrowia, zachowaniu tożsamości kulturowej i rozwijaniu spójności terytorialnej.

Bardzo ważną rzeczą dla rozwoju i poprawy warunków życia społeczeństwa jest tzw. infrastruktura techniczna. Składa się na nią szereg elementów, takich jak:

- energetyka;
- dostarczanie wody;
- usuwanie ścieków;
- usuwanie odpadów;
- transport.

Program Operacyjny Kapitał Ludzki

Celem strategicznym Programu jest umożliwienie pełnego wykorzystania potencjału zasobów ludzkich, zarówno w wymiarze indywidualnym, jak i społecznym. W szczególności chodzi tu o koncentrację na obszarach zatrudnienia, edukacji, aktywizacji zawodowej, integracji społecznej oraz o budowę sprawnej administracji publicznej. PO KL ma na celu wzrost poziomu zatrudnienia i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw i ich pracowników, podniesienie poziomu wykształcenia, zmniejszenie obszarów wykluczenia społecznego, wsparcie dla budowy struktur administracyjnych państwa oraz zwiększenie spójności społecznej i terytorialnej.

Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka

Program ma na celu wspieranie szeroko rozumianej innowacyjności (w skali kraju lub na poziomie międzynarodowym). W ramach PO IG wsparcie mogą otrzymać przedsiębiorstwa, instytucje otoczenia biznesu oraz jednostki naukowe, które chcą pomóc firmom we wdrażaniu najnowszych rozwiązań technologicznych. Ponadto PO IG finansuje duże projekty, które mają na celu stworzenie odpowiednich warunków rozwoju dla innowacyjnych przedsiębiorstw.

Źródło: <http://www.funduszeuropejskie.gov.pl/OrganizacjaFunduszyEuropejskich/Strony/NSS.aspx>

Programy unijne w latach 2007 - 2013

Obok działań o charakterze prawnym, fiskalnym i instytucjonalnym cele NSS będą realizowane za pomocą programów (tzw. programów operacyjnych), zarządzanych przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, programów regionalnych (tzw. regionalnych programów operacyjnych), zarządzanych przez zarządy poszczególnych województw i projektów współfinansowanych ze strony instrumentów strukturalnych, tj.: Program Infrastruktura i Środowisko – EFRR i FS; Program Innowacyjna Gospodarka – EFRR; Program Kapitał Ludzki – EFS; 16 programów regionalnych – EFRR; Program Rozwój Polski Wschodniej – EFRR; Program Pomoc Techniczna – EFRR; Programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej – EFRR.

16 Regionalnych Programów Operacyjnych

Programy operacyjne dla każdego województwa, stanowiące przykład znaczącej decentralizacji zarządzania procesami rozwojowymi. Takie rozwiązanie ma na celu identyfikowanie potrzeb na jak najniższym szczeblu, tak, aby działania zawarte w Regionalnych Programach Operacyjnych odpowiadały planom rozwoju każdego województwa z osobna. Samorządy województw otrzymały szerokie kompetencje związane z przygotowaniem i realizacją RPO.

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich

W Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) zapisane są pieniądze przeznaczone dla polskich rolników, przetwórców rolnych oraz gmin wiejskie i małych miast. Podobnie jak w innych programach, środki finansowe, o które mogą starać się rolnicy – chociaż pochodzą z innych źródeł – przekazywane są w formie dotacji. Nie są jednak przeznaczone wyłącznie dla najbiedniejszych regionów (tak jak większość środków polityki regionalnej), ale dla rolników w całej Unii Europejskiej.

Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich

W ramach PO Ryby dotacje przeznaczone są dla rybaków zakładów przetwórstwa rybnego, podmiotów prowadzących chów i hodowle ryb oraz terenów, które są zależne od rybactwa i rybołówstwa. Środki mogą otrzymać:

- właściele lub armatorzy statków rybackich, którzy postanowią zaprzestać łowienia ryb
- podmioty planujące modernizację statku rybackiego
- podmioty prowadzące lub planujące rozpocząć chów i hodowle ryb,
- podmioty zajmujące się rybołówstwem śródlądowym
- miejscowości rybackie i inne obszary, które są zależne od rybołówstwa.

Źródło: <http://www.funduszeuropejskie.gov.pl/OrganizacjaFunduszyEuropejskich/Strony/NSS.aspx>

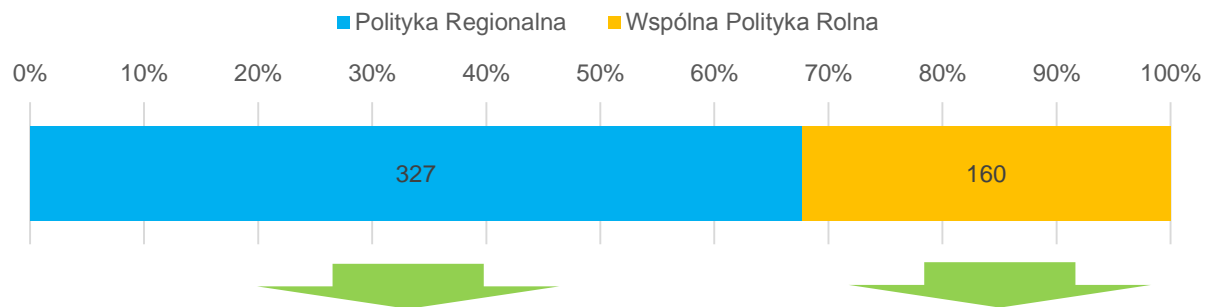
Środki unijne w Polsce w latach 2007 - 2013

Łączna suma środków włączona w realizację działań rozwojowych, których głównym elementem będzie NSS, wyniesie łącznie ponad 487 mld zł.

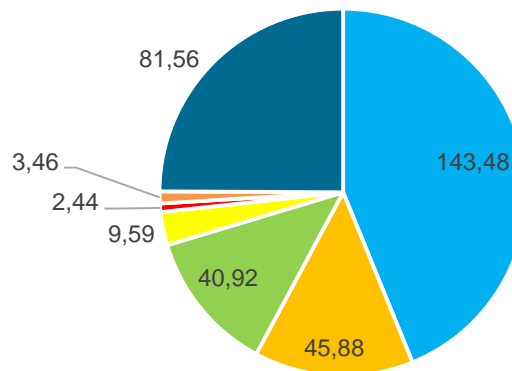
Łączna suma środków zaangażowanych w realizację Narodowej Strategii Spójności wynosi około 327 mld zł. Z tytułu realizacji NSS średniorocznie (do roku 2015) będzie wydatkowane około 36 mld zł, co odpowiada około 5 proc. produktu krajowego brutto.

Wydatki w ramach polityki spójności będą koordynowane z wydatkami przeznaczonymi na instrumenty strukturalne Wspólnej Polityki Rolnej oraz Wspólnej Polityki Rybackiej, a także programami europejskimi w sferze wzmacniania konkurencyjności.

Środki w perspektywie 2007-2013 (mld zł)

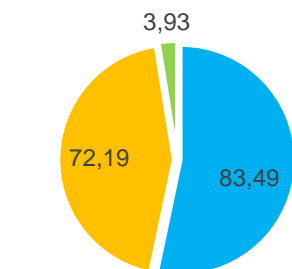

PO IŚ PO KL PO IG PO RPW PO PT EWT 16 RPO

Środki częściowo
dla obszarów wiejskich

Dotacje bezpośrednie dla rolnictwa
PROW
Wspólna polityka rybacka

Środki głównie
dla obszarów wiejskich

Aktywność i efektywność w zakresie pozyskiwania środków pomocowych na terenach wiejskich województwa śląskiego

Wydatkowanie środków w ramach wybranych osi i działań PROW, PO RYBY, POKL i RPO

Dla potrzeb niniejszej analizy wykorzystano informacje i dane z następujących programów:

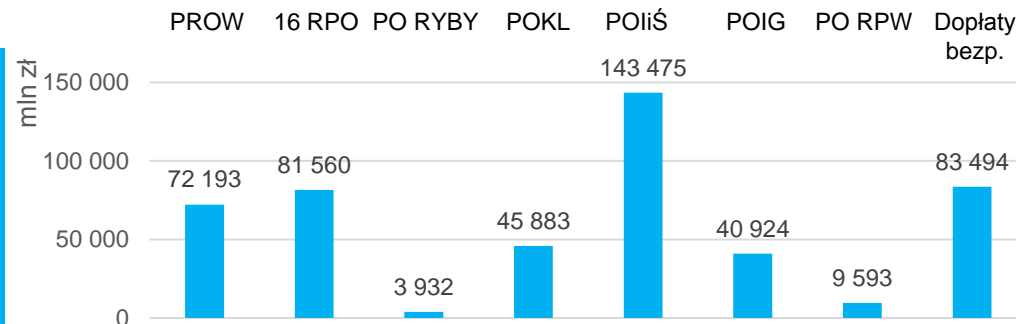
- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (PROW)
- Regionalne Programy Operacyjne na lata 2007-2013 (RPO)
- Program Operacyjny „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013” (PO RYBY)
- Program Operacyjny Kapitał Ludzki (POKL)

W szczególności skupiono się na następujących osiach i działaniach, odzwierciedlających zakres problemowy opracowania:

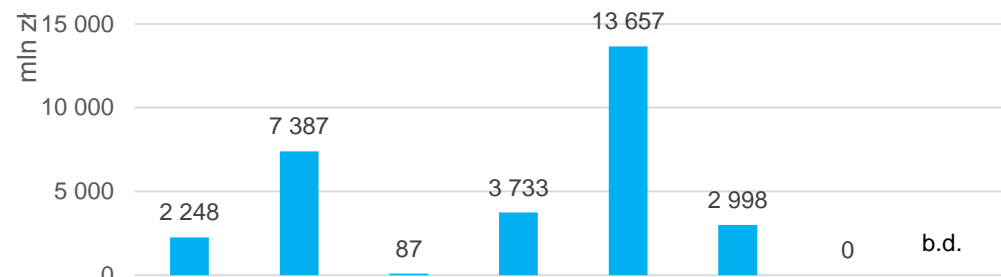
- PROW (cały program)
- PO RYBY (cały program)
- POKL – Priorytet VI Działanie: 6.3 ; Priorytet VII działanie 7.3; Priorytet IX Działanie 9.5,
- RPO Województwa Śląskiego na lata 2007-2013 (RPO WSL) – Działanie 5.1

W analizach porównawczych w skali kraju odnoszono się do analogicznego zakresu działań i analogicznie określonej liczby ludności zamieszkałej na terenach wiejskich.

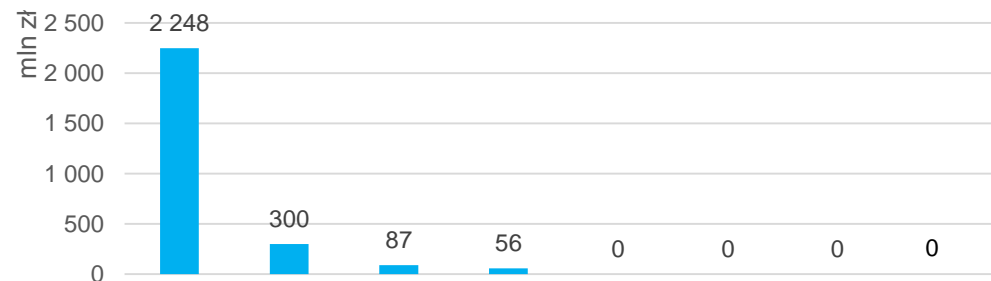
Alokacja środków

Wykorzystanie środków w województwie śląskim

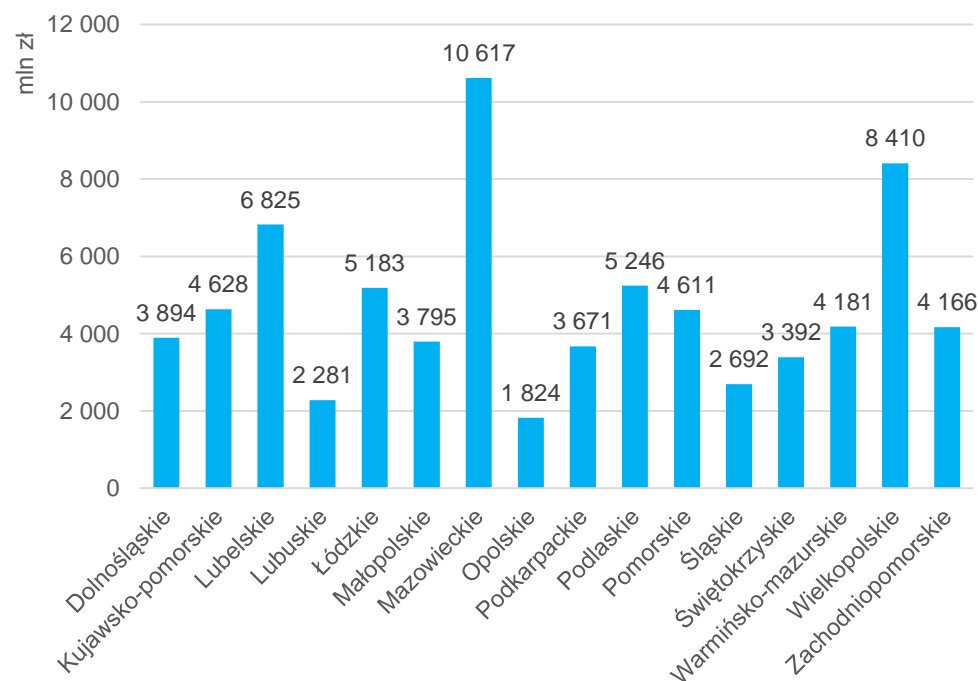
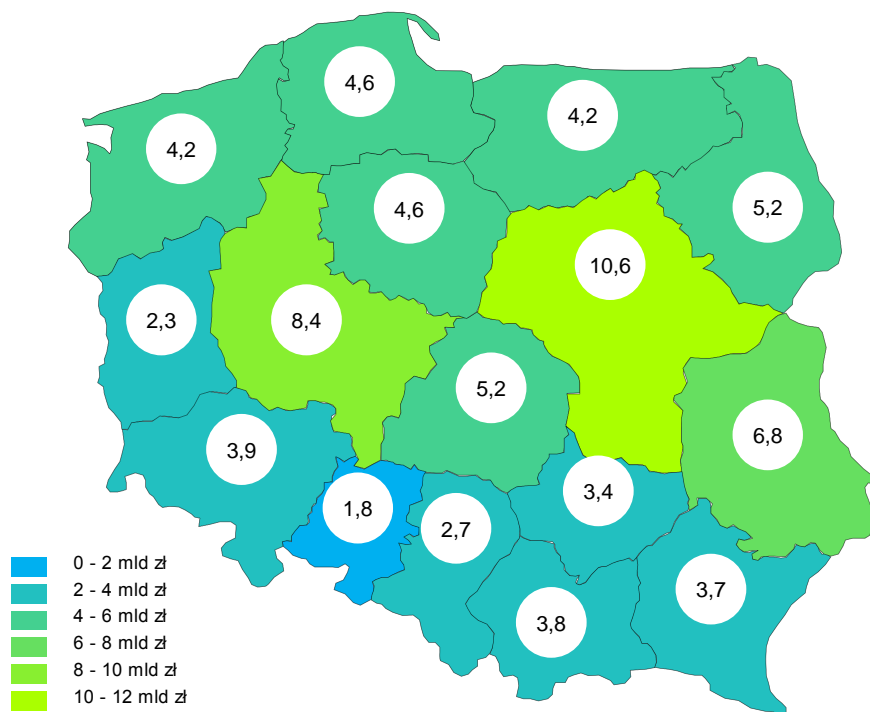
Wykorzystanie środków w województwie śląskim – osie i działania uwzględnione w analizie

Wydatkowanie środków w ramach wybranych osi i działań PROW, PO RYBY, POKL i RPO na terenach wiejskich

Poniższe porównanie wykazuje iż, w zakresie puli środków pomocowych, województwo śląskie plasuje się w poniżej średniej krajowej.

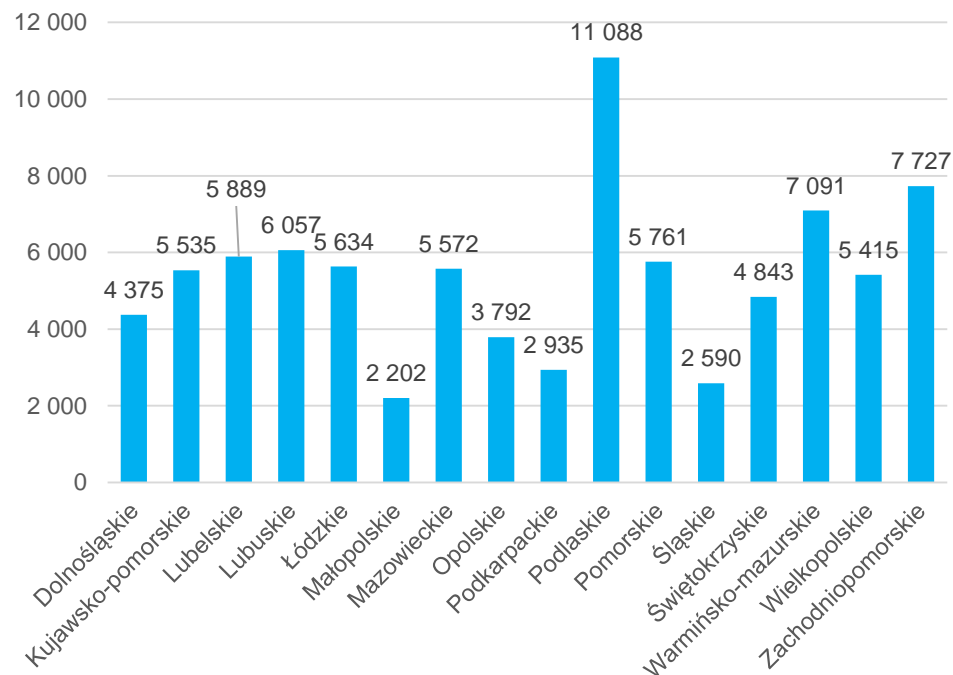
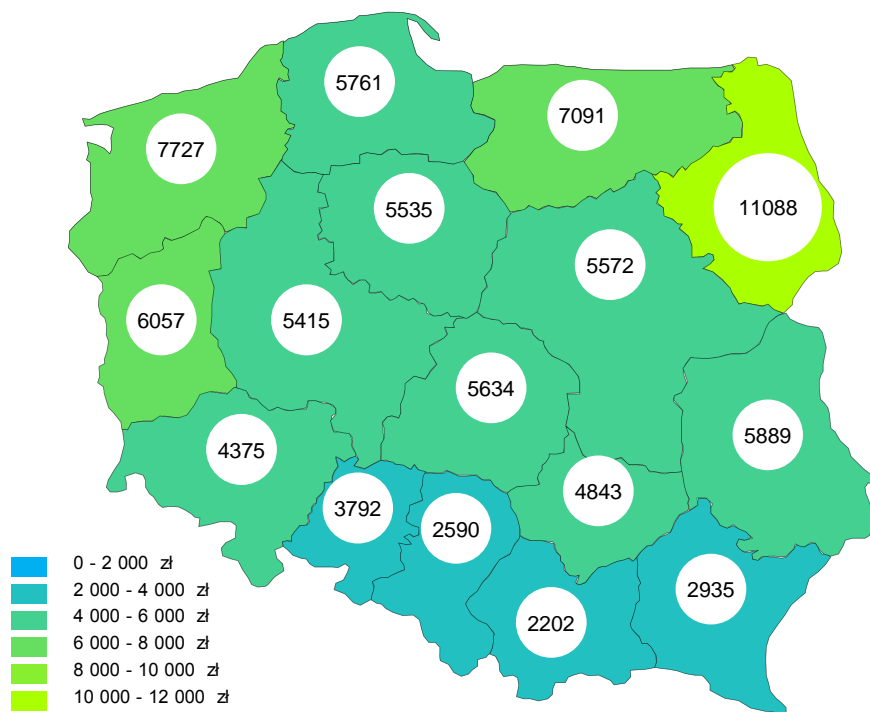
Dofinansowanie ogółem (mln zł)

Wydatkowanie środków w ramach wybranych osi i działań PROW, PO RYBY, POKL i RPO na terenach wiejskich

Natomiast wydatkowanie środków w przeliczeniu na 1 mieszkańca terenów wiejskich jest w województwie śląskim jednym z najniższych.

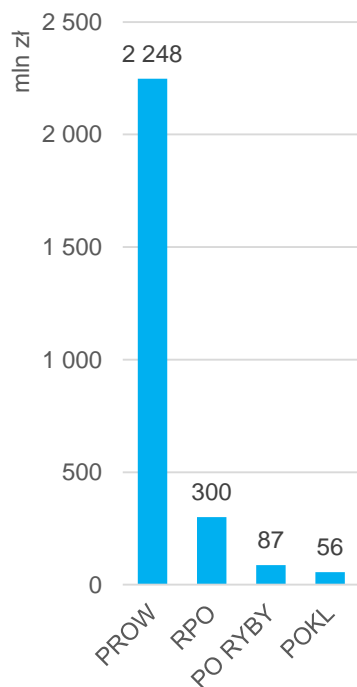
Dofinansowanie w przeliczeniu na 1 mieszkańca terenów wiejskich (zł)

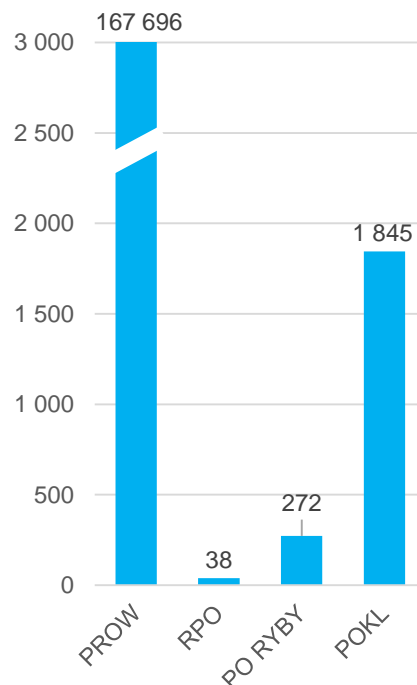
Wydatkowanie środków w ramach wybranych osi i działań PROW, PO RYBY, POKL i RPO na terenach wiejskich województwa śląskiego

Porównując wielkości bezwzględne wydatkowanych środków pomocowych w ramach wybranych osi i działań można stwierdzić iż dla rozwoju terenów wiejskich w województwie śląskim najistotniejszym programem był Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. W tym programie zrealizowano najwięcej projektów. Drugim pod względem znaczenia był Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2007-2013 (RPO WSL) – Priorytet V Działanie 5.1 swoją wartością stanowiący wielkość ok. 13% PROW. Średnie wartości w tym programie były największe – można je uznać za relatywnie duże.

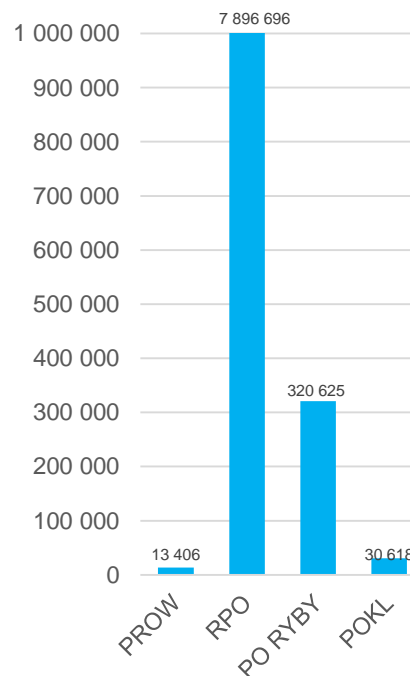
Dofinansowanie ogółem (mln zł)

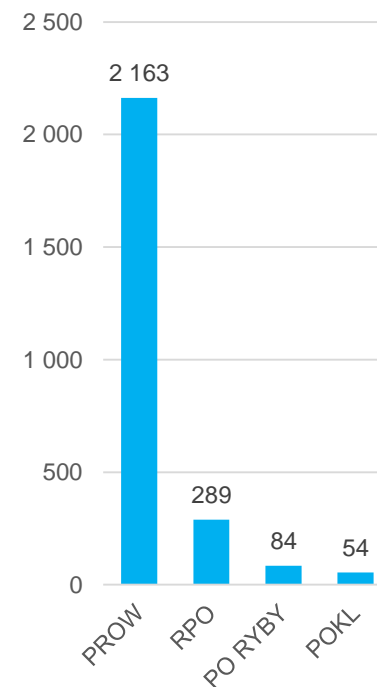
Liczba projektów

Średnie dofinansowanie projektu (zł)

Dofinansowanie / 1 mieszkańca terenów wiejskich (zł)

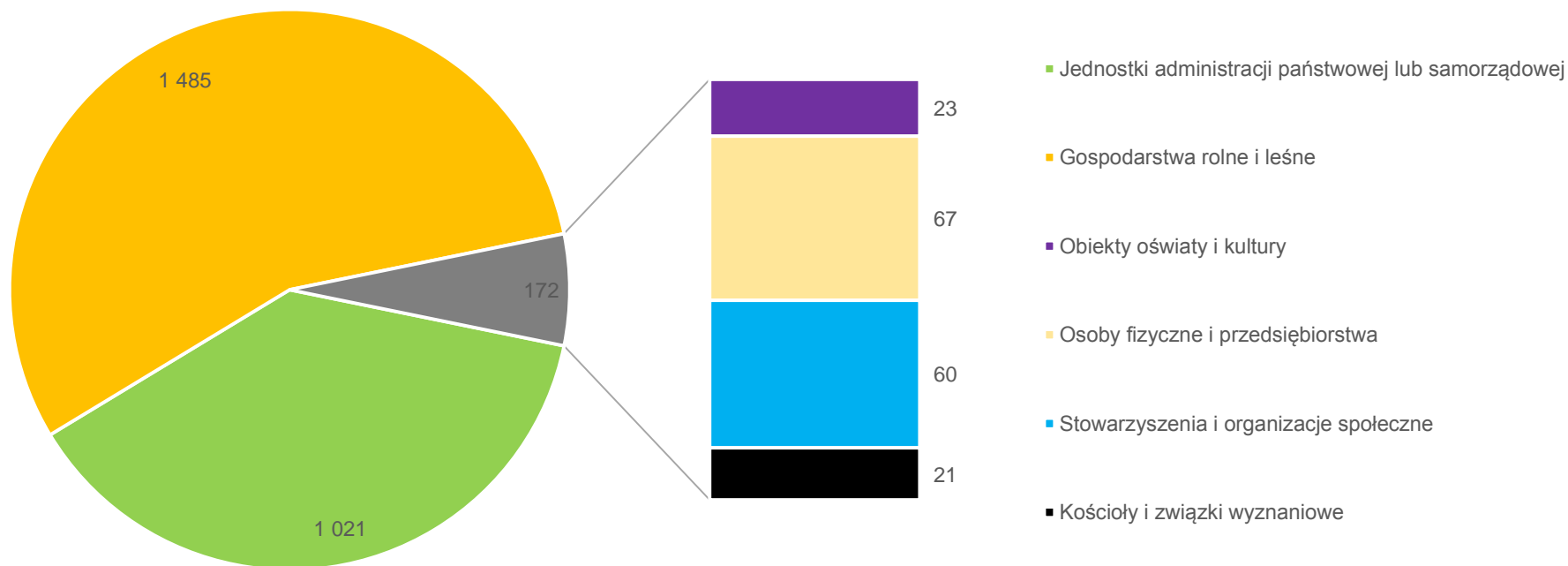

Wydatkowanie środków w ramach wybranych osi i działań PROW, PO RYBY, POKL i RPO na terenach wiejskich województwa śląskiego

W przypadku działań w PROW, dla których instytucjami wdrażającymi są ARiMR oraz FAPA (dla których nie uzyskano szczegółowych danych), wydzielono osobną kategorię beneficjenta – „gospodarstwa rolne i leśne”. Biorąc pod uwagę zakres realizowanych przez ARiMR i FAPA działań, klasyfikacja ta poprawnie przybliżyła strukturę beneficjentów.

Z analizy wynika, iż głównymi beneficjentami są: gospodarstwa rolne i leśne oraz jednostki administracji państwowej lub samorządowej. W pozostałej części ważniejszymi są: Osoby fizyczne i przedsiębiorstwa oraz Stowarzyszenia i organizacje społeczne.

Dofinansowanie w podziale na kategorie beneficjentów (mln zł)

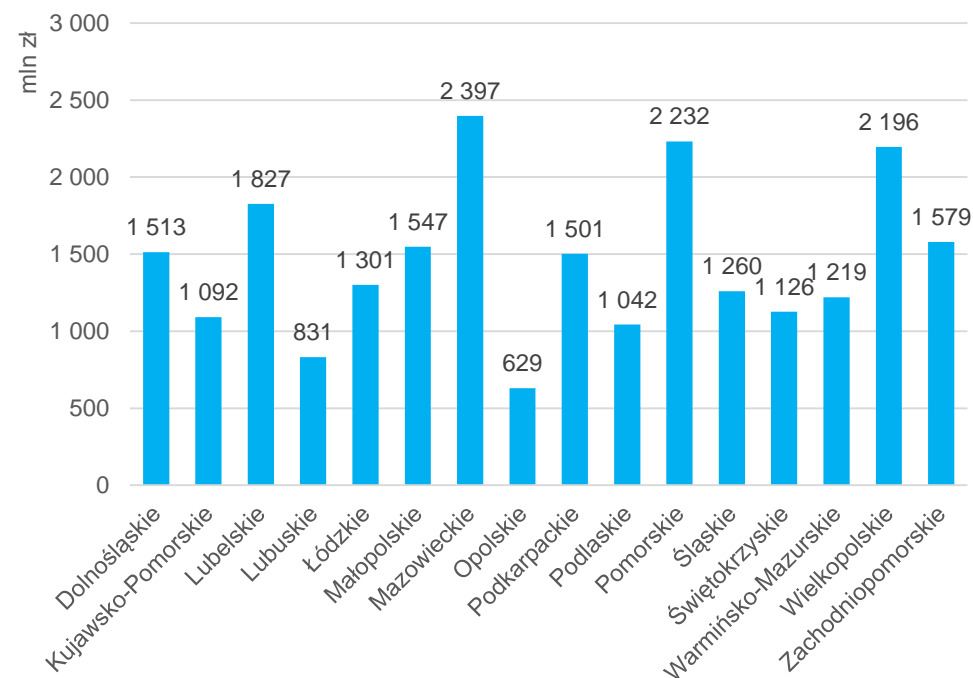
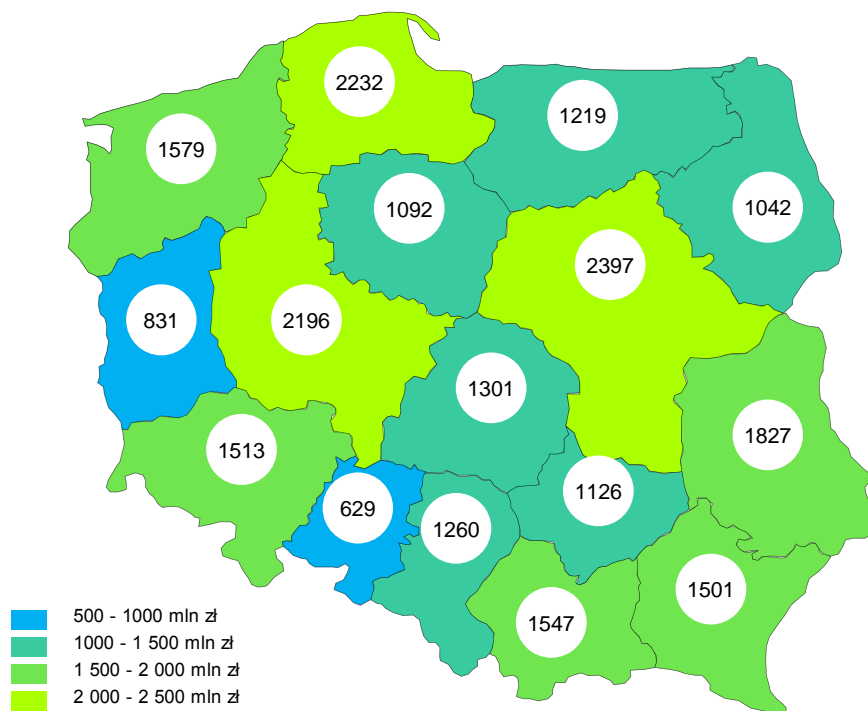

Analiza uwzględniająca wybrane działania
POKL, PO RYBY, RPO Województwa
Śląskiego i PROW tylko w zakresie działań,
dla których instytucją wdrażającą jest Urząd
Marszałkowski

Wydatkowanie środków w ramach wybranych osi i działań POKL, PO RYBY, RPO Województwa Śląskiego i PROW tylko w zakresie działań, dla których instytucją wdrażającą jest Urząd Marszałkowski

Poniższe porównanie wykazuje iż, w zakresie analizowanej puli środków pomocowych, województwo śląskie plasuje się w poniżej średniej krajowej przy uwzględnieniu wielkości bezwzględnych.

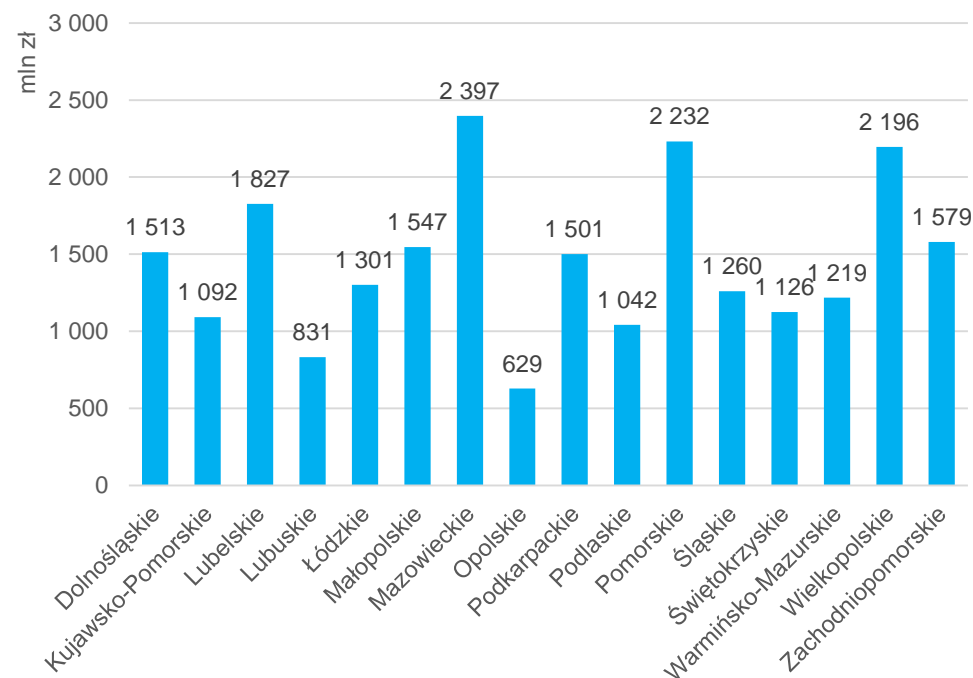
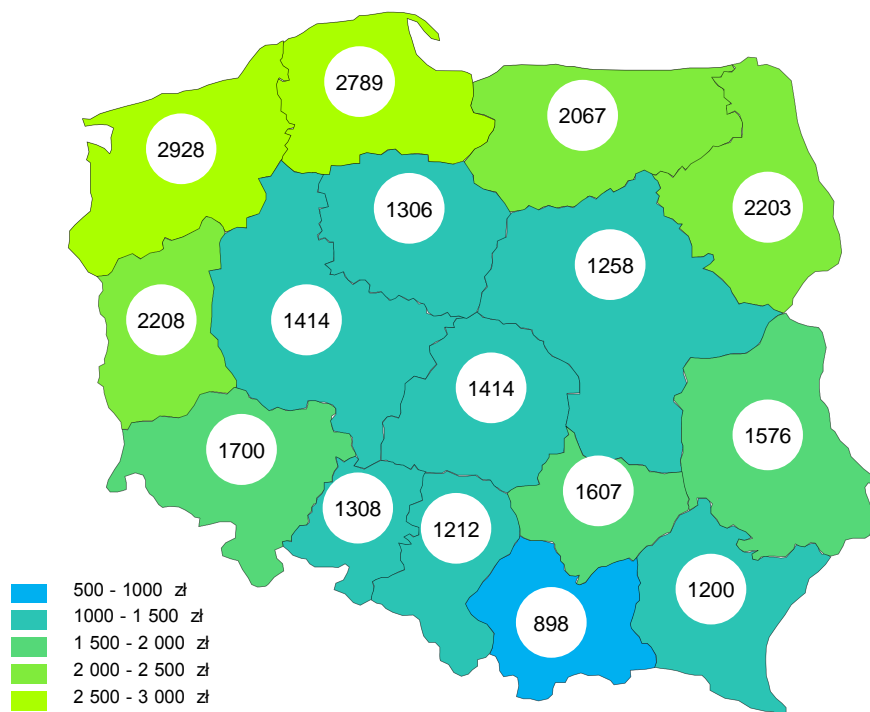
Dofinansowanie ogółem (mln zł)

Wydatkowanie środków w ramach wybranych osi i działań POKL, PO RYBY, RPO Województwa Śląskiego i PROW tylko w zakresie działań, dla których instytucją wdrażającą jest Urząd Marszałkowski

Podobnie kształtuje się wydatkowanie środków w przeliczeniu na 1 mieszkańca terenów wiejskich, które w województwie śląskim jest jednym z niższych.

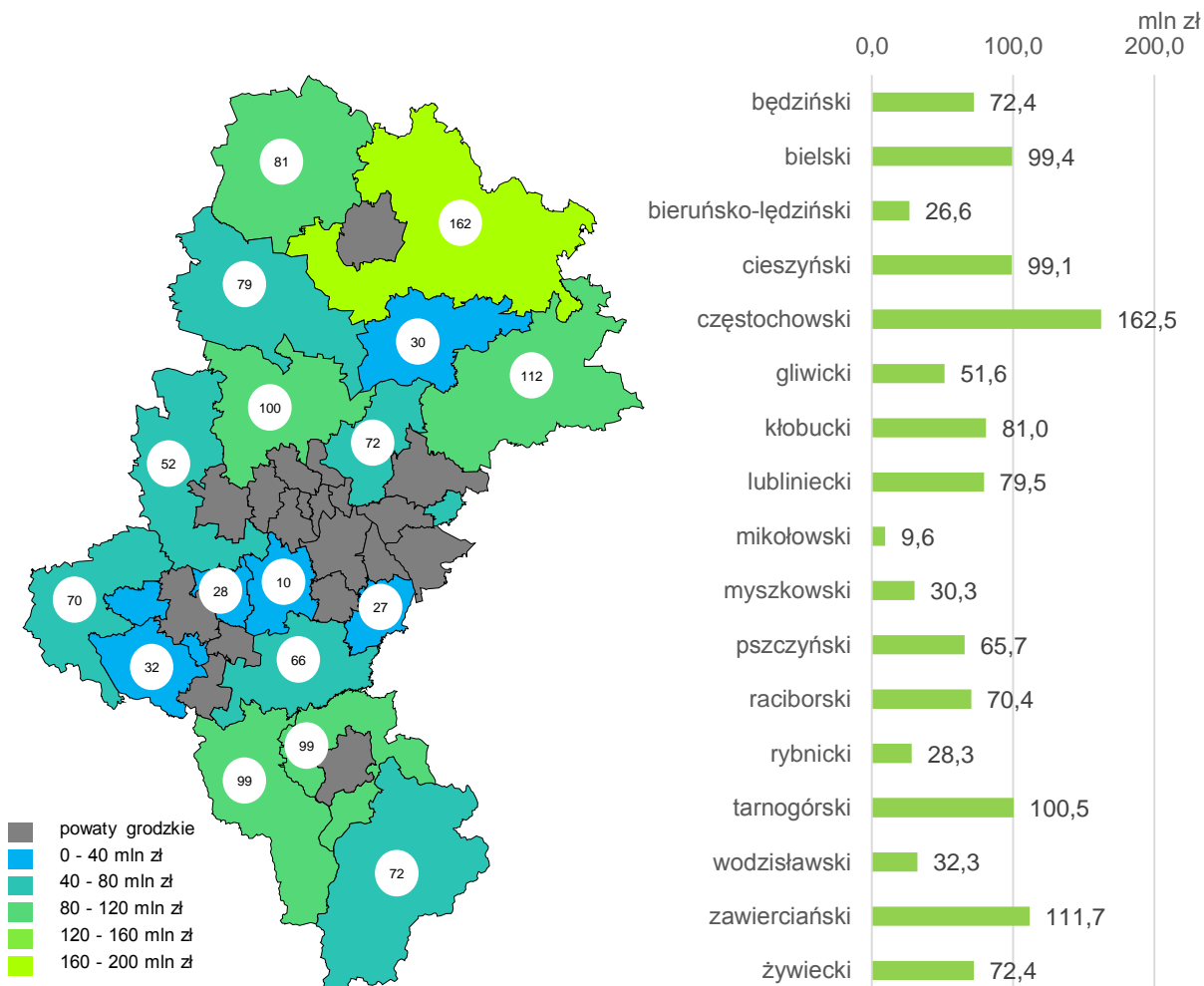
Dofinansowanie w przeliczeniu na 1 mieszkańca terenów wiejskich (zł)

Wydatkowanie środków w ramach wybranych osi i działań POKL, PO RYBY, RPO Województwa Śląskiego i PROW tylko w zakresie działań, dla których instytucją wdrażającą jest Urząd Marszałkowski

Wydatkowanie środków w wartościach bezwzględnych najwyższe jest na terenach powiatów północnych: częstochowski, tarnogórski, zawierciański. W subregionie południowym najwyższe wartości występują w powiatach bielskim i cieszyńskim. Najniższe wartości występują w powiatach niewielkich obszarowo i silnie zurbanizowanych: mikołowski, bieruńsko-lędziński, rybnicki.

Dofinansowanie ogółem (mln zł)

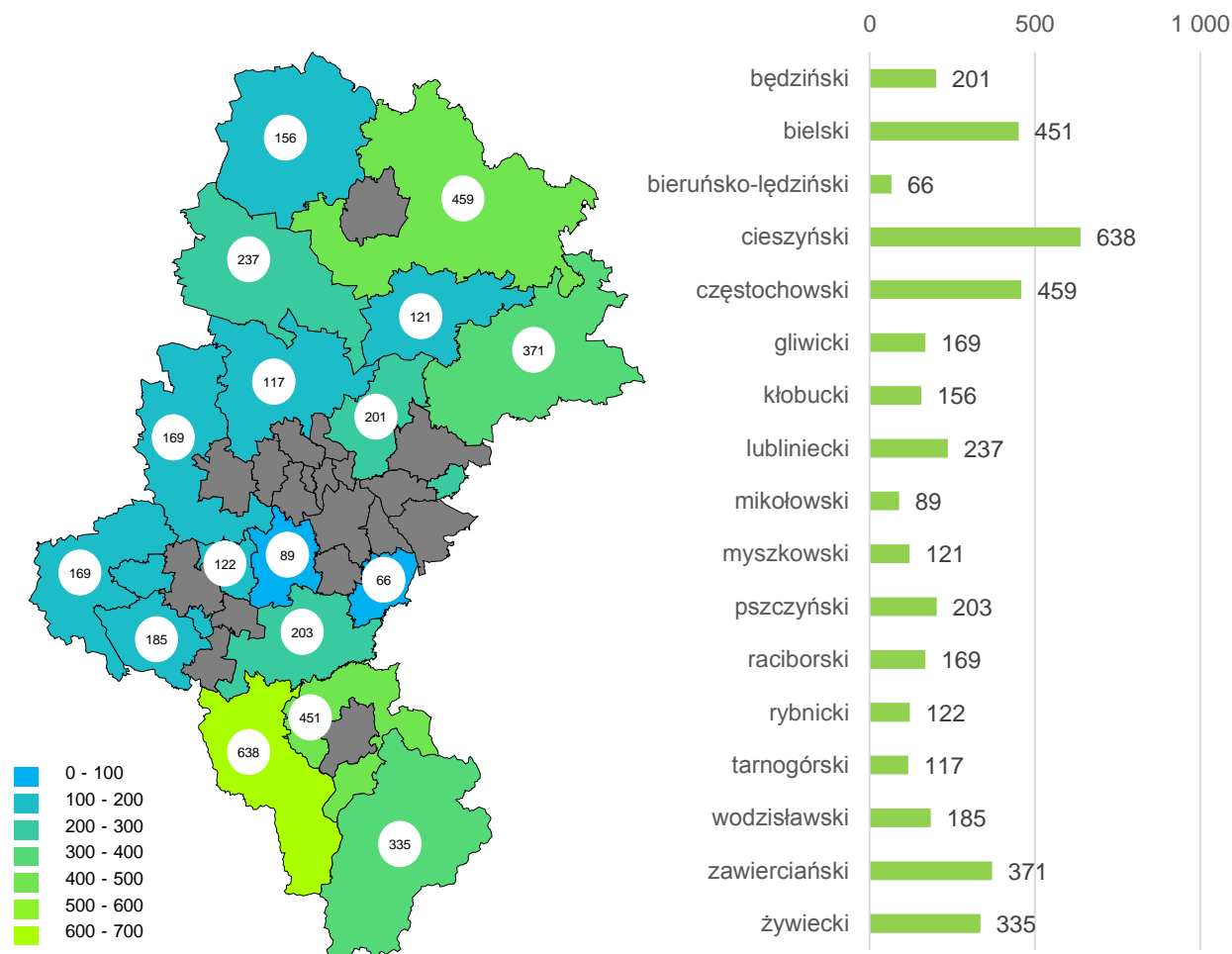

Wydatkowanie środków w ramach wybranych osi i działań POKL, PO RYBY, RPO Województwa Śląskiego i PROW tylko w zakresie działań, dla których instytucją wdrażającą jest Urząd Marszałkowski

Wydatkowanie środków analizowane z uwzględnieniem liczby projektów jest najwyższe w powiatach Bielskim i Cieszyńskim, a w części północnej województwa w powiecie częstochowskim.

Najniższe wartości występują także w powiatach niewielkich obszarowo i silnie zurbanizowanych

Liczba projektów

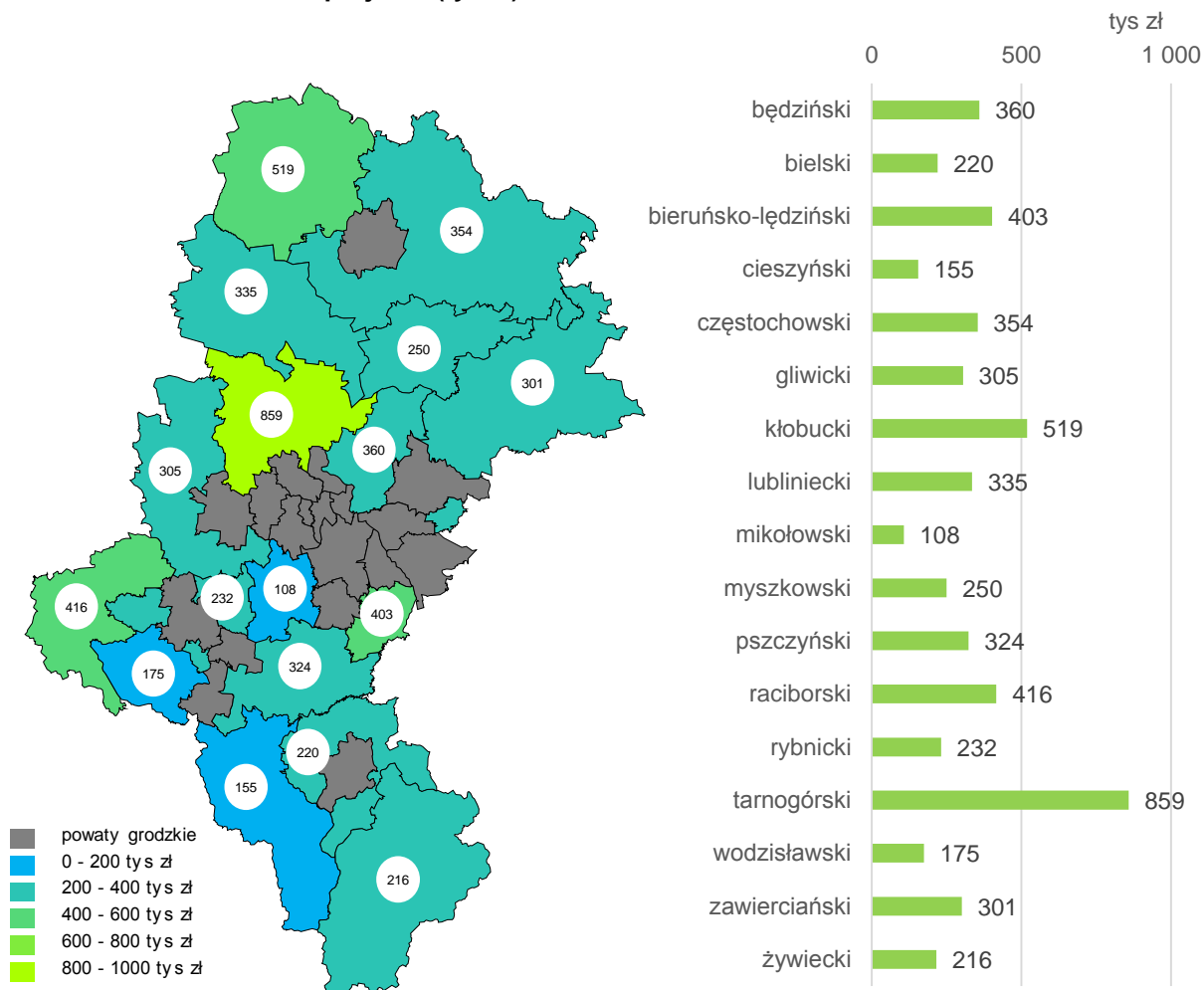

Wydatkowanie środków w ramach wybranych osi i działań POKL, PO RYBY, RPO Województwa Śląskiego i PROW tylko w zakresie działań, dla których instytucją wdrażającą jest Urząd Marszałkowski

Analizując średnie wartości dofinansowania projektów, najwyższe osiągają projekty w powiatach: tarnogórskim, kłobuckim, raciborskim i bieruńsko-lędzińskim (powiat o niskiej wartości bezwzględnej dofinansowania i liczbie projektów).

W układzie przestrzennym grupują się one na północ od rdzenia subregionu centralnego. Wskazać należy powiat cieszyński o relatywnie dużej liczbie projektów, dużej wartości dofinansowania i małej ich wartości dofinansowania. Podobnie w powiecie bielskim.

Średnie dofinansowanie projektu (tys zł)

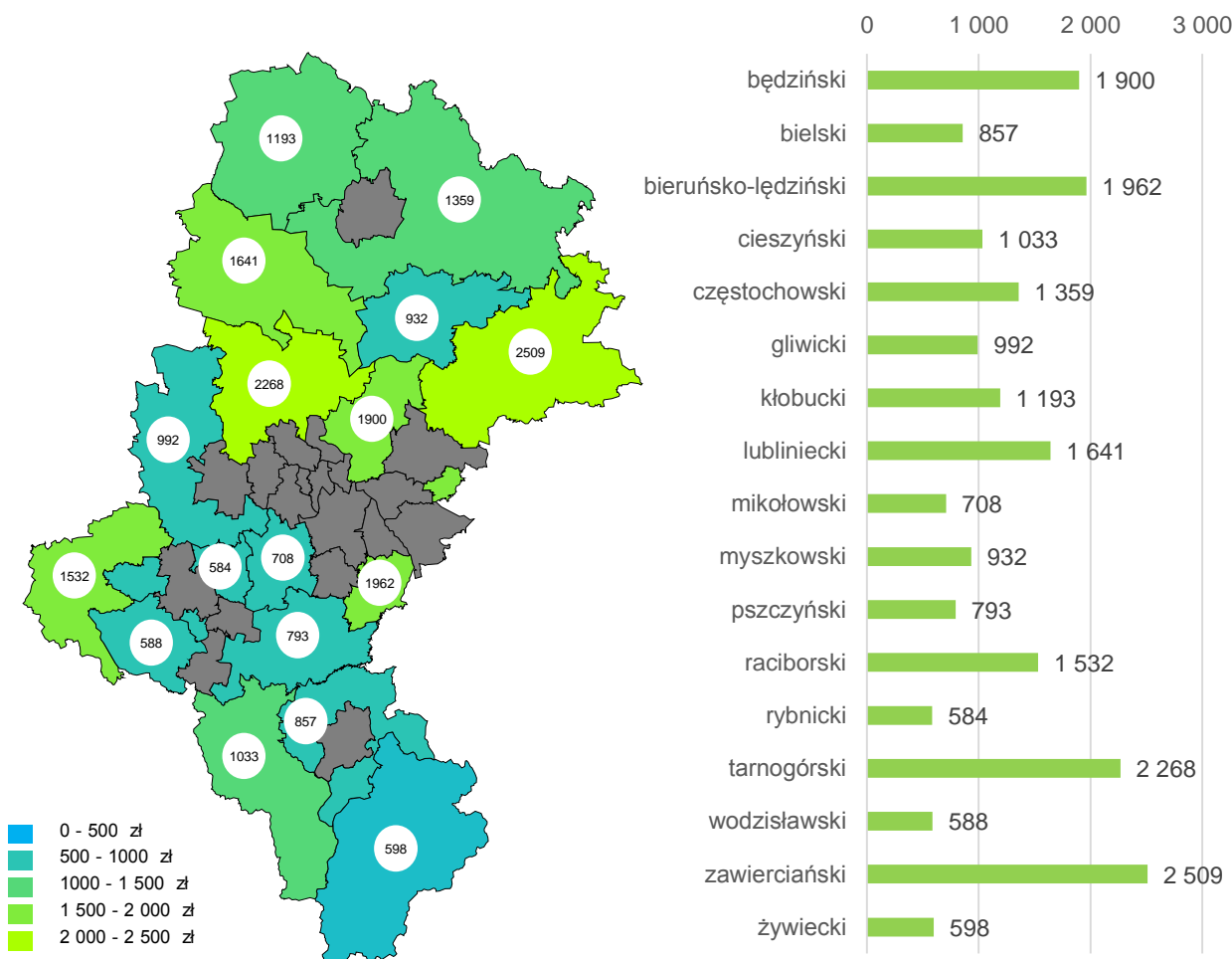

Wydatkowanie środków w ramach wybranych osi i działań POKL, PO RYBY, RPO Województwa Śląskiego i PROW tylko w zakresie działań, dla których instytucją wdrażającą jest Urząd Marszałkowski

Wydatkowanie środków analizowane z uwzględnieniem wartości dofinansowania odniesionej do liczby mieszkańców terenów wiejskich najwyższe jest w powiatach: zawierciańskim, tarnogórskim, bieruńsko-lędzińskim i będzińskim.

Najniższe wartości występują w powiatach: rybnickim, wodzisławskim, żywieckim.

Dofinansowanie w przeliczeniu na 1 mieszkańca terenów wiejskich (zł)

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007 - 2013

Opis celu Programu Rozwój Obszarów Wiejskich PROW

Program Rozwój Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 realizowany jest na terenie całego kraju. Podstawą realizacji jego założeń strategicznych są działania na rzecz rozwoju obszarów wiejskich w ramach czterech osi priorytetowych:

- Oś 1: Poprawa konkurencyjności sektora rolnego i leśnego
- Oś 2: Poprawa środowiska naturalnego i obszarów wiejskich
- Oś 3: Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej
- Oś 4: LEADER

Oś 1: Poprawa konkurencyjności sektora rolnego i leśnego

W ramach osi 1 wdrażane działania realizują następujące cele: wsparcie procesu restrukturyzacji gospodarstw rolnych, poprawa konkurencyjności sektora rolnego i leśnego, poprawa jakości produkcji poprzez unowocześnianie infrastruktury gospodarstw rolnych, tworzenie grup zrzeszających producentów rolnych oraz doskonalenie przetwórstwa i marketingu podstawowej produkcji rolnej i leśnej.

Oś 2: Poprawa środowiska naturalnego i obszarów wiejskich

Realizacja działań w ramach osi 2 ma na celu zrównoważone użytkowanie gruntów rolnych, w tym wsparcie obszarów o niekorzystnych warunkach gospodarowania (tzw. ONW), wsparcie z tytułu inwestycji niedochodowych (tam gdzie takie inwestycje są konieczne do wywiązania się ze zobowiązań w ramach programu rolnośrodowiskowego) oraz mających na celu zrekompensowanie rolnikom poniesionych kosztów ze względu na położenie gospodarstwa na obszarze sieci NATURA 2000. Ponadto celem osi 2 jest zachęcanie rolników do stosowania metod produkcji rolnej zgodnych z zasadami ochrony środowiska.

Źródło: <http://prow.slaskie.pl>

Opis celu Programu Rozwój Obszarów Wiejskich PROW

Program Rozwój Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 realizowany jest na terenie całego kraju. Podstawą realizacji jego założeń strategicznych są działania na rzecz rozwoju obszarów wiejskich w ramach czterech osi priorytetowych:

Oś 1: Poprawa konkurencyjności sektora rolnego i leśnego

Oś 2: Poprawa środowiska naturalnego i obszarów wiejskich

Oś 3: Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej

Oś 4: LEADER

Oś 3: Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej

W ramach osi 3 realizowane są następujące cele: dywersyfikacja gospodarki obszarów Wiejskich, poprawa jakości życia wiejskiego. Działania dostępne w ramach osi 3 uzupełniają realizację celów zdefiniowanych w ramach dwóch pierwszych osi i w sposób synergiczny mogą pozytywnie oddziaływać na warunki pracy i życia mieszkańców obszarów wiejskich. Pierwsza grupa działań dotyczy wsparcia dla tworzenia i rozwoju działalności pozarolniczej. Drugą grupę stanowią instrumenty mające na celu poprawę jakości życia. Dotyczą one odnowy wsi, poprawy stanu dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego oraz poprawę dostępu do usług komunalnych takich jak zaopatrzenie w wodę, energię ze źródeł odnawialnych, odbiór ścieków i zagospodarowanie odpadów.

Oś 4: LEADER

LEADER jest podejściem przekrojowym, umożliwiającym realizowanie i wdrażanie celów osi 3. Celem osi 4 jest aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich poprzez budowanie potencjału społecznego na wsi. Aktywizacja społeczności wiejskich wymaga włączenia się w te działania partnerów społecznych. Leader jest podejściem do rozwoju obszarów wiejskich, polegającym na oddolnym opracowaniu przez lokalną społeczność wiejską lokalnej strategii rozwoju obszarów wiejskich oraz realizacji wynikających z niej innowacyjnych projektów łączących zasoby, wiedzę i umiejętności przedstawicieli trzech sektorów: publicznego, gospodarczego i społecznego. Przedstawiciele tych trzech środowisk tworzyć mają lokalną grupę działania – partnerstwo międzysektorowe, które samodzielnie wybiera projekty, których realizacja przyczyni się do osiągnięcia celów wspólnie opracowanej strategii. Takie działanie wzmocni poczucie lokalnej wspólnoty, podnieśli jakość zarządzania oraz wzmocni kapitał społeczny na obszarach wiejskich.

Źródło: <http://prow.slaskie.pl>

Zarządzanie PROW

Program Rozwój Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 wdrażany jest głównie przez Samorząd Województwa Śląskiego oraz Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (OR 12 Częstochowa) W ramach jednego działania realizuje Fundacja Programów Pomocy dla Rolnictwa FAPA.

Samorząd Województwa Śląskiego pełni rolę instytucji wdrażającej dla następujących działań Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013:

Oś I – Poprawa konkurencyjności sektora rolnego i leśnego

Działanie 125 Poprawianie i rozwijanie infrastruktury związanej z rozwojem i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa:

Schemat I – Scalanie gruntów

Schemat II – Gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi

Oś III – Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej

Działanie 321 Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej

Działanie 313,322,323 Odnowa i rozwój wsi

Oś IV LEADER

Działanie 4.1/413 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju

Działanie 4.21 Wdrażanie projektów współpracy

Działanie 4.31 Funkcjonowanie lokalnej grupy działania`

Fundacja Programów Pomocy dla Rolnictwa FAPA

Oś I – Poprawa konkurencyjności sektora rolnego i leśnego

Działanie 111 Szkolenia zawodowe dla osób zatrudnionych w rolnictwie i leśnictwie

Źródło: <http://prow.slaskie.pl>

Zarządzanie PROW

Program Rozwój Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 wdrażany jest głównie przez Samorząd Województwa Śląskiego oraz Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (OR 12 Częstochowa)

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (OR 12 Częstochowa)

Oś I – Poprawa konkurencyjności sektora rolnego i leśnego

Działanie 112 Ułatwianie startu młodym rolnikom
Działanie 113 Renty strukturalne
Działanie 114 Korzystanie z usług doradczych
Działanie 121 Modernizacja gospodarstw rolnych
Działanie 123 Zwiększanie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej
Działanie 126 Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku wystąpienia klęsk żywiołowych oraz wprowadzenie odpowiednich działań zapobiegawczych
Działanie 132 Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności
Działanie 133 Działania informacyjne i promocyjne
Działanie 141 Wspieranie gospodarstw niskotowarowych - zobowiązania PROW 2004-2006
Działanie 142 Grupy producentów rolnych

Oś II Poprawa środowiska naturalnego i obszarów wiejskich

Działanie 211,212 Wspieranie gospodarowania na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania
Działanie 214 Program rolnośrodowiskowy
Działanie 221,223 Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne
Działanie 226 Odtwarzanie potencjału produkcji leśnej zniszczonego przez katastrofy oraz wprowadzanie instrumentów zapobiegawczych

Oś III – Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej

Działanie 311 Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej
Działanie 312 Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej

Źródło: <http://prow.slaskie.pl>

Opis działań w ramach 1. osi PROW: „Poprawa konkurencyjności sektora rolnego i leśnego”

111. Szkolenia zawodowe dla osób zatrudnionych w rolnictwie i leśnictwie

Działanie ma na celu doskonalenie zawodowe rolników i posiadaczy lasów, prowadzące do restrukturyzacji i modernizacji rolnictwa, zwiększenia konkurencyjności i dochodowości działalności rolniczej lub leśnej oraz do spełnienia odpowiednich norm krajowych i UE.

112. Ułatwianie startu młodym rolnikom

Celem działania jest stymulowanie zmian strukturalnych w sektorze rolnym przez ułatwienie przejmowania lub zakładania gospodarstw rolnych przez osoby młode o odpowiednich kwalifikacjach zawodowych.

113. Renty strukturalne

Działanie ma na celu poprawę struktury agrarnej kraju oraz przyspieszenie procesu wymiany pokoleniowej wśród osób prowadzących gospodarstwa rolne, a także poprawę rentowności i konkurencyjności gospodarstw rolnych poprzez ich przejmowanie przez osoby młodsze, dobrze przygotowane do zawodu rolnika. Działanie będzie jednym z instrumentów łagodzących skutki przemian agrarnych na obszarach wiejskich i poprzez zapewnienie źródła dochodów osobom rezygnującym z prowadzenia towarowej produkcji rolnej przyczyni się do poprawy rentowności rolnictwa, jakości życia na obszarach wiejskich oraz pośrednio do zmniejszenia bezrobocia wśród młodych na wsi.

114. Korzystanie z usług doradczych

Umożliwienie rolnikom i posiadaczom lasów otrzymanie wsparcia poprzez korzystanie z doradztwa w celu:

- 1) dostosowania gospodarstwa rolnego do zasady wzajemnej zgodności (*cross-compliance*) tj. w zakresie gospodarki gruntami, ochrony środowiska, zdrowia publicznego, dobrostanu i zdrowia zwierząt, zdrowotności roślin;
- 2) zwiększenia konkurencyjności i dochodowości gospodarstw rolnych i leśnych;
- 3) wspierania restrukturyzacji, rozwoju i innowacji w gospodarstwach rolnych i leśnych;
- 4) ochrony środowiska naturalnego;
- 5) poprawy bezpieczeństwa pracy.

Źródło: <http://www.arimr.gov.pl/>

Opis działań w ramach 1. osi PROW: „Poprawa konkurencyjności sektora rolnego i leśnego”

121. Modernizacja gospodarstw rolnych

Działanie ma na celu wsparcie modernizacji gospodarstw w celu zwiększenia ich efektywności poprzez lepsze wykorzystanie czynników produkcji, w tym wprowadzenie nowych technologii produkcji, poprawę jakości produkcji, różnicowanie działalności rolniczej, a także zharmonizowanie warunków produkcji rolnej z wymogami dotyczącymi ochrony środowiska naturalnego, higieny produkcji oraz warunków utrzymania zwierząt. Również zapewnienie producentom rolnym prowadzącym produkcję mleczarską możliwości dostosowania się do zmieniających się warunków, w związku z przewidzianym wygaśnięciem systemu kwot mlecznych w roku 2015.

123. Zwiększanie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej

Poprawa konkurencyjności przedsiębiorstw w sektorze przetwórstwa i wprowadzania do obrotu produktów rolnych, uwarunkowana wzrostem wartości dodanej, jakości produkcji, obniżeniem kosztów oraz rozwojem nowych produktów, procesów i technologii produkcji, jak również poprawa warunków produkcji w odniesieniu do obowiązujących lub nowo wprowadzanych standardów. Celem realizacji działania jest również wzmocnienie pozycji grup producentów rolnych w kanale marketingowym zbytu produktów, a także szerszy ich udział w uzyskiwaniu wartości dodanej produkcji rolnej poprzez wsparcie inwestycji w zakresie przetwarzania produktów rolnych.

Źródło: <http://www.arimr.gov.pl/>

Opis działań w ramach 1. osi PROW: „Poprawa konkurencyjności sektora rolnego i leśnego”

125. Poprawianie i rozwijanie infrastruktury związanej z rozwojem i dostosowaniem rolnictwa i leśnictwa

Schemat I

Poprawa struktury obszarowej gospodarstw rolnych poprzez wykonanie prac scaleniowych.

Wytyczenie i urządzenie funkcjonalnej sieci dróg dojazdowych do gruntów rolnych i leśnych oraz dojazdów do zabudowań gospodarczych.

Wydzielenie, bez procedury wywłaszczeniowej, niezbędnych gruntów na cele infrastruktury technicznej i społecznej w ramach postępowania scaleniowego.

Schemat II

Poprawa jakości gleb poprzez regulację stosunków wodnych.

Zwiększenie retencji wodnej.

Poprawa ochrony użytków rolnych przed powodzią.

126. Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku wystąpienia klęsk żywiołowych oraz wprowadzenie odpowiednich działań zapobiegawczych

Odtworzenie potencjału produkcyjnego w gospodarstwach rolnych prowadzących produkcję roślinną lub zwierzęcą z wyłączeniem produkcji rybnej lub leśnej, zniszczonego w wyniku wystąpienia klęsk żywiołowych.

Odtworzenie potencjału może nastąpić poprzez:

- a) budowę, remont lub modernizację budynków lub budowli służących do prowadzenia produkcji rolnej;
- b) zakup stada podstawowego zwierząt gospodarskich w rozumieniu ustawy o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt;
- c) zakup, instalację lub budowę elementów infrastruktury technicznej wpływających na warunki prowadzenia działalności rolniczej, w tym drogi wewnętrzne, ujęcia wody, instalacje elektryczne;
- d) odtwarzanie sadów lub plantacji wieloletnich;
- e) zakup, instalację lub budowę wyposażania sadów, plantacji wieloletnich oraz trwałych użytków zielonych;
- f) zakup lub instalację nowych maszyn i urządzeń do produkcji rolnej.

Źródło: <http://www.minrol.gov.pl/>

Opis działań w ramach 1. osi PROW: „Poprawa konkurencyjności sektora rolnego i leśnego”

132. Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności

Poprawa jakości produkcji i produktów rolnych przeznaczonych do spożycia przez ludzi.
Zwiększenie spożycia żywności wysokiej jakości.
Wsparcie rolników wytwarzających żywność wysokiej jakości.

133. Działania informacyjne i promocyjne

- zwiększenie popytu na produkty rolne i środki spożywcze objęte mechanizmami jakości żywności;
- pogłębienie wiedzy konsumentów o zaletach produktów objętych systemami jakości żywności;
- pogłębienie wiedzy konsumentów o mechanizmach jakości żywności;
- wsparcie grup producentów skupiających podmioty aktywnie uczestniczące w systemach jakości żywności

141. Wspieranie gospodarstw niskotowarowych - zobowiązania PROW 2004-2006

Finansowanie zobowiązań względem gospodarstw niskotowarowych, które realizowały projekty w ramach PROW 2004-2006. Niektóre z zobowiązań wygasły dopiero w 2008 roku i do tego czasu niezbędne było ich finansowanie z PROW 2007-2013.

142. Grupy producentów rolnych

Wzmocnienie struktury instytucjonalnej w sektorze pierwotnej produkcji rolnej w celu wsparcia funkcjonowania producentów rolnych poprzez zachęcanie ich do tworzenia grup producentów rolnych i współpracy. W szczególności, celem działania jest dostosowanie produkcji prowadzonej w gospodarstwach członków grup producentów rolnych do wymogów rynkowych, wspólne wprowadzanie towarów do obrotu, w tym przygotowanie do sprzedaży, centralizacja sprzedaży oraz dostarczenie do odbiorców hurtowych. Ponadto, działanie sprzyja tworzeniu wspólnych zasad dotyczących informacji o produkcji, ze szczególnym uwzględnieniem zbiorów i dostępności.

Źródło: <http://www.minrol.gov.pl/>

Opis działań w ramach 2. osi PROW: „Poprawa środowiska naturalnego i obszarów wiejskich”

211, 212. Wsparcie gospodarowania na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania

Zapewnienie ciągłości rolniczego użytkowania ziemi i tym samym utrzymanie żywotności obszarów wiejskich.
Zachowanie walorów krajobrazowych obszarów wiejskich.
Utrzymanie zrównoważonego sposobu gospodarowania uwzględniającego, aspekty ochrony środowiska.

214. Program rolnośrodowiskowy

Poprawa środowiska przyrodniczego i obszarów wiejskich, w szczególności:

- 1) przywracanie walorów lub utrzymanie stanu cennych siedlisk użytkowanych rolniczo oraz zachowanie różnorodności biologicznej na obszarach wiejskich;
- 2) promowanie zrównoważonego systemu gospodarowania;
- 3) odpowiednie użytkowanie gleb i ochrona wód;
- 4) ochrona zagrożonych lokalnych ras zwierząt gospodarskich i lokalnych odmian roślin uprawnych.

221, 223. Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne

1. Powiększenie obszarów leśnych poprzez zalesianie.
2. Utrzymanie i wzmocnienie ekologicznej stabilności obszarów leśnych poprzez zmniejszenie fragmentacji kompleksów leśnych i tworzenie korytarzy ekologicznych.
3. Zwiększenie udziału lasów w globalnym bilansie węgla oraz ograniczeniu zmian klimatu.

226. Odtwarzanie potencjału produkcji leśnej zniszczonego przez katastrofy oraz wprowadzanie instrumentów zapobiegawczych

Odnowienie i pielęgnacja drzewostanów zniszczonych przez czynniki biotyczne i abiotyczne oraz wprowadzanie mechanizmów zapobiegających katastrofom naturalnym, ze szczególnym uwzględnieniem zabezpieczeń przeciwpożarowych. Pomoc będzie realizowana w oparciu o kompleksowe projekty obejmujące lasy.

Źródło: <http://www.minrol.gov.pl/>

Opis działań w ramach 3. osi PROW: „Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej”

311. Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej

Różnicowanie działalności rolniczej w kierunku podejmowania lub rozwijania przez rolników, domowników i małżonków rolników, działalności nierolniczej lub związanej z rolnictwem, co wpłynie na tworzenie pozarolniczych źródeł dochodów, promocję zatrudnienia poza rolnictwem na obszarach wiejskich.

312. Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw

Wzrost konkurencyjności gospodarczej obszarów wiejskich, rozwój przedsiębiorczości i rynku pracy, a w konsekwencji - wzrost zatrudnienia na obszarach wiejskich.

321. Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej

Poprawa warunków życia oraz prowadzenia działalności gospodarczej na obszarach wiejskich poprzez rozwijanie niektórych elementów infrastruktury technicznej zapewniających dostęp do podstawowych usług dla ludności i gospodarki.
W celu zmniejszenia zużycia paliw kopalnych w ramach działania wspierane będą inwestycje dotyczące wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych, tym samym działanie to wpisuje się w realizację celów sformułowanych zgodnie z ustaleniami dokonanymi podczas przeglądu WPR (Health Check) i wymienionych w art. 16 a rozporządzenia (WE) nr 1698/2005.
Stworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości oraz rozwój i poprawa warunków sprzedaży bezpośredniej poprzez budowę i modernizację lokalnej infrastruktury handlowej (targowisk).

313, 322, 323. Odnowa i rozwój wsi

Działanie będzie wpływać na poprawę jakości życia na obszarach wiejskich przez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich. Umożliwi rozwój tożsamości społeczności wiejskiej, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich oraz wpłynie na wzrost atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej obszarów wiejskich.

Źródło: <http://www.minrol.gov.pl/>

Opis działań w ramach 4. osi PROW: „LEADER”

413. Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju

Działanie ma na celu umożliwienie mieszkańcom obszaru objętego lokalną strategią rozwoju (LSR) realizacji projektów w ramach tej strategii. Realizacja strategii powinna przyczynić się do poprawy jakości życia na obszarach wiejskich m.in. poprzez wzrost aktywności lokalnych społeczności oraz stymulowanie powstawania nowych miejsc pracy.

W ramach realizacji LSR, zatwierdzonych przez samorząd województwa, LGD wybiera projekty do realizacji w ramach środków przyznawanych na realizację strategii. Pracownicy LGD pomagają wnioskodawcom w przygotowaniu projektów.

421. Wdrażanie projektów współpracy

Działanie pozwala na wdrażanie wspólnych przedsięwzięć w ramach współpracy międzyregionalnej (międzyterytorialnej) lub międzynarodowej (transnarodowej). Zakres działania:

W ramach działania pomoc jest przyznawana na projekty współpracy: zawarte w LSR oraz nieuwzględnione w LSR, ale zgodne z celami LSR.

431. Funkcjonowanie lokalnej grupy działania

Działanie zapewni sprawną i efektywną pracę lokalnych grup działania wybranych do realizacji opracowanych przez nie lokalnych strategii rozwoju, doskonalenie zawodowe osób uczestniczących w realizacji lokalnych strategii rozwoju oraz budowanie kapitału społecznego na wsi. Zakres działania:

W ramach działania pomoc jest przyznawana na funkcjonowanie LGD oraz nabywanie umiejętności i aktywizację prowadzoną na obszarze wdrażania LSR.

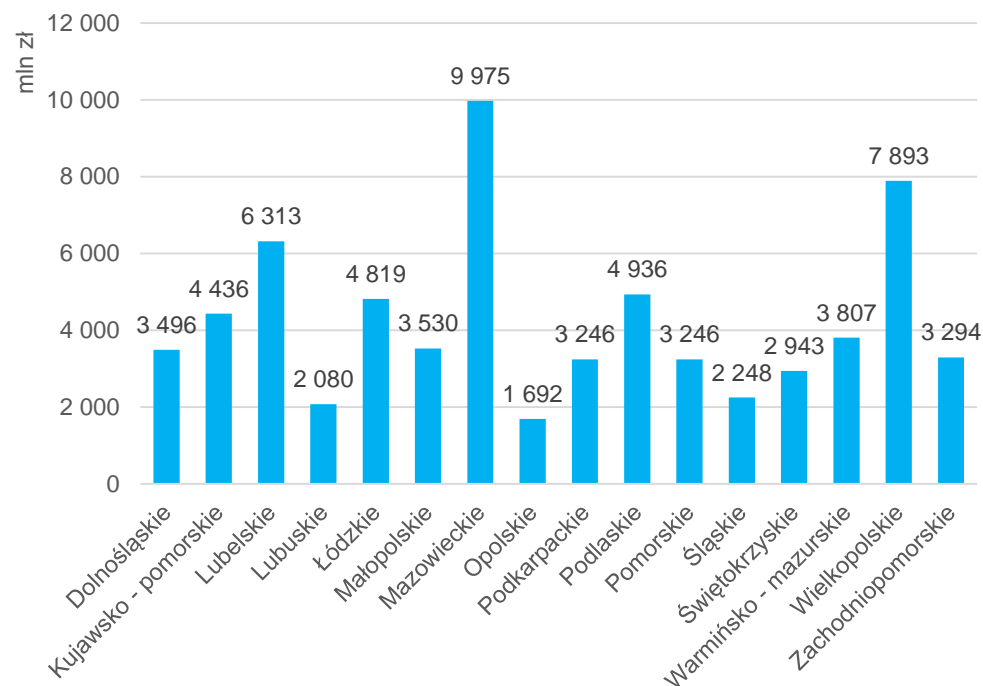
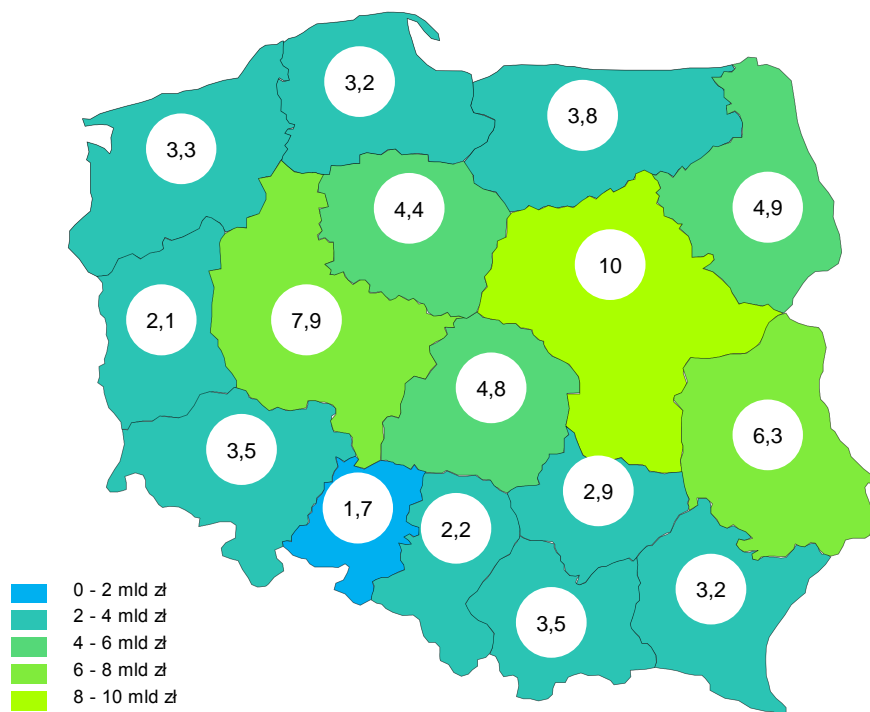
Źródło: <http://prow.slaskie.pl>

Wydatkowanie środków w ramach PROW

Program Rozwój Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 o wielkości wykorzystanego dofinansowania blisko 68 mld zł realizowany jest na terenie całego kraju. Podstawą realizacji jego założeń strategicznych są działania na rzecz rozwoju obszarów wiejskich w ramach czterech osi priorytetowych:

- Oś 1: Poprawa konkurencyjności sektora rolnego i leśnego o wielkości dofinansowania 31 mld zł ;
- Oś 2: Poprawa środowiska naturalnego i obszarów wiejskich o wielkości dofinansowania 19 mld zł;
- Oś 3: Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej o wielkości dofinansowania 15 mld zł oraz
- Oś 4: LEADER o wielkości dofinansowania 3 mld zł.

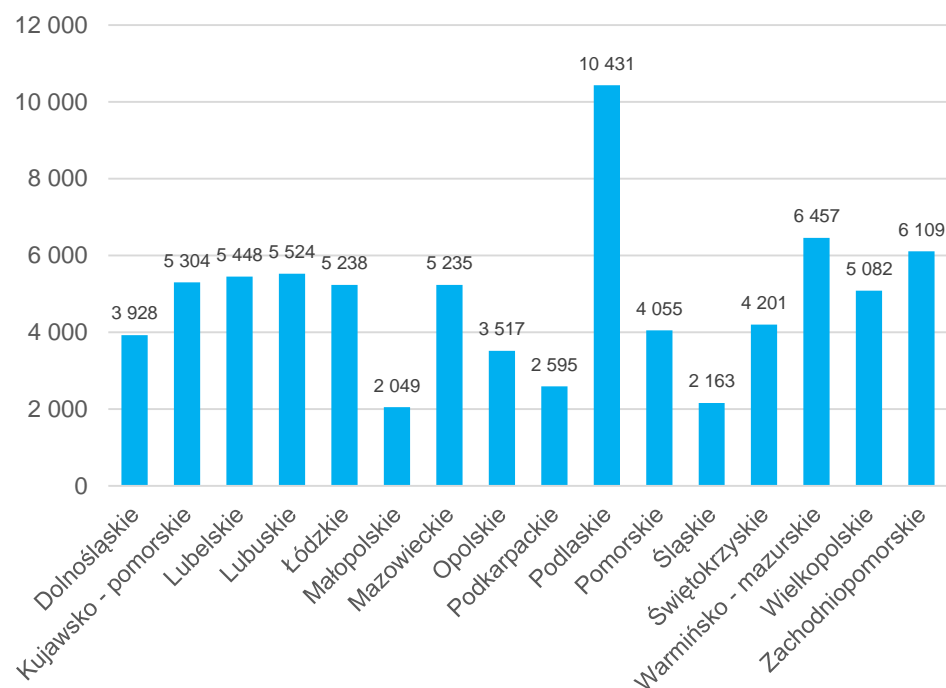
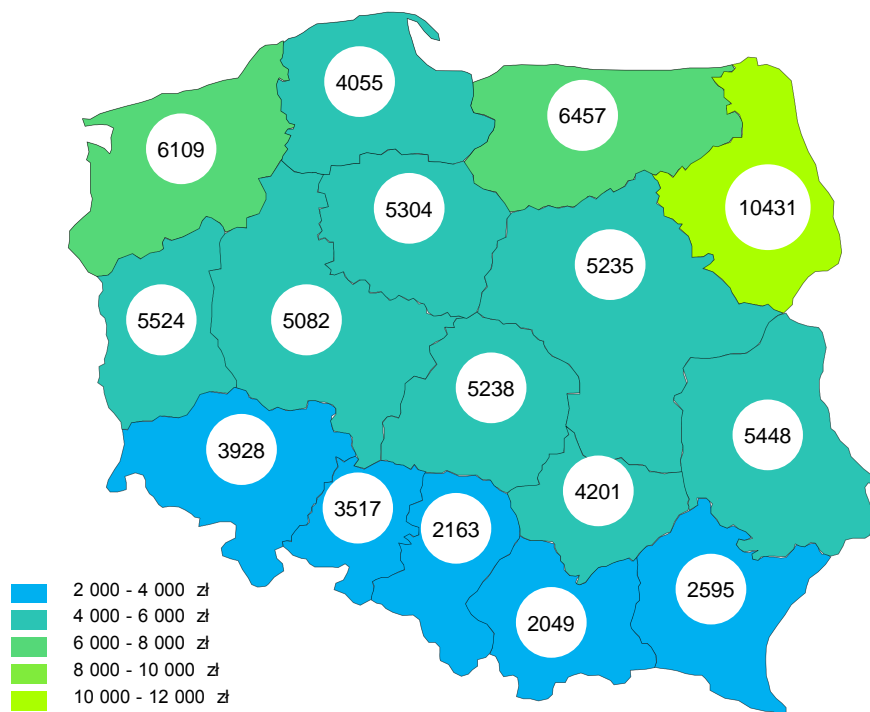
Dofinansowanie ogółem (mld/młn zł)

Wydatkowanie środków w ramach PROW

Analizując kwoty dofinansowania w wielkościach bezwzględnych województwo śląskie lokuje się w grupie województw o najniższym poziomie. Analogicznie w przeliczeniu na 1 mieszkańca terenów wiejskich. W grupie województw o najniższym poziomie dofinansowania znajdują się również województwa lubuskie i opolskie, a przy przeliczeniu na 1 mieszkańca terenów wiejskich również województwo podkarpackie i małopolskie.

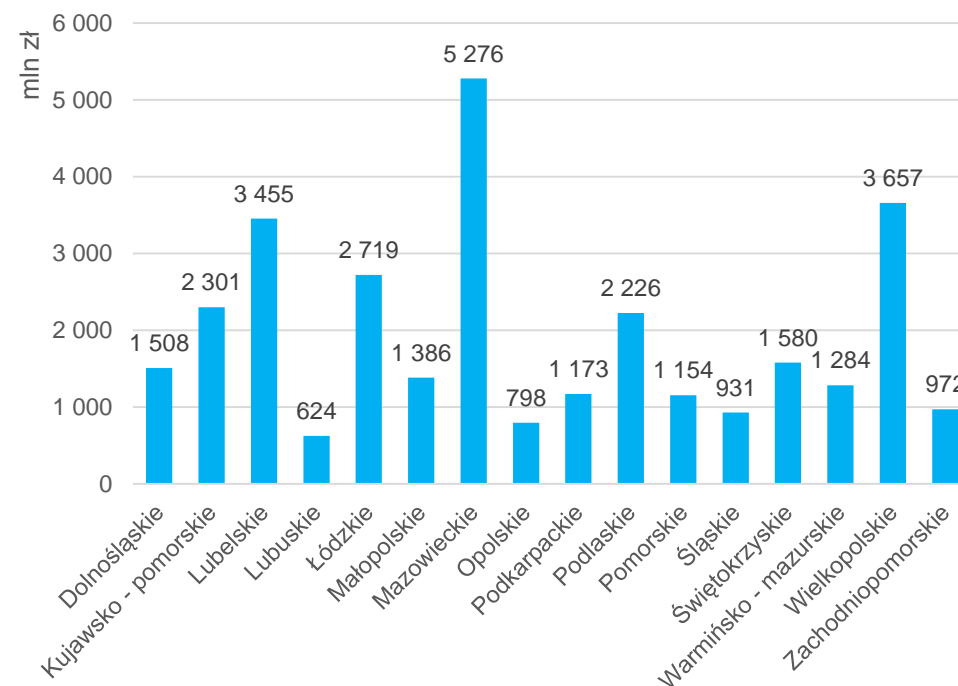
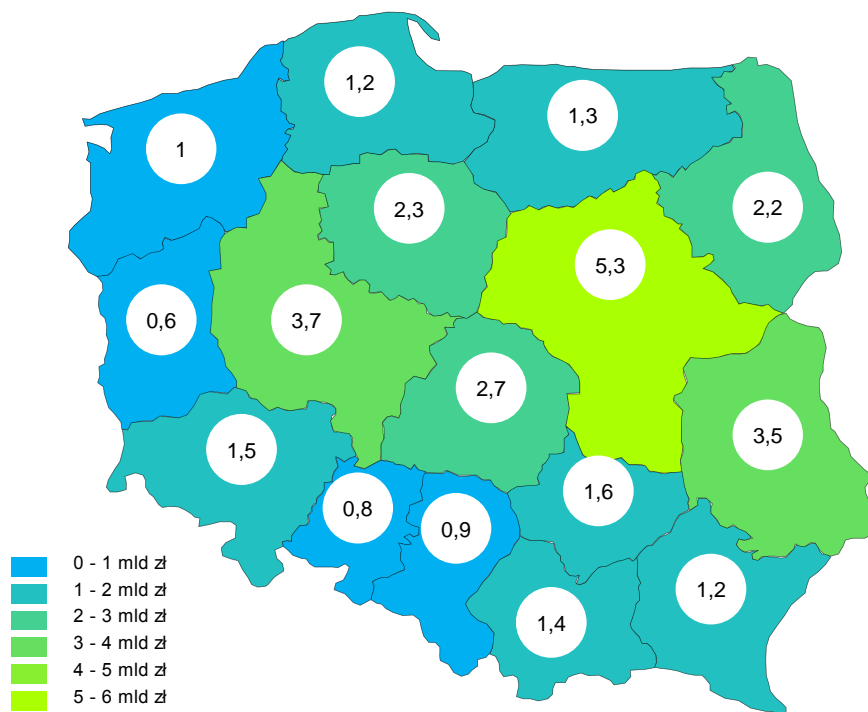
Dofinansowanie w przeliczeniu na 1 mieszkańca terenów wiejskich (zł)

Wydatkowanie środków w ramach 1. osi PROW

Wielkość dofinansowania w Osi 1: Poprawa konkurencyjności sektora rolnego i leśnego wskazuje, iż województwo śląskie znajduje się także w grupie województw o najniższym poziomie.

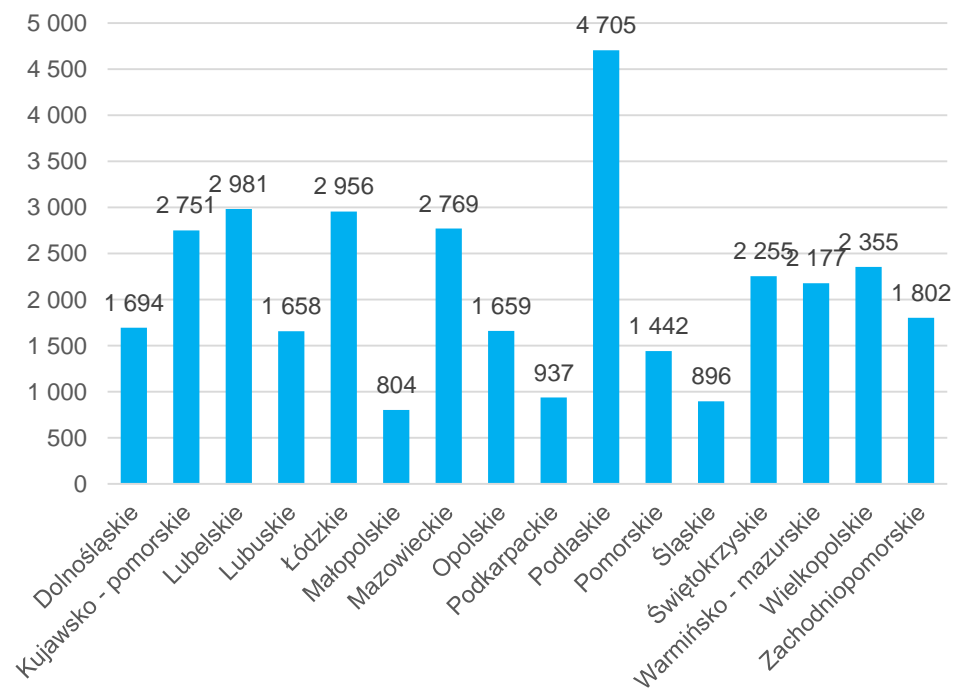
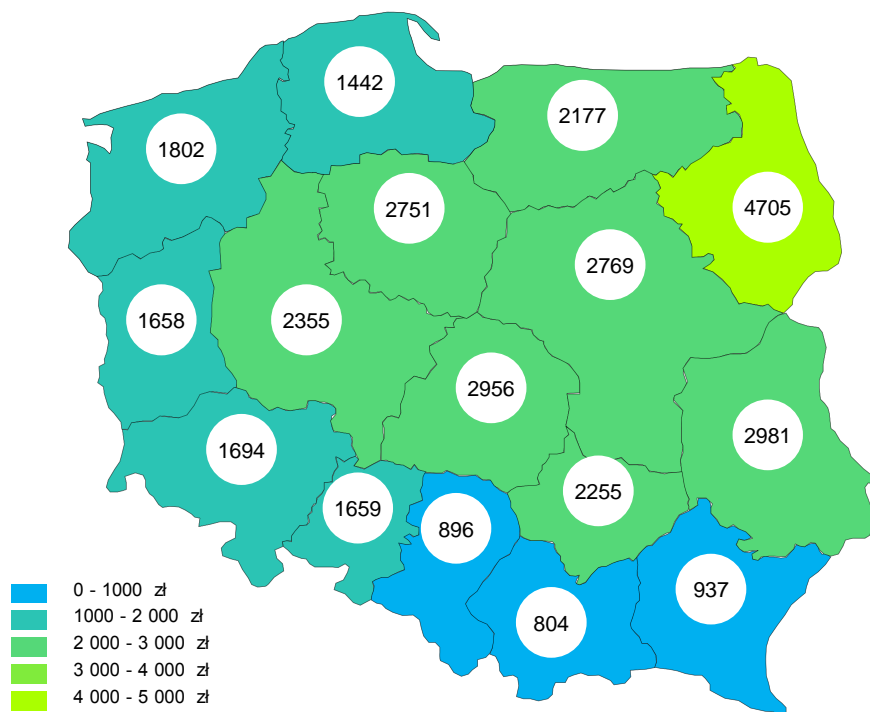
Dofinansowanie ogółem (mld/mln zł)

Wydatkowanie środków w ramach 1. osi PROW

Sytuacja jest analogiczna przy przeliczeniu kwot wsparcia na 1 mieszkańca terenów wiejskich

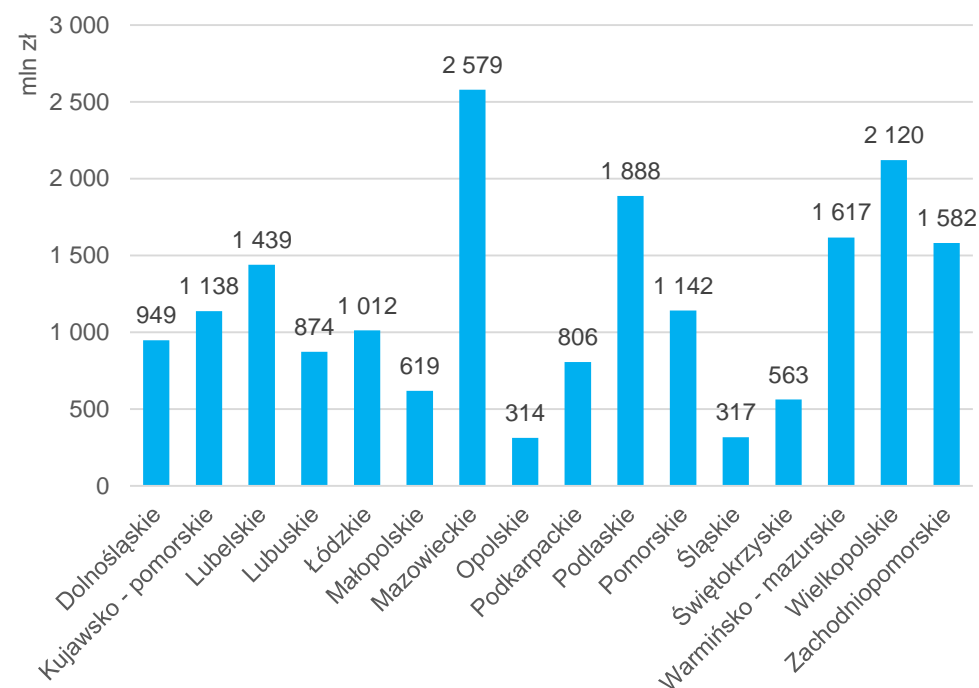
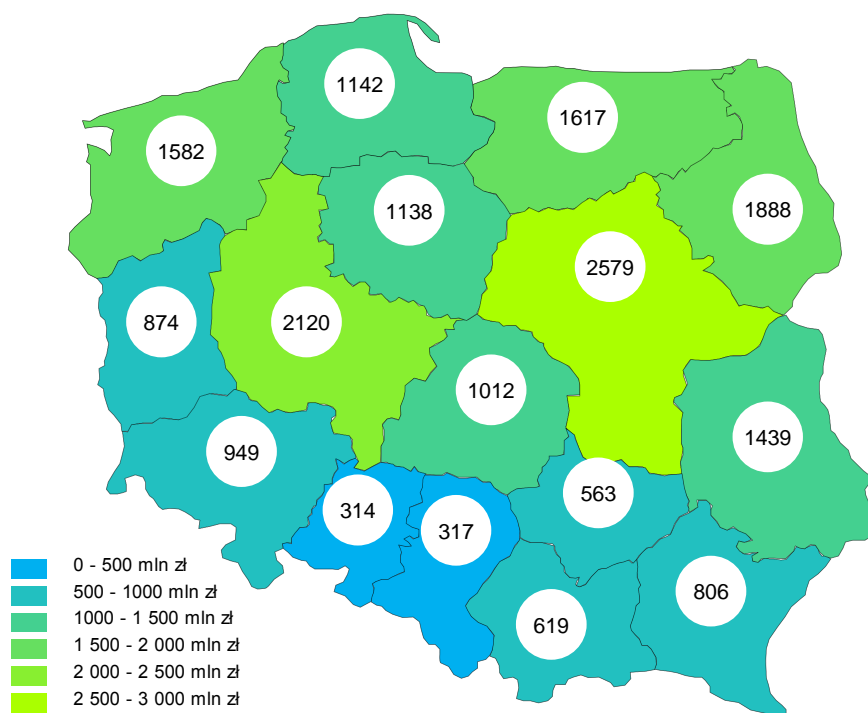
Dofinansowanie w przeliczeniu na 1 mieszkańca terenów wiejskich (zł)

Wydatkowanie środków w ramach 2. osi PROW

Wielkość dofinansowania w Osi 2: Poprawa środowiska naturalnego i obszarów wiejskich wskazuje, iż województwo śląskie znajduje się na najniższym poziomie.

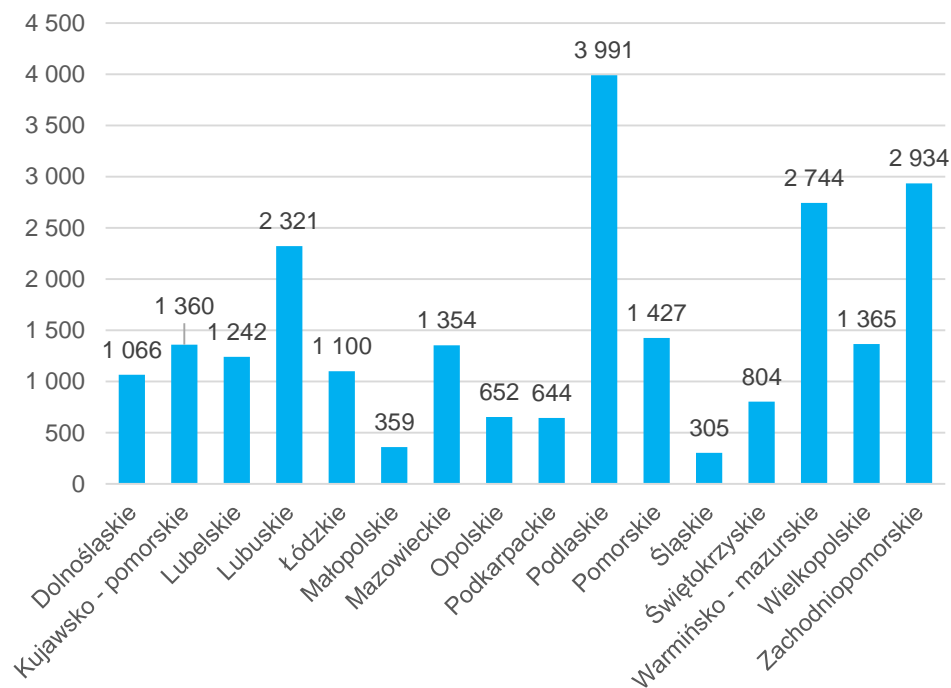
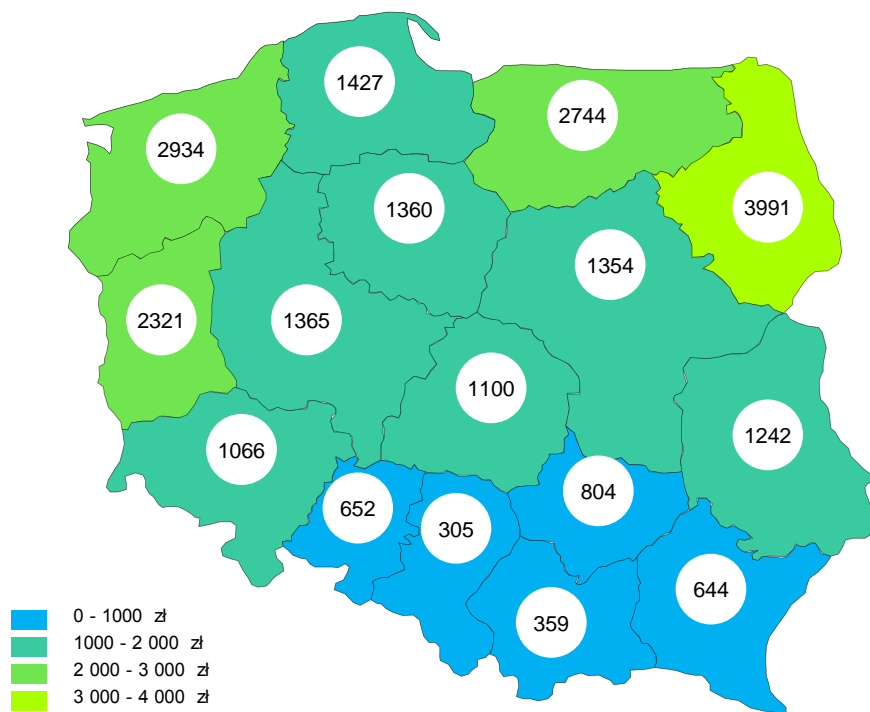
Dofinansowanie ogółem (mln zł)

Wydatkowanie środków w ramach 2. osi PROW

Dobitnie ukazuje to wskaźnik dofinansowania w przeliczeniu na 1 mieszkańca terenów wiejskich

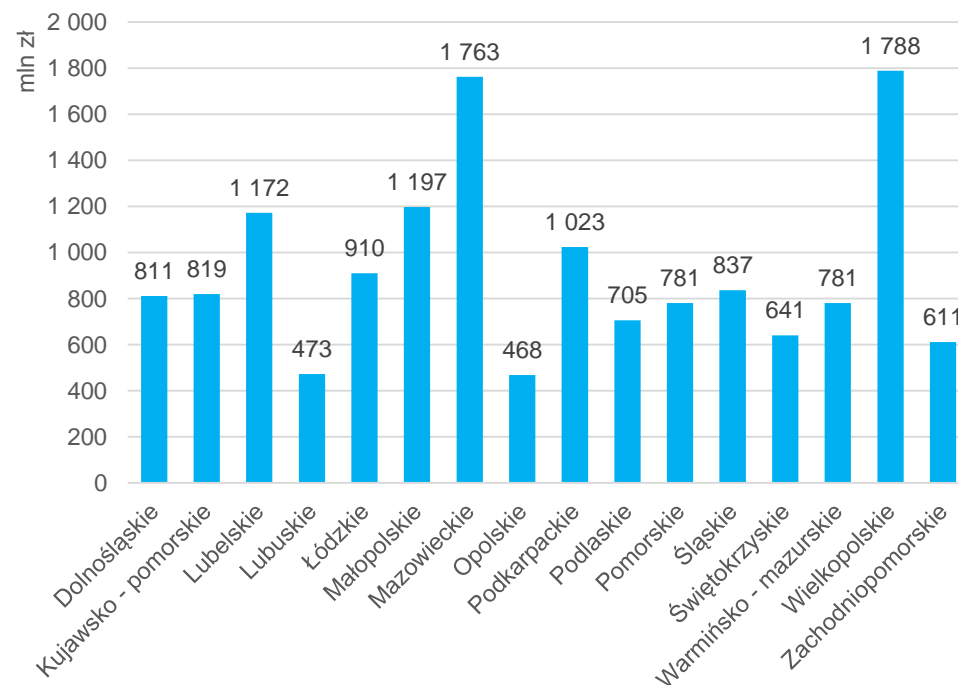
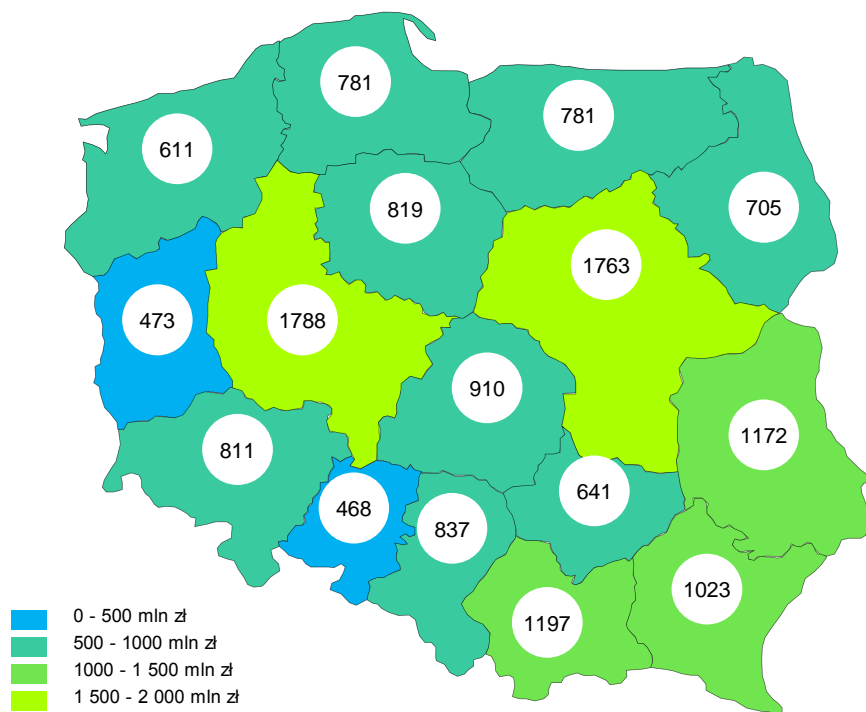
Dofinansowanie w przeliczeniu na 1 mieszkańca terenów wiejskich (zł)

Wydatkowanie środków w ramach 3. osi PROW

Wielkość dofinansowania w Osi 3: Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej wskazuje, iż województwo śląskie znajduje się na poziomie przeciętnym.

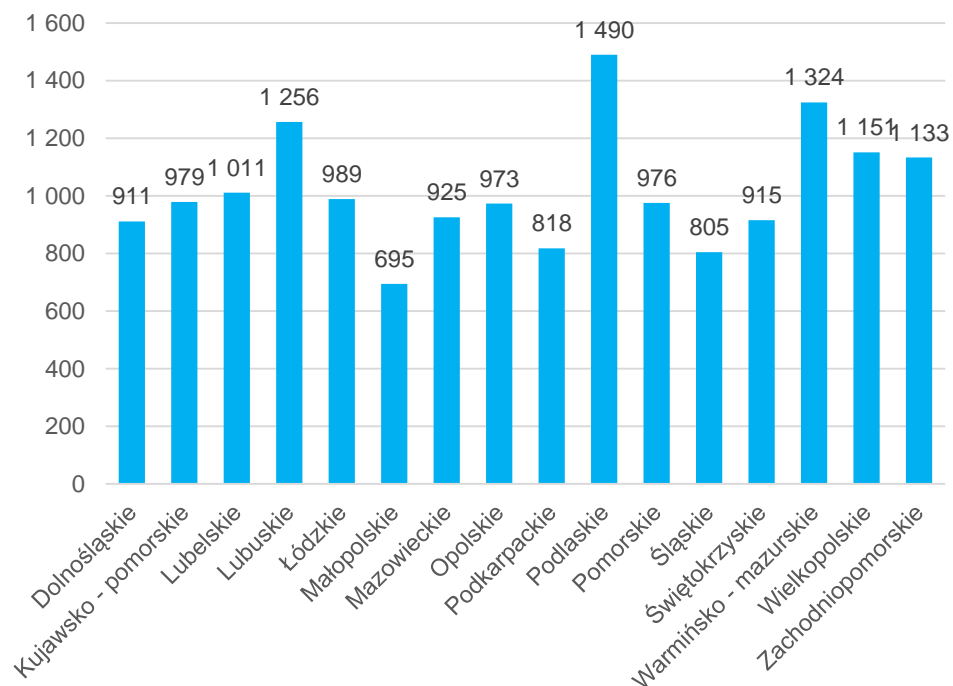
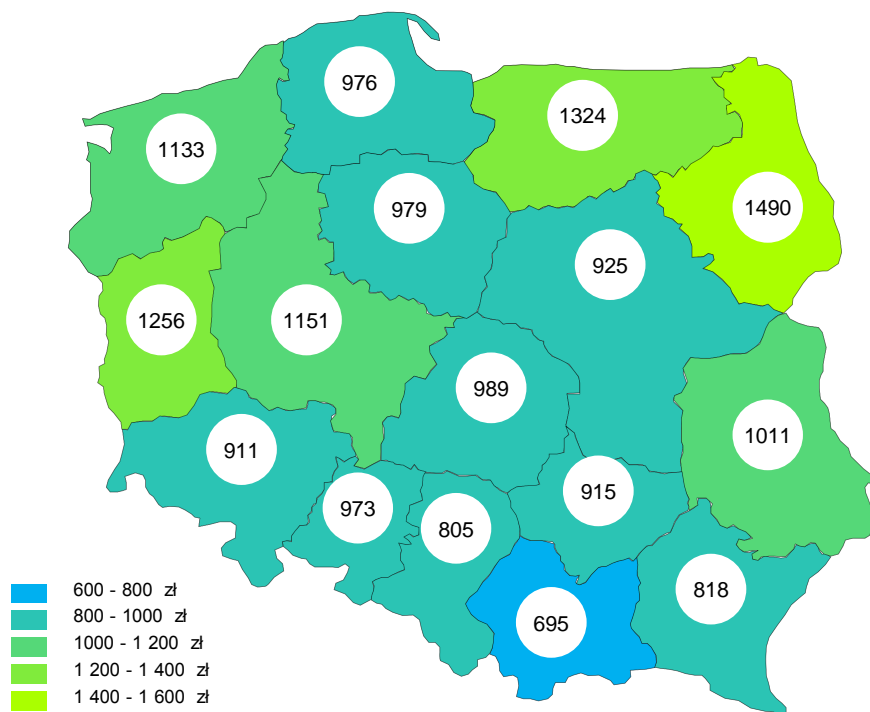
Dofinansowanie ogółem (mln zł)

Wydatkowanie środków w ramach 3. osi PROW

Podobne wnioski można wyciągnąć dla wartości w przeliczeniu na 1 mieszkańca terenów wiejskich. Zwraca uwagę fakt, iż w osi 3 wskaźnik jest generalnie wyrównany w całym kraju, a wyższy jest jedynie w województwach północno-wschodnich i lubuskim.

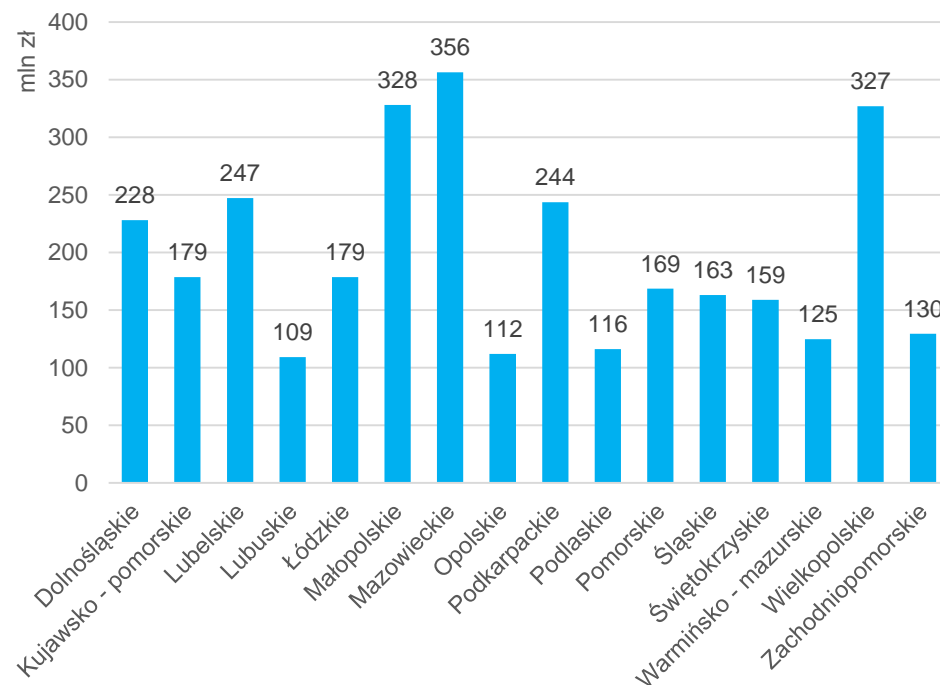
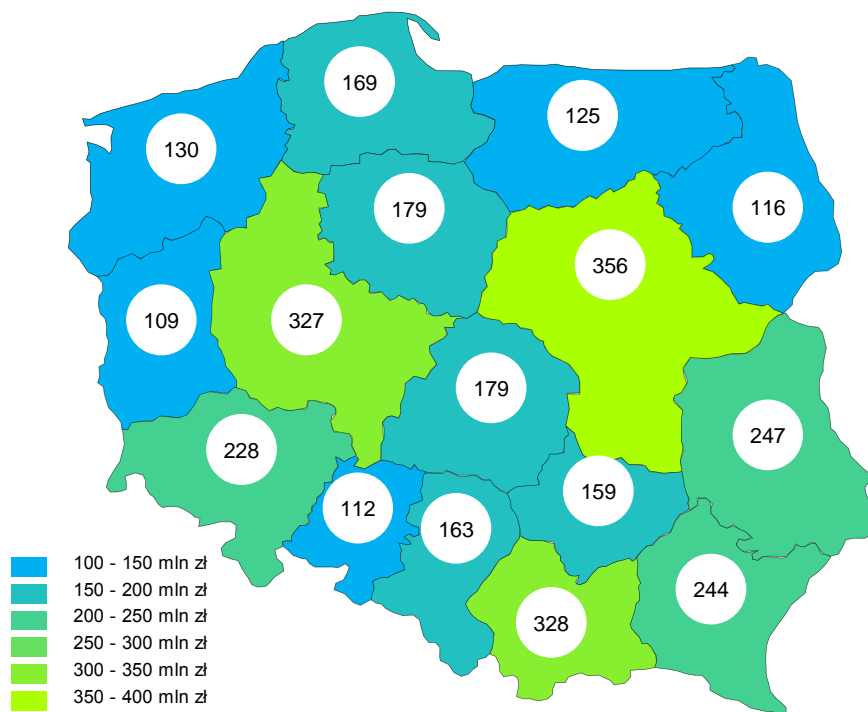
Dofinansowanie w przeliczeniu na 1 mieszkańca terenów wiejskich (zł)

Wydatkowanie środków w ramach 4. osi PROW

Wielkość dofinansowania w Osi 4: LEADER wskazuje, iż województwo śląskie znajduje się na poziomie przeciętnym.

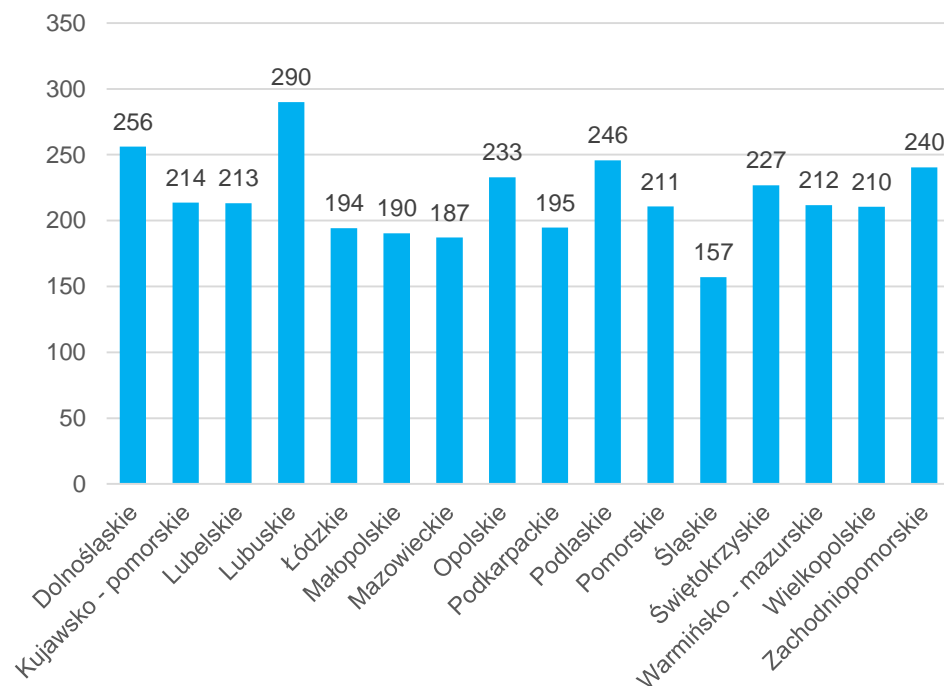
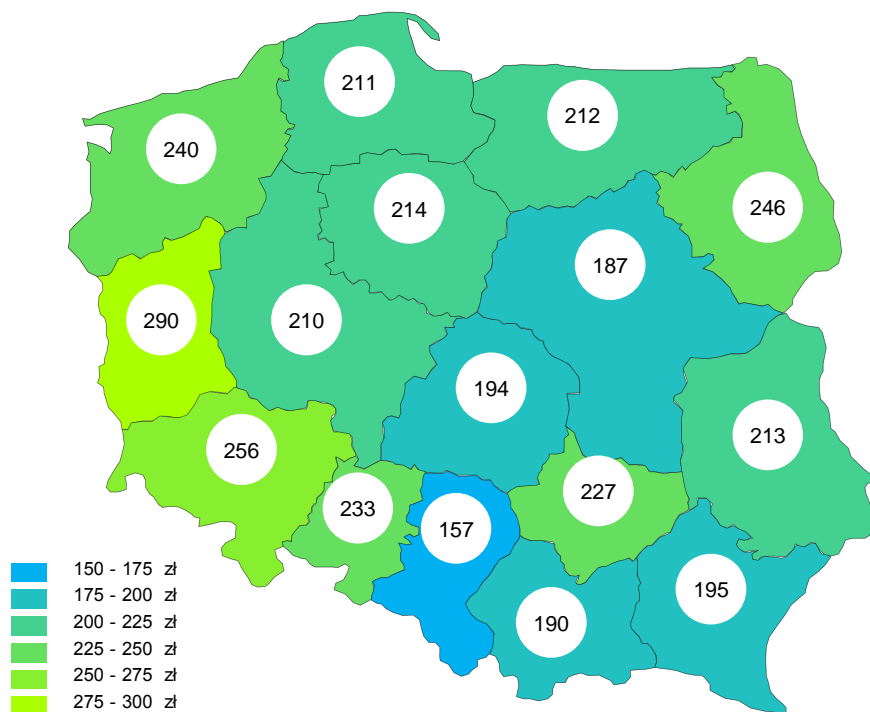
Dofinansowanie ogółem (mln zł)

Wydatkowanie środków w ramach 4. osi PROW

Podobne wnioski można wyciągnąć dla wartości w przeliczeniu na 1 mieszkańca terenów wiejskich. Zwraca uwagę fakt, iż w osi 4 wskaźnik jest generalnie wyrównany w całym kraju, a wyższy jest jedynie w województwach północno-wschodnich i lubuskim.

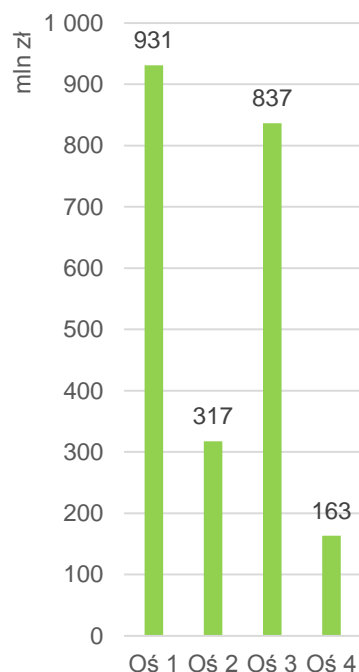
Dofinansowanie w przeliczeniu na 1 mieszkańca terenów wiejskich (zł)

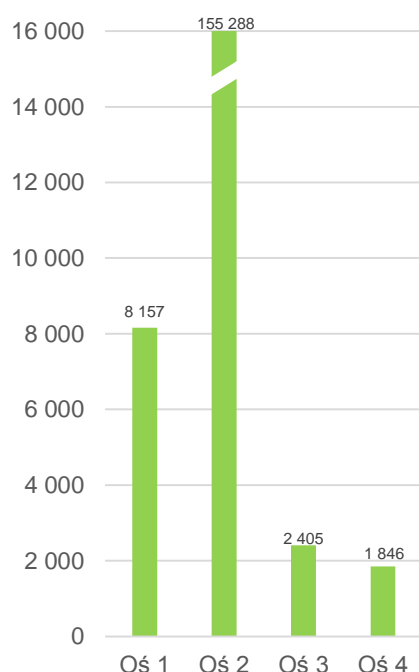
Wydatkowanie środków w ramach PROW w województwie śląskim

Najwyższe wartości bezwzględne dofinansowania w ramach PROW w województwie śląskim miały osie 1 i 3 (w skali kraju proporcje pomiędzy osiami wynosiły w przybliżeniu: 31/19/14/3). Tym samym widoczna jest relatywnie niższa wartość osi 2 i trochę wyższa osi 3. W osi 2 liczba dofinansowanych projektów była najwyższa co wiąże się z najniższą wartością tych projektów (por. wykres trzeci). Zwraca też uwagę duża aktywność wyrażona liczbą projektów w osi 1, natomiast oś 3 charakteryzują projekty o względnie wyższej wartości (mniejszej liczbie przy względnie wysokim poziomie wsparcia).

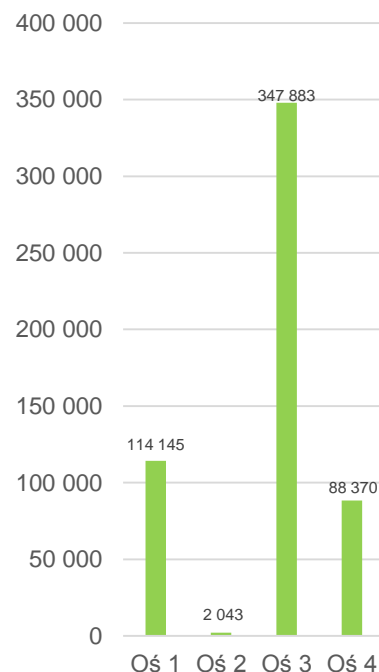
Dofinansowanie ogółem (mln zł)

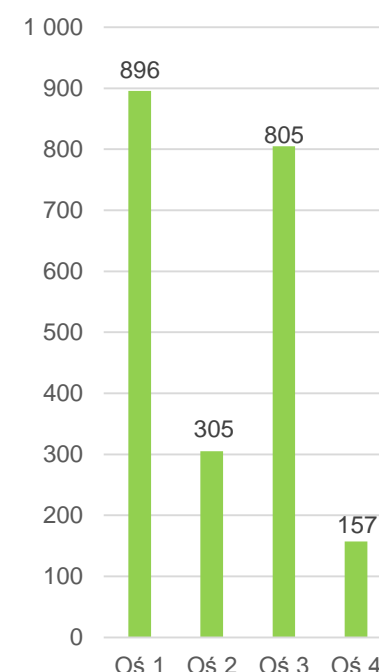
Liczba projektów

Średnie dofinansowanie projektu (zł)

Dofinansowanie / 1 mieszkańca terenów wiejskich (zł)

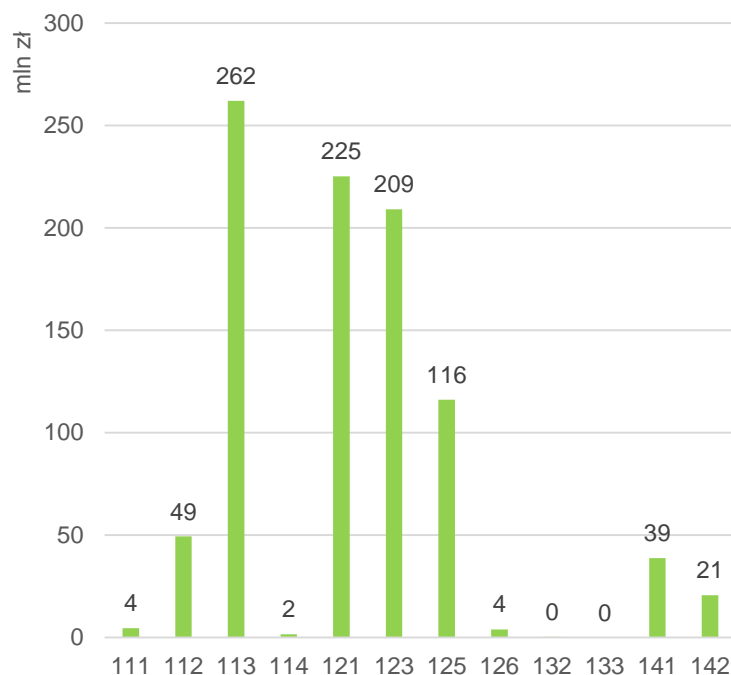

Wydatkowanie środków w ramach działań z 1. osi PROW w województwie śląskim

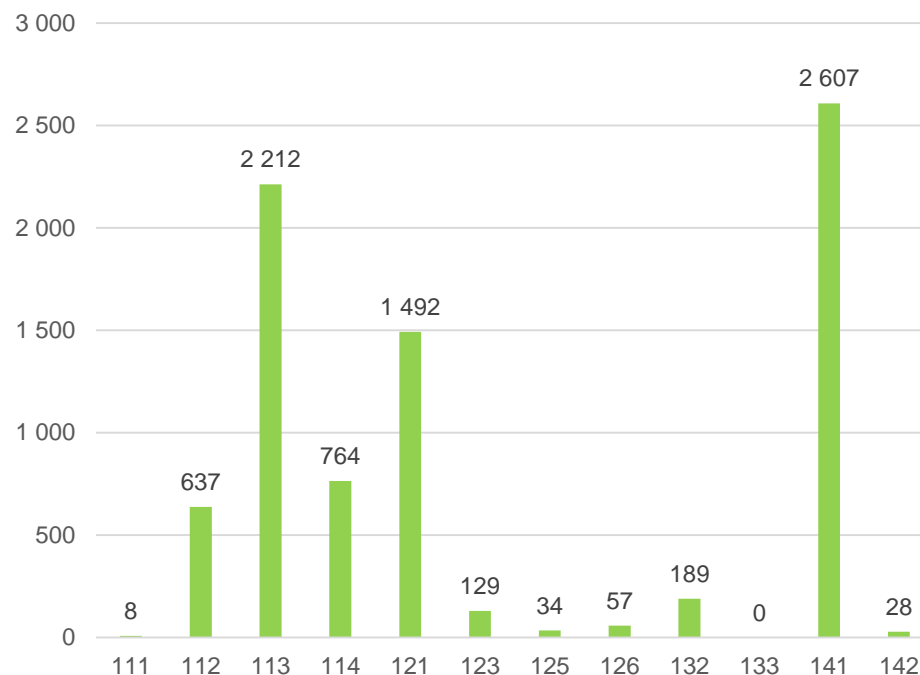
Szczegółowo, dla poszczególnych działań w ramach osi 1, wielkości te przedstawiono na poniższych wykresach. Analizy obejmują:

- Wartość dofinansowania projektów
- Liczbę projektów
- Średnie dofinansowanie projektu
- Wartość dofinansowania w przeliczeniu na 1 mieszkańca

Dofinansowanie ogółem (mln zł)

Liczba projektów

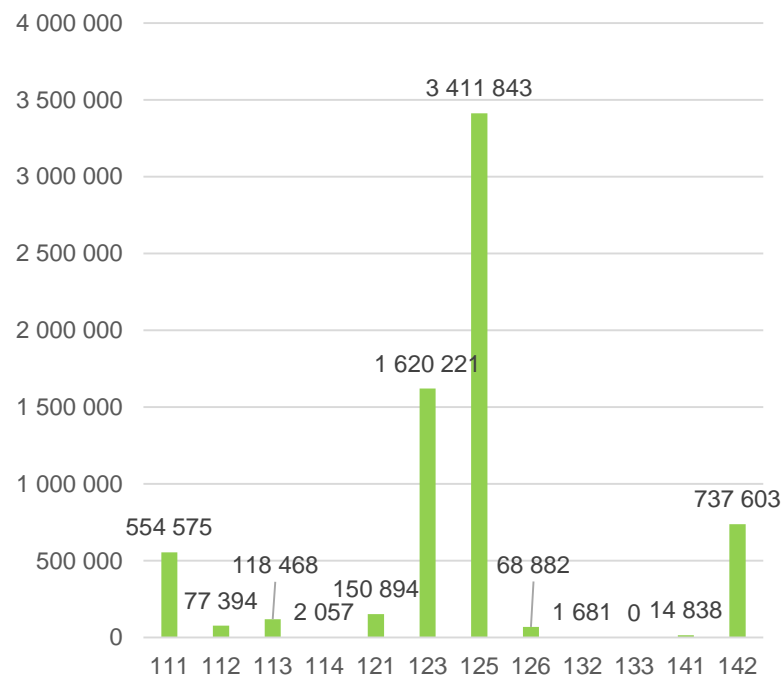

Wydatkowanie środków w ramach działań z 1. osi PROW w województwie śląskim

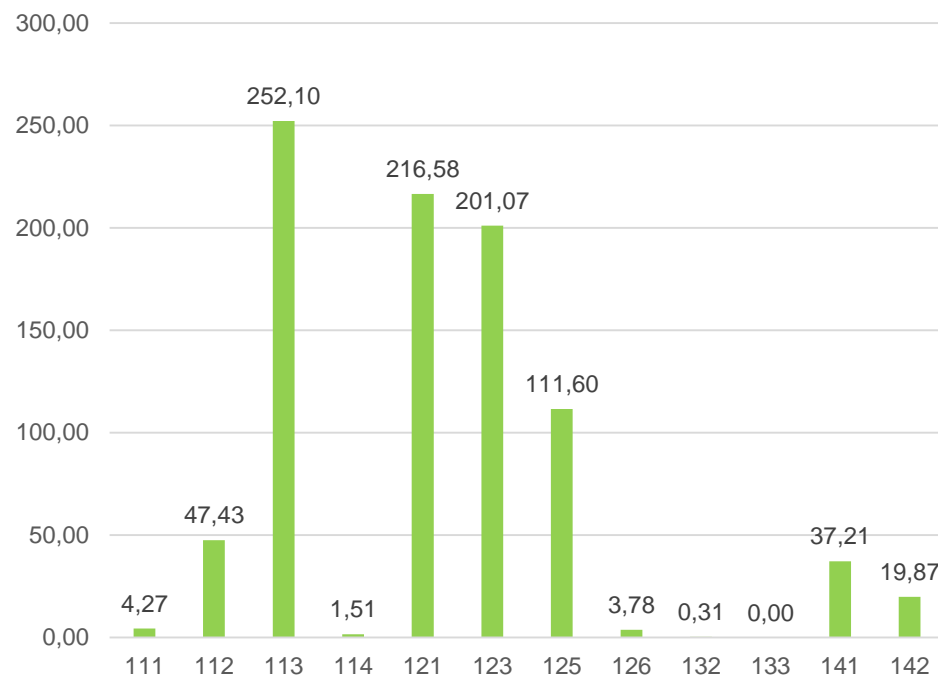
Szczegółowo, dla poszczególnych działań w ramach osi 1, wielkości te przedstawiono na poniższych wykresach. Analizy obejmują:

- We wskaźniku - Wartość dofinansowania projektów, najwyższe wartości osiągały działania :113,121,123,i 125
- We wskaźniku - Liczba projektów, najwyższe wartości osiągały działania: 141 ,113, 121,
- We wskaźniku - Średnie dofinansowanie projektu, najwyższe wartości osiągały działania: 123 i 125
- We wskaźniku - Wartość dofinansowania w przeliczeniu na 1 mieszkańca, najwyższe wartości osiągały działania: 113, 121,123 i 125

Średnie dofinansowanie projektu (zł)

Dofinansowanie / 1 mieszkańca terenów wiejskich (zł)

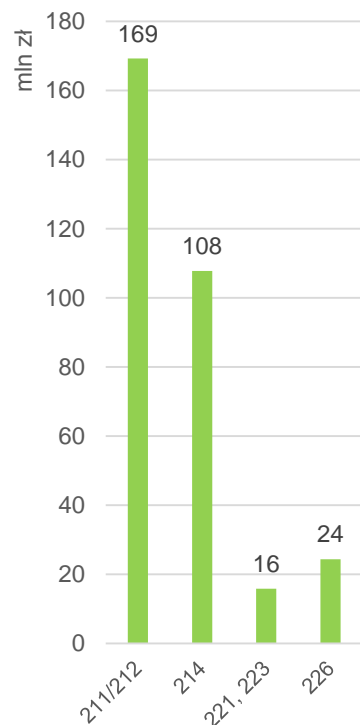

Wydatkowanie środków w ramach działań z 2. osi PROW w województwie śląskim

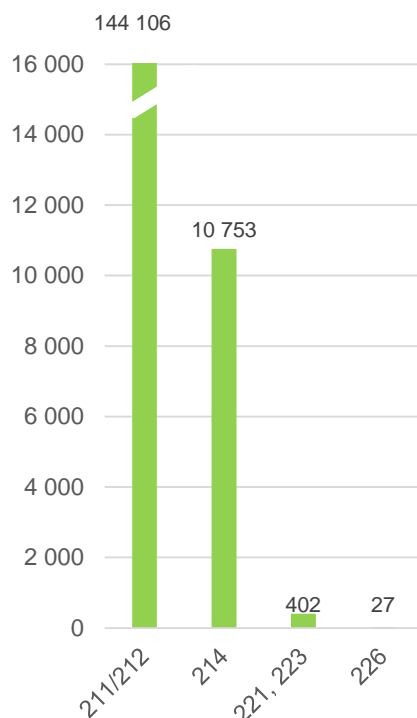
Szczegółowo, dla poszczególnych działań w ramach osi 2, wielkości te przedstawiono na poniższych wykresach. Analizy obejmują:

- We wskaźniku - Wartość dofinansowania projektów, najwyższe wartości osiągały działania :211,212 oraz 214
- We wskaźniku - Liczba projektów, najwyższe wartości osiągały działania: 211,212 oraz 214
- We wskaźniku - Średnie dofinansowanie projektu, najwyższe wartości osiągały działania: 221,223 oraz 226
- We wskaźniku - Wartość dofinansowania w przeliczeniu na 1 mieszkańca, najwyższe wartości osiągały działania: 211,212 oraz 214

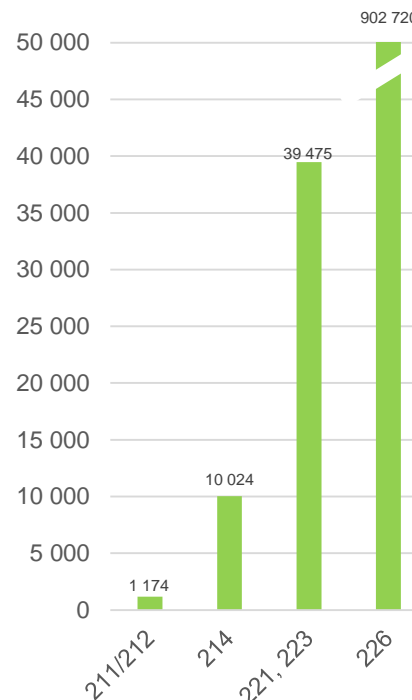
Dofinansowanie ogółem (mln zł)

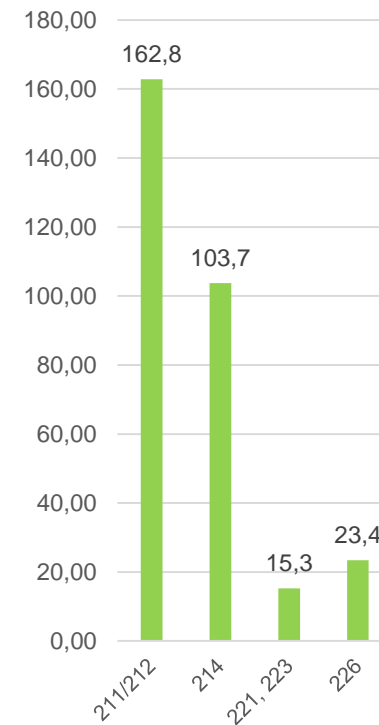
Liczba projektów

Średnie dofinansowanie projektu (zł)

Dofinansowanie / 1 mieszkańca terenów wiejskich (zł)

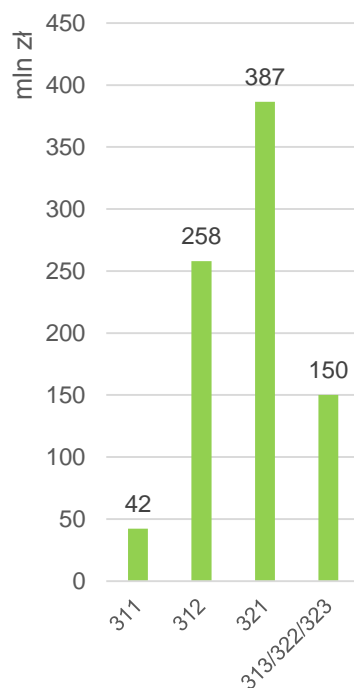

Wydatkowanie środków w ramach działań z 3. osi PROW w województwie śląskim

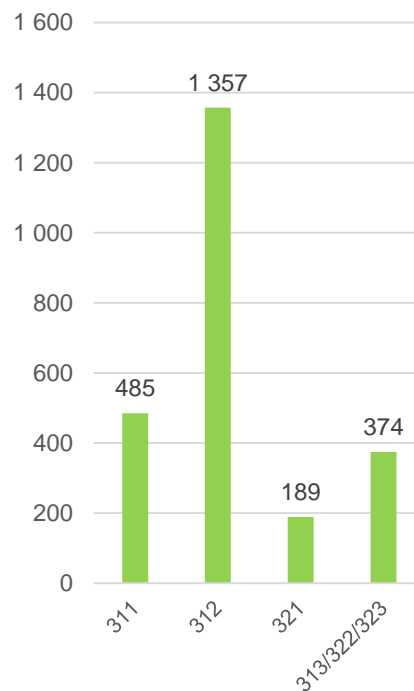
Szczegółowo, dla poszczególnych działań w ramach osi 3, wielkości te przedstawiono na poniższych wykresach. Analizy obejmują:

- We wskaźniku - Wartość dofinansowania projektów, najwyższe wartości osiągały działania: 321 oraz 312
- We wskaźniku - Liczba projektów, najwyższe wartości osiągały działania: 312
- We wskaźniku - Średnie dofinansowanie projektu, najwyższe wartości osiągały działania: 321 oraz 313,322,323,
- We wskaźniku - Wartość dofinansowania w przeliczeniu na 1 mieszkańca, najwyższe wartości osiągały działania: 321 oraz 312

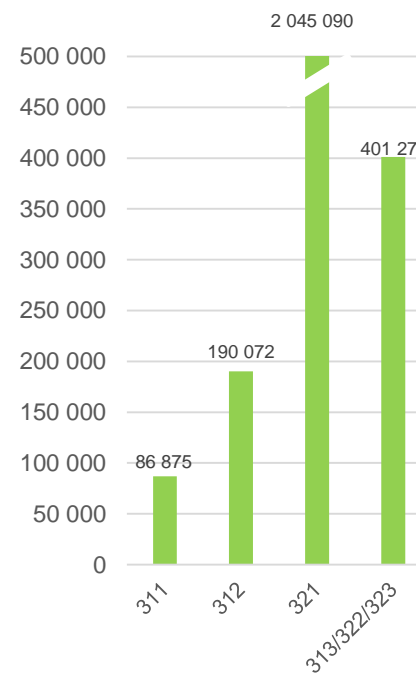
Dofinansowanie ogółem (mln zł)

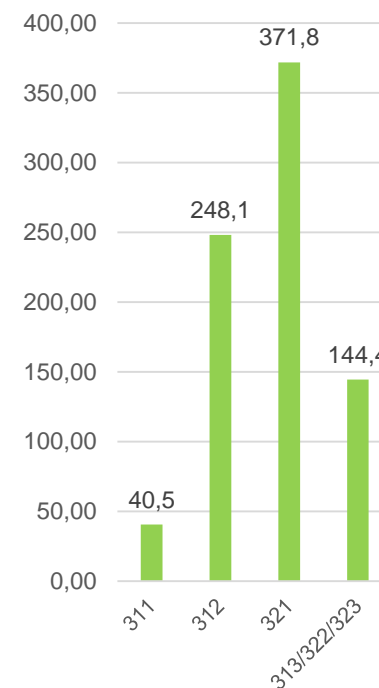
Liczba projektów

Średnie dofinansowanie projektu (zł)

Dofinansowanie / 1 mieszkańca terenów wiejskich (zł)

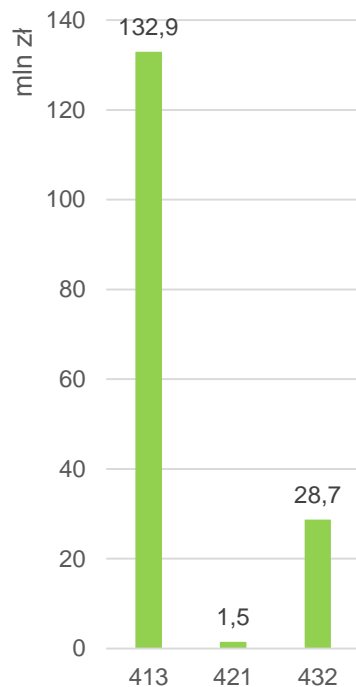

Wydatkowanie środków w ramach działań z 4. osi PROW w województwie śląskim

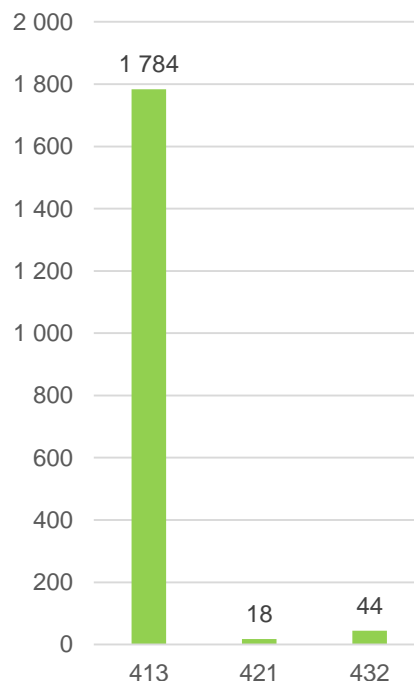
Szczegółowo, dla poszczególnych działań w ramach osi 4, wielkości te przedstawiono na poniższych wykresach. Analizy obejmują:

- We wskaźniku - Wartość dofinansowania projektów, najwyższe wartości osiągały działania: 413
- We wskaźniku - Liczba projektów, najwyższe wartości osiągały działania: 413
- We wskaźniku - Średnie dofinansowanie projektu, najwyższe wartości osiągały działania: 432
- We wskaźniku - Wartość dofinansowania w przeliczeniu na 1 mieszkańca, najwyższe wartości osiągały działania: 413

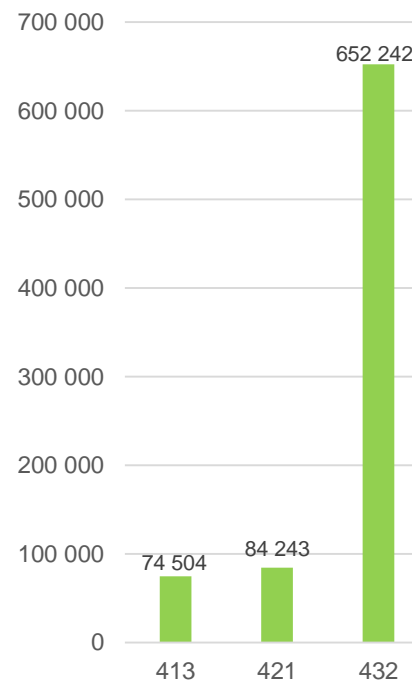
Dofinansowanie ogółem (mln zł)

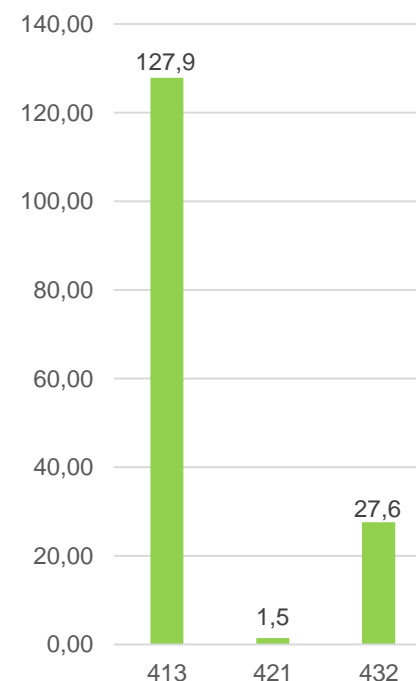
Liczba projektów

Średnie dofinansowanie projektu (zł)

Dofinansowanie / 1 mieszkańca terenów wiejskich (zł)

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007 – 2013 – analiza w zakresie działań, dla których instytucją wdrażającą jest Urząd Marszałkowski

Wydatkowanie środków w ramach działań PROW, w których instytucją wdrażającą jest Urząd Marszałkowski

Działania w których UM jest instytucją wdrażającą dla województwa śląskiego to: Działanie 125 zawarte w osi I - Poprawa konkurencyjności sektora rolnego i leśnego, Działania 321 oraz 313,322,323 zawarte w osi III – Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej; Działania 4.1/413, 4.21, 4.31 zawarte w osi IV- LEADER.

O ile w skali kraju działania powyższe obejmują 23% ogółu środków dla rolnictwa wdrażanych przez urzędy marszałkowskie to w województwie śląskim stanowią one 36% wartości.

Dofinansowanie dla wybranych działań i PROW ogółem (mln zł)

Działania w których UM jest instytucją wdrażającą

Oś I – Poprawa konkurencyjności sektora rolnego i leśnego

Działanie 125 Poprawianie i rozwijanie infrastruktury związanej z rozwojem i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa:

Schemat I – Scalanie gruntów

Schemat II – Gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi

Oś III – Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej

Działanie 321 Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej

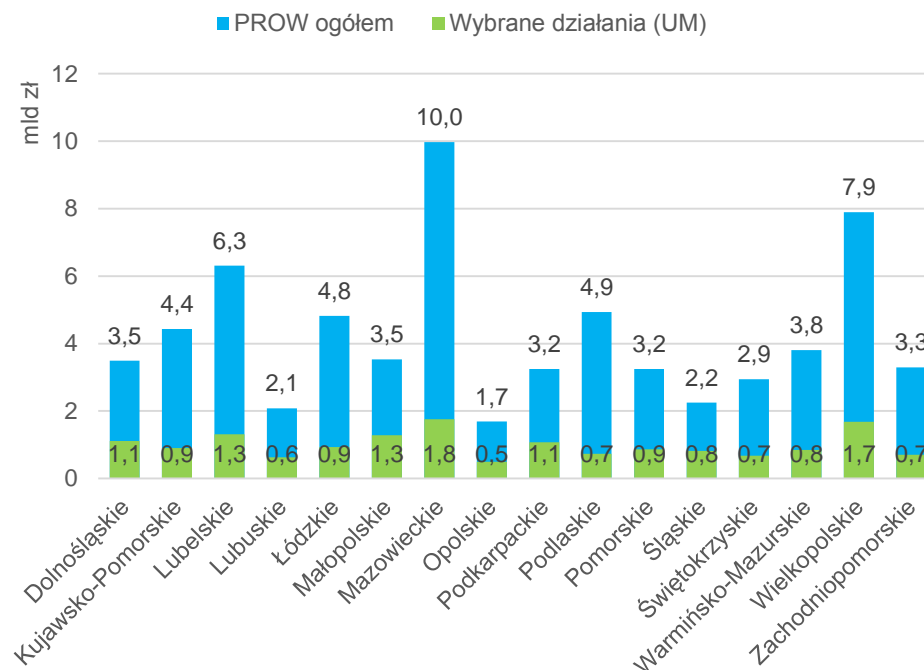
Działanie 313,322,323 Odnowa i rozwój wsi

Oś IV LEADER

Działanie 4.1/413 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju

Działanie 4.21 Wdrażanie projektów współpracy

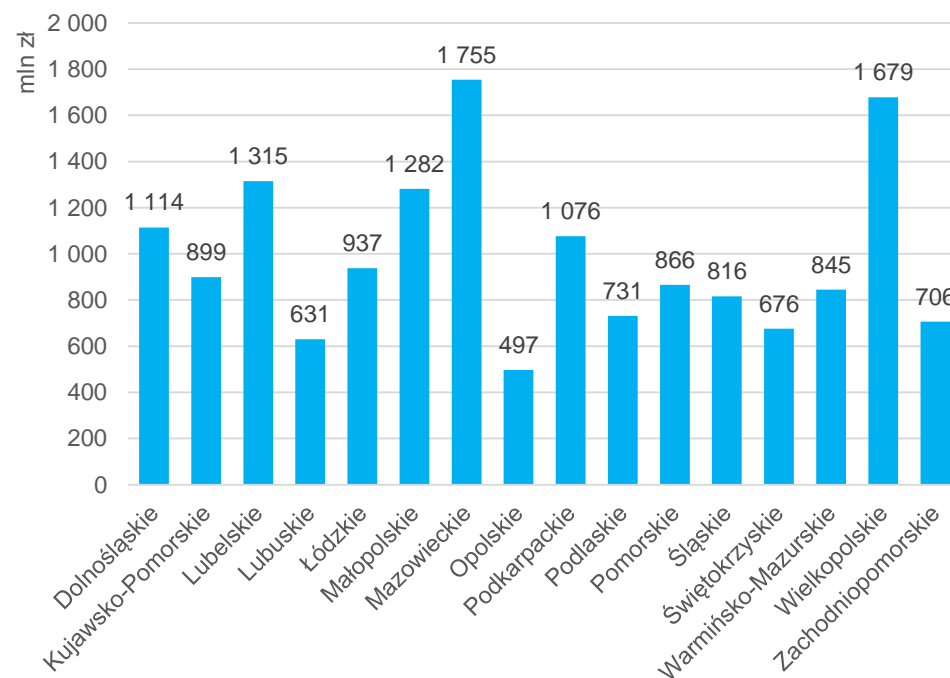
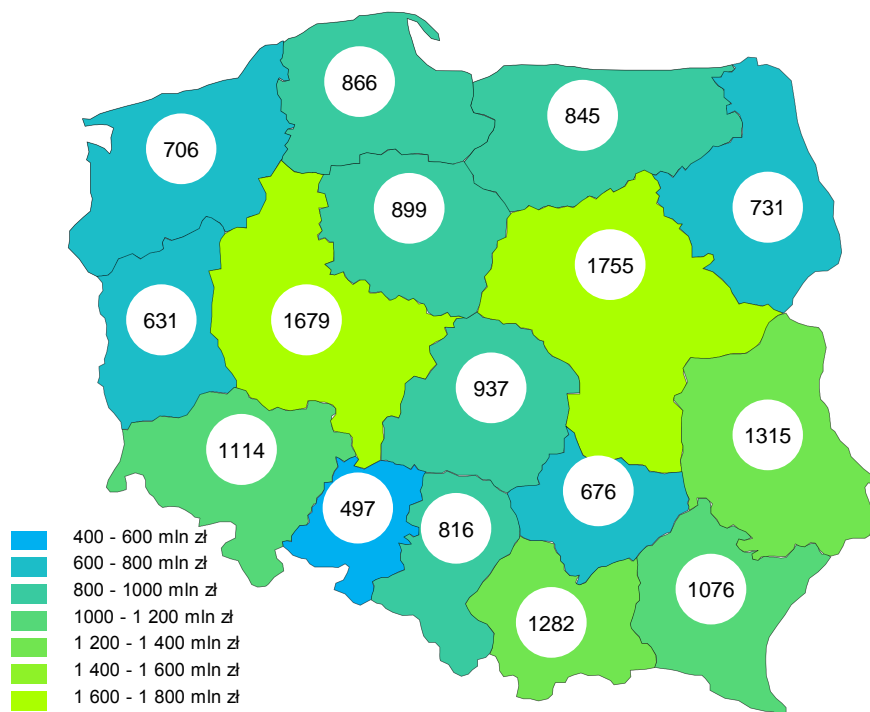
Działanie 4.31 Funkcjonowanie lokalnej grupy działania

Wydatkowanie środków w ramach działań PROW, w których instytucją wdrażającą jest Urząd Marszałkowski

Działania w których UM jest instytucją wdrażającą dla województwa śląskiego osiągają wartości bezwzględne zbliżone do najniższych w kraju (niższe tylko w województwach lubuskim i opolskim).

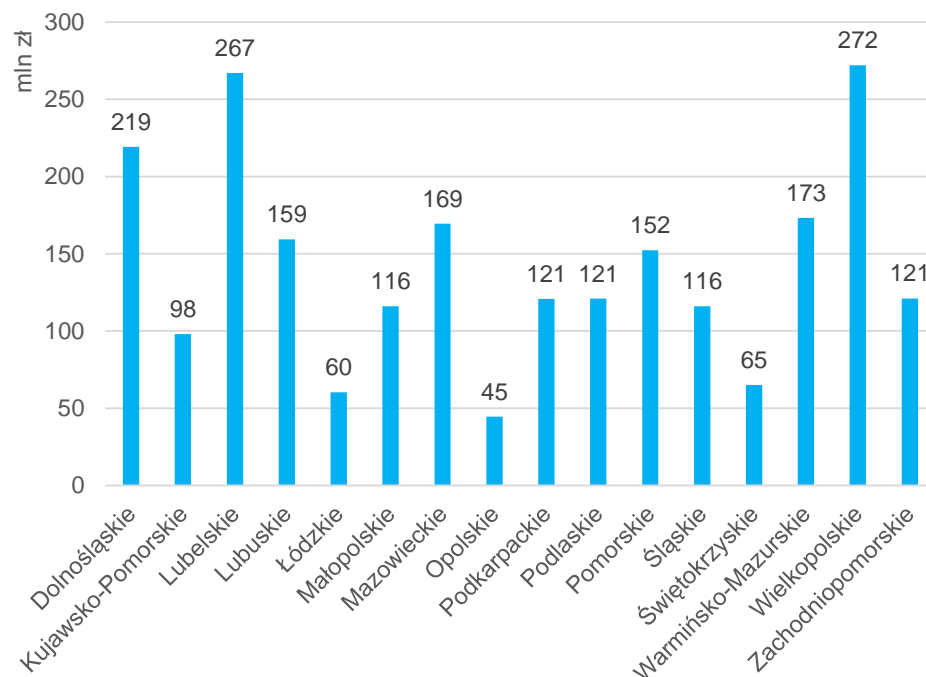
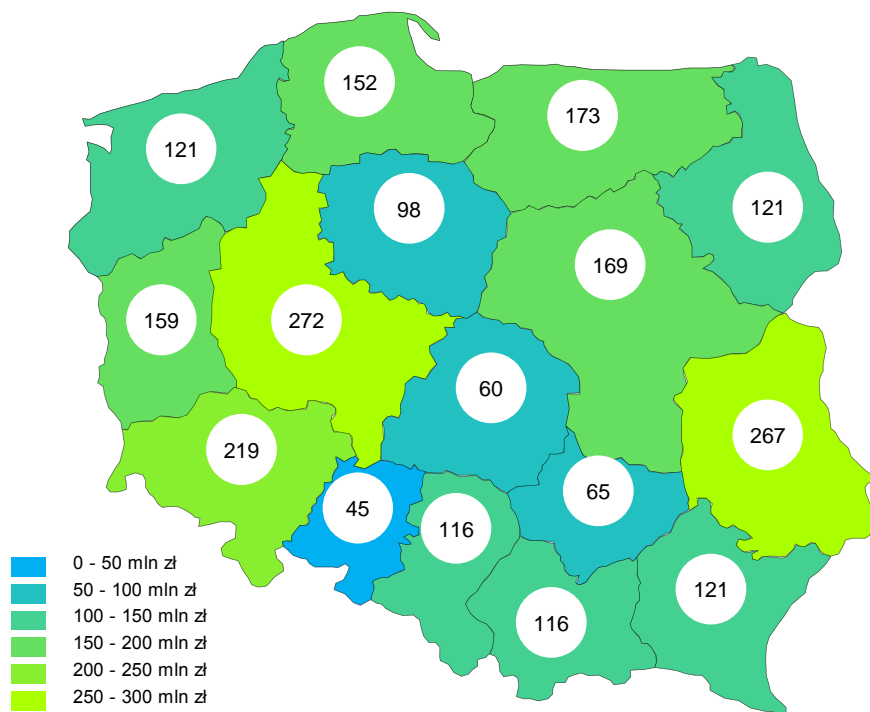
Dofinansowanie ogółem (mln zł)

Wydatkowanie środków w ramach działania 125 PROW

W działaniu 125 - Poprawianie i rozwijanie infrastruktury związanej z rozwojem i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa: Schemat I – Scalanie gruntów, Schemat II – Gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi) województwo śląskie zajmuje jedną z najniższych pozycji.

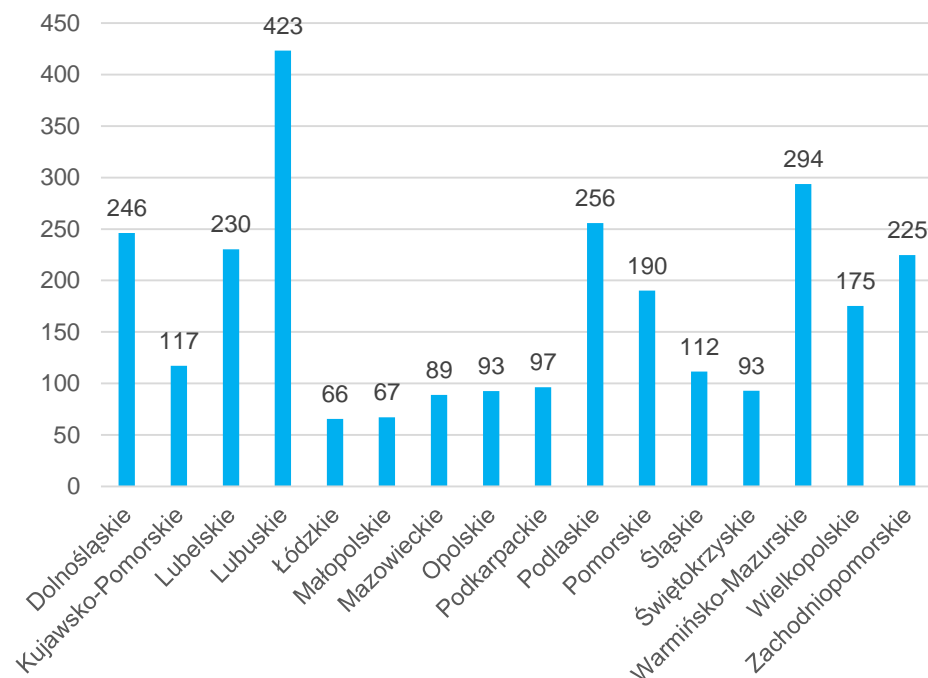
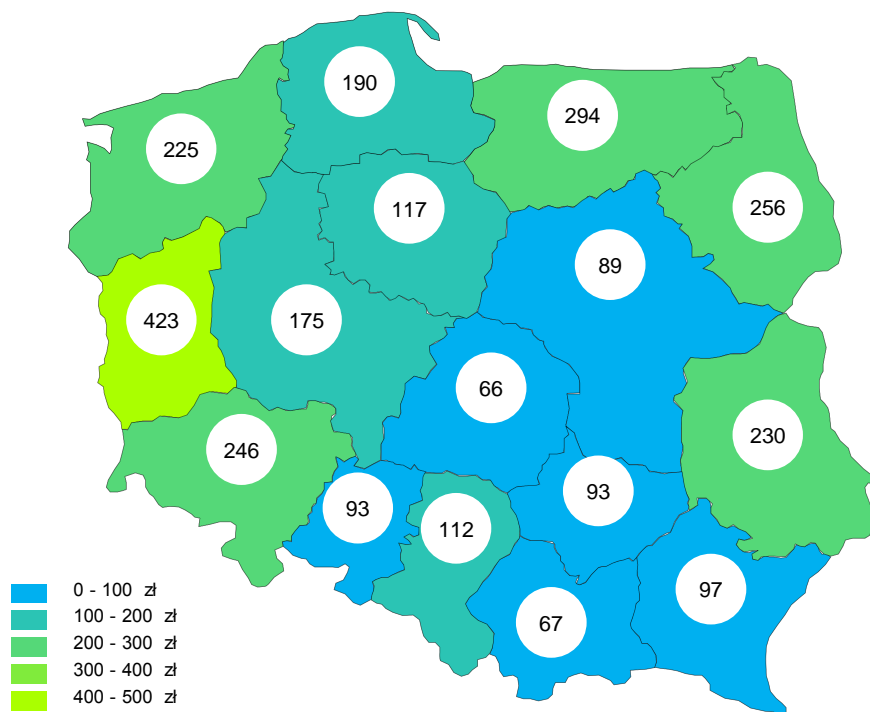
Dofinansowanie ogółem (mln zł)

Wydatkowanie środków w ramach działania 125 PROW

W działaniu 125 przy przeliczeniu wartości na jednego mieszkańca terenów wiejskich województwo śląskie zajmuje zdecydowanie lepszą pozycję, aczkolwiek jest to pozycja lidera w grupie siedmiu/ośmiu województw o najniższym wskaźniku.

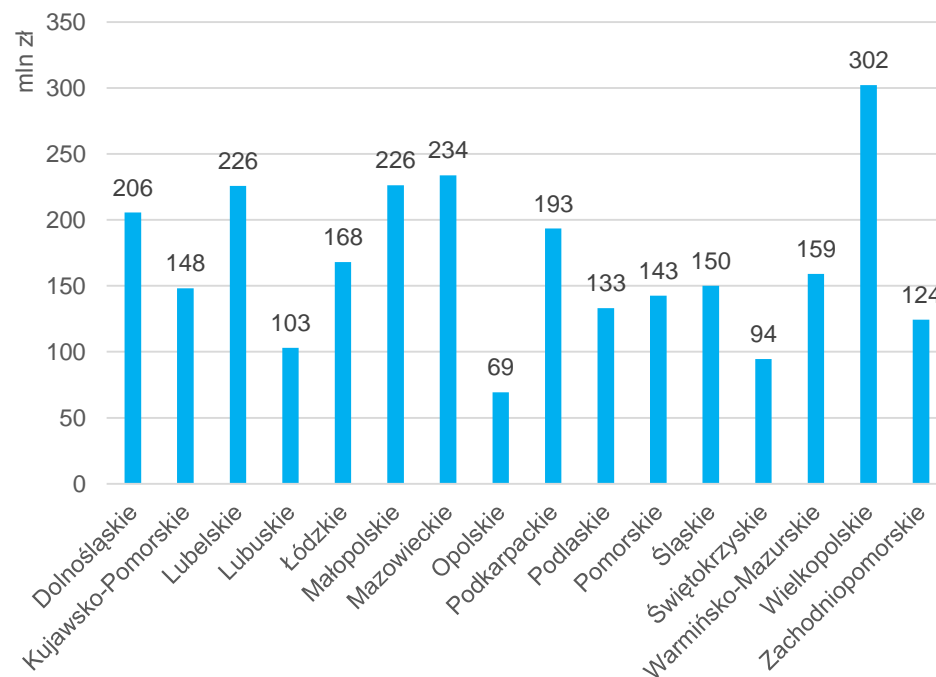
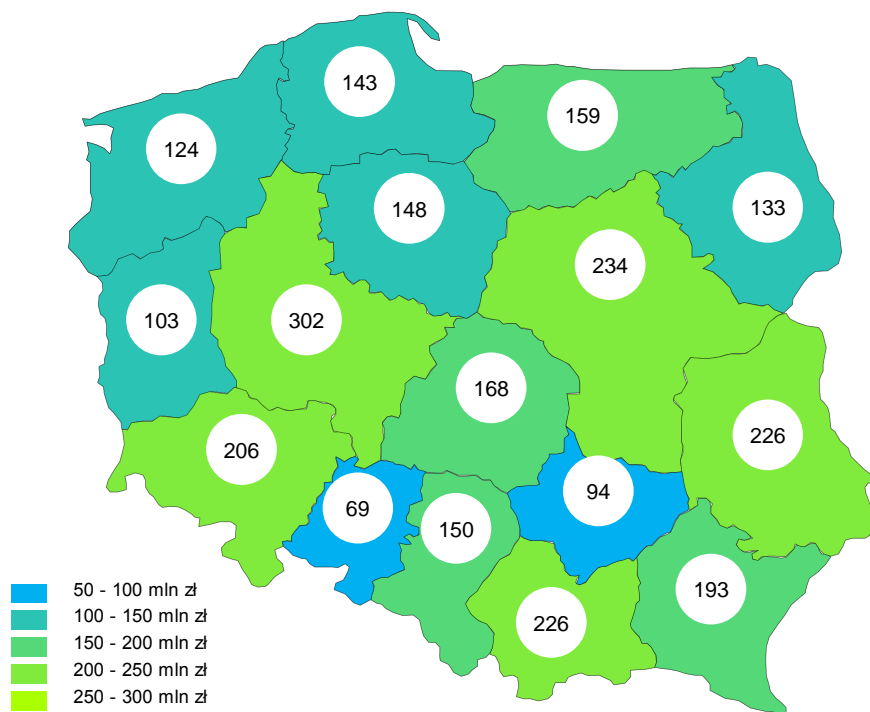
Dofinansowanie w przeliczeniu na 1 mieszkańca terenów wiejskich (zł)

Wydatkowanie środków w ramach działań 313/322/323 PROW

W działaniach 313,322,323 „Odnowa i rozwój wsi” województwo śląskie zajmuje przeciętną pozycję.

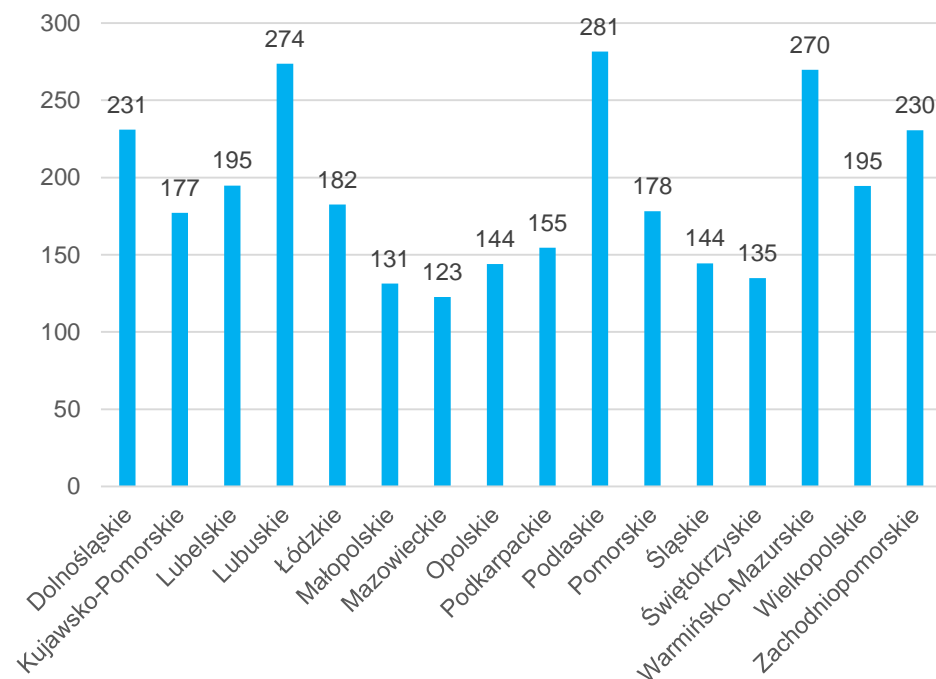
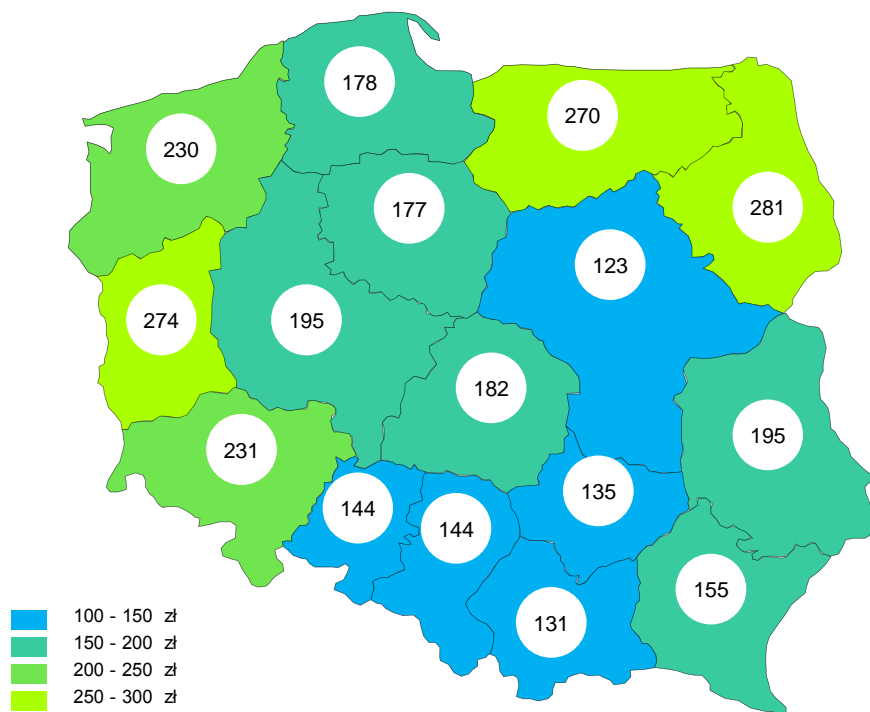
Dofinansowanie ogółem (mln zł)

Wydatkowanie środków w ramach działań 313/322/323 PROW

W działaniach 313,322,323 przy przeliczeniu wartości na jednego mieszkańca terenów wiejskich województwo śląskie zajmuje gorszą pozycję i znajduje się w grupie pięciu województw o najniższym wskaźniku.

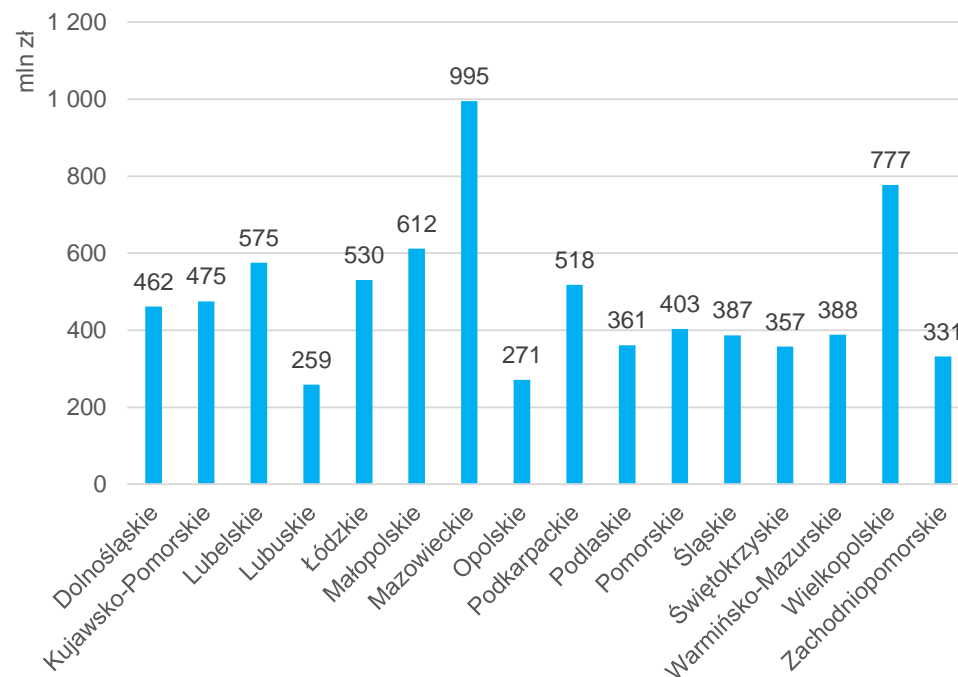
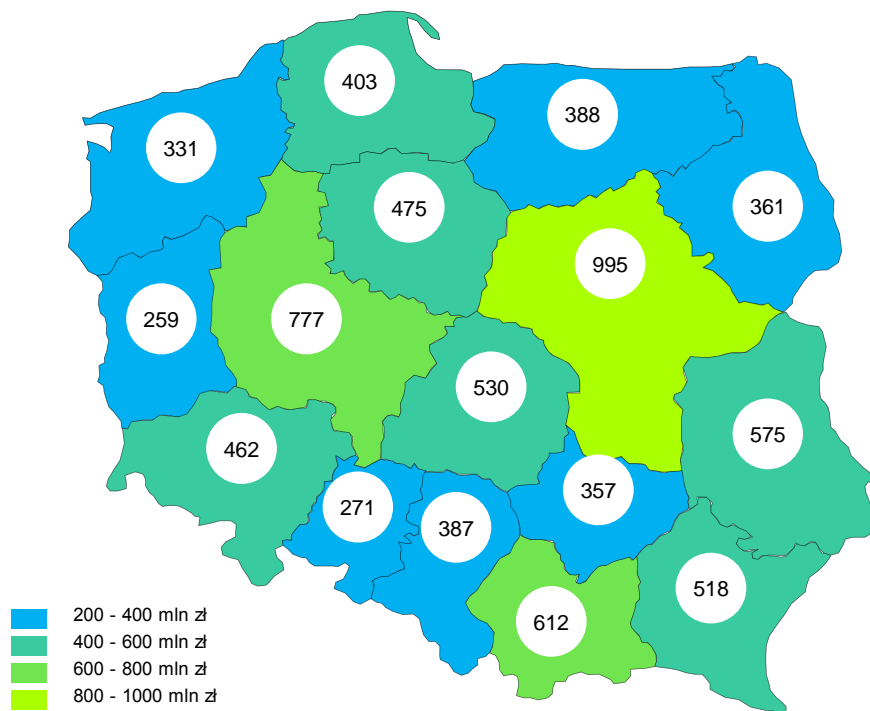
Dofinansowanie w przeliczeniu na 1 mieszkańca terenów wiejskich (zł)

Wydatkowanie środków w ramach działania 321 PROW

W działaniu 321 „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej” województwo śląskie zajmuje przeciętną pozycję.

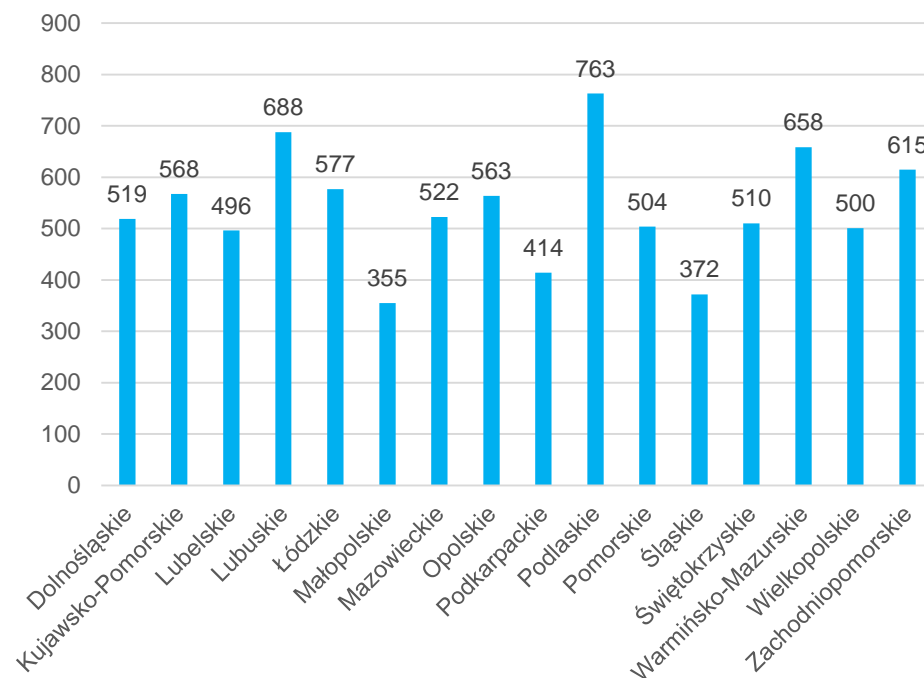
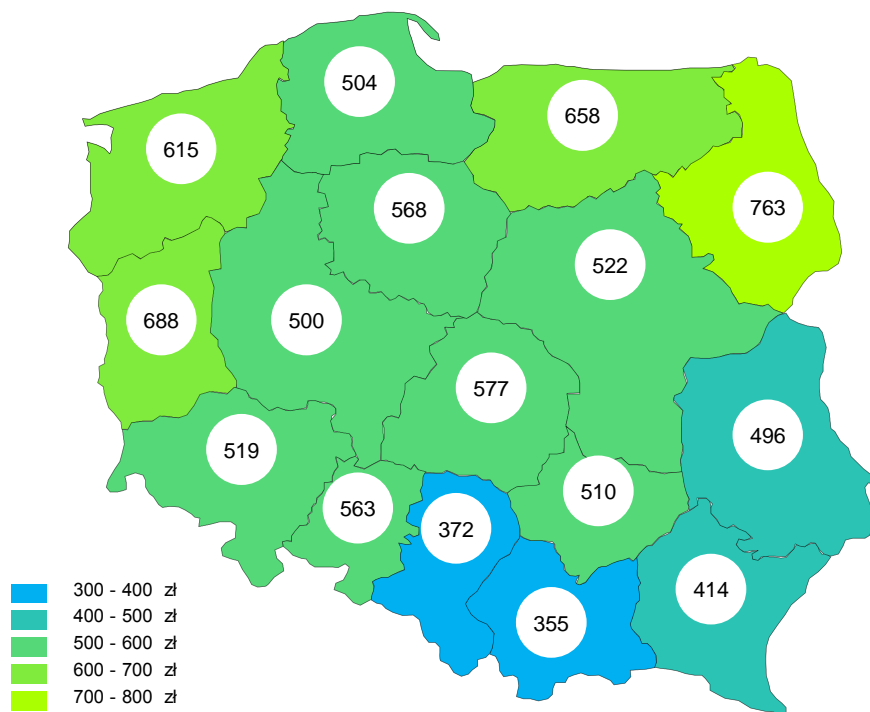
Dofinansowanie ogółem (mln zł)

Wydatkowanie środków w ramach działania 321 PROW

W działaniu 321 przy przeliczeniu wartości na jednego mieszkańca terenów wiejskich województwo śląskie zajmuje przedostatnią pozycję.

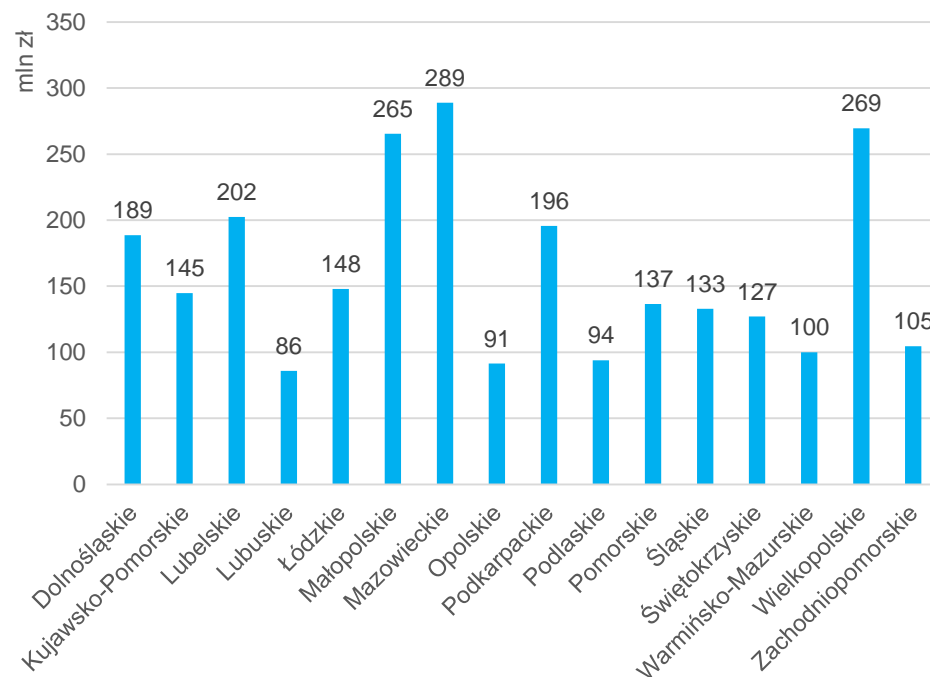
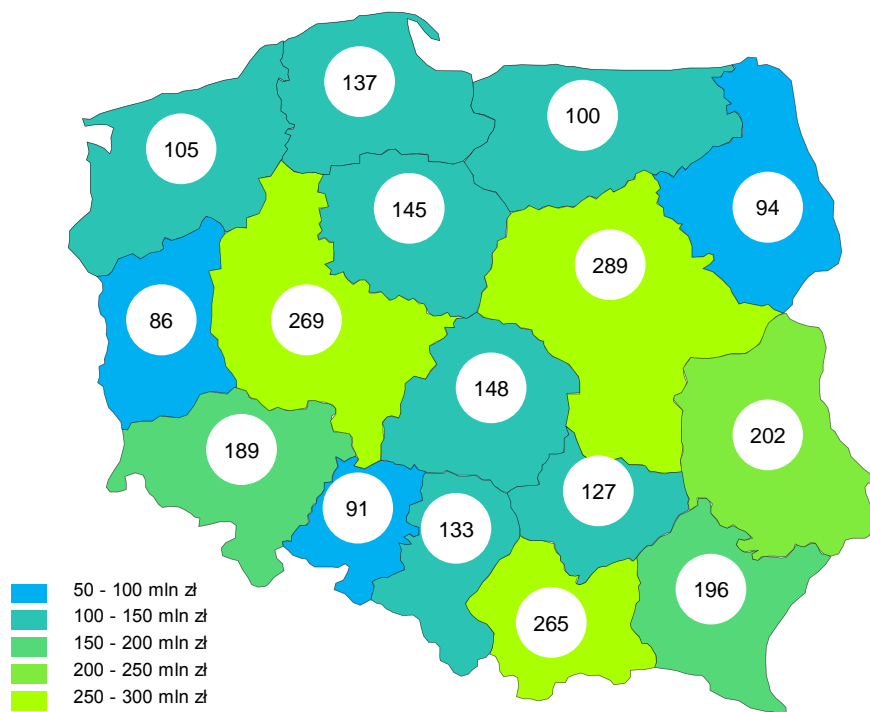
Dofinansowanie w przeliczeniu na 1 mieszkańca terenów wiejskich (zł)

Wydatkowanie środków w ramach działania 413 PROW

W działaniu 413 „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” województwo śląskie zajmuje przeciętną pozycję.

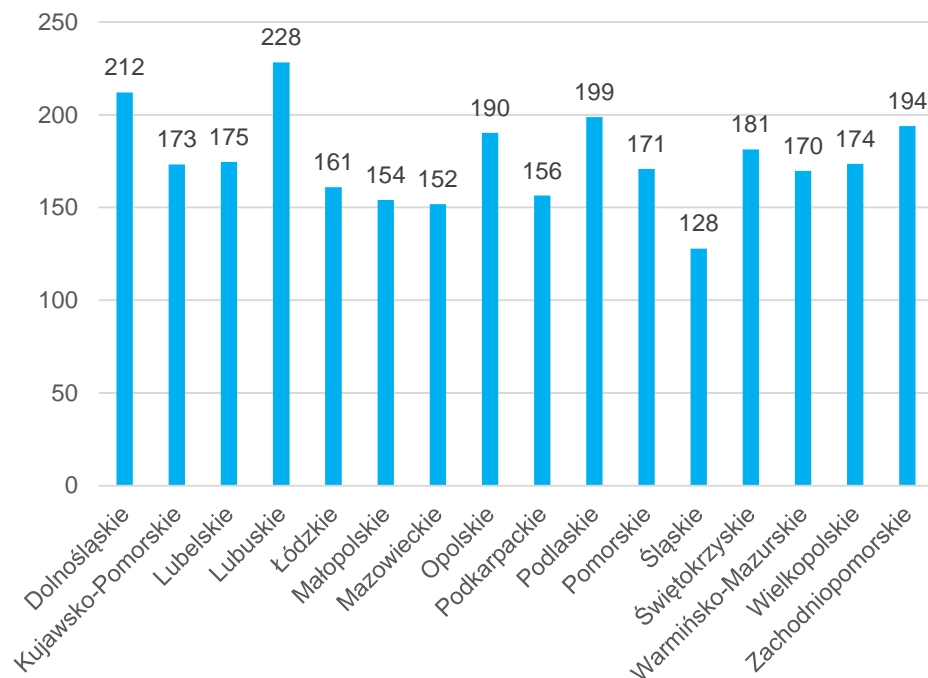
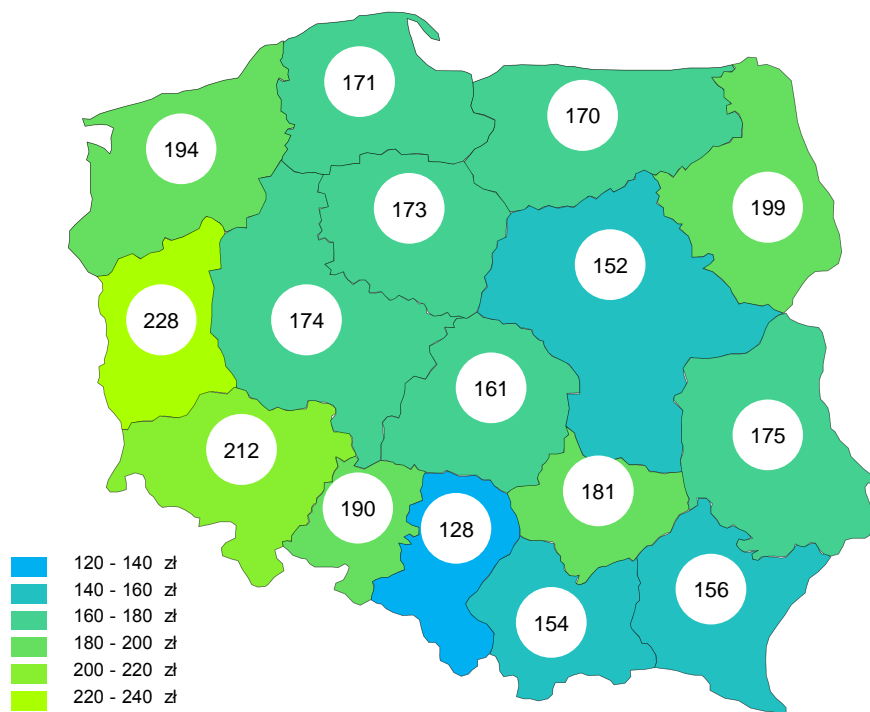
Dofinansowanie ogółem (mln zł)

Wydatkowanie środków w ramach działania 413 PROW

W działaniu 413 przy przeliczeniu wartości na jednego mieszkańca terenów wiejskich województwo śląskie zajmuje ostatnią pozycję.

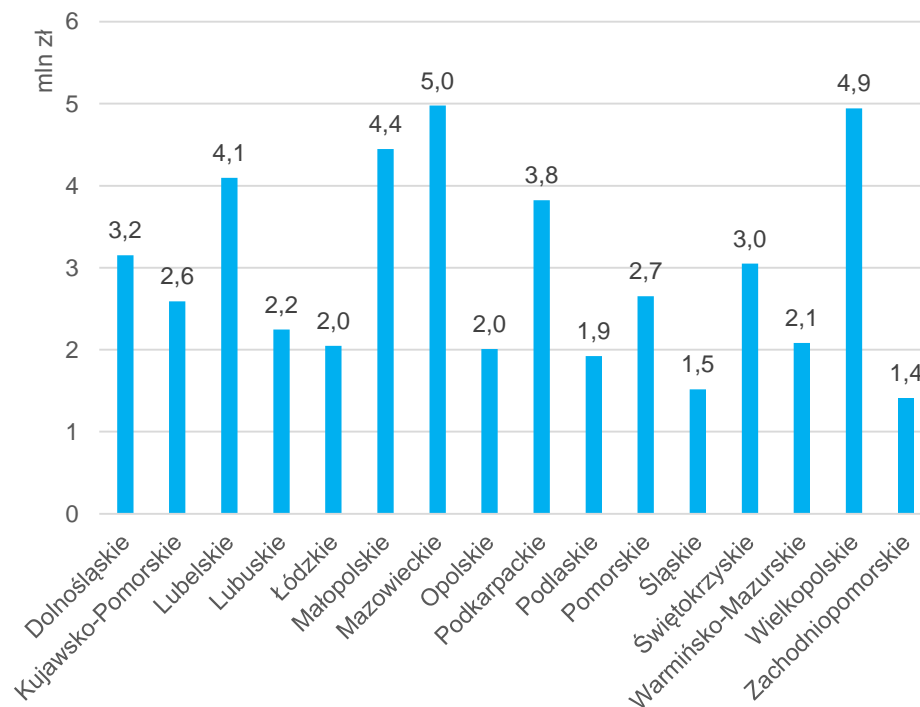
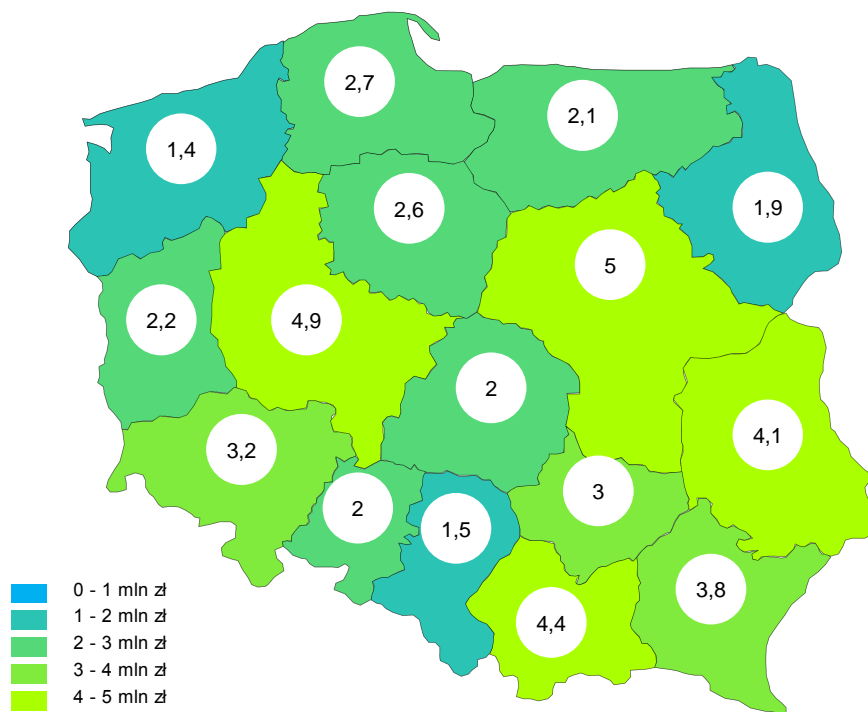
Dofinansowanie w przeliczeniu na 1 mieszkańca terenów wiejskich (zł)

Wydatkowanie środków w ramach działania 421 PROW

W działaniu 4.21 „Wdrażanie projektów współpracy” województwo śląskie zajmuje przedostatnią pozycję.

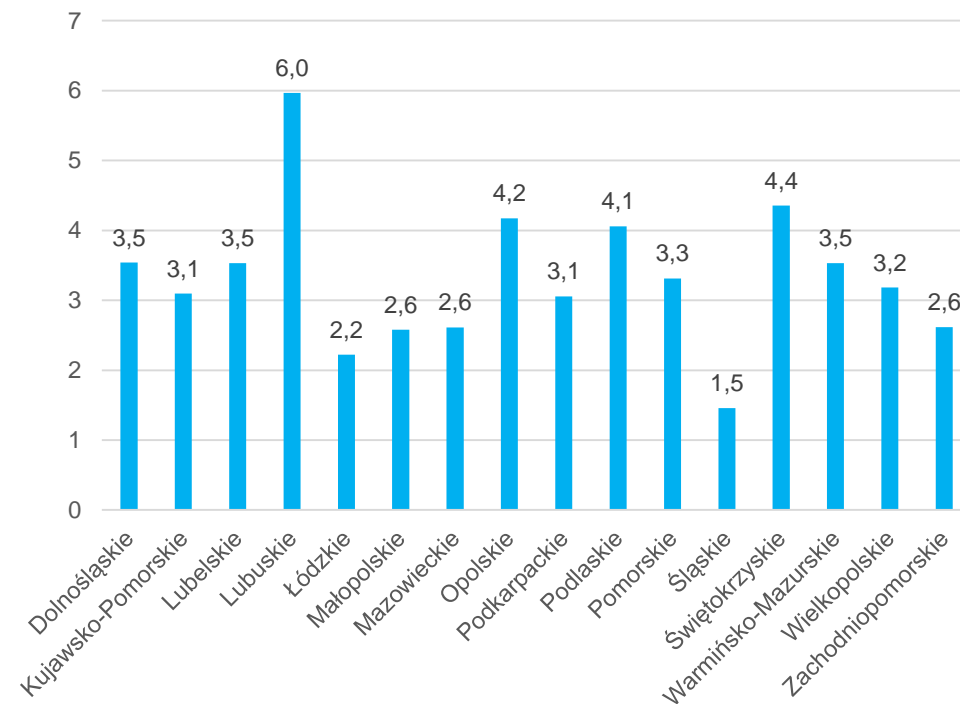
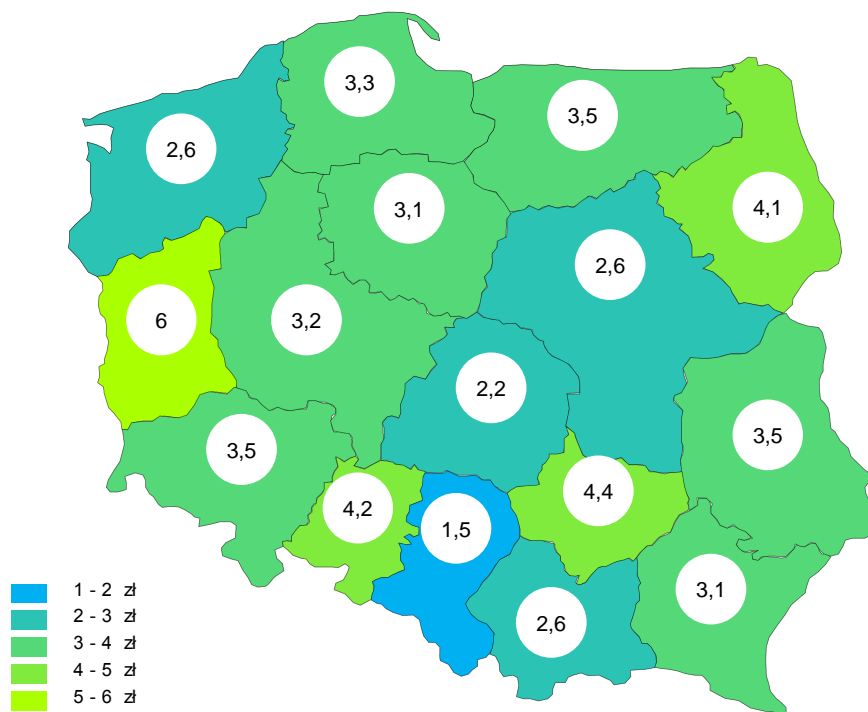
Dofinansowanie ogółem (mln zł)

Wydatkowanie środków w ramach działania 421 PROW

W działaniu 421 przy przeliczeniu wartości na jednego mieszkańca terenów wiejskich województwo śląskie zajmuje ostatnią pozycję.

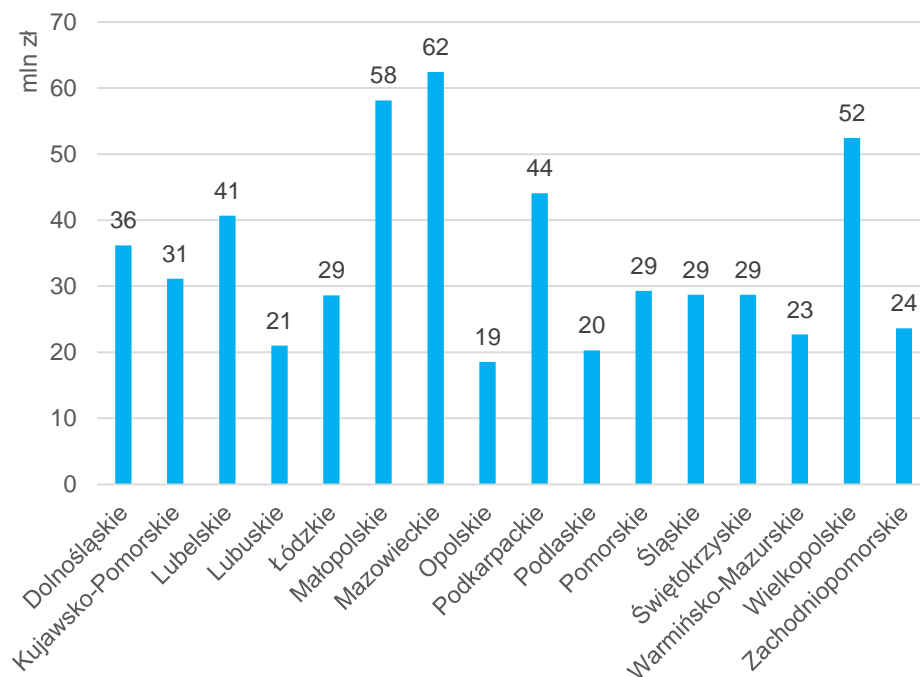
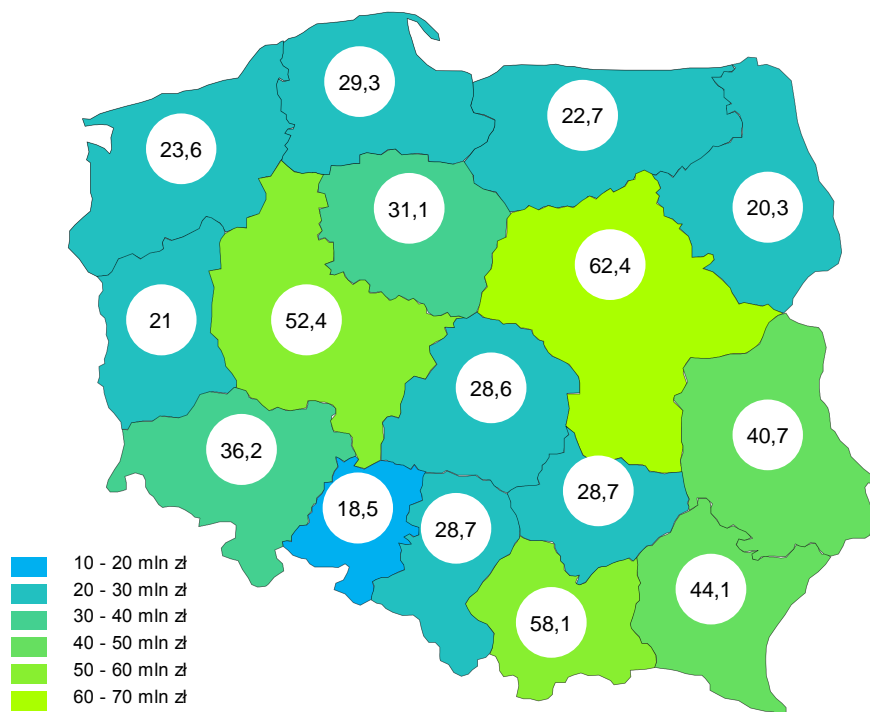
Dofinansowanie w przeliczeniu na 1 mieszkańca terenów wiejskich (zł)

Wydatkowanie środków w ramach działania 431 PROW

W działaniu 431 „Funkcjonowanie lokalnej grupy działania” województwo śląskie zajmuje przeciętną pozycję.

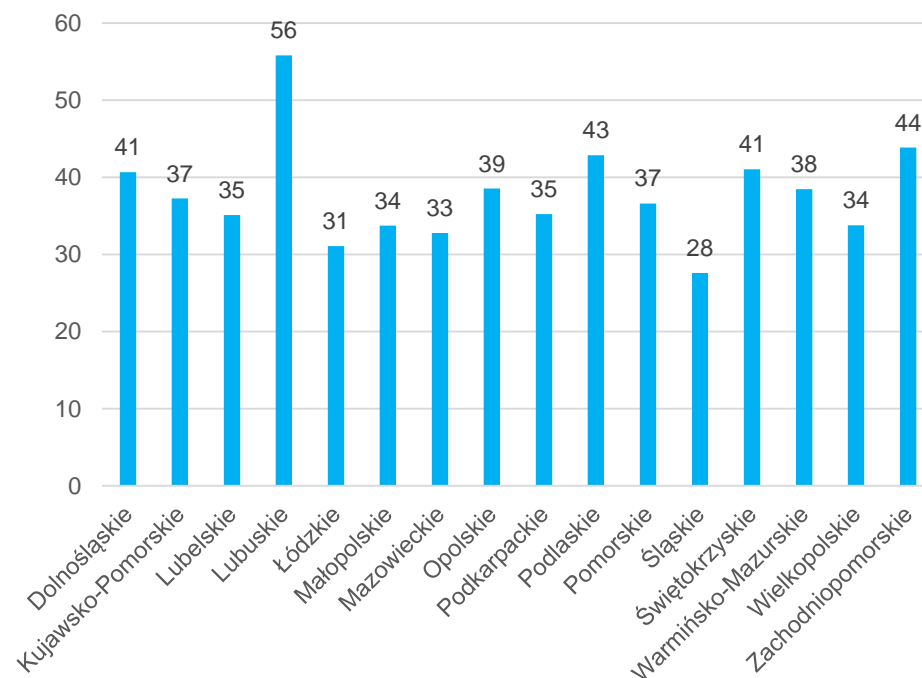
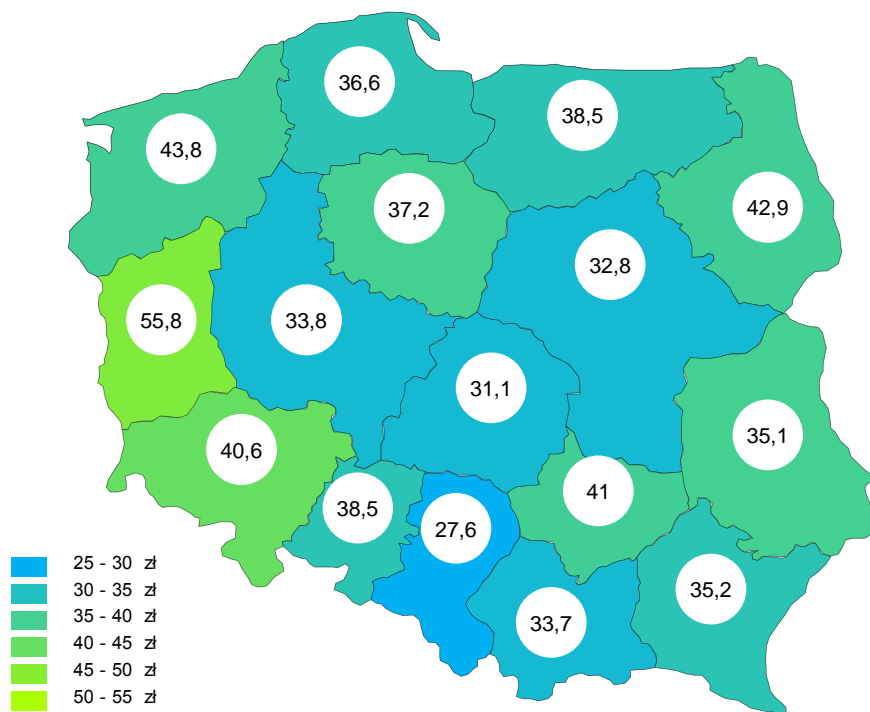
Dofinansowanie ogółem (mln zł)

Wydatkowanie środków w ramach działania 431 PROW

W działaniu 431 przy przeliczeniu wartości na jednego mieszkańca terenów wiejskich województwo śląskie zajmuje ostatnią pozycję.

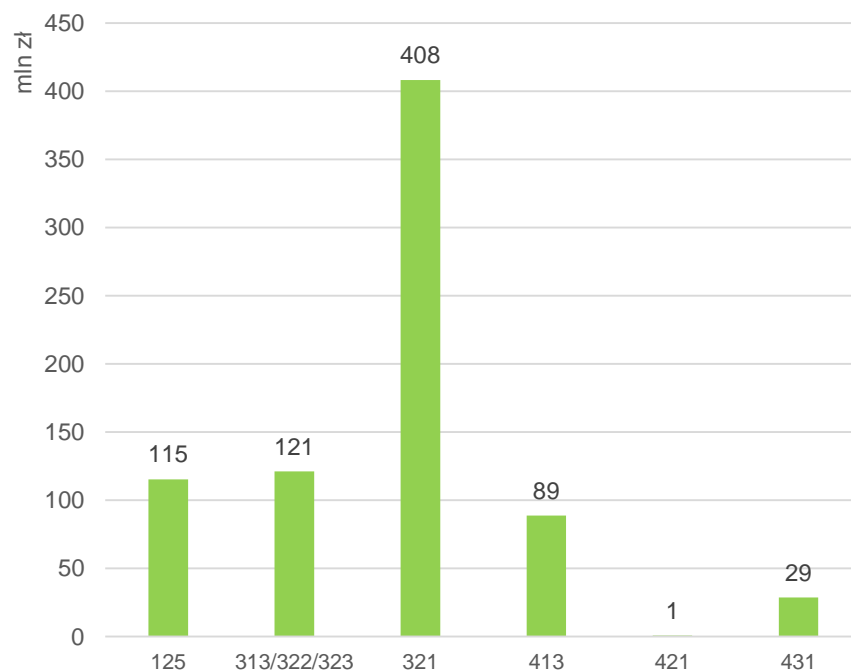
Dofinansowanie w przeliczeniu na 1 mieszkańca terenów wiejskich (zł)

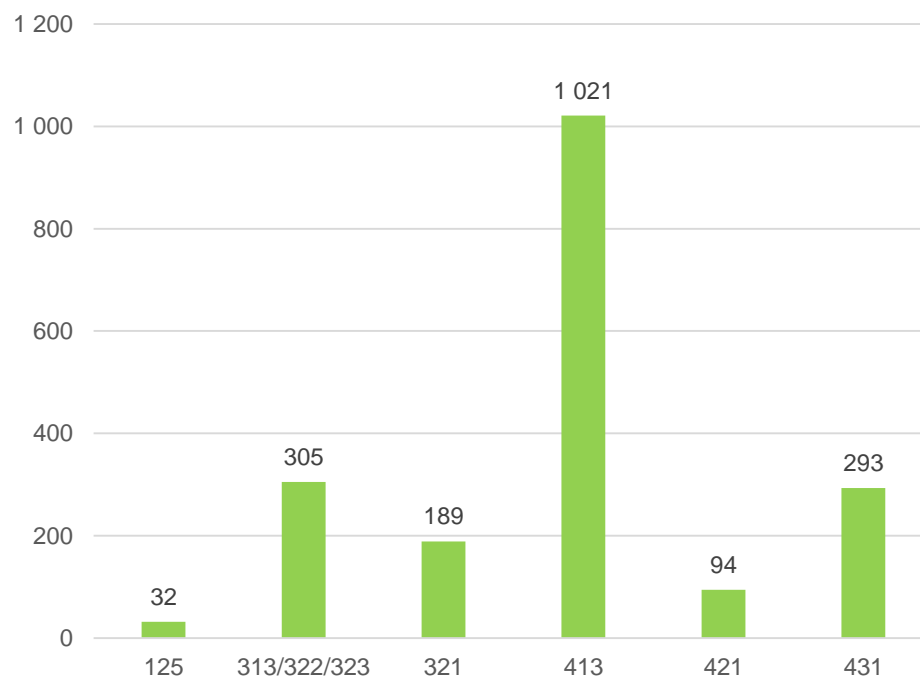
Wydatkowanie środków w ramach działań PROW, w których instytucją wdrażającą jest Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego

Najwyższe wartości dofinansowania w województwie śląskim osiągnięto w działaniu 321, a najniższą w działaniu 421. Natomiast analizując liczbę projektów najwyższą aktywność stwierdzono w działaniu 413, a zdecydowanie najniższą w działaniu 125.

Dofinansowanie ogółem (mln zł)

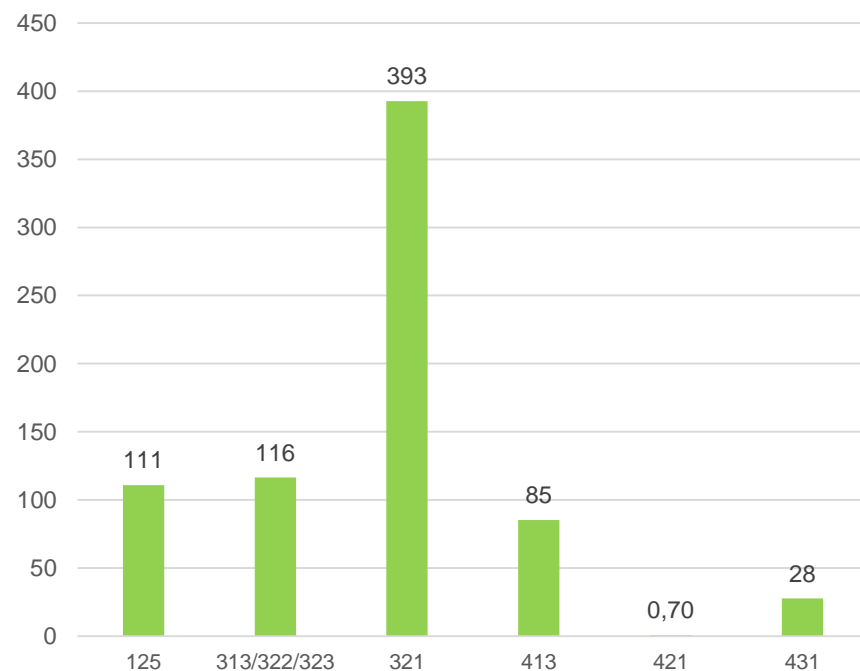
Liczba projektów

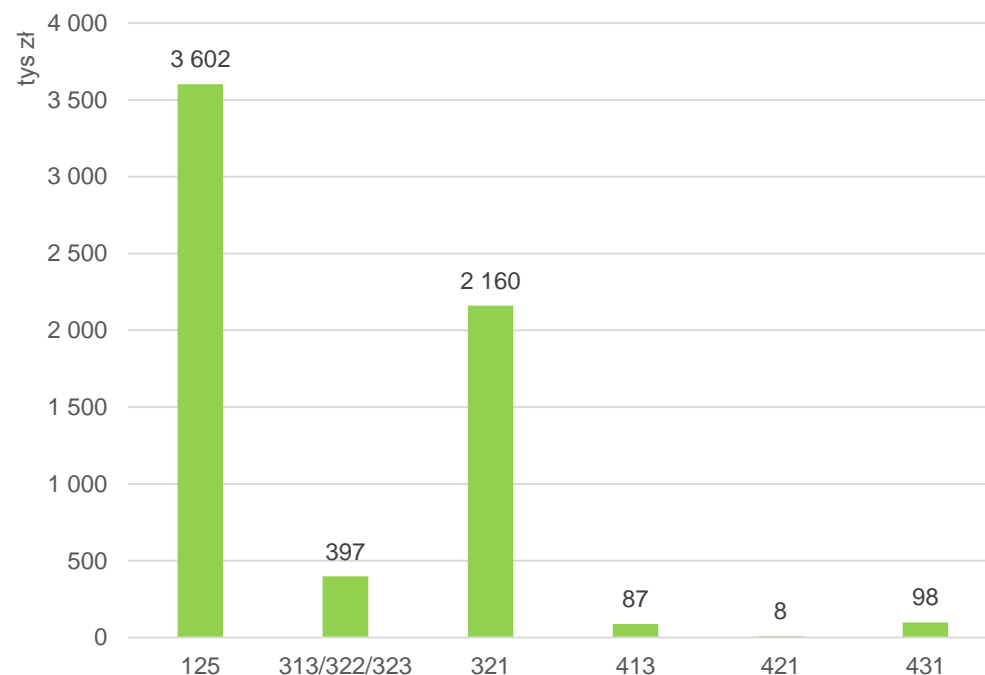
Wydatkowanie środków w ramach działań PROW, w których instytucją wdrażającą jest Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego

Niezależnie od najniższych wartości osiągniętych przez województwo śląskie w poszczególnych analizowanych w tym rozdziale projektów, pewnym wskaźnikiem wartościującym/różnicującym projekty w działaniach, może być wartość dofinansowania w przeliczeniu na jednego mieszkańca. Najwyższe wartości dofinansowania w przeliczeniu na jednego mieszkańca występują w działaniu 321, a najniższe (w proporcji wręcz nieporównywalnej) w 421. Najwyższe średnie wartości dofinansowania projektu wystąpiło dla działania 125 oraz w drugiej kolejności 321. Pozostałe mają niskie wartości ze skrajnie niskim w działaniu 421.

Średnie dofinansowanie projektu (zł)

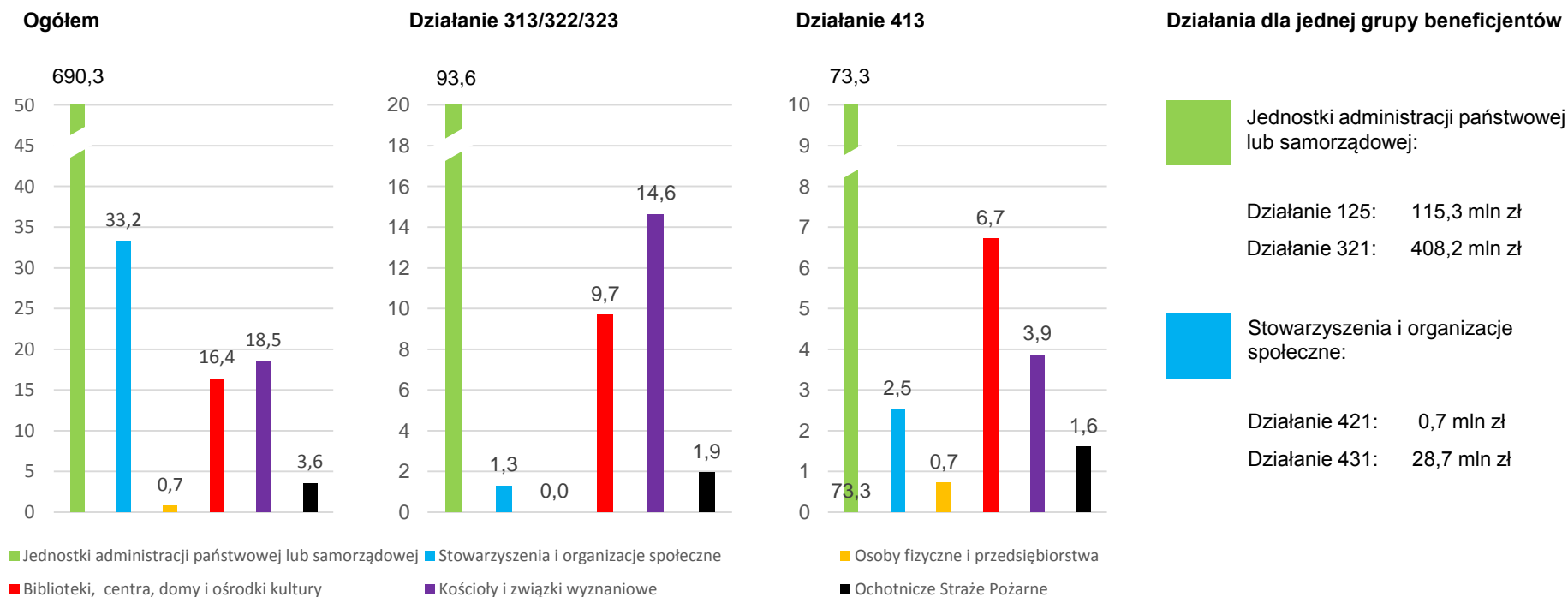
Dofinansowanie / 1 mieszkańca terenów wiejskich (zł)

Wydatkowanie środków w ramach działań PROW, w których instytucją wdrażającą jest Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego

Analizując strukturę beneficjentów dla działań, w których UM jest instytucją wdrażającą można stwierdzić, iż zdecydowanie dominującą grupę stanowią jednostki administracji państwowej i samorządowej. W pozostałej grupie dla wartości łącznej najwyższy udział mają stowarzyszenia i organizacje społeczne. Natomiast w działaniach 313/322/323 drugą grupę beneficjentów stanowią kościoły i związki wyznaniowe, a trzecią stanowią biblioteki, ośrodki, centra i domy kultury. W działaniu 413 drugą grupę beneficjentów stanowią biblioteki, ośrodki, centra i domy kultury, a trzecią kościoły i związki wyznaniowe.

Dofinansowanie w podziale na kategorie beneficjentów (mln zł)

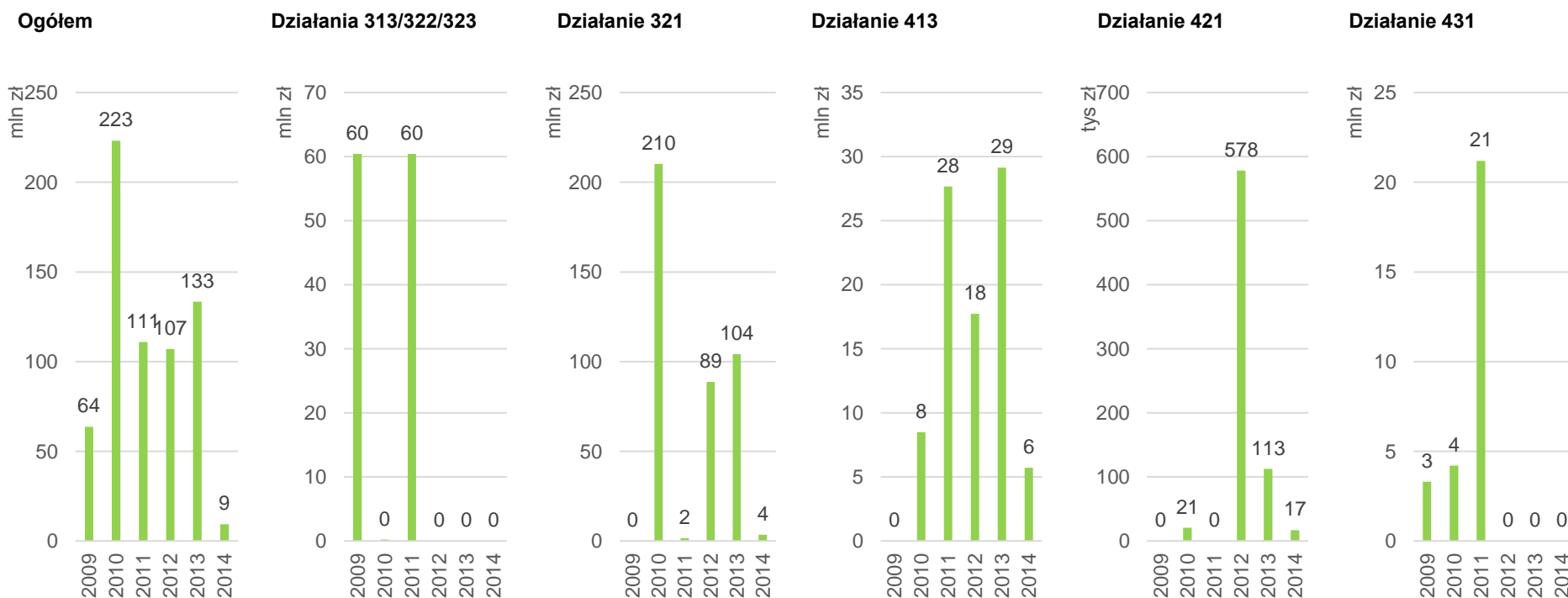

Wydatkowanie środków w ramach działań PROW, w których instytucją wdrażającą jest Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego

Analizując harmonogram wydatkowania środków można zauważyć nierównomierność pomiędzy poszczególnymi działaniami oraz różną systematyczność kontraktowania. Działania 313/322/323 cechuje „skokowość” wydatkowania, Działanie 421 - opóźnienie w rozpoczęciu i skupienie głównych środków w roku 2012, a w Działaniu 431 szybkie zakończenie projektów (2009-2011).

Ze względu na brak danych nie przeanalizowano działania 125.

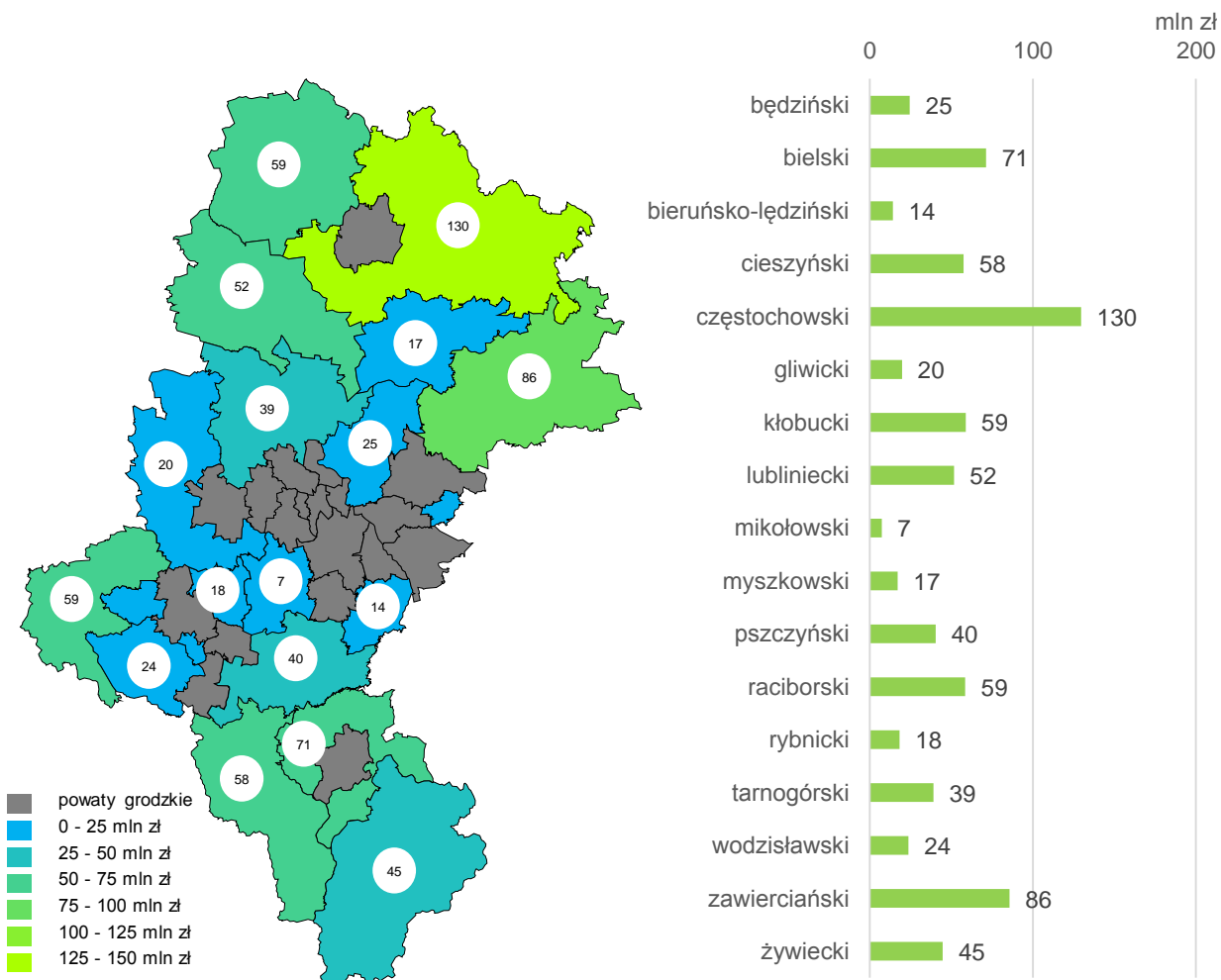
Harmonogram uruchamiania projektów (dofinansowanie projektów rozpoczynanych w poszczególnych latach w mln zł)

Wydatkowanie środków w ramach działań PROW, w których instytucją wdrażającą jest Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego

Analizując działania PROW, w których UM jest instytucją wdrażającą wg wartości dofinansowania projektów ogółem, najwyższe wartości osiągały powiaty: częstochowski, zawierciański i bielski. Najniższe mikołowski i bieruńsko-lędziński.

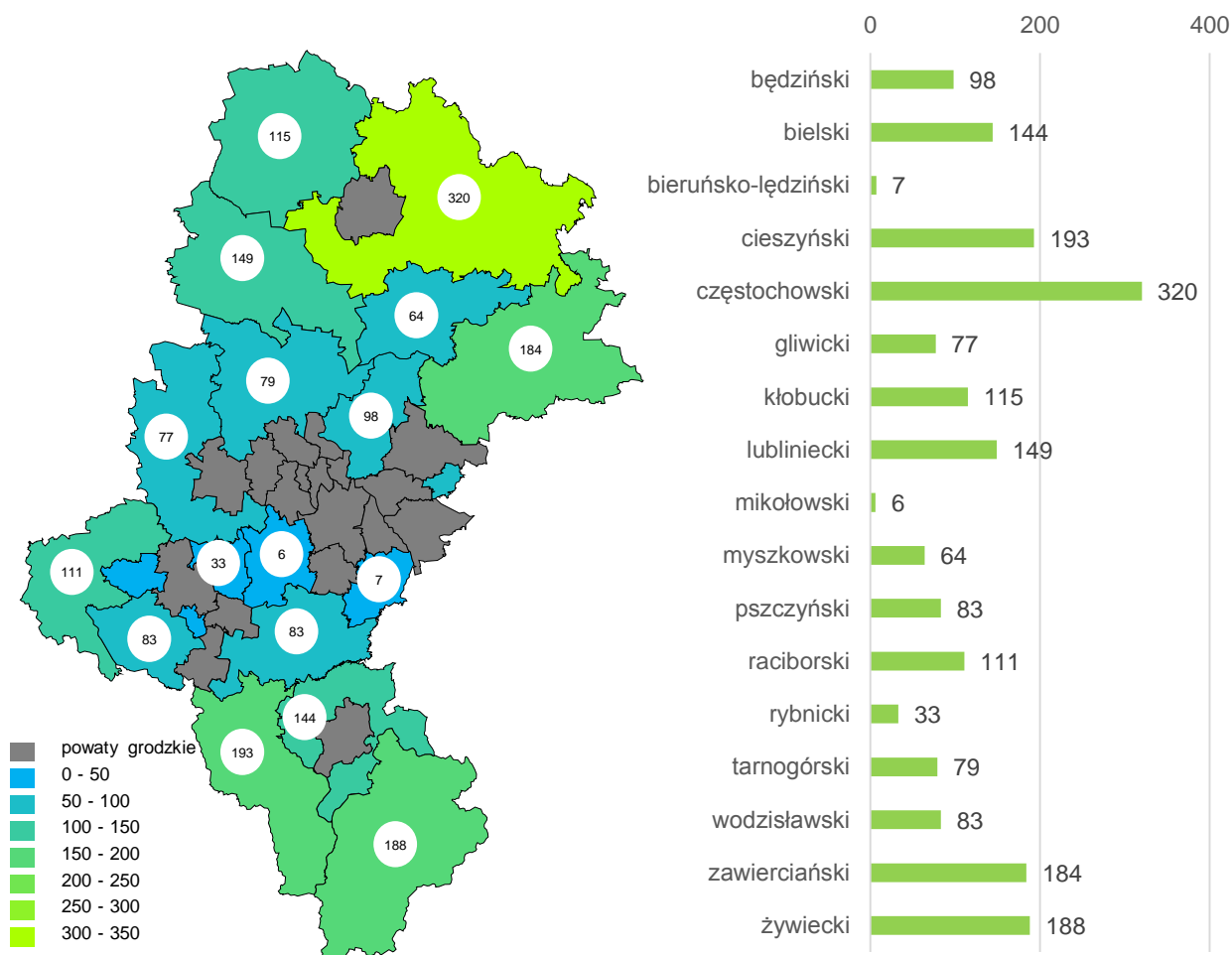
Dofinansowanie ogółem (mln zł)

Wydatkowanie środków w ramach działań PROW, w których instytucją wdrażającą jest Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego

Analizując działania PROW, w których UM jest instytucją wdrażającą wg liczby projektów, najwyższe wartości osiągały powiaty: częstochowski, zawierciański, cieszyński i żywiecki. Najniższe mikołowski i bieruńsko-lędziński.

Liczba projektów

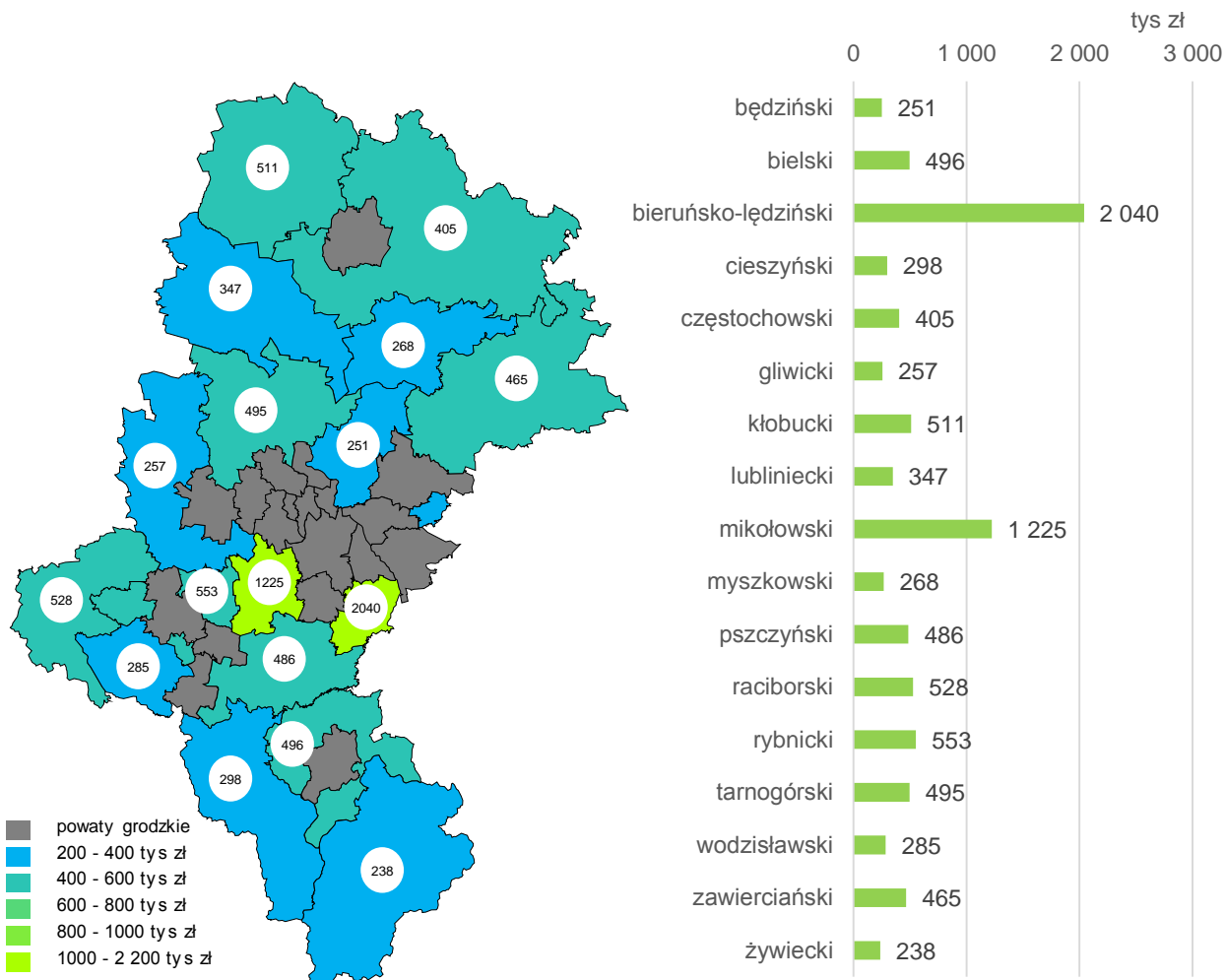

Wydatkowanie środków w ramach działań PROW, w których instytucją wdrażającą jest Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego

Analizując działania PROW, w których UM jest instytucją wdrażającą wg średniej wartości dofinansowania projektu, najwyższe wartości projektów występowały w powiatach: mikołowskim i bieruńsko-lędzińskim. Może to wynikać z b. niskiej liczby projektów w tych powiatach. Natomiast w pozostałych powiatach wielkość oscyluje w przedziale ok. 250-550 tys. zł.

Najwyższe wartości występują w powiatach rybnickim i raciborskim, kłobuckim.

Średnie dofinansowanie projektu (tys zł)

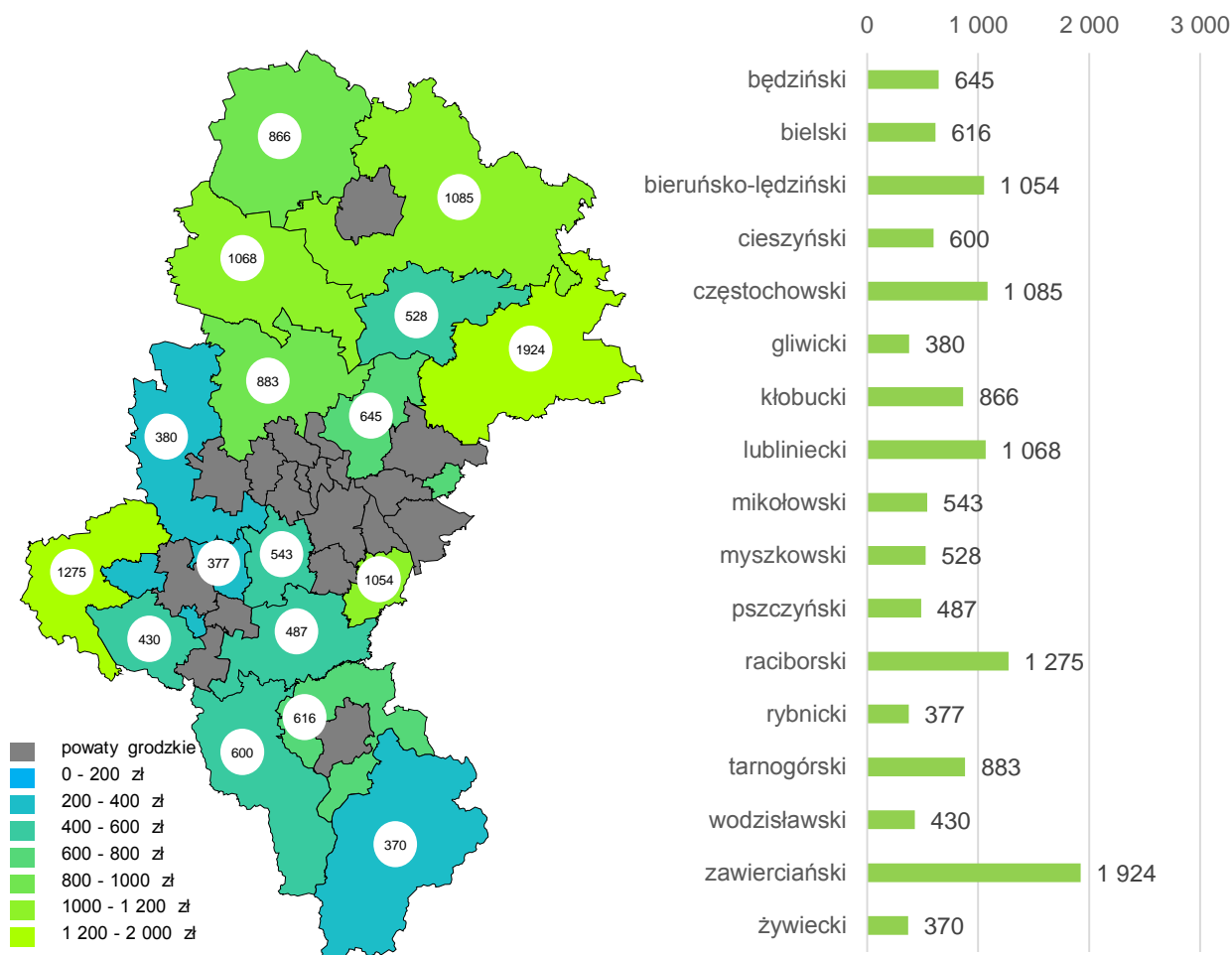
Wydatkowanie środków w ramach działań PROW, w których instytucją wdrażającą jest Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego

Analizując działania PROW, w których UM jest instytucją wdrażającą wg wartości dofinansowania projektu w przeliczeniu na jednego mieszkańca najwyższe wartości projektów występowały w powiatach: zawierciańskim, raciborskim częstochowskim bieruńsko-lędzińskim i lublinieckim. (ok. 1000-2000 zł)

Natomiast w pozostałych powiatach wielkość oscyluje w przedziale ok. 370-880 zł.

Najwyższe wartości w tym przedziale występują w powiatach: tarnogórskim i kłobuckim.

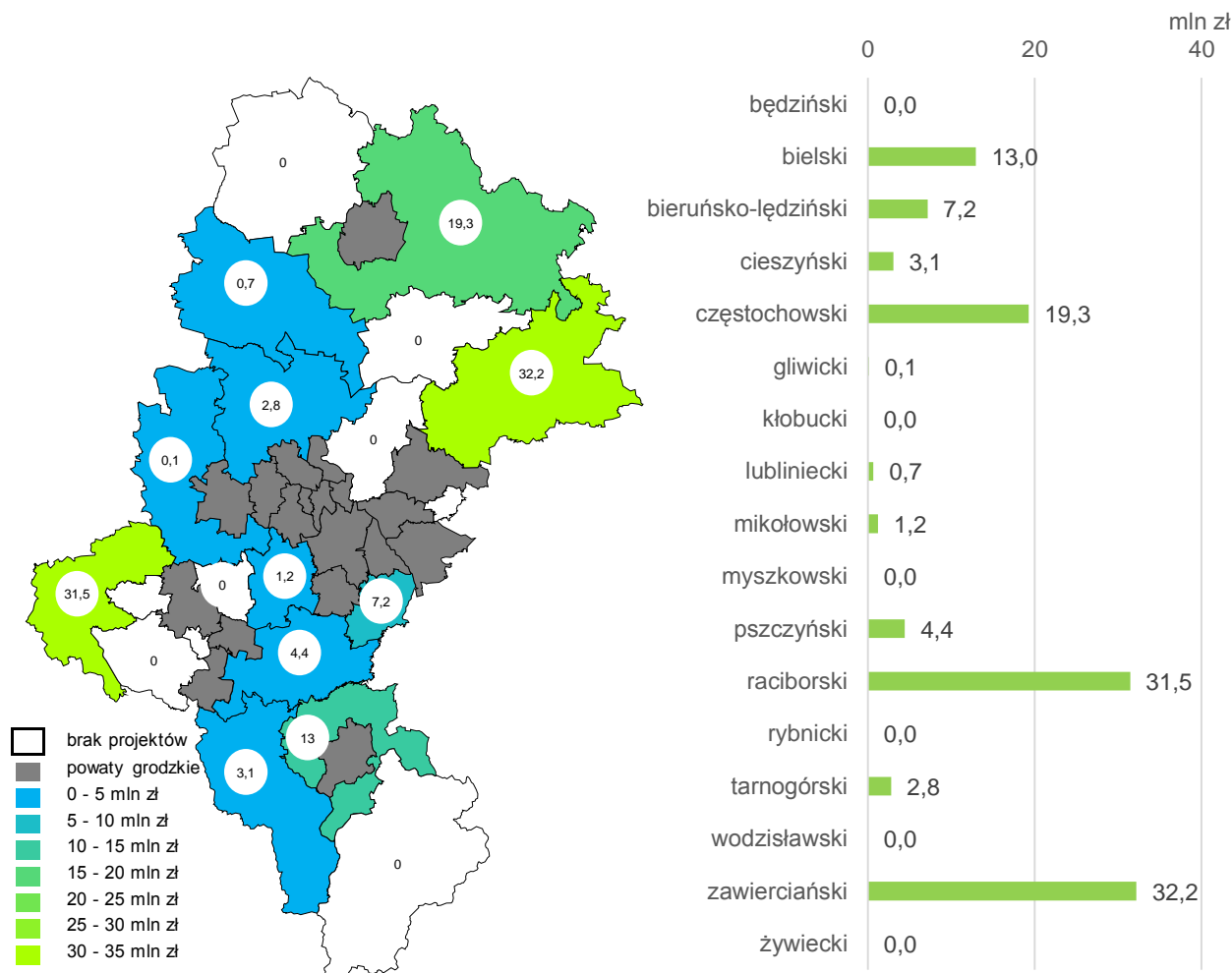
Dofinansowanie w przeliczeniu na 1 mieszkańca terenów wiejskich (zł)

Wydatkowanie środków w ramach działania 125 PROW

Analizując działanie 125 PROW wg wartości dofinansowania projektów ogółem najwyższe wartości osiągały powiaty: zawierciański, raciborski i częstochowski. Siedem powiatów nie uzyskało dofinansowania w tym działaniu lub dofinansowanie zbliżone do zera.

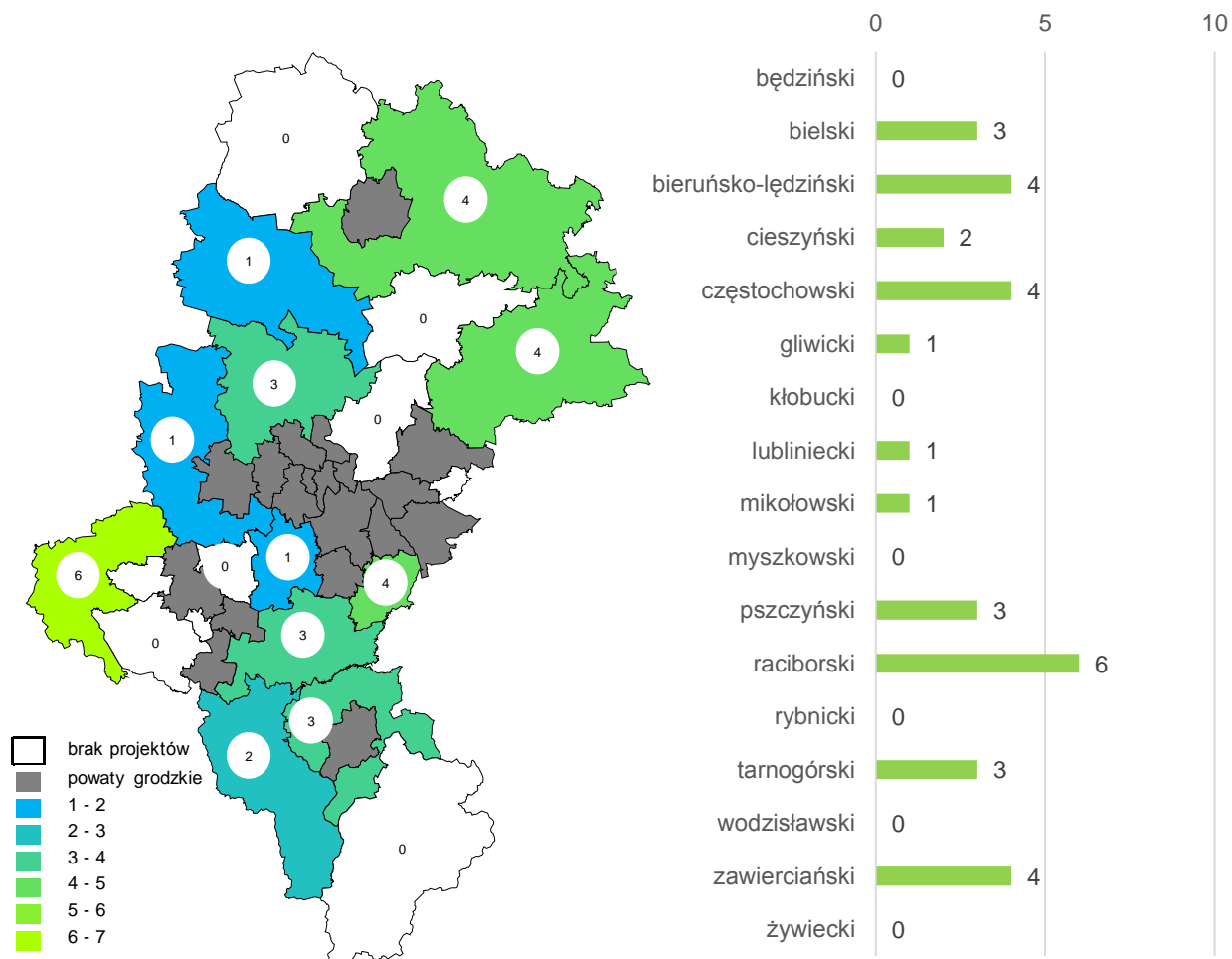
Dofinansowanie ogółem (mln zł)

Wydatkowanie środków w ramach działania 125 PROW

Analizując działanie 125 PROW wg liczby projektów ogółem najwyższe wartości osiągały powiaty: raciborski, częstochowski, zawierciański, cieszyński i żywiecki. Najniższe mikołowski i bieruńsko-lędziański.

Liczba projektów

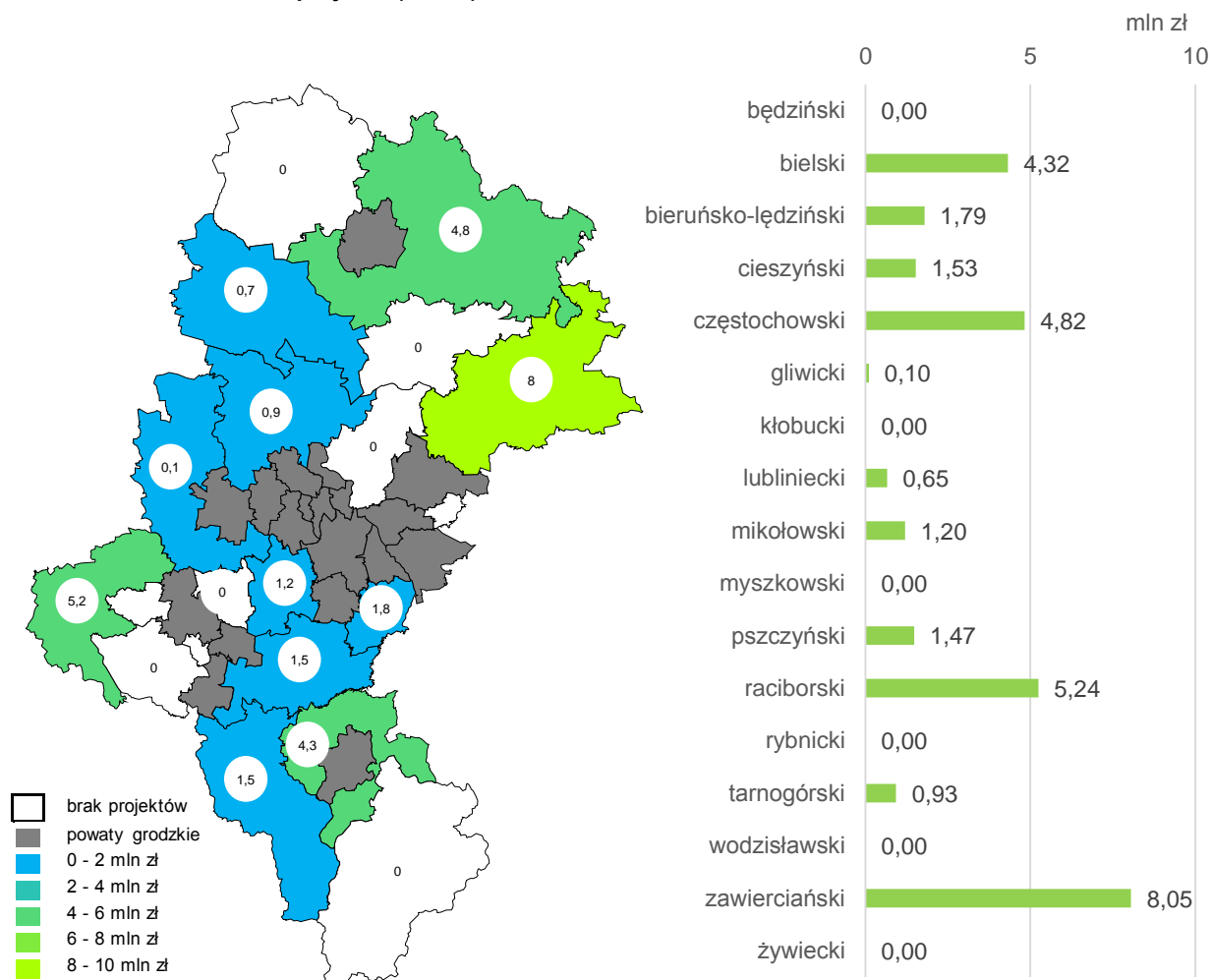

Wydatkowanie środków w ramach działania 125 PROW

Analizując działanie 125 PROW wg średniej wartości dofinansowania projektu, najwyższe wartości projektów występowały w powiatach: zawierciańskim, raciborskim, częstochowskim i bielskim.

Siedem powiatów nie uzyskało dofinansowania w tym działaniu lub dofinansowanie zbliżone do zera.

Średnie dofinansowanie projektu (mln zł)

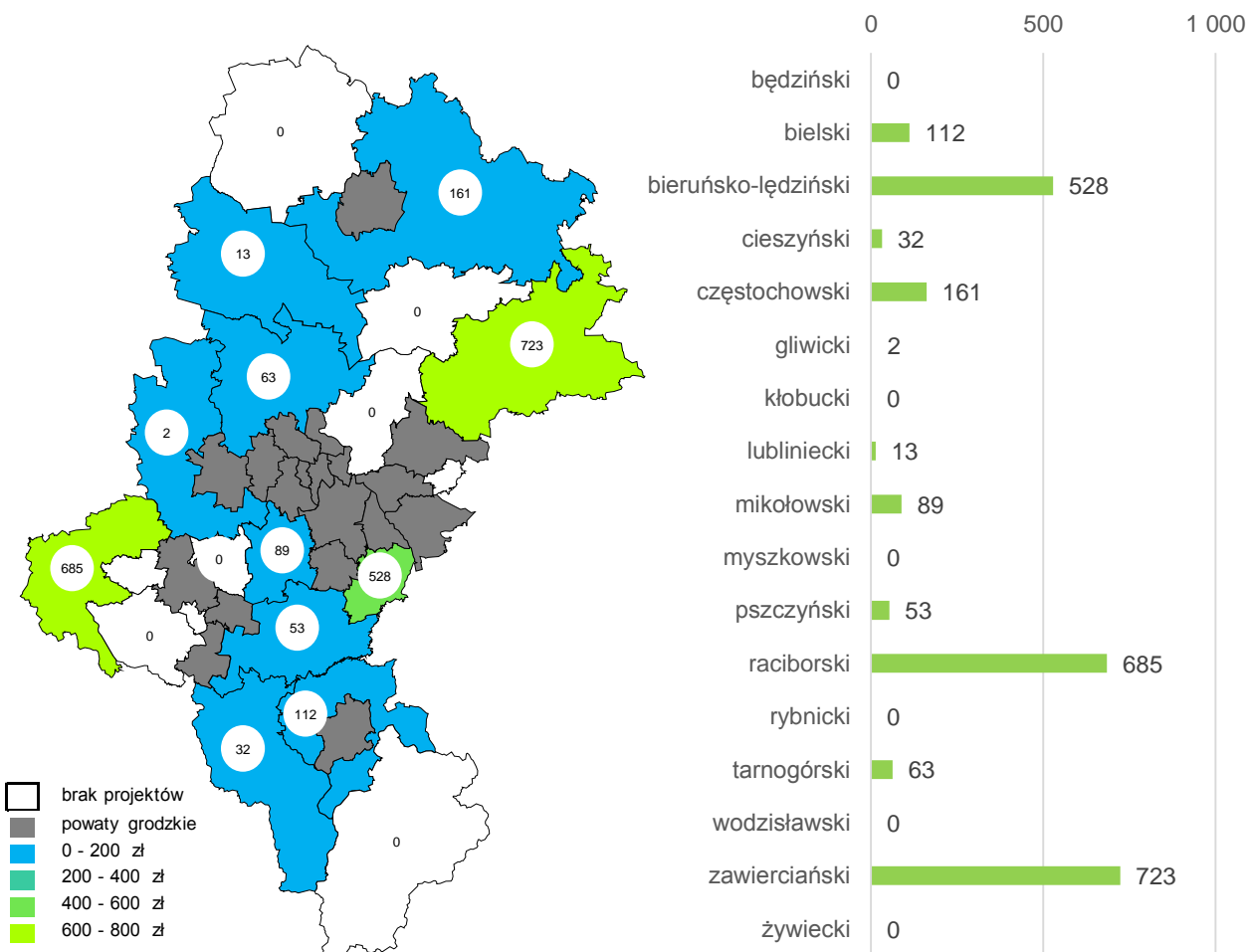
Wydatkowanie środków w ramach działania 125 PROW

Analizując działanie 125 PROW w przeliczeniu na jednego mieszkańca, najwyższe wartości projektów występowały w powiatach: zawierciańskim, raciborskim i bieruńsko-lędzińskim .(ok. 520-720 zł)

Natomiast w pozostałych powiatach wielkość oscyluje w przedziale ok. 30-160 zł.

Najwyższe wartości w tym przedziale występują w powiatach: częstochowskim i bielskim.

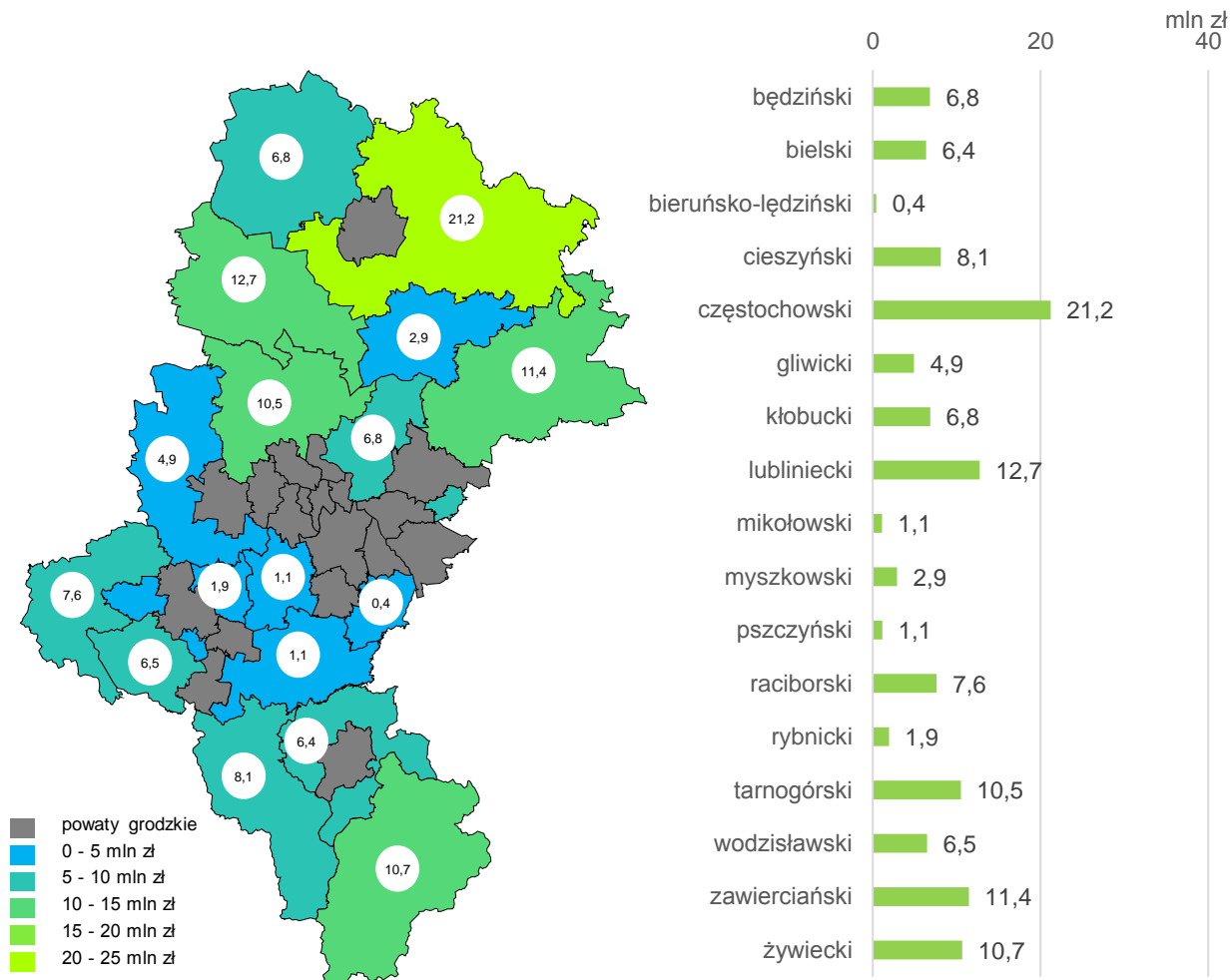
Dofinansowanie w przeliczeniu na 1 mieszkańca terenów wiejskich (zł)

Wydatkowanie środków w ramach działań 313/322/323 PROW

Analizując działania 313/322/323 PROW wg wartości dofinansowania projektów ogółem, najwyższe wartości osiągał powiat częstochowski. Siedem powiatów nie uzyskało dofinansowania w tym działaniu lub dofinansowanie zbliżone do zera.

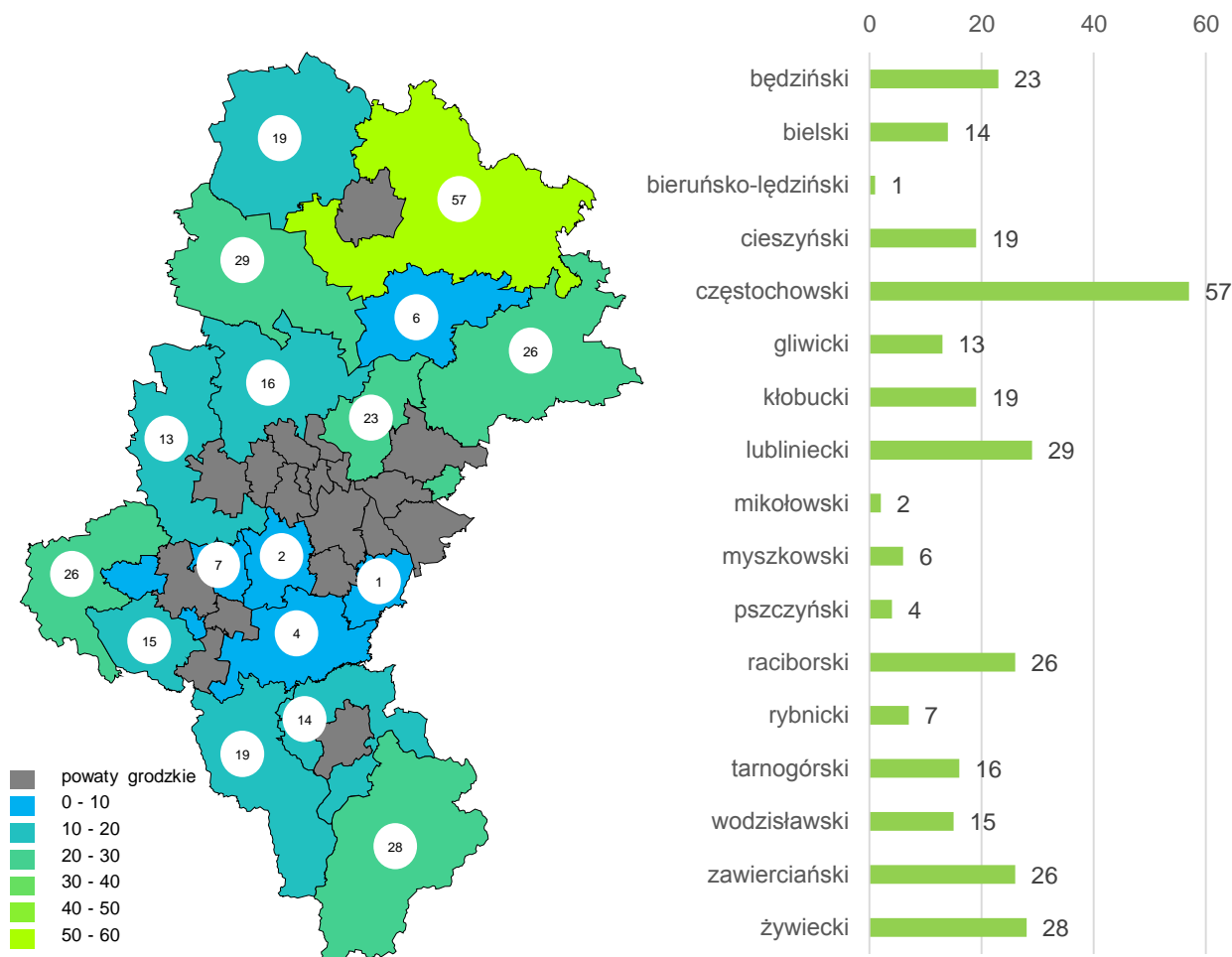
Dofinansowanie ogółem (mln zł)

Wydatkowanie środków w ramach działań 313/322/323 PROW

Analizując działanie 313/322/323 PROW wg liczby projektów, najwyższe wartości osiągały powiaty: częstochowski, lubliniecki, żywiecki, raciborski, zawierciański. Najniższe mikołowski (1) i bieruńsko-lędziński (2).

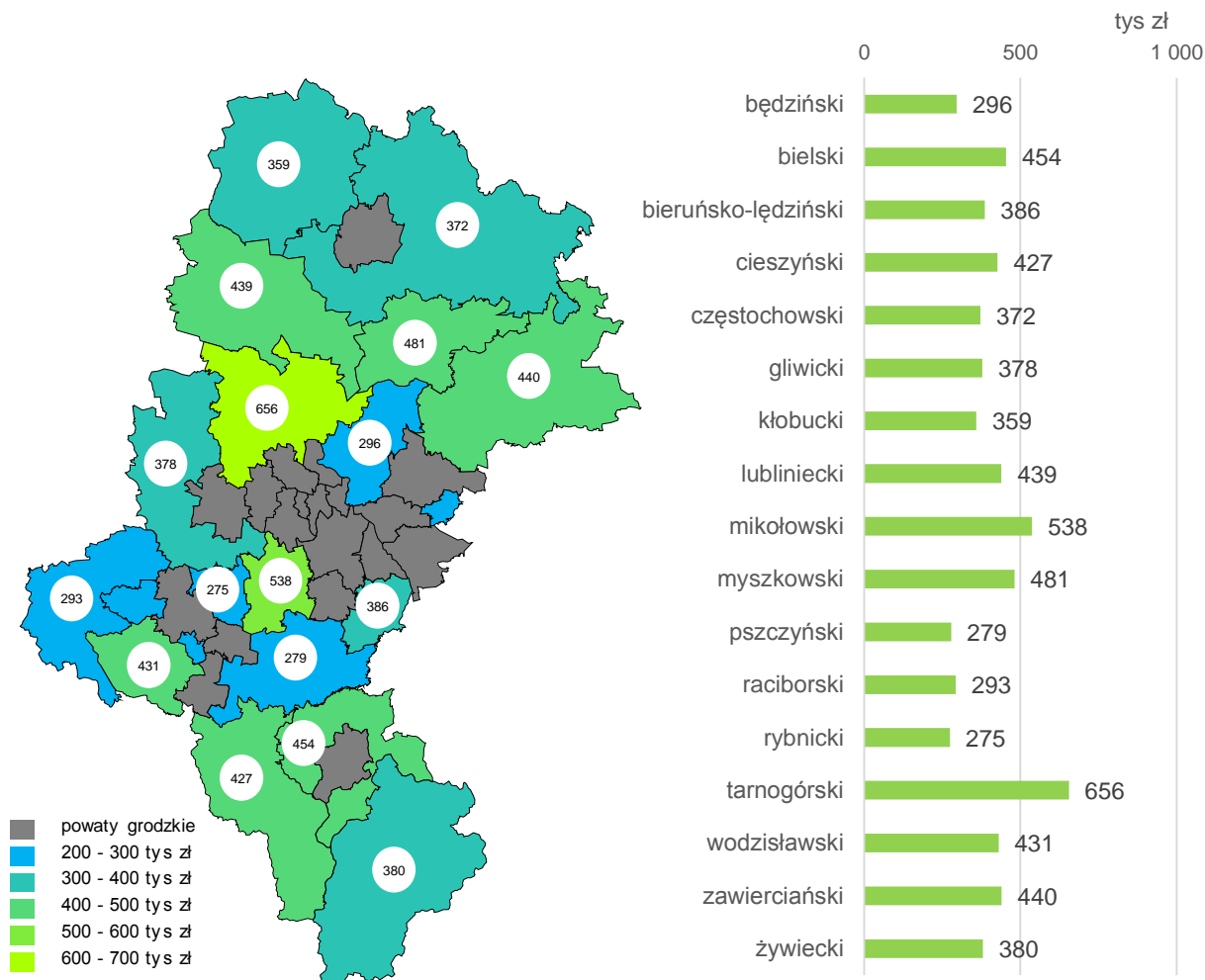
Liczba projektów

Wydatkowanie środków w ramach działań 313/322/323 PROW

Analizując działanie 313/322/323 PROW wg średniej wartości dofinansowania projektu można stwierdzić, iż wartości te były relatywnie zbliżone i zawierały się w przedziale 275- 450 tys zł (maksymalnie 660 tys zł. w powiecie tarnogórskim).

Średnie dofinansowanie projektu (tys zł)

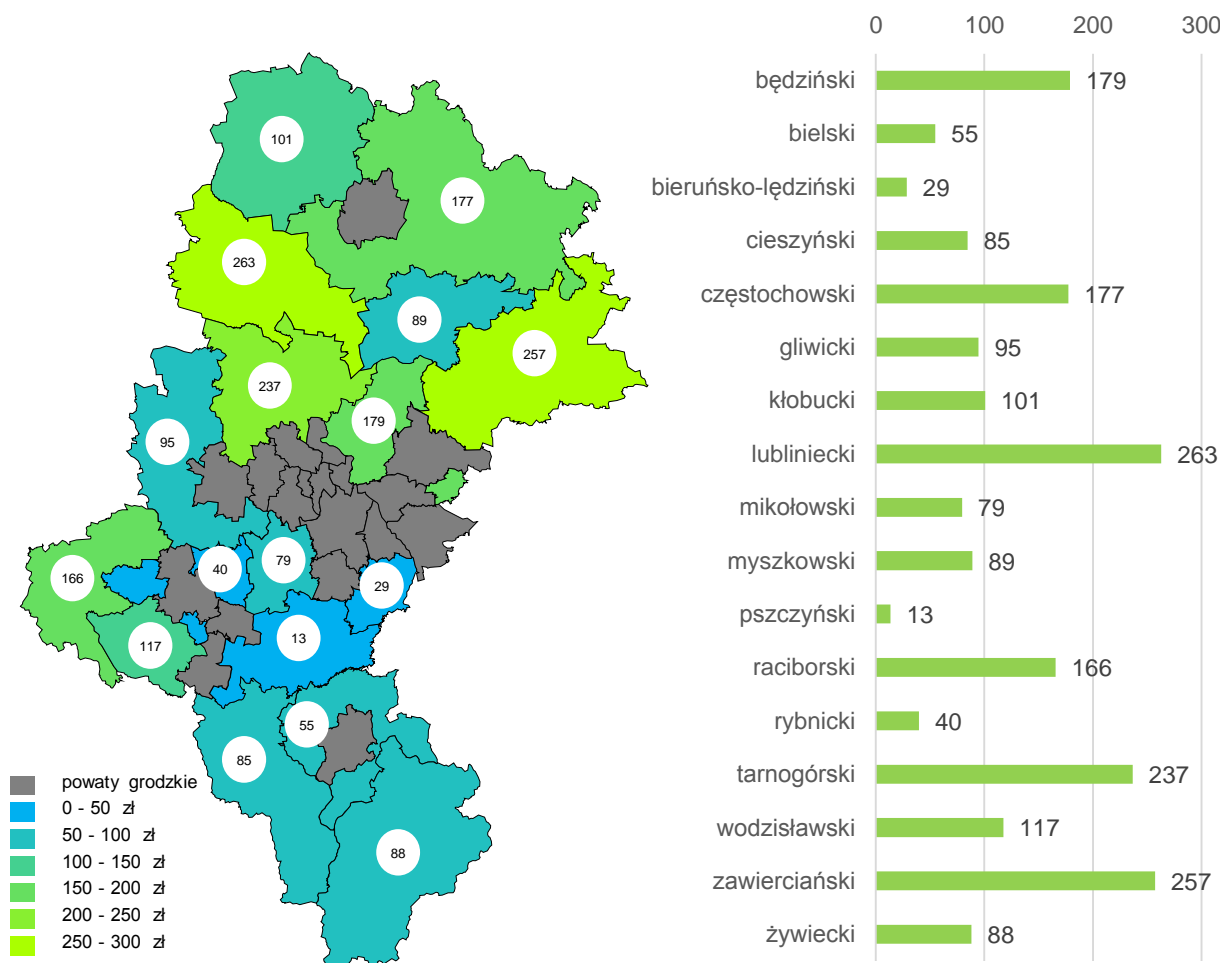
Wydatkowanie środków w ramach działań 313/322/323 PROW

Analizując działanie 313/322/323 PROW w przeliczeniu na jednego mieszkańca, najwyższe wartości projektów występowały w powiatach: lublinieckim, zawierciańskim, i tarnogórskim (ok. 235-265.zł)

Dominująca część dofinansowań zawarta była w przedziale wartości do 100zł.

Powyżej tej wartości (przedział 100-200zł) znalazły się powiaty: częstochowski, raciborski, wodzisławski i kłobucki.

Dofinansowanie w przeliczeniu na 1 mieszkańca terenów wiejskich (zł)

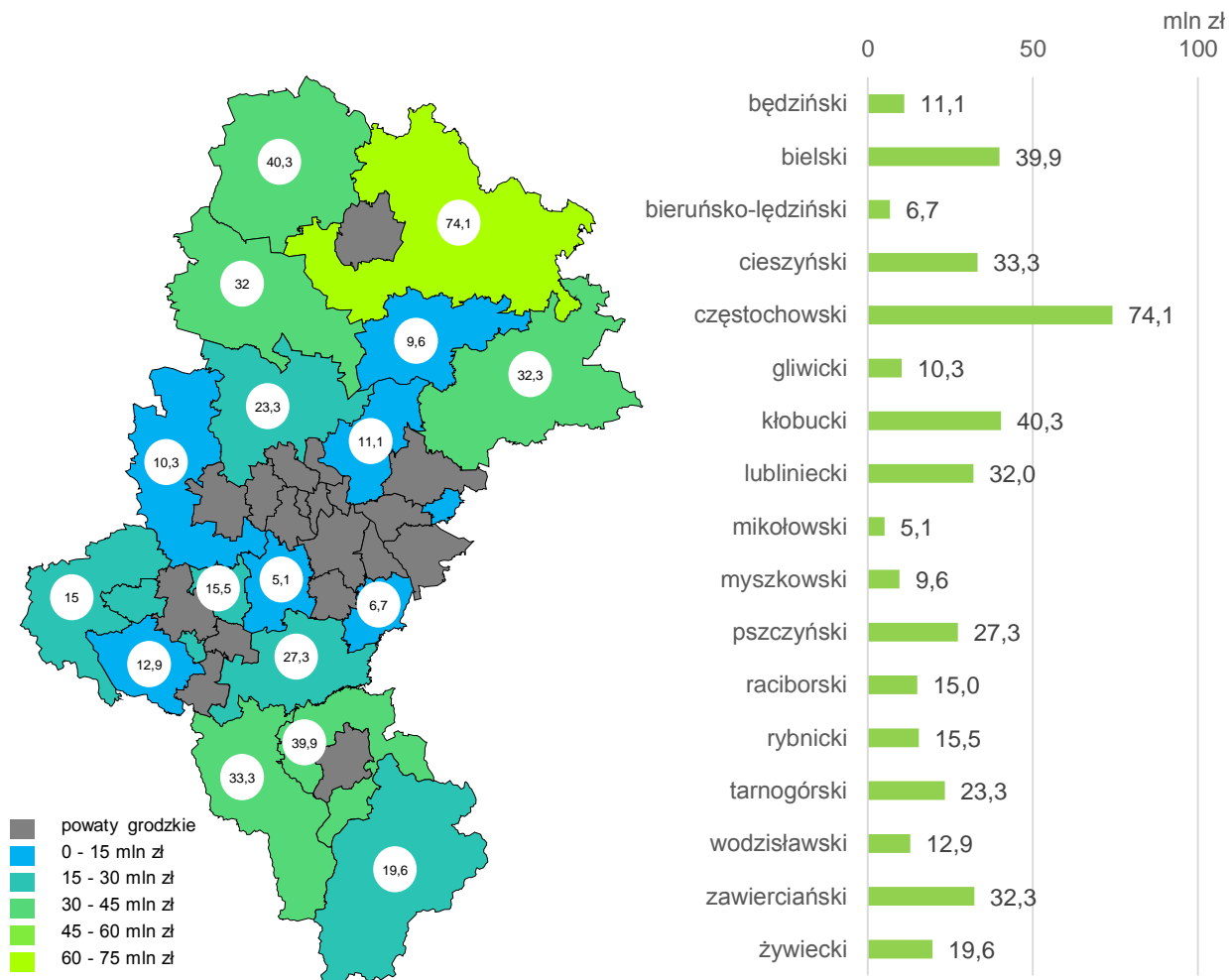

Wydatkowanie środków w ramach działania 321 PROW

Analizując działanie 321 PROW wg wartości dofinansowania projektów ogółem, najwyższe wartości osiągał powiat częstochowski (74,1 mln zł).

Większość pozostałych powiatów zawierała się w przedziale 10-40 mln zł. Najniższe wartości występowały w powiatach: mikołowskim (5,1) i bieruńsko-lędzińskim (6,7).

Dofinansowanie ogółem (mln zł)

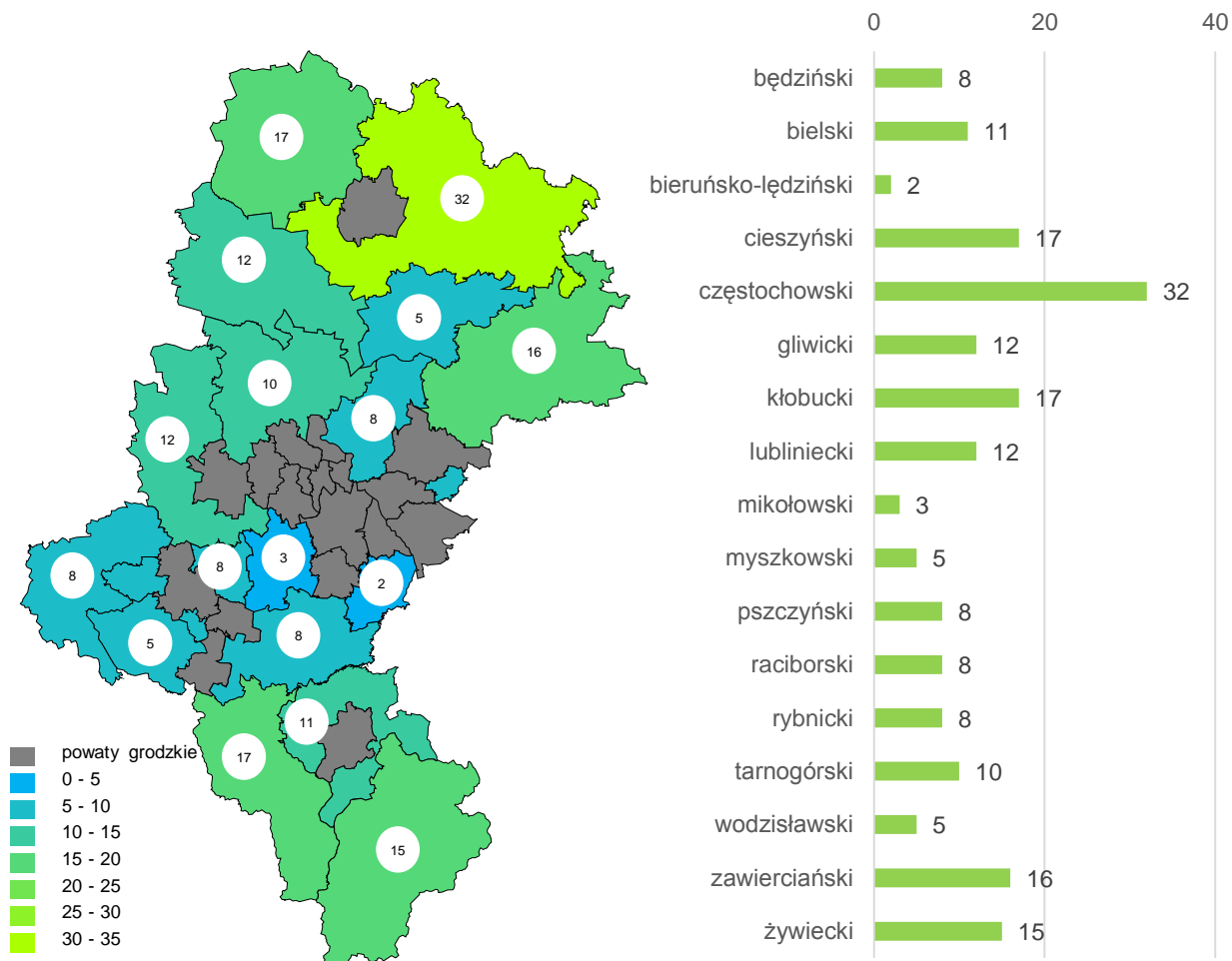

Wydatkowanie środków w ramach działania 321 PROW

Analizując działanie 321 PROW wg liczby projektów, najwyższe wartości osiągnął powiat częstochowski. Pozostałe powiaty zawierały się w przedziale 5-17

Najniższe wartości to powiaty: mikołowski (3) i bieruńsko-lędziński (2).

Liczba projektów

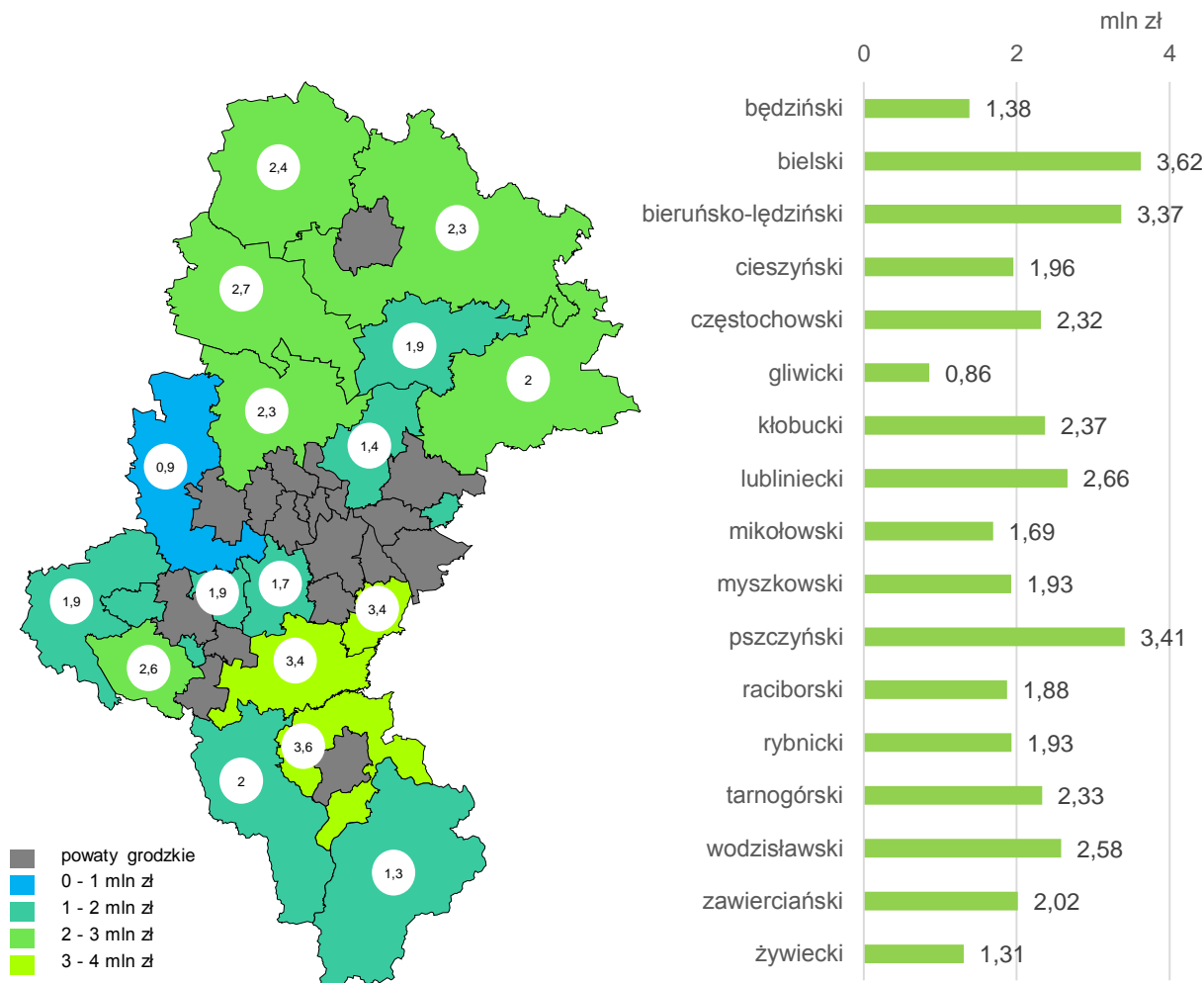

Wydatkowanie środków w ramach działania 321 PROW

Analizując działanie 321 PROW wg średniej wartości dofinansowania projektu można stwierdzić, iż wartości te były relatywnie zbliżone i zawierały się w przedziale od ok. 1,3 mln do 2,6 mln zł.

Wyższe wartości osiągnięto w powiatach: bielskim, pszczyńskim i bieruńsko-lędzińskim (ok. 3,5 mln zł). Niższe tylko w powiecie gliwickim (0,85 mln zł).

Średnie dofinansowanie projektu (mln zł)

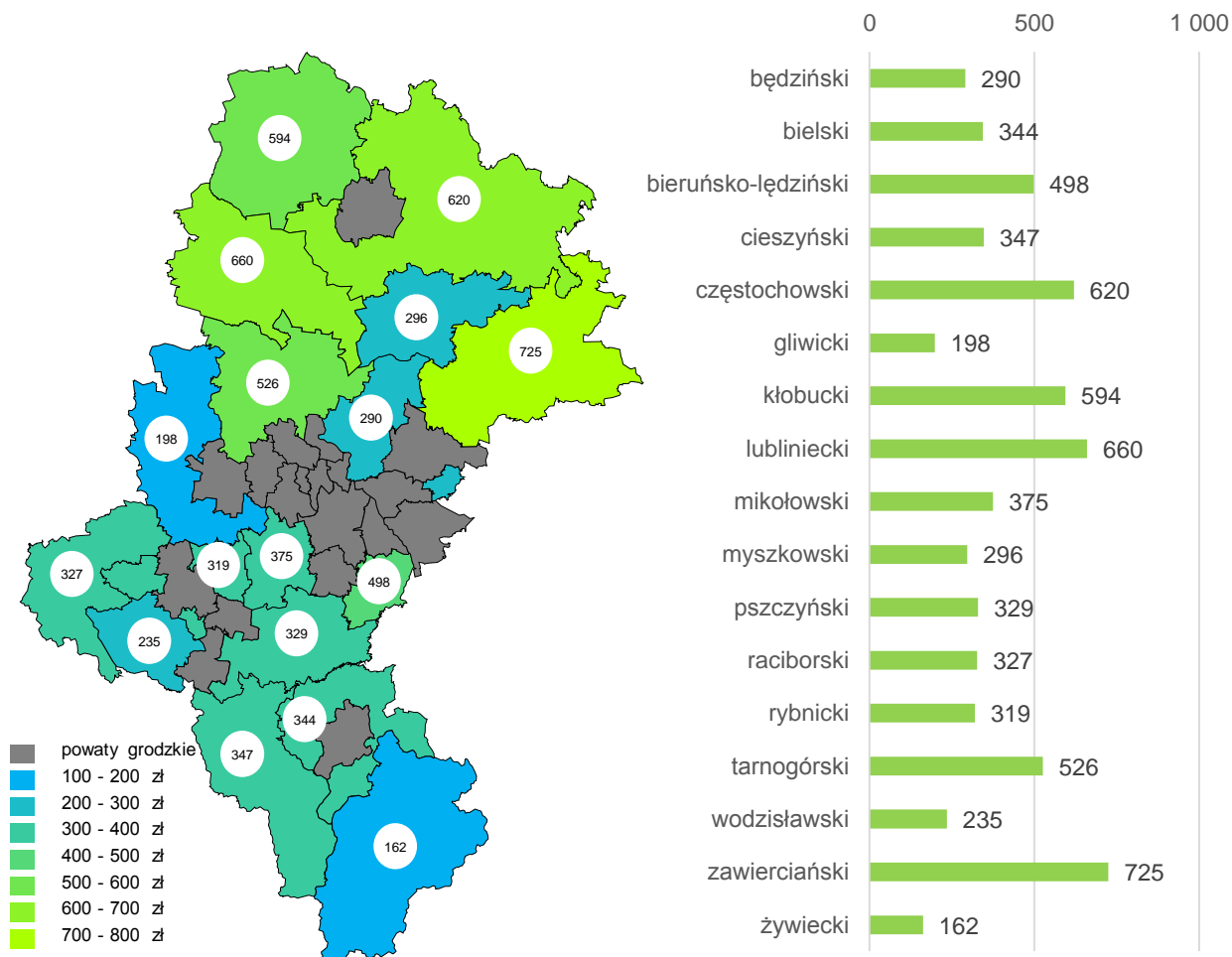

Wydatkowanie środków w ramach działania 321 PROW

Analizując działanie 321 PROW w przeliczeniu na jednego mieszkańca, najwyższe wartości projektów występowały w powiatach: zawierciańskim, lublinieckim, częstochowskim, kłobuckim i tarnogórskim (ok. 520-660 zł)

Dominująca część dofinansowań zawarta była w przedziale wartości do 500zł (przedział 230-500zł).

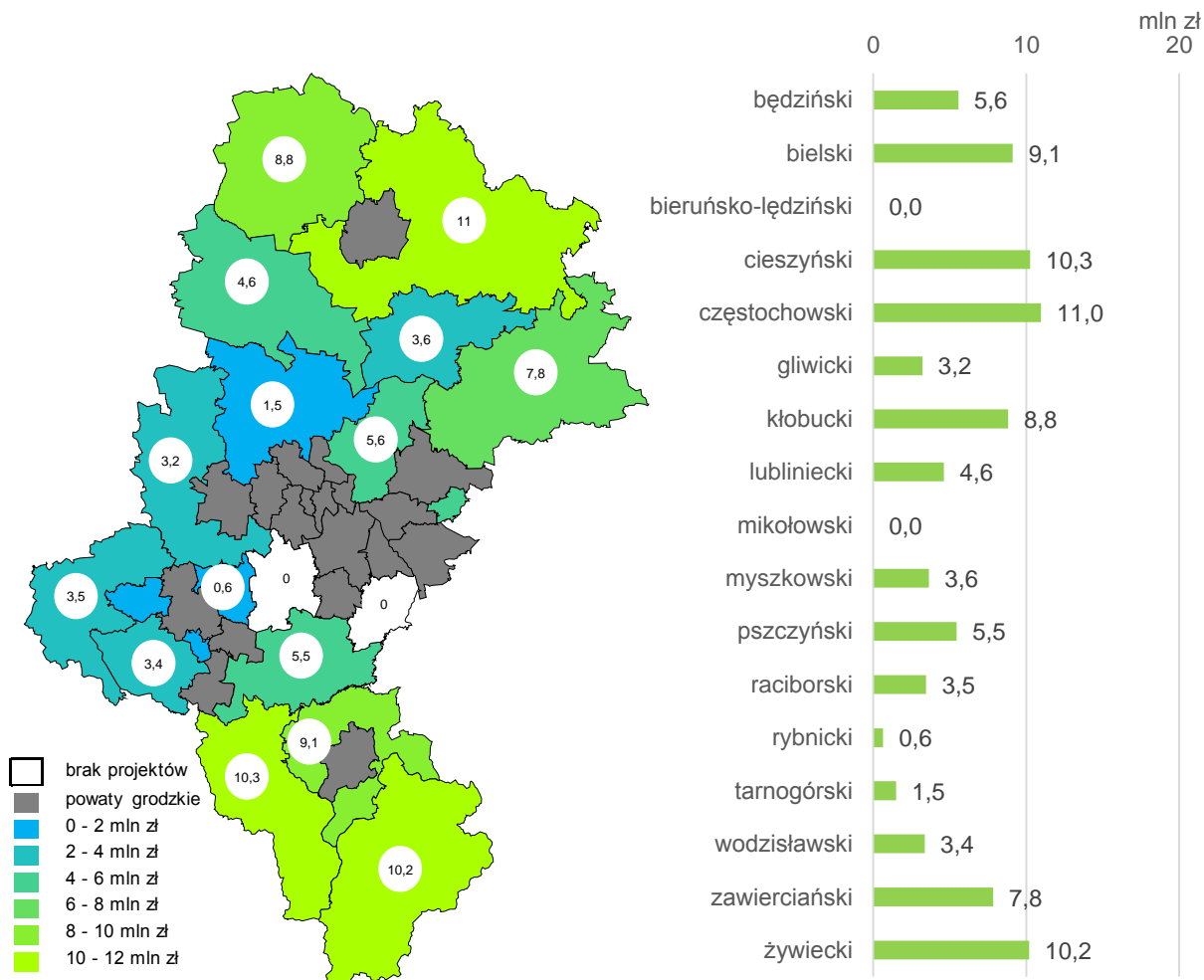
Dofinansowanie w przeliczeniu na 1 mieszkańca terenów wiejskich (zł)

Wydatkowanie środków w ramach działania 413 PROW

Analizując działanie 413 PROW wg wartości dofinansowania projektów ogółem, najwyższe wartości osiągały powiaty częstochowski (11 mln zł), cieszyński i żywiecki. Większość pozostałych powiatów zawierała się w przedziale ok. 4 - 9 mln zł. Najniższe wartości występowały w powiatach: mikołowski (0) i bieruńsko-lędziński (0) rybnicki (0,6 mln zł).

Dofinansowanie ogółem (mln zł)

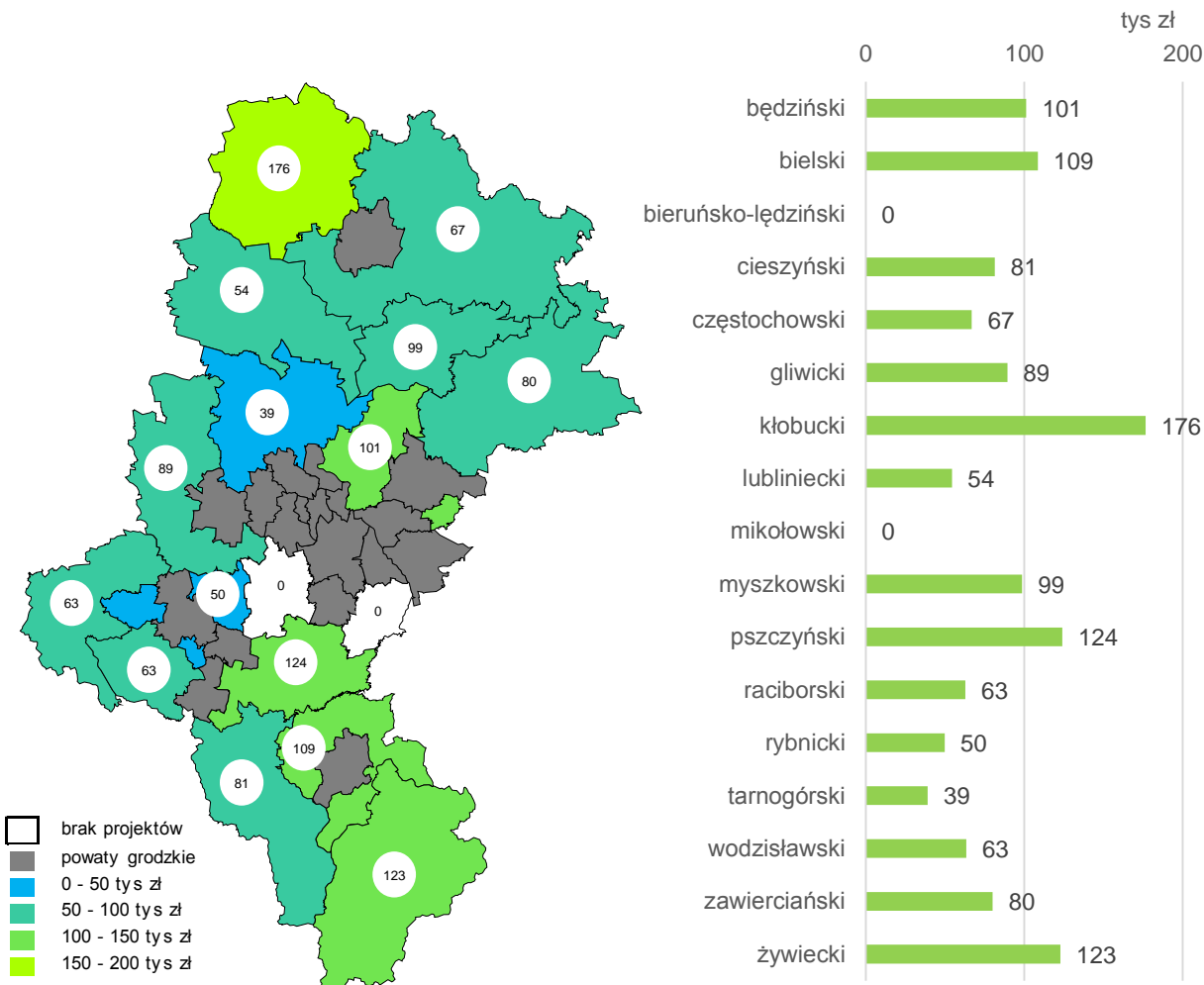

Wydatkowanie środków w ramach działania 413 PROW

Analizując działanie 413 PROW wg średniej wartości dofinansowania projektu, można stwierdzić, iż wartości te były relatywnie zbliżone i zawierały się w przedziale od ok. 50 do 125 tys zł.

Wyższe wartości osiągnięto w powiecie kłobuckim (ok. 175 tys zł), a zerowe w powiatach: mikołowskim i bieruńsko-lędzińskim.

Średnie dofinansowanie projektu (tys zł)

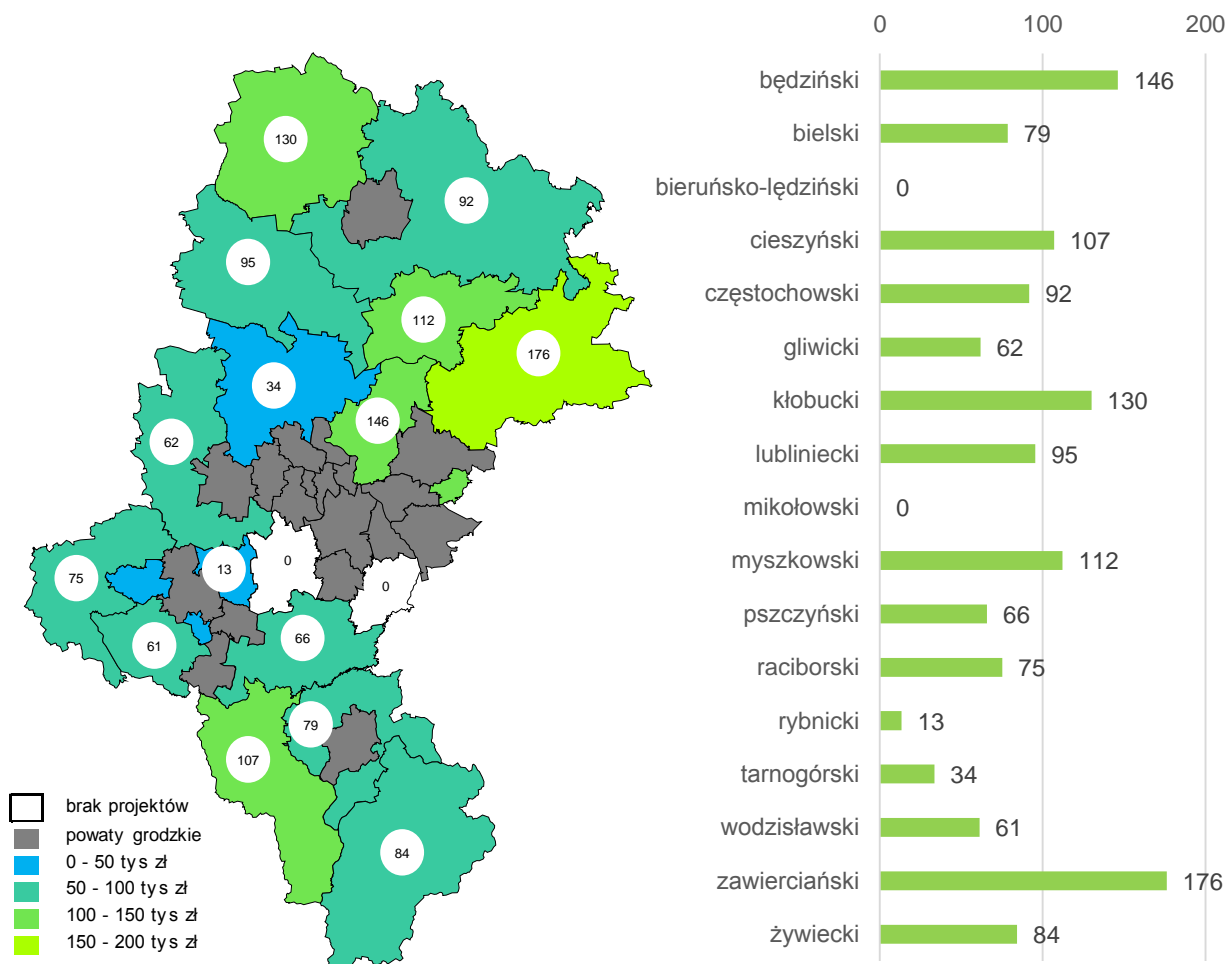

Wydatkowanie środków w ramach działania 413 PROW

Analizując działanie 413 PROW w przeliczeniu na jednego mieszkańca najwyższe wartości projektów występowały w powiatach: zawierciańskim (176zł), będzińskim (146zł) i kłobuckim (130zł).

Dominująca część dofinansowań zawarta była w przedziale wartości 61-95zł.

Dofinansowanie w przeliczeniu na 1 mieszkańca terenów wiejskich (zł)

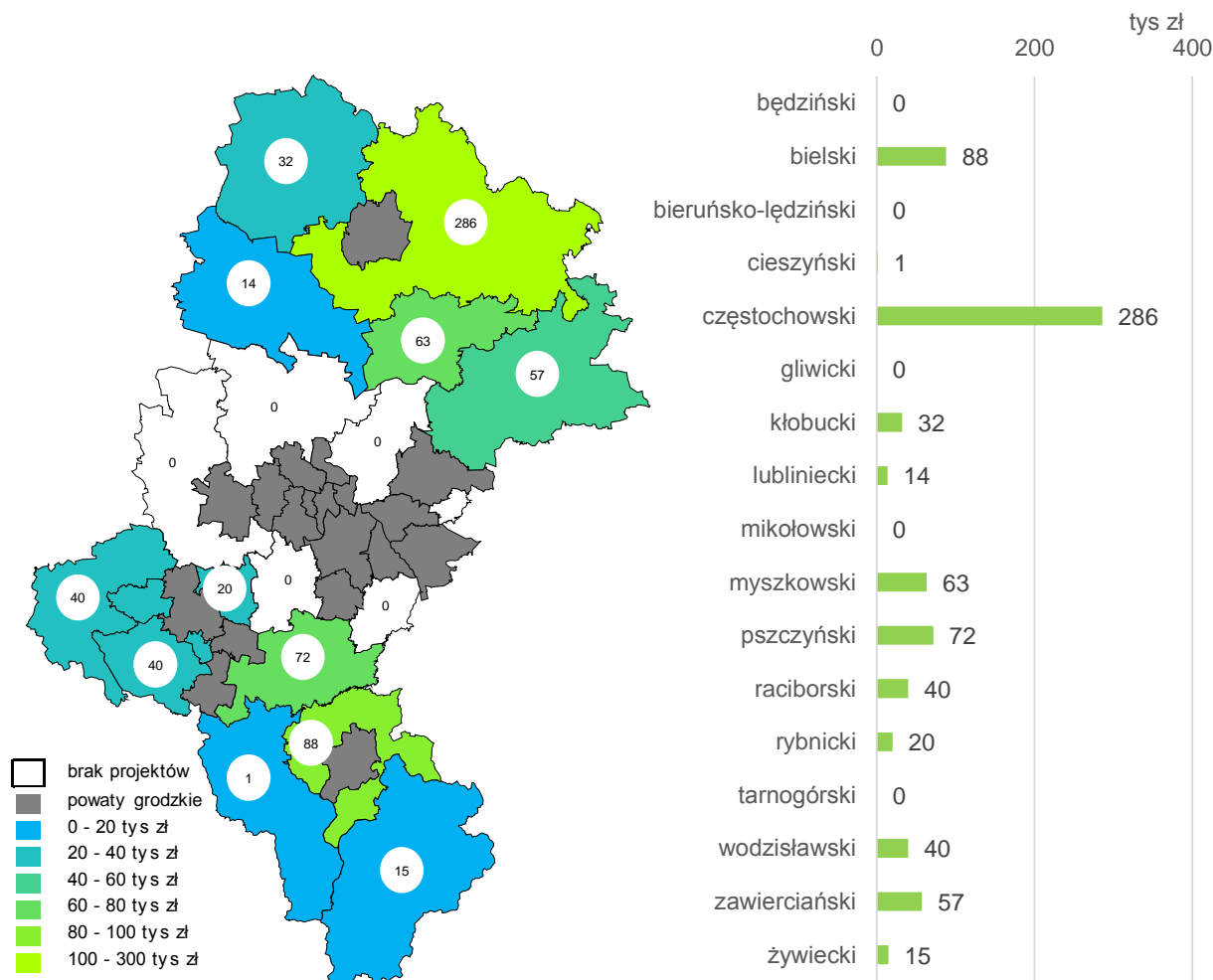

Wydatkowanie środków w ramach działania 421 PROW

Analizując działanie 421 PROW wg wartości dofinansowania projektów ogółem najwyższe wartości osiągnął powiat częstochowski (286 tys zł). Większość pozostałych powiatów zawierała się w przedziale ok. 32- 82 tys zł.

Pięć powiatów osiągnęło wartości zerowe, a cztery do 20 tys zł.

Dofinansowanie ogółem (tys zł)

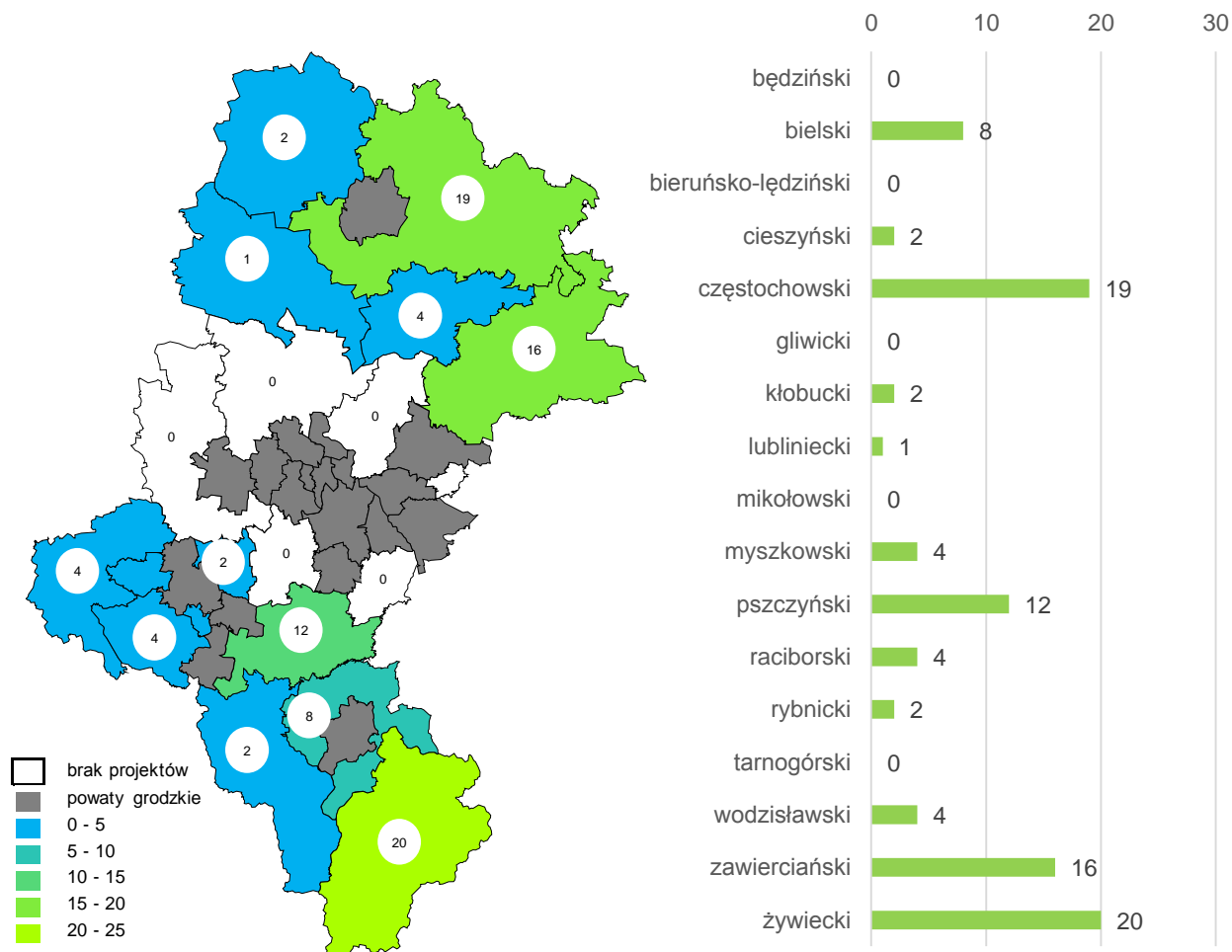
Wydatkowanie środków w ramach działania 421 PROW

Analizując działanie 421 PROW wg liczby projektów, najwyższe wartości osiągnęły powiaty: żywiecki (20), częstochowski (19) oraz zawierciański (16) i pszczyński (12).

Cztery powiaty nie realizowały projektów w tym działaniu.

Pozostałe powiaty zawierały się w przedziale od 1 do 4.

Liczba projektów

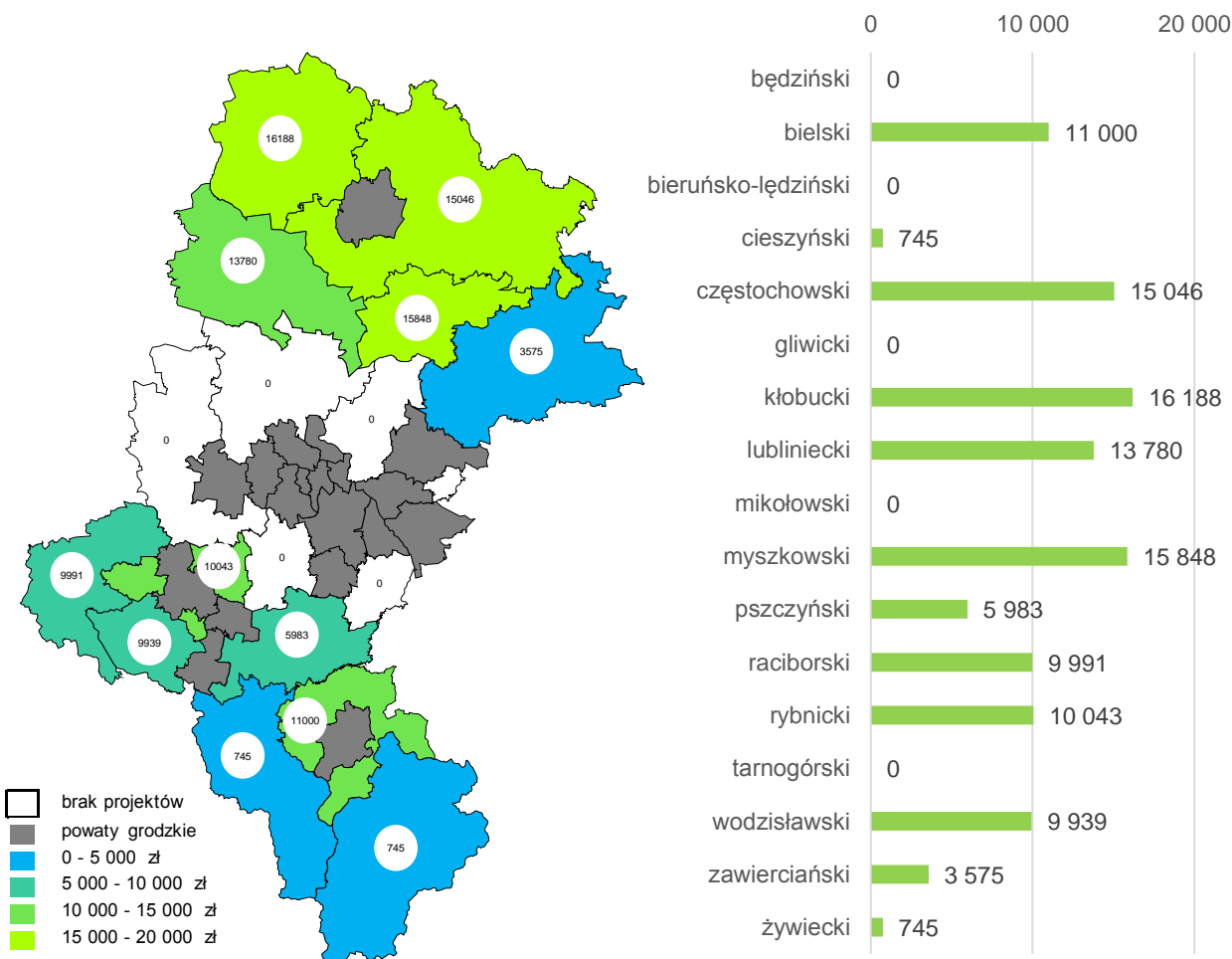
Wydatkowanie środków w ramach działania 421 PROW

Analizując działanie 421 PROW wg średniej wartości dofinansowania projektu, można stwierdzić, iż wartości te były relatywnie zbliżone i zawierały się w przedziale od ok. 5 do 16 tys.zł.

Identyczne, niższe wartości osiągnięto w powiatach żywieckim i cieszyńskim (ok. 745.zł), przy skrajnie różnej liczbie projektów.

Uwaga: niska wartość wynika z przyjętej metodyki kalkulacji dofinansowania dla projektów realizowanych na obszarach wielu gmin: kwota dofinansowania została proporcjonalnie podzielona między wszystkie gminy uwzględnione w projekcie.

Średnie dofinansowanie projektu (zł)

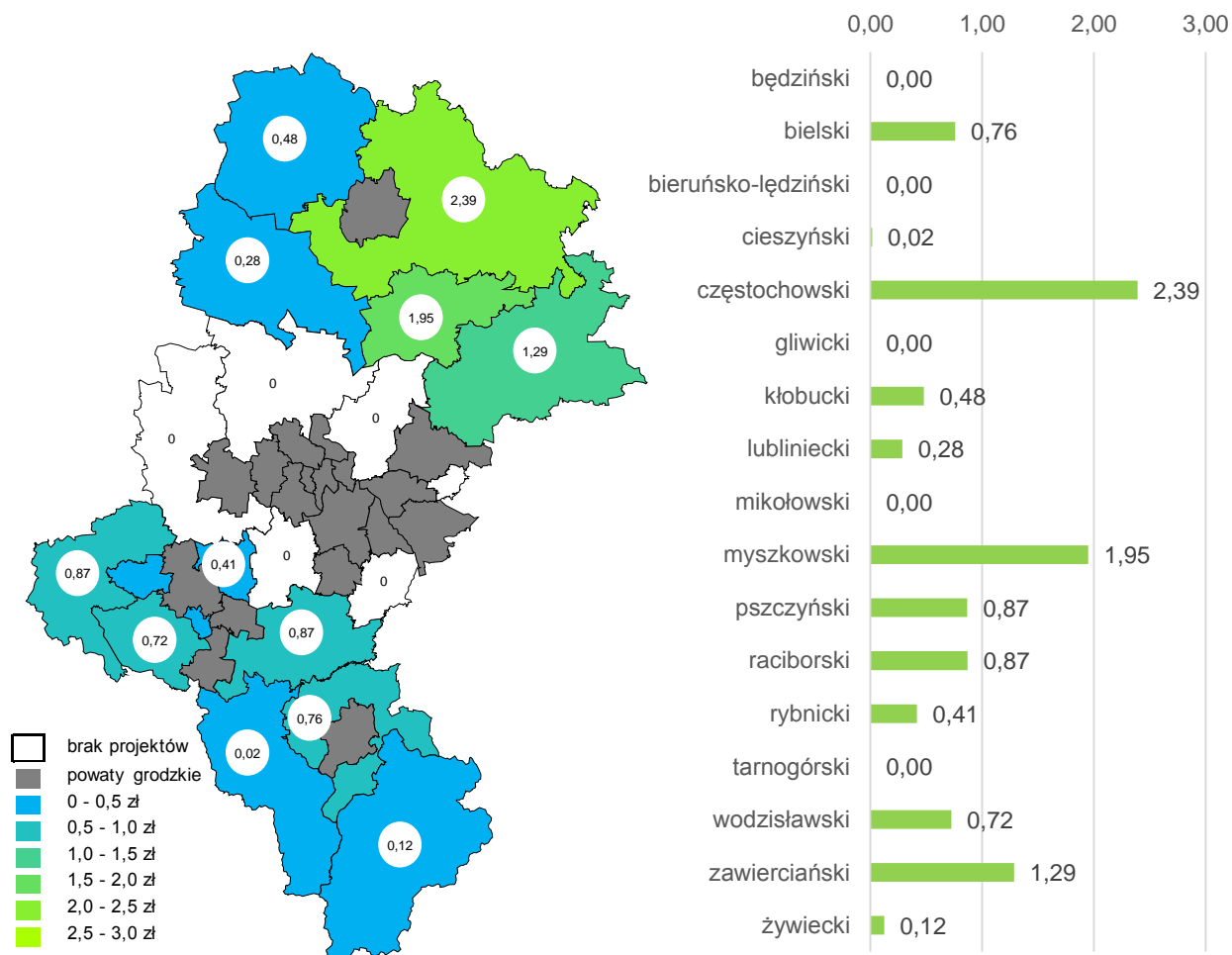

Wydatkowanie środków w ramach działania 421 PROW

Analizując działanie 421 PROW w przeliczeniu na jednego mieszkańca najwyższe wartości projektów występowały w powiatach: cieszyńskim (2,39 zł), myszkowskim (1,95zł) i zawierciańskim (1,29zł).

Dominująca część dofinansowań zawarta była w przedziale wartości 0,28-0,87zł

Dofinansowanie w przeliczeniu na 1 mieszkańca terenów wiejskich (zł)

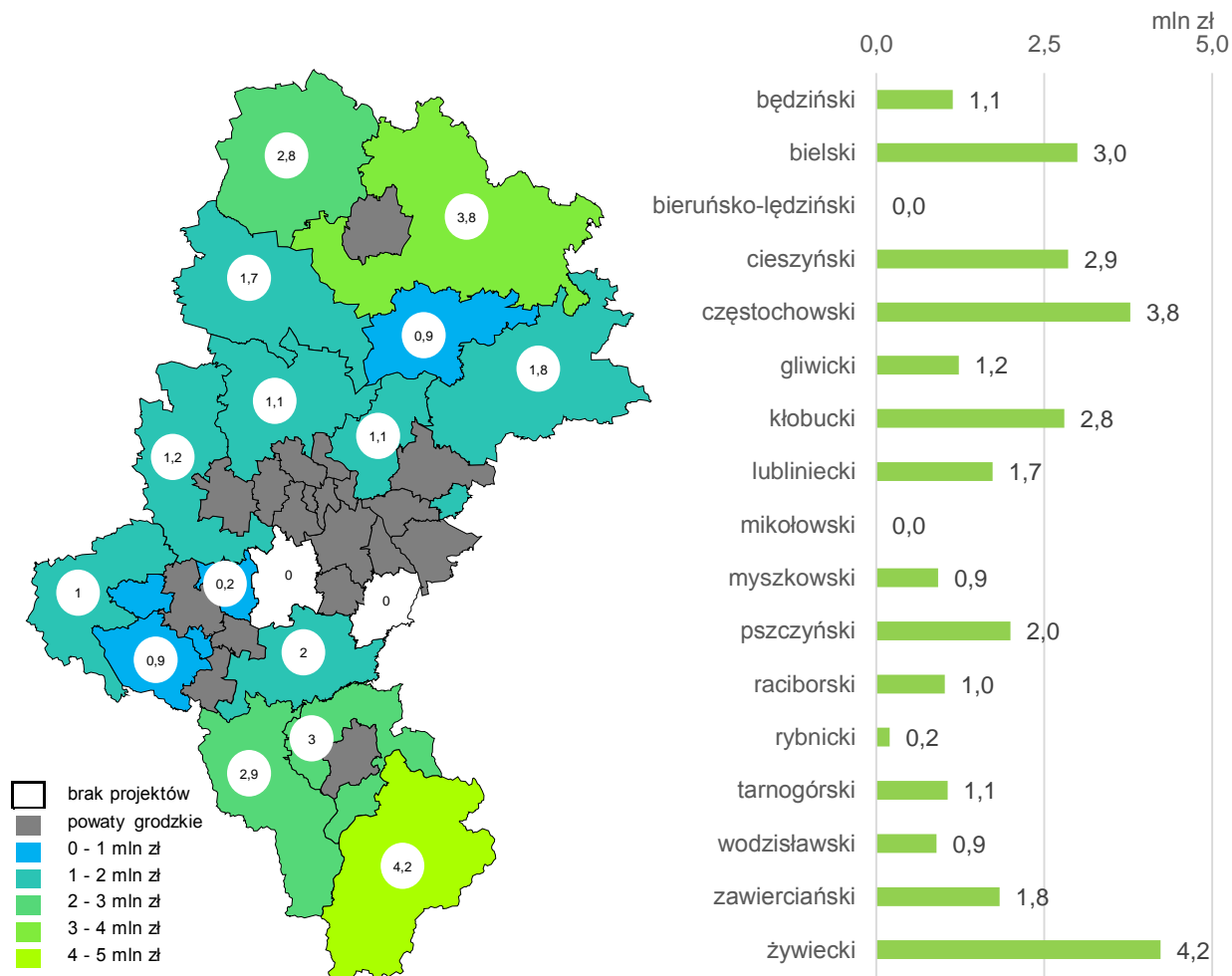

Wydatkowanie środków w ramach działania 431 PROW

Analizując działanie 431 PROW wg wartości dofinansowania projektów ogółem, najwyższe wartości osiągnęły powiaty: żywiecki (4,2 mln zł) i częstochowski (3,8 mln zł). Większość pozostałych powiatów zawierała się w przedziale ok. 0,9 – 3,0 mln zł.

Dwa powiaty osiągnęły wartości (0), a jeden do 200 tys zł.

Dofinansowanie ogółem (mln zł)

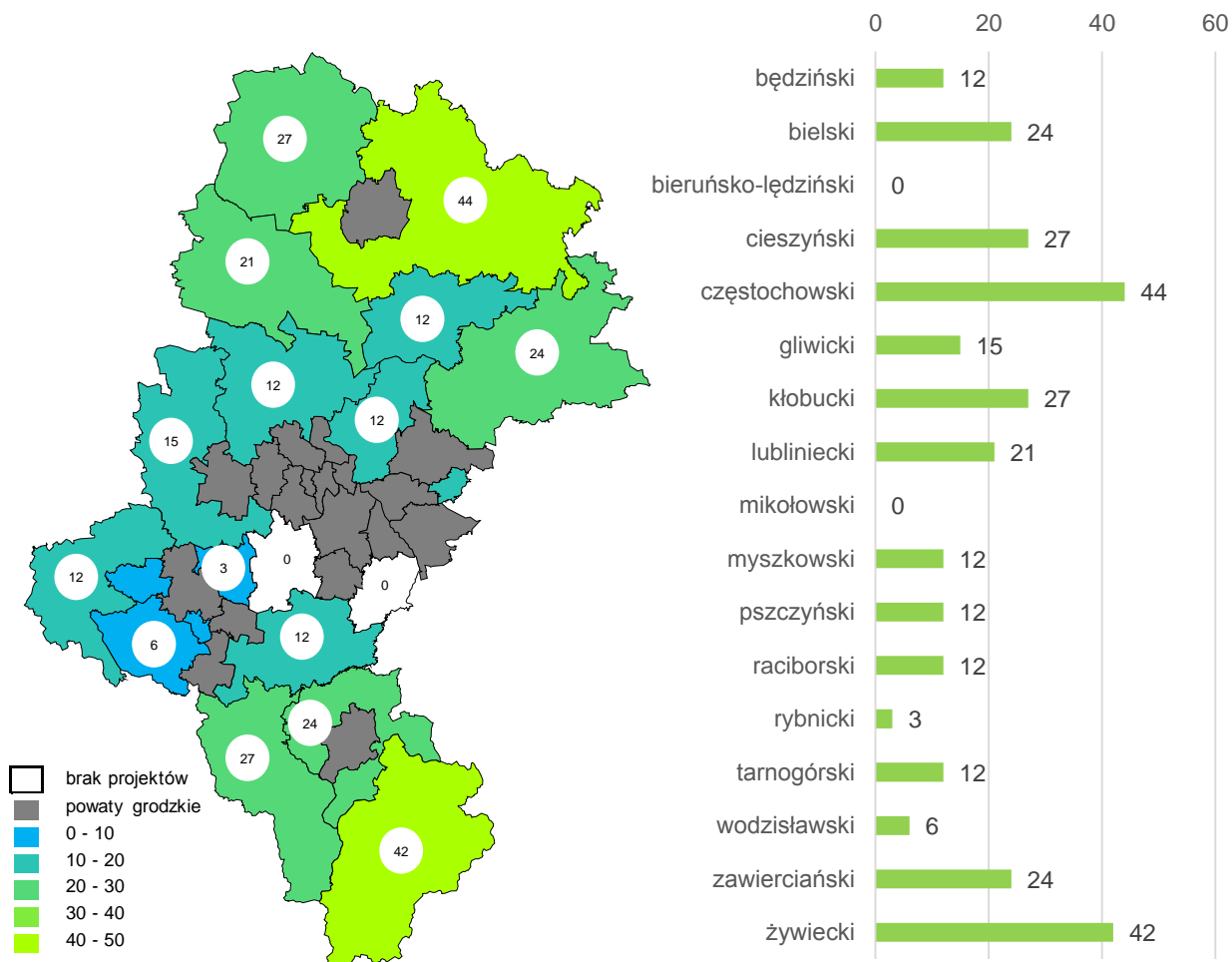
Wydatkowanie środków w ramach działania 431 PROW

Analizując działanie 431 PROW wg liczby projektów, najwyższe wartości osiągnęły powiaty: żywiecki (42), częstochowski (44) oraz zawierciański (16) i pszczyński (12).

Dwa powiaty nie realizowały projektów w tym działaniu, a dwa poniżej 12.

Pozostałe powiaty zawierały się w przedziale od 12 do 27.

Liczba projektów

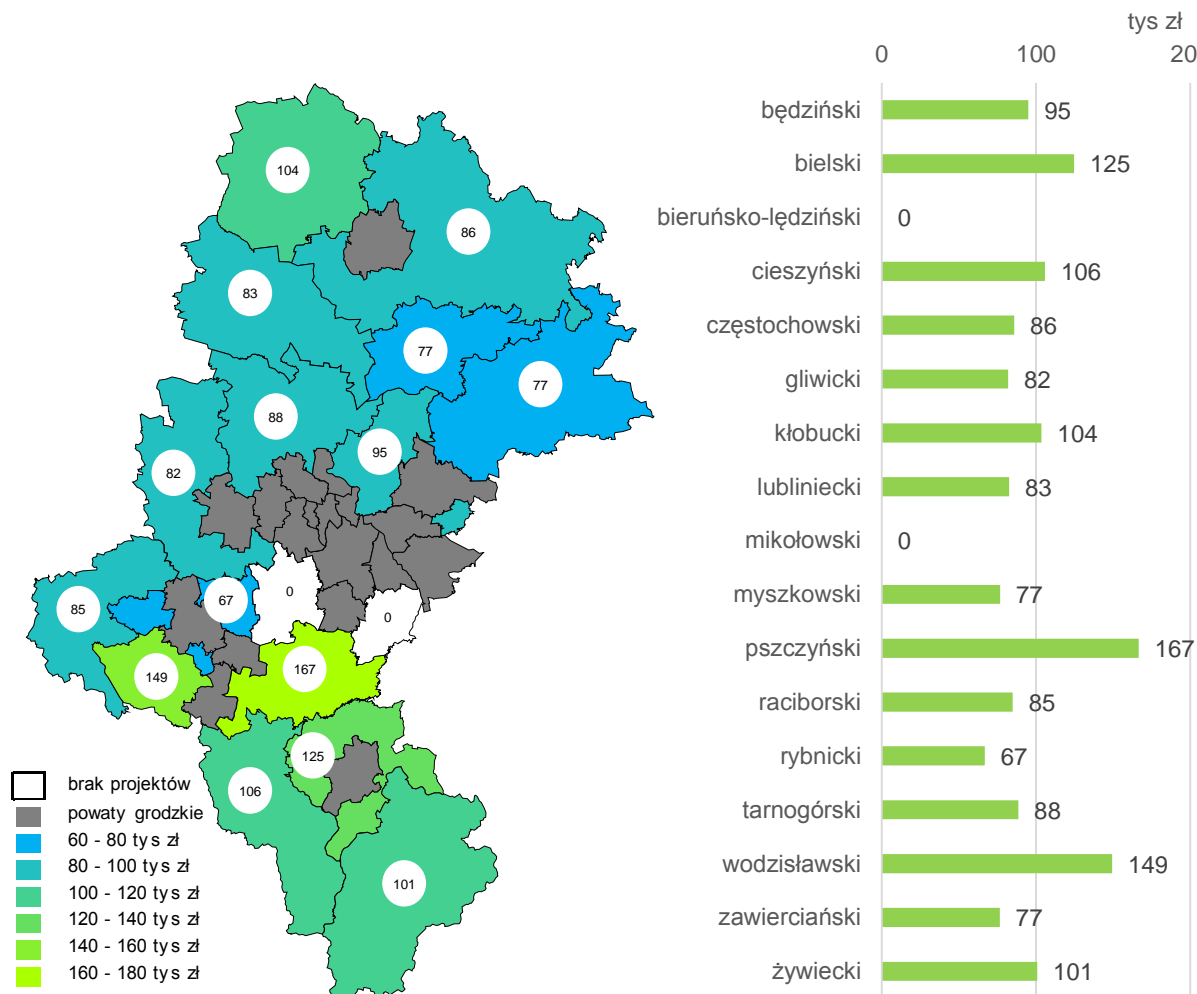

Wydatkowanie środków w ramach działania 431 PROW

Analizując działanie 431 PROW wg średniej wartości dofinansowania projektu, można stwierdzić, iż wartości te były relatywnie zbliżone i zawierały się w przedziale od ok. 60 do 160 tys zł.

Najwyższe wartości osiągnięto w powiatach: pszczyńskim, wodzisławskim i bielskim.

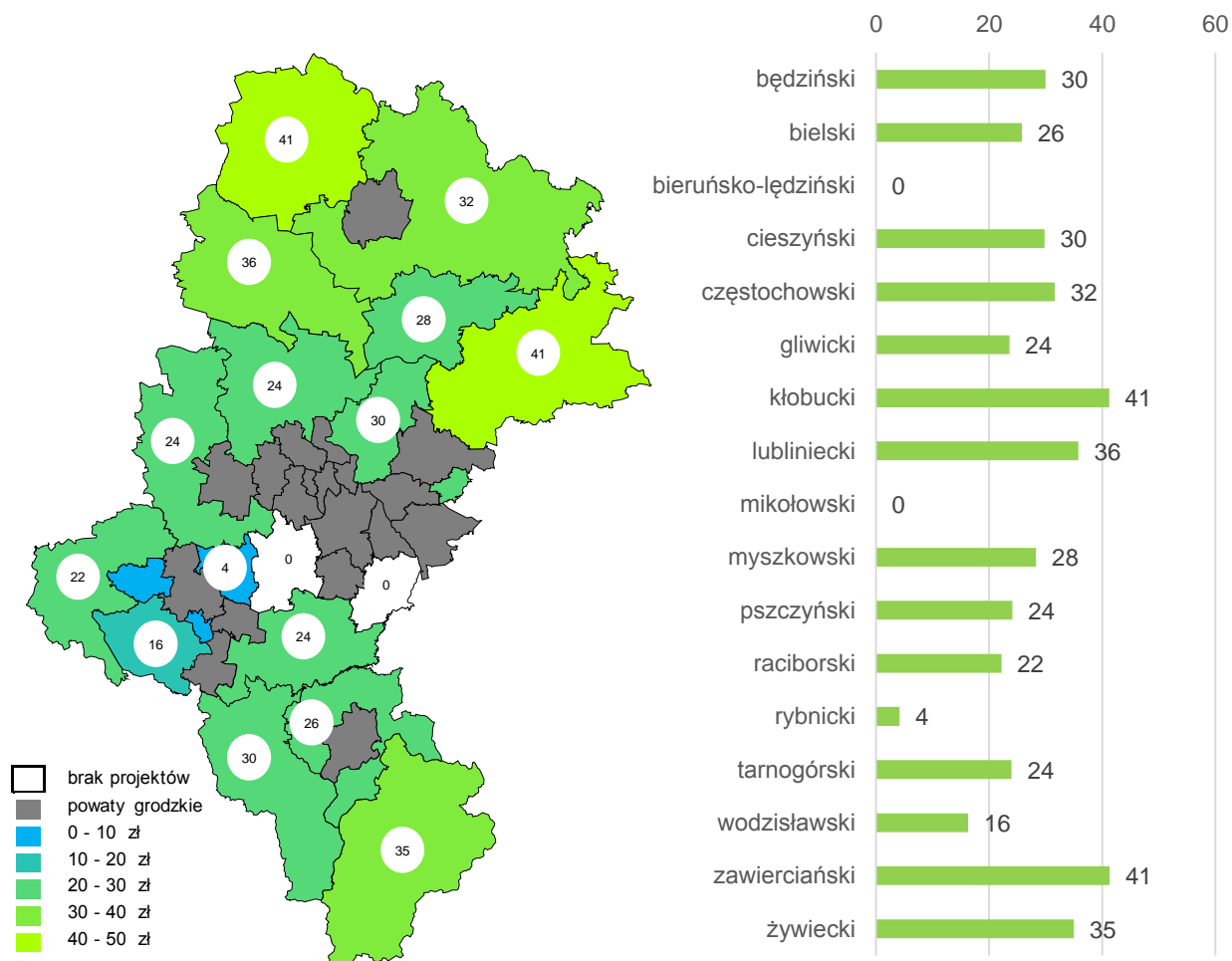
Średnie dofinansowanie projektu (tys zł)

Wydatkowanie środków w ramach działania 431 PROW

Analizując działanie 431 PROW w przeliczeniu na jednego mieszkańca można zauważyć, iż dominująca część dofinansowań zawarta była w przedziale wartości 22-41 zł. Poza nielicznymi wyjątkami, wartości te są dość podobne dla większości powiatów.

Dofinansowanie w przeliczeniu na 1 mieszkańca terenów wiejskich (zł)

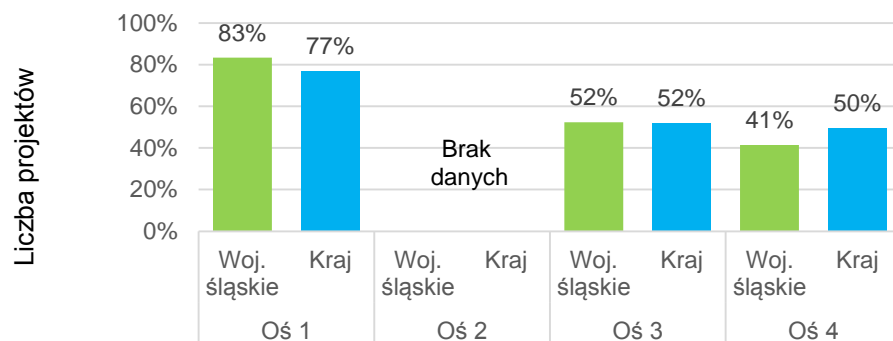

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007 – 2013 – efektywność pozyskiwania środków przez beneficjentów

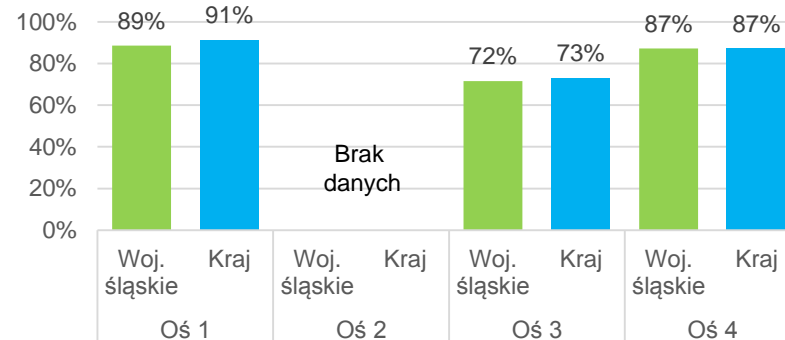
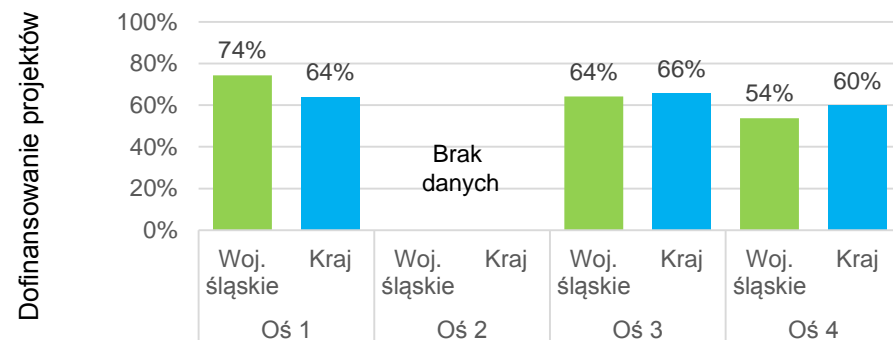
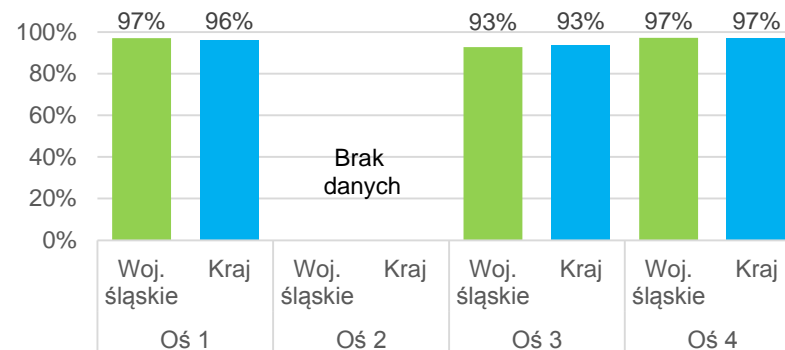
Efektywność pozyskiwania środków w ramach poszczególnych osi PROW

Ogółem dla działań, dla których były dostępne odpowiednie dane, można stwierdzić, że efektywność pozyskiwania środków w województwie śląskim była niższa niż średnia krajowa. Dotyczy to zarówno poprawności wniosków (wskaźnik liczby wniosków, które przeszły weryfikację formalną na poziomie 56% względem średniej dla kraju 64%) oraz trwałości umów (wskaźnik udziału wartości umów czynnych w umowach pierwotnych na poziomie 79% względem średniej dla kraju 83). Przedstawione wartości oznaczają, że większy był odsetek błędnie przygotowanych wniosków dla małych projektów, natomiast więcej umów zostało rozwiązanych lub zmienionych dla projektów o większej wartości.

Poprawność formalna wniosków

Udział umów czynnych w umowach pierwotnych

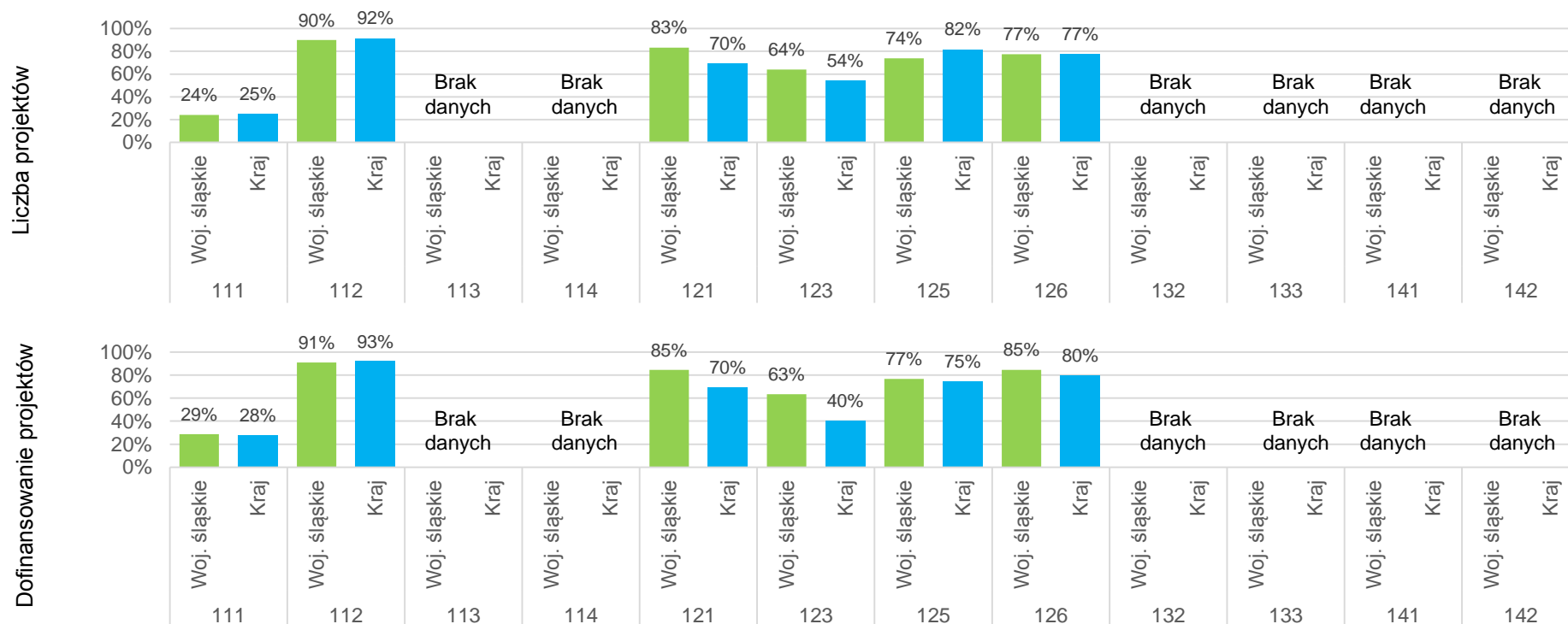

Efektywność pozyskiwania środków w ramach działań z 1. osi PROW

Należy zauważyć iż w działaniach 111 oraz 123 występuje dość duży odsetek wniosków źle przygotowanych. Widoczne jest to zarówno w analizie ilościowej jak i kwotowej. Dla działania 111 jedynie $\frac{1}{4}$ wniosków była przygotowana prawidłowo a dla działania 123 - 60%.

Wskazuje to raczej na słabe przygotowanie informacji o warunkach składania wniosków i uzyskania dofinansowania lub nadmiernie wygórowanych warunkach. Wskaźnik w większości analizowanych działań jest nieco niższy niż średnia dla całego kraju.

Poprawność formalna wniosków

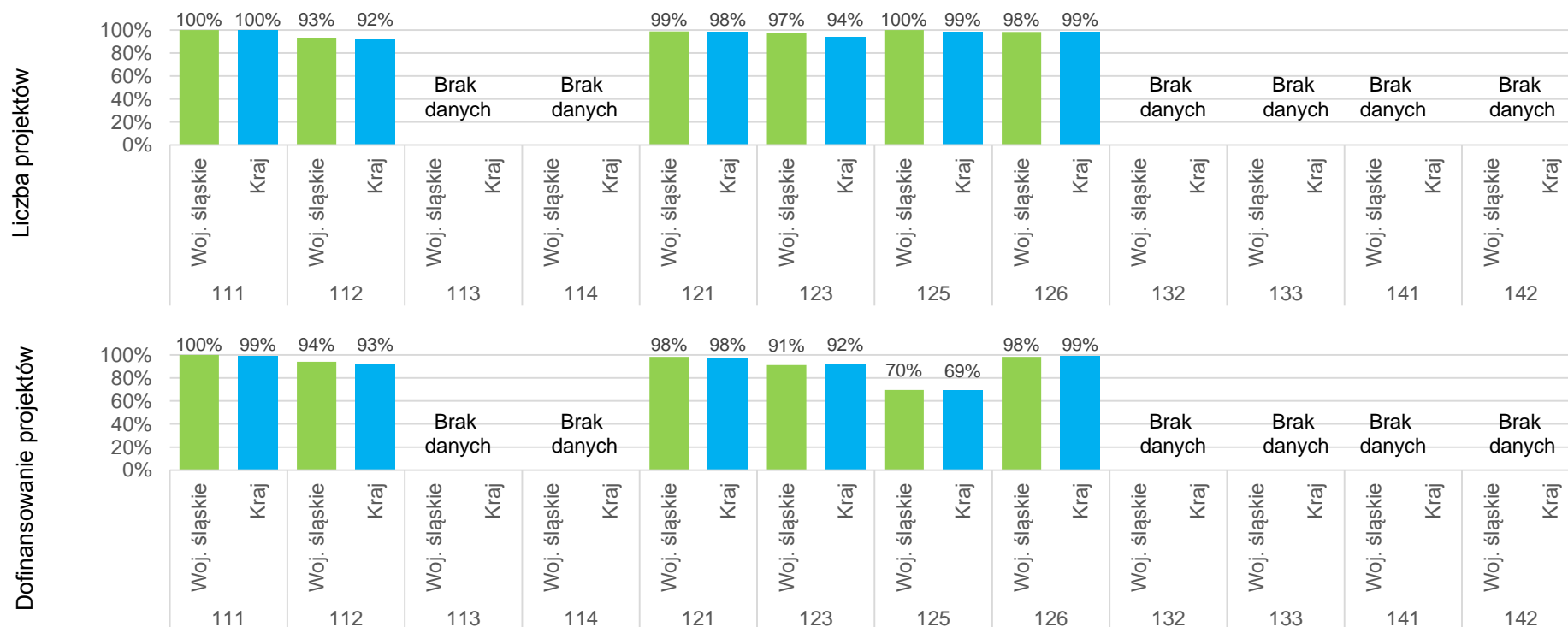

Efektywność pozyskiwania środków w ramach działań z 1. osi PROW

Należy zauważyć iż w działaniach 112 oraz 125 występuje zauważalny odsetek umów nieczynnych. Pozorna sprzeczność pomiędzy wykresami w działaniu 125 wynikać może z korekty wartości projektów. Przyczyny są trudne do ustalenia, a nawet domniemania na poziomie analizy statystycznej.

Wskaźnik w części analizowanych działań jest nieco wyższy niż średnia dla całego kraju.

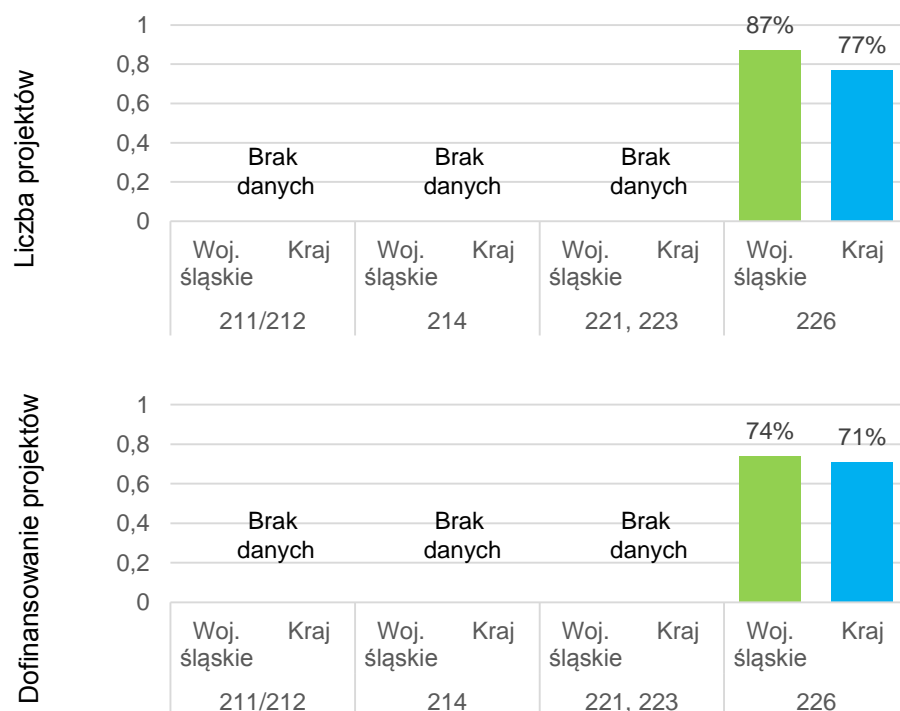
Udział umów czynnych w umowach pierwotnych

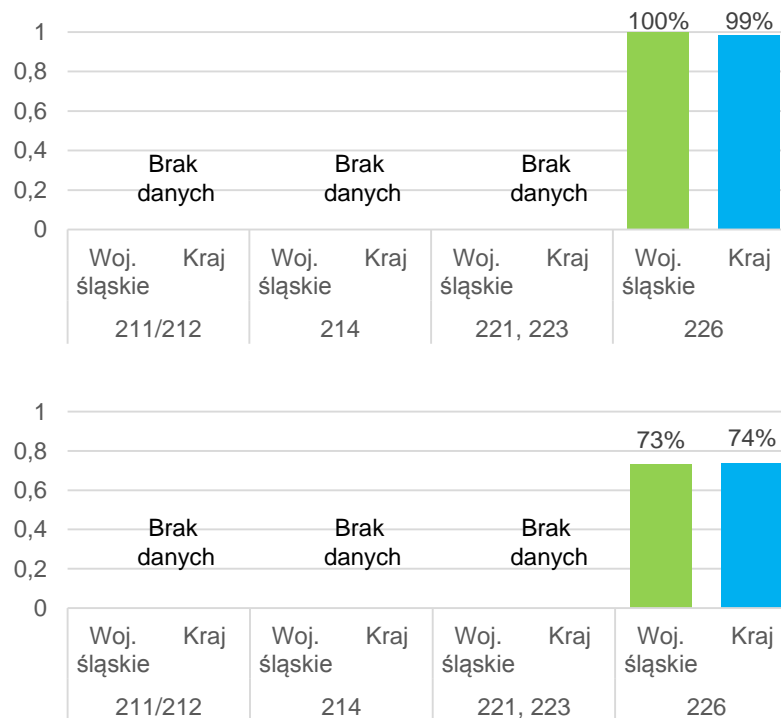
Efektywność pozyskiwania środków w ramach działań z 2. osi PROW

W Osi 2 w działaniu 225 występuje istotny odsetek wniosków źle przygotowanych. Widoczne jest to zarówno w analizie ilościowej jak i kwotowej. Wskazuje to raczej na słabe przygotowanie informacji o warunkach składania wniosków i uzyskania dofinansowania lub nadmiernie wygórowanych warunkach. Wskaźnik i w analizowanym działaniu jest nieco wyższy niż średnia dla całego kraju. Także analiza umów czynnych wg kwot dofinansowania wskazywać może na komplikacje w realizacji projektów (choć odsetek umów czynnych jest b. wysoki).

Poprawność formalna wniosków

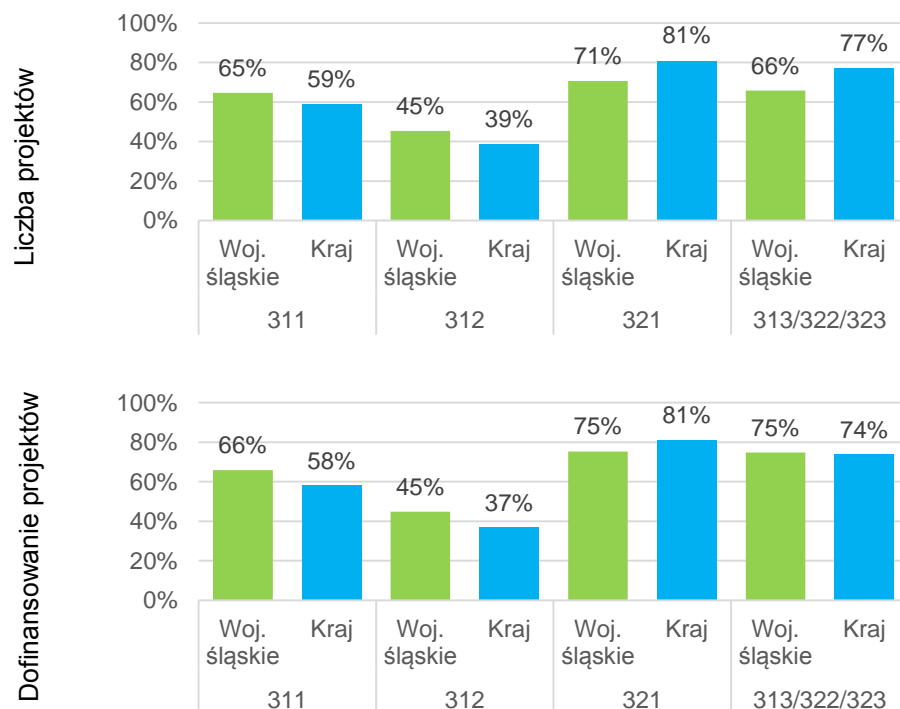
Udział umów czynnych w umowach pierwotnych

Efektywność pozyskiwania środków w ramach działań z 3. osi PROW

W Osi 3 praktycznie we wszystkich działaniach występuje znaczny udział wniosków które nie otrzymały pozytywnej oceny pod względem formalnym. Widoczne jest to zarówno w analizie ilościowej jak i kwotowej. Wskazuje to na słabe przygotowanie strukturalne działań w tej osi i są to prawdopodobnie błędy strukturalne na poziomie kraju. Także analiza umów czynnych wg kwot dofinansowania wskazywać może na komplikacje w realizacji projektów zwłaszcza w działaniach 321 i 313/322/323 (choć odsetek umów czynnych jest znaczny).

Poprawność formalna wniosków

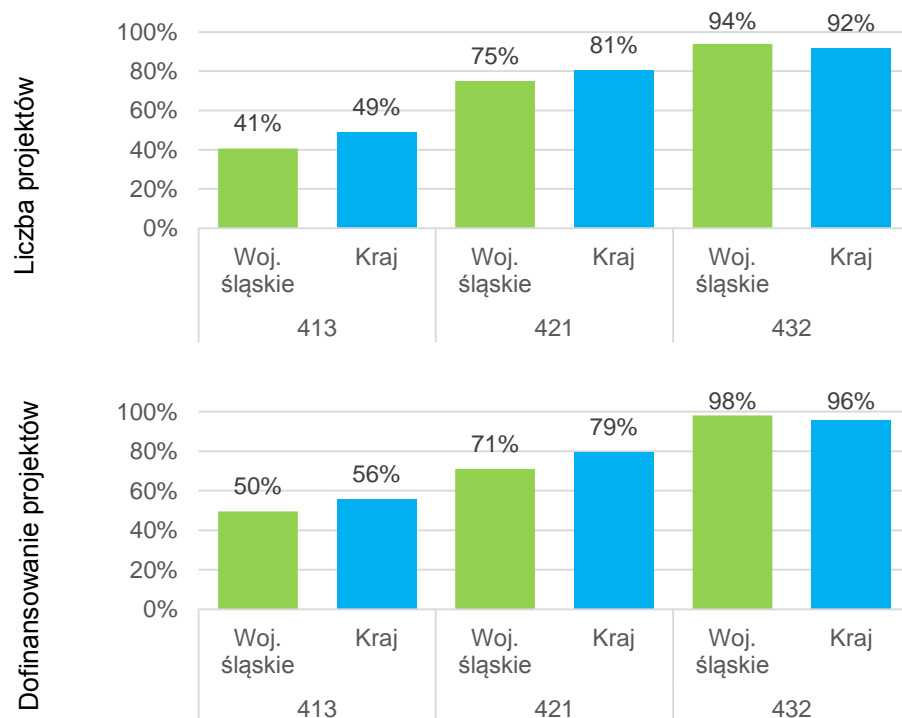
Udział umów czynnych w umowach pierwotnych

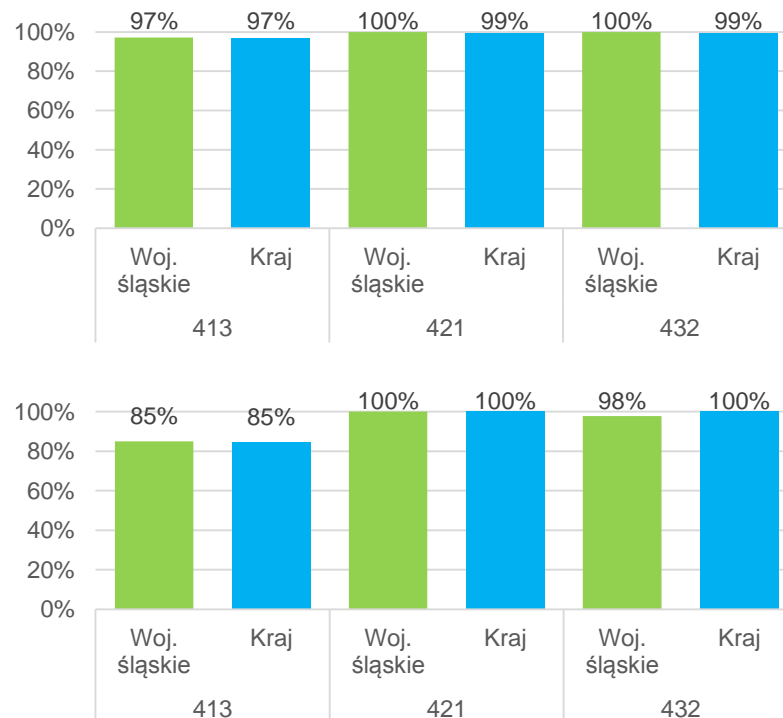
Efektywność pozyskiwania środków w ramach działań z 4. osi PROW

W Osi 4 znaczny udział wniosków które nie otrzymały pozytywnej oceny pod względem formalnym występuje w działaniach 413 (ok. 1/2 !) oraz 421 (ok. 3/4). Widoczne jest to zarówno w analizie ilościowej jak i kwotowej. Wskazuje to na słabe przygotowanie strukturalne działań w tej osi i są to prawdopodobnie błędy strukturalne na poziomie kraju z uwagi na podobieństwo wskaźników wojewódzkich i ogólnopolskich (choć wskaźniki dla województwa są jeszcze gorsze od średniej krajowej). Analiza umów czynnych wskazywać może na komplikacje w realizacji projektów w działaniu 413 (kwotowo 85%).

Poprawność formalna wniosków

Udział umów czynnych w umowach pierwotnych

Program Operacyjny RYBY 2007-2013

Opis celu PO Ryby

W ramach tego programu dotacje przeznaczone są dla rybaków zakładów przetwórstwa rybnego, podmiotów prowadzących chów i hodowlę ryb oraz terenów, które są zależne od rybactwa i rybołówstwa.

Działania realizowane są w 4 osiach priorytetowych.

Oś 1: Środki na rzecz dostosowania floty rybackiej

Głównym celem jest dostosowanie floty rybackiej do dostępnych żywych zasobów oraz poprawa rentowności rybołówstwa morskiego. Ponadto ważnym celem jest zapewnienie osłon społeczno-ekonomicznych, w związku z realizacją wymogów Wspólnej Polityki Rybackiej.

Środki mogą otrzymać właściciele lub armatorzy statków rybackich, którzy postanowią zaprzestać łowienia ryb. Otrzymają oni pomoc finansową, jeśli zdecydują się złomować swój statek rybacki lub zmienić jego przeznaczenie i wykorzystać go w całkiem inny sposób. Także właściciele lub armatorzy statków rybackich, którzy muszą tymczasowo zaprzestać połowów.

Oś 2: Akwakultura, rybołówstwo śródlądowe, przetwórstwo i obrót produktami rybołówstwa i akwakultury

W zakresie rybactwa śródlądowego, główne działania koncentrować się będą w zakresie modernizacji istniejących gospodarstw chowu i hodowli ryb. Możliwe będą także inwestycje w infrastrukturę, w tym na rzecz poprawy warunków pracy oraz higieny i jakości produktów. W ramach tej osi pomoc finansowa przyznawana będzie także na inwestycje w przetwórstwo i obrót ryb, związane z jego modernizacją (nowe technologie, sprzęt, innowacyjne metody produkcji) a także z zakresu higieny i bezpieczeństwa pracy oraz dostosowanie do wymogów ochrony środowiska bądź utrzymanie zatrudnienia w tym sektorze i przeszkolenia kadr. Wsparcie finansowe obejmuje inwestycje zwiększające rentowność obiektów, inwestycje dotyczące budowy i uruchomienia chowu lub hodowli ryb w nowych obiektach hodowlanych oraz wyposażenia tych obiektów w urządzenia techniczne. Znacząca część środków z Programu, przeznaczona jest także dla firm przetwarzających ryby na produkty rybne.

Źródło: <http://www.funduszeuropejskie.gov.pl>

Opis celu PO Ryby

W ramach tego programu dotacje przeznaczone są dla rybaków zakładów przetwórstwa rybnego, podmiotów prowadzących chów i hodowlę ryb oraz terenów, które są zależne od rybactwa i rybołówstwa.

Działania realizowane są w 4 osiach priorytetowych.

Oś 3: Środki służące wspólnemu interesowi

W ramach tej osi priorytetowej wspierane będzie polepszenie organizacji sektora rybackiego, np. poprzez ustanawianie oraz restrukturyzację uznanych organizacji producenckich.

Wspierane będą także działania innowacyjne, projekty pilotażowe i wymiana doświadczeń, jak również realizacja szeroko zakrojonych kampanii informacyjnych o spożyciu ryb i sektorze rybactwa w celu zwiększenia średniego spożycia w przeliczeniu na mieszkańca.

W programie zarezerwowano środki na promocję i reklamę produktów rybnych. Za sprawą wydarzeń promocyjnych i kampanii reklamowych, powinniśmy spożywać więcej produktów rybnych, a nasi producenci będą mogli wkroczyć na nowe rynki sprzedaży – także poza Polską

Oś 4: Zrównoważony rozwój obszarów zależnych od rybactwa

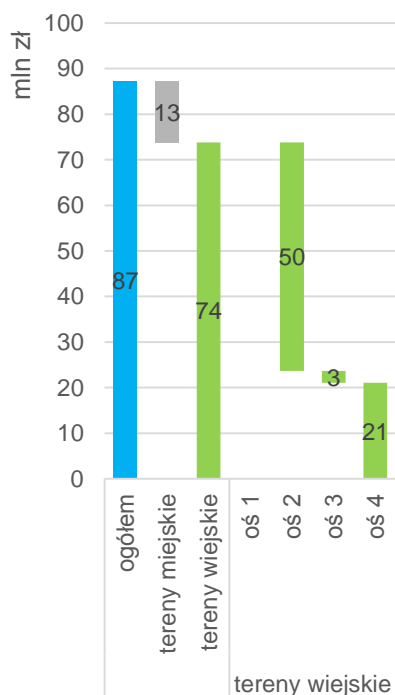
Realizacja tej osi przyczynić się ma do aktywizacji społeczności na obszarach zależnych od rybactwa, poprzez włączenie partnerów społecznych i gospodarczych z określonego obszaru do planowania i wdrażania lokalnych inicjatyw, które pozwolą na rozwój tych terenów oraz poprawę jakości życia lokalnych społeczności związanych z rybactwem. W ramach przygotowanych przez te społeczności lokalnych strategii możliwe będzie realizowanie szeregu inwestycji i inicjatyw, m.in. w zakresie dywersyfikacji działalności gospodarczej oraz inwestycje na rzecz drobnej infrastruktury rybackiej. Pomoc miejscowościom rybackim i innym obszarom, które są zależne od rybołówstwa. Wzmocnienie tych obszarów i poprawienie jakości życia ich mieszkańców będzie możliwe dzięki zmianie miejsca zatrudnienia rybaków, reklamie ekoturystyki, ochronie środowiska tych obszarów, czy poprawie ich atrakcyjności poprzez odtworzenie historycznych obiektów związanych z tradycyjnym rybołówstwem.

Źródło: <http://www.funduszeuropejskie.gov.pl>

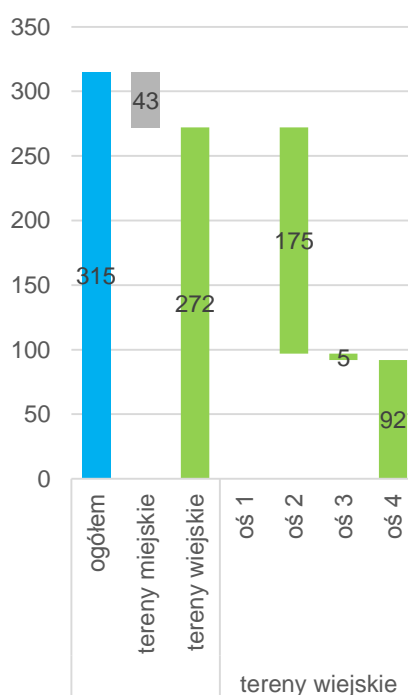
Wydatkowanie środków w ramach osi PO RYBY na terenach wiejskich w województwie śląskim

Dofinansowanie działań w ramach PO RYBY dotyczyło w 15% terenów miejskich (kwota 13,4 mln zł), a w 85% terenów wiejskich (kwota 73,8 mln PLN). W analizie zgodnie z jej celem skupiono się na wydatkowaniu na terenach wiejskich. W wartościach dofinansowania dominuje wydatkowanie w osi 2, a marginalne jest w osi 3. Analogicznie jest w liczbie projektów. Natomiast wartość średniego projektu statystycznie dominuje w osi 3 co może wynikać z wielkości liczby projektów. W przeliczeniu na mieszkańca proporcje te są analogiczne jak dwu pierwszych omawianych parametrów.

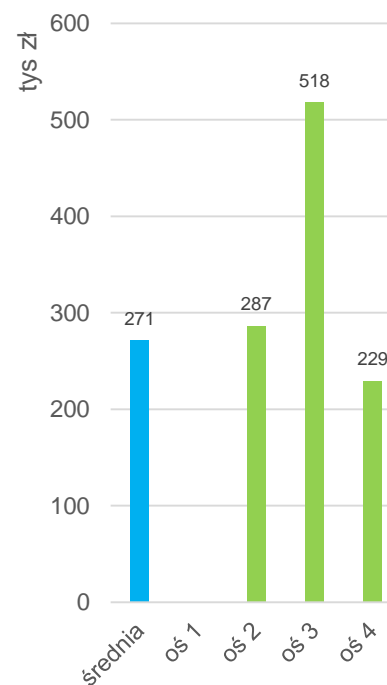
Dofinansowanie ogółem (mln zł)

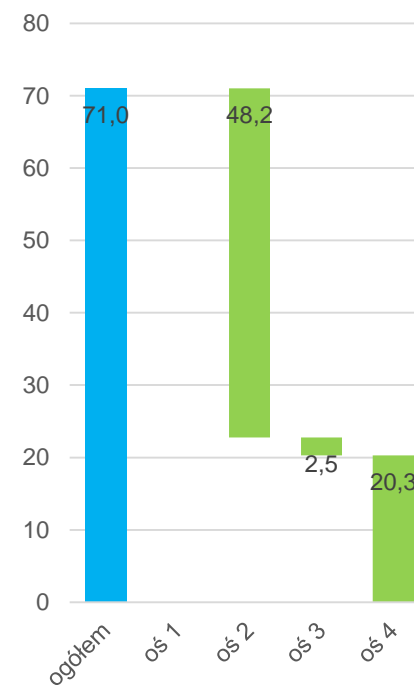
Liczba projektów

Średnie dofinansowanie projektu (tys zł)

Dofinansowanie / 1 mieszkańca terenów wiejskich (zł)

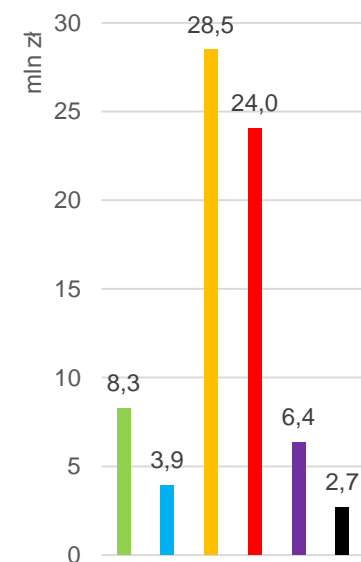
Wydatkowanie środków w ramach osi PO RYBY na terenach wiejskich w województwie śląskim

Dominującymi beneficjentami pomocy były osoby fizyczne (prawdopodobnie prowadzące działalność gospodarczą) oraz przedsiębiorcy.

Zwraca uwagę niewielki udział Stowarzyszeń i Placówek oświatowych i badawczych. Stowarzyszenia wyraźnie aktywniejsze były w osi 4, co jest związane z jej specyfiką. Natomiast zaskakująco niski jest ich udział w osi 2 i 3, co może wskazywać na atomizację sektora.

Dofinansowanie w podziale na kategorie beneficjentów (mln zł)

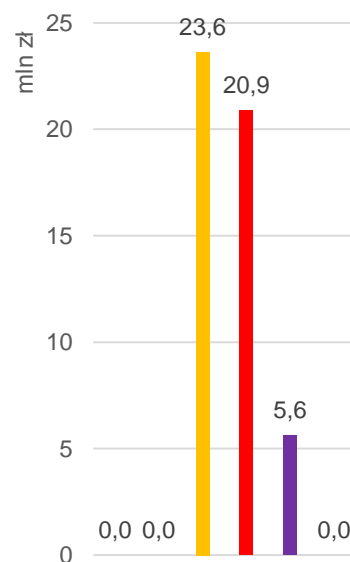
Ogółem

Jednostki administracji państwowej lub samorządowej

Przedsiębiorstwa

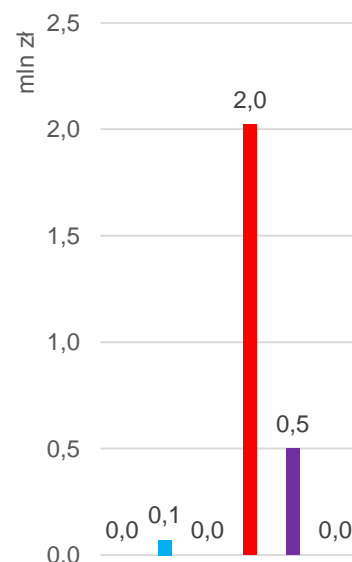
2. Oś

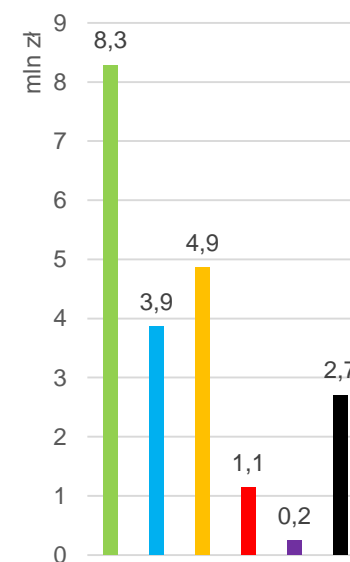
Stowarzyszenia i organizacje społeczne

Szkoły, placówki oświatowe i jednostki badawcze

3. Oś

4. Oś

Osoby fizyczne

Kościóły i związki wyznaniowe

Wydatkowanie środków w ramach osi PO RYBY na terenach wiejskich w województwie śląskim

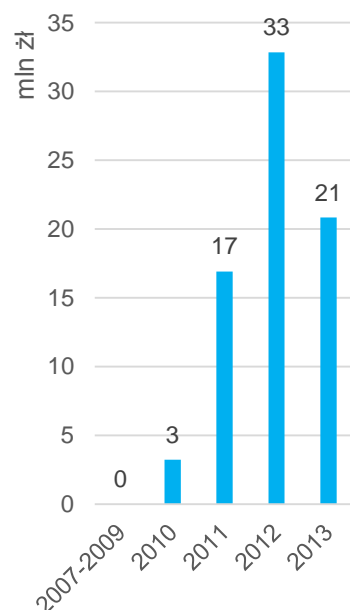
Rozkład wydatkowania środków wskazuje na wyraźne przesunięcie w czasie punktu początkowego. Zjawisko to mogło mieć następujące przyczyny:

- Opóźnienie w przygotowaniu programu i rozpisaniu konkursów;
- Bariery formalne / organizacyjne wymagające długiego okresu przygotowania.

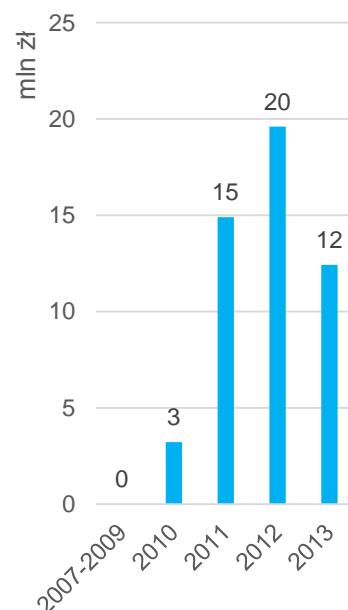
Konsekwencją jest skupienie wydatkowania środków w krótkim czasie co stanowi zagrożenie dla pełnej racjonalności działań. Szczytowym rokiem był rok 2012. W przypadku osi 3 rokiem takim był rok 2011- pierwszy rok programu. Wynik w tej osi może być skażony skalą działań.

Harmonogram uruchamiania projektów (dofinansowanie projektów rozpoczynanych w poszczególnych latach w mln lub tys zł)

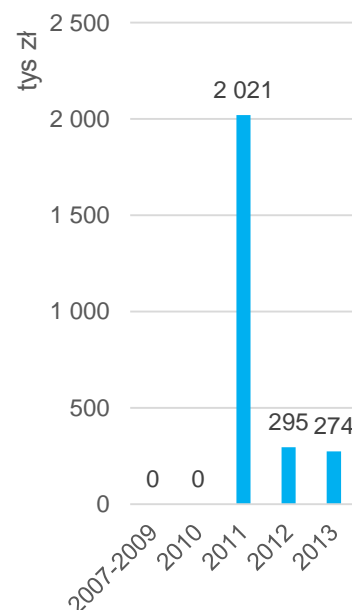
Ogółem

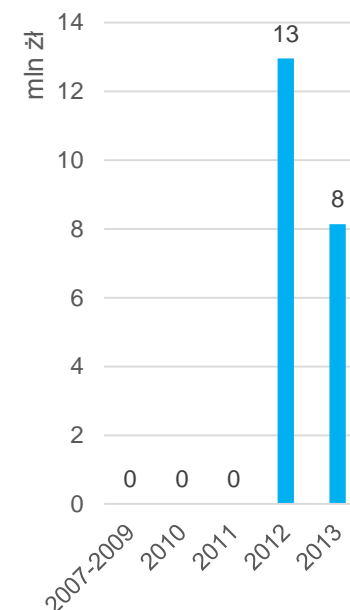
2. Oś

3. Oś

4. Oś

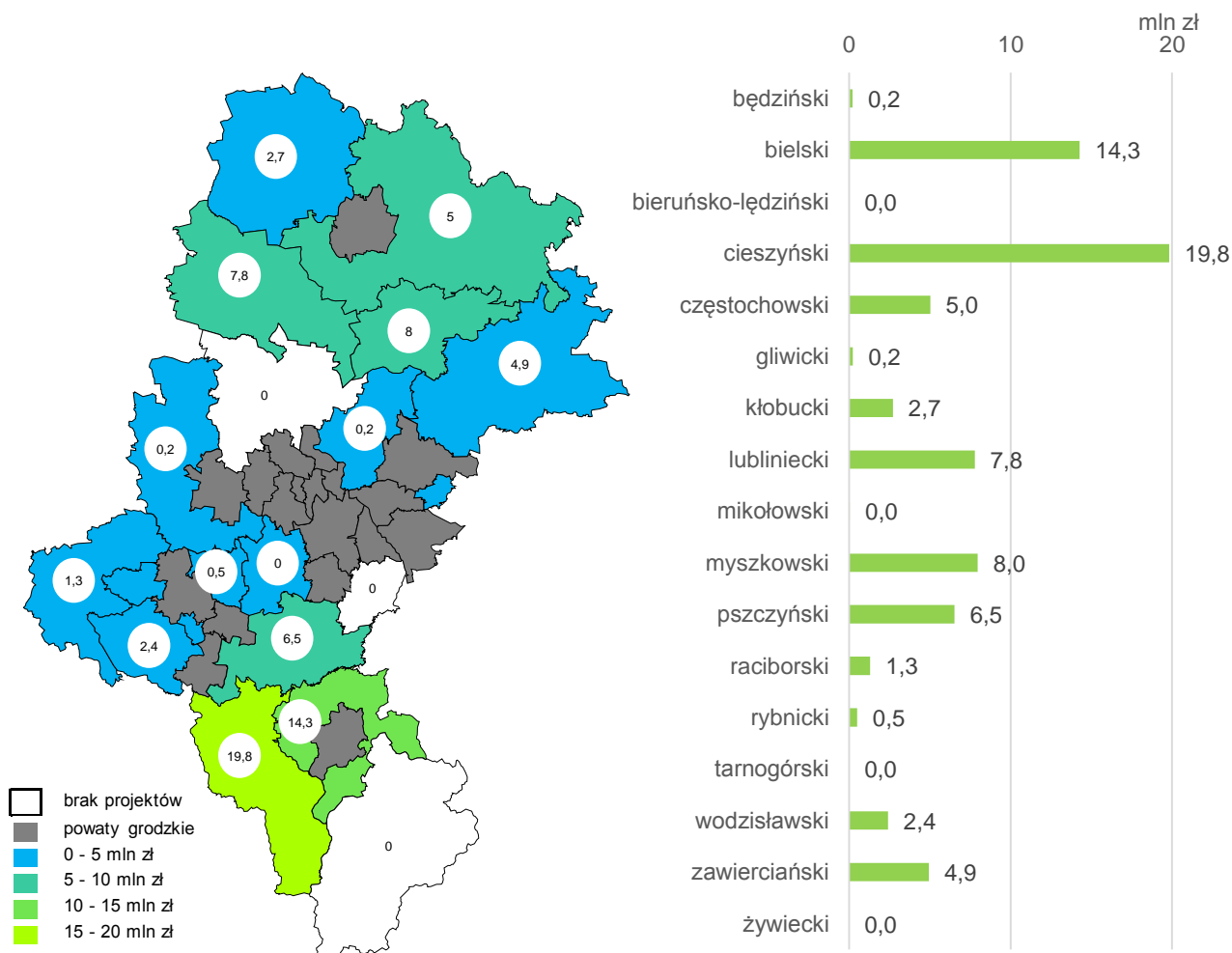
Wydatkowanie środków w ramach osi PO RYBY na terenach wiejskich w województwie śląskim

Analizując wartość ogółem środków wykorzystanych widoczna jest specyfika regionalna związana uwarunkowaniami naturalnymi i ze zgrupowaniem terenów stawów, ale także lokalizacją Grup Rybackich. Stąd dominująca pozycja powiatów bielskiego i cieszyńskiego.

Widoczna jest również aktywność w przyległym powiecie pszczyńskim.

Niezależne zgrupowanie aktywności w wykorzystaniu środków z PO RYBY stanowią powiaty Subregionu Północnego: lubliniecki, częstochowski, zawierciański i myszkowski.

Dofinansowanie ogółem (mln zł)

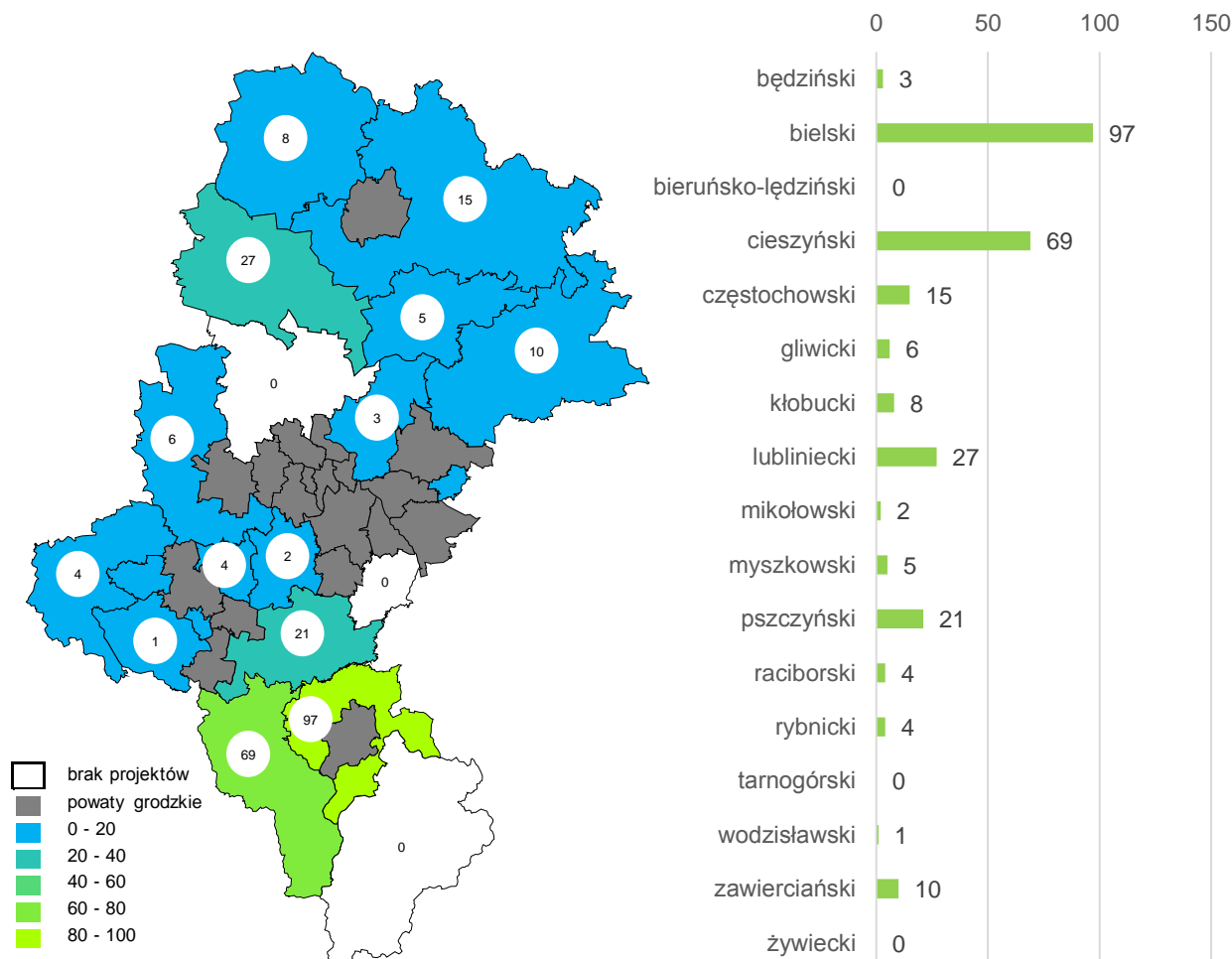
Wydatkowanie środków w ramach osi PO RYBY na terenach wiejskich w województwie śląskim

Analizując liczbę projektów widoczna jest dominacja regionalna związana z lokalizacją Grup Rybackich. Stąd dominująca pozycja powiatów bielskiego i cieszyńskiego.

Widoczna jest również /mniejsza/ aktywność w przyległym powiecie pszczyńskim oraz w Subregionie północnym w powiatach: lublinieckim, częstochowskim, zawierciańskim.

Porównując wartości projektów wskazuje to na większą ich wartość dla powiatów Subregionu Północnego.

Liczba projektów

Wydatkowanie środków w ramach osi PO RYBY na terenach wiejskich w województwie śląskim

Średnia wartość projektów oscyluje wokół kwoty 300 tys. zł. Grupa powiatów o tej średniej zajmuje dominującą pozycję wśród powiatów aktywnych w pozyskiwaniu środków z tego programu.

Są to głównie powiaty Subregionu północnego, ale także pszczyński i raciborski.

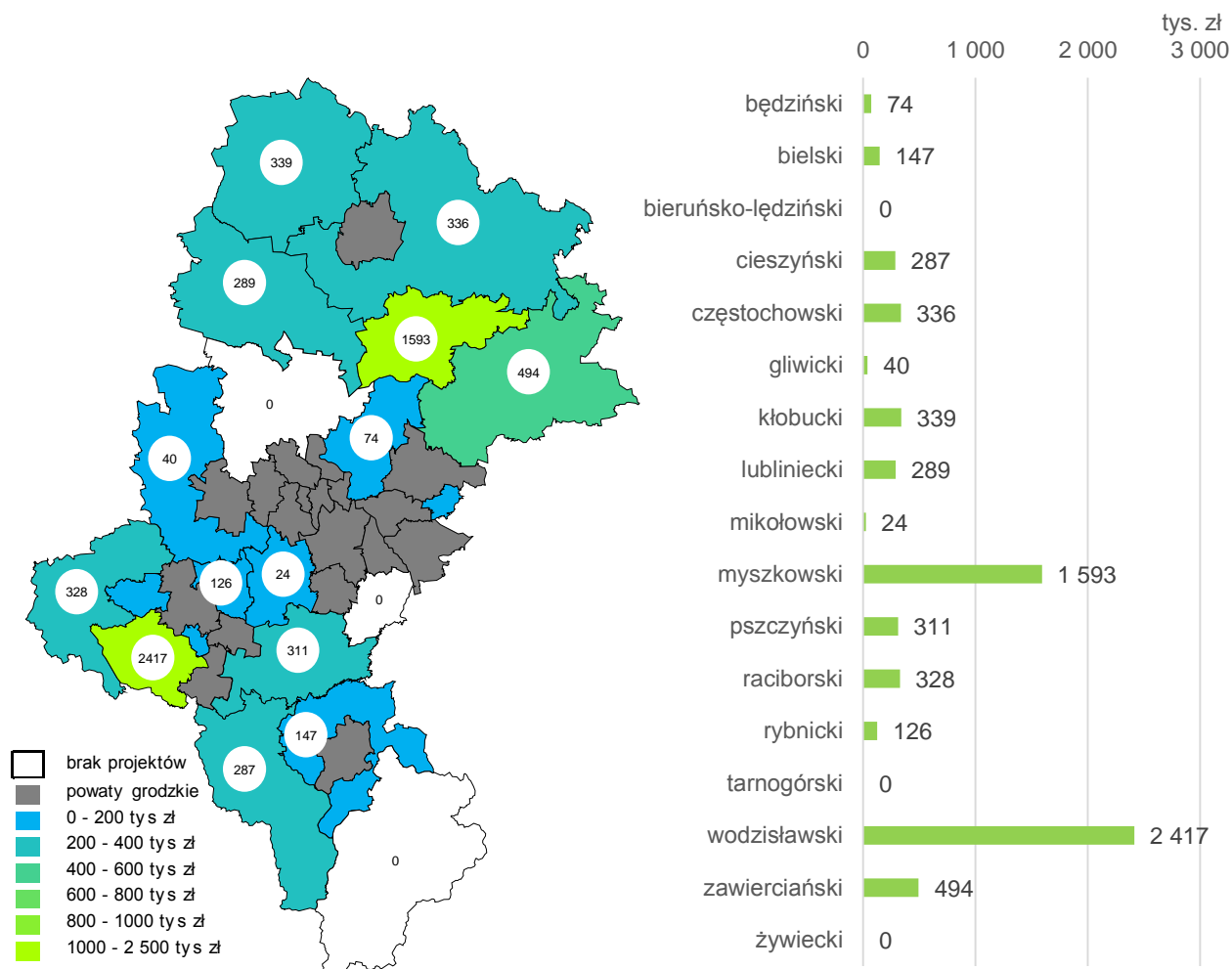
Wyraźnie niższą (o ok. 50%) ma średnia wartość projektów w powiecie bielskim w którym aktywność w pozyskiwaniu środków liczona zarówno liczbą projektów jaki i ich wartością całkowitą była wysoka.

Wskazuje to na najwyższą aktywność powiatu bielskiego w staraniach o środki.

Wyższe średnie wartości projektów wystąpiły w powiecie myszkowskim (przy relatywnie małej liczbie projektów - 5)

Najwyższe wartości projektów wystąpiły w powiecie wodzisławskim lecz wynik ten to wartość jednego projektu, a więc nie daje on podstaw do uśredniania.

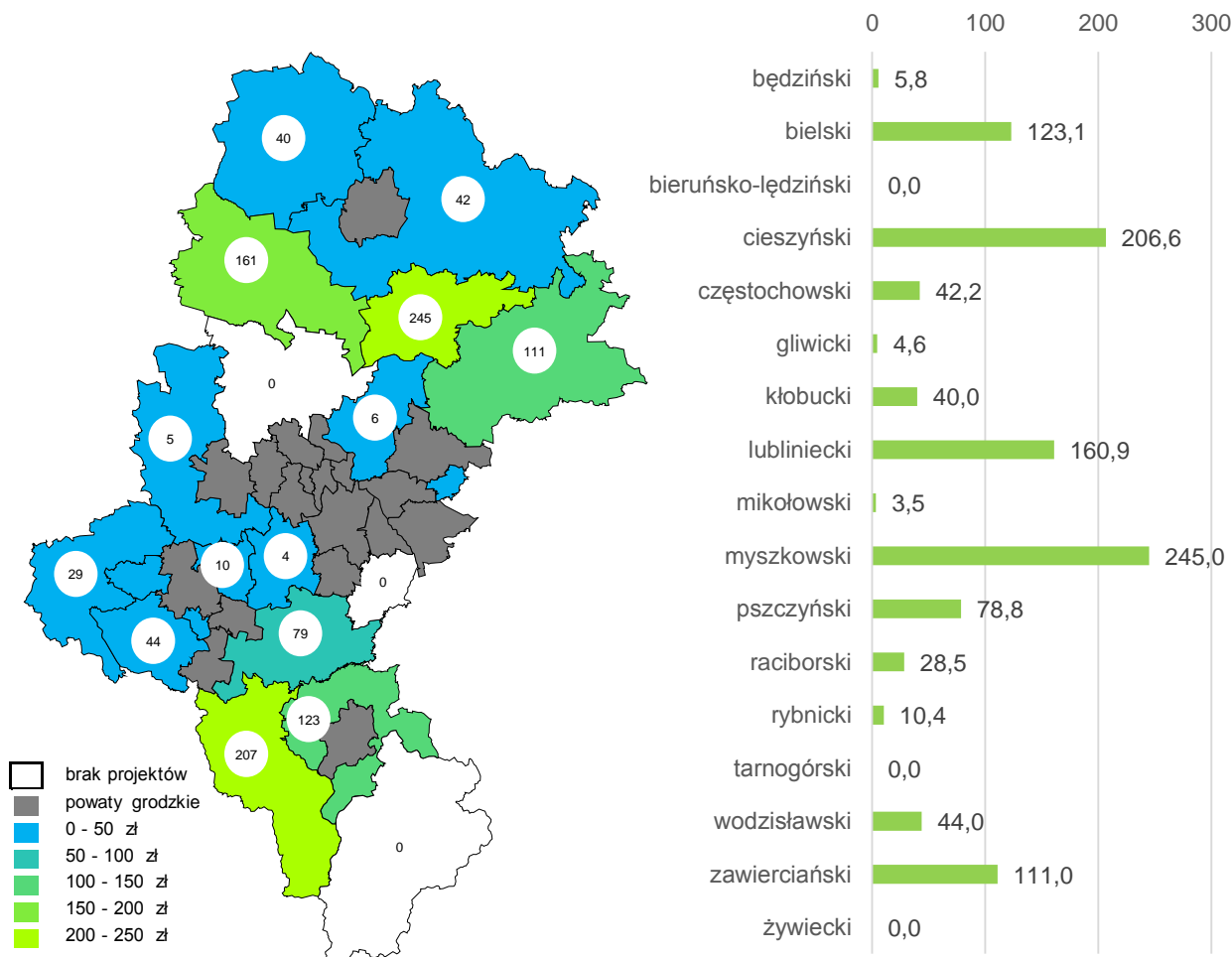
Średnie dofinansowanie projektów (tys. zł)

Wydatkowanie środków w ramach osi PO RYBY na terenach wiejskich w województwie śląskim

W przeliczeniu wartości absorbowanych środków na mieszkańca powiatu dominującą pozycję mają powiaty: myszkowski, cieszyński, lubliniecki, bielski, zawierciański i pszczyński. Wskaźnik ten w przypadku PORYBY należy traktować jako pomocniczy wobec faktu iż o możliwości ich pozyskania decydują inne uwarunkowania niż tylko prężność i zaangażowanie mieszkańców.

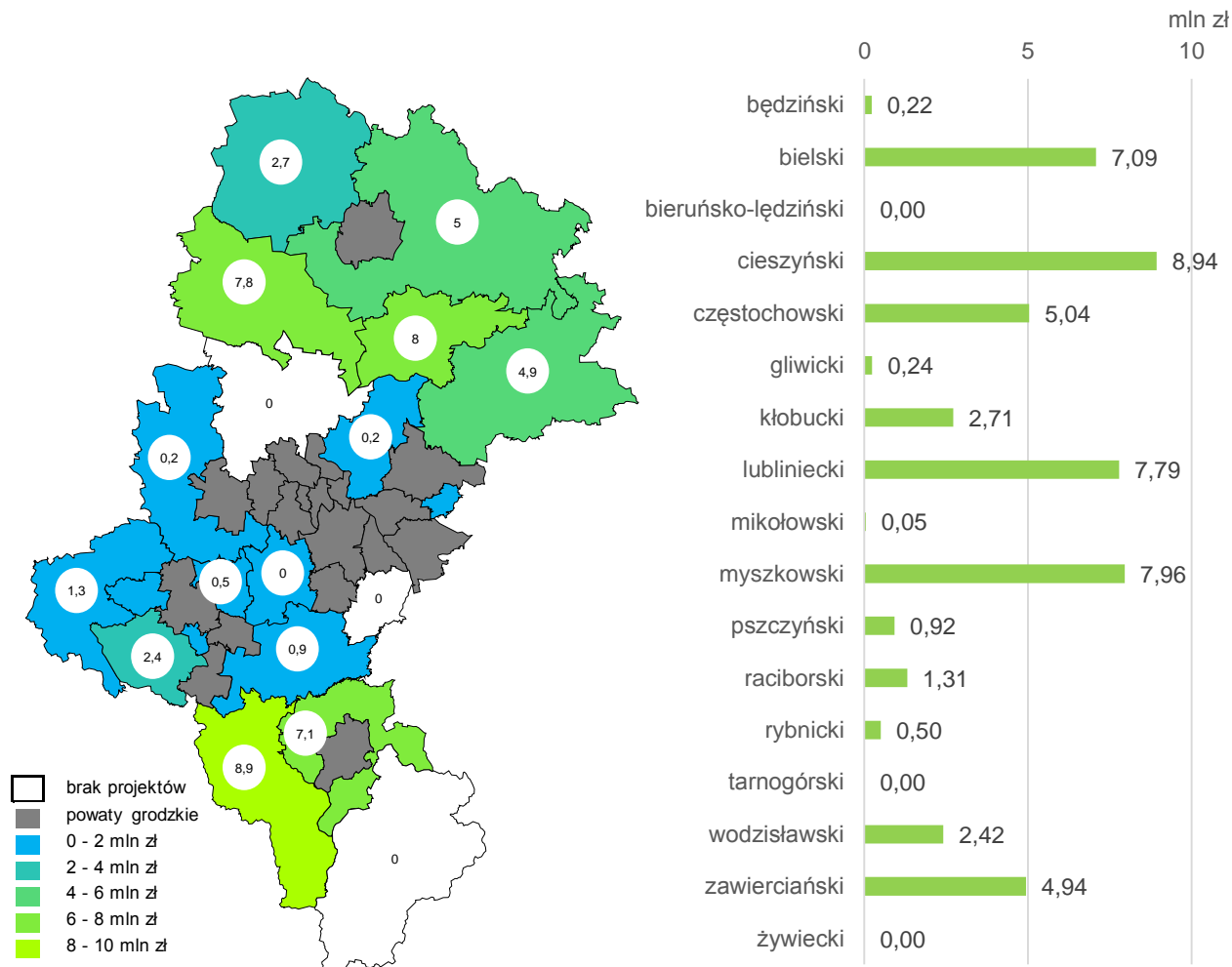
Dofinansowanie w przeliczeniu na 1 mieszkańca terenów wiejskich (zł)

Wydatkowanie środków w ramach 2. osi PO RYBY na terenach wiejskich w województwie śląskim

Wydatkowanie środków liczonych jako wartość ogółem w ramach osi 2 odzwierciedla strukturę przestrzenną jak dla całego programu z wyraźniejszym różnicowaniem pomiędzy powiatami dominującymi: cieszyński i bielski w Subregionie Południowym oraz myszkowski, lubliniecki, zawierciański i częstochowski w Subregionie Północnym.

Dofinansowanie ogółem (mln zł)

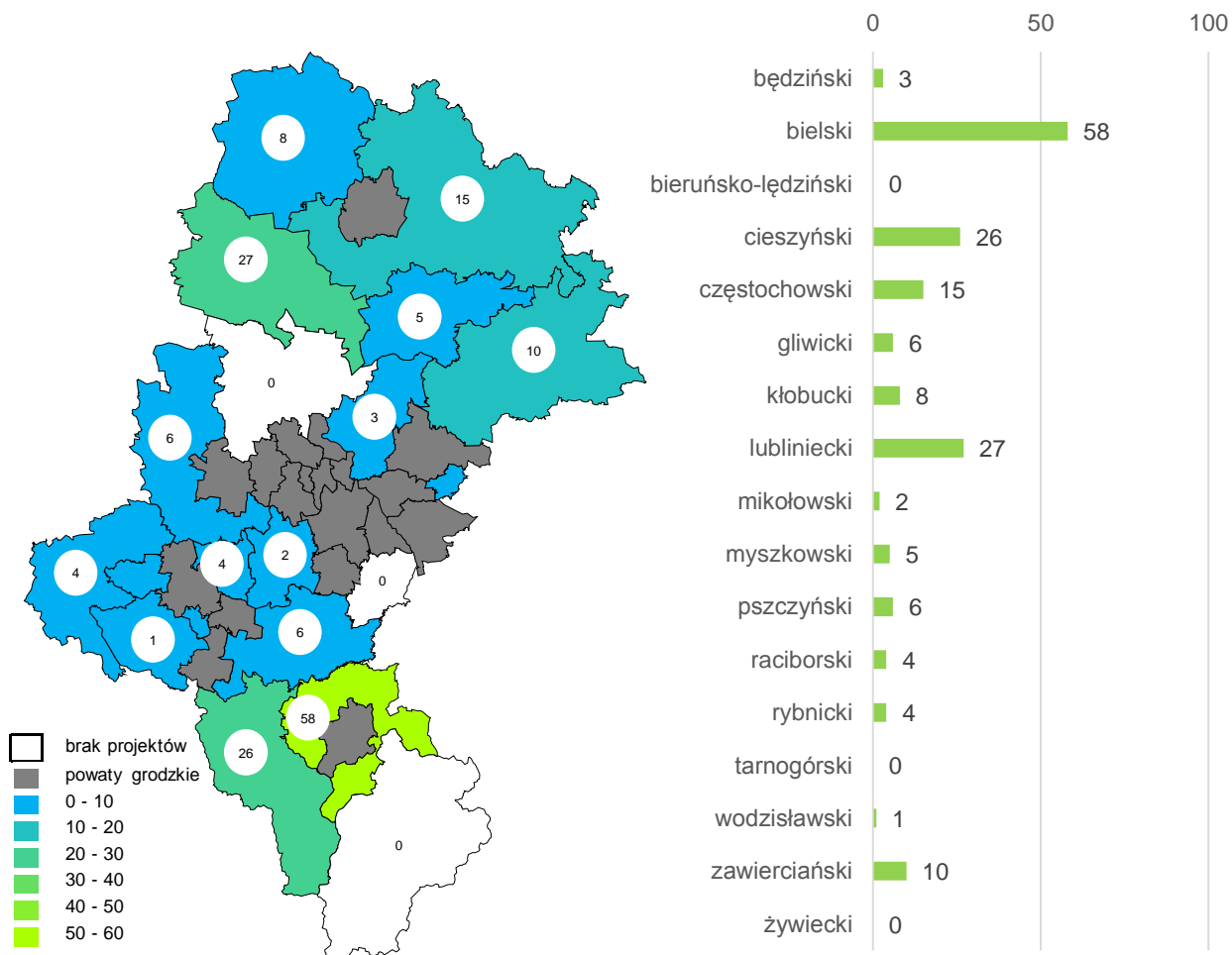

Wydatkowanie środków w ramach 2. osi PO RYBY na terenach wiejskich w województwie śląskim

Analizując liczbę projektów można stwierdzić iż powiatami dominującymi są: cieszyński i bielski w Subregionie Południowym oraz lubliniecki, a w mniejszym stopniu częstochowski oraz zawierciański w Subregionie Północnym.

Pozostałe powiaty oscylują wokół liczby od zera do kilku projektów.

Liczba projektów

Wydatkowanie środków w ramach 2. osi PO RYBY na terenach wiejskich w województwie śląskim

Średnia wartość projektów oscyluje wokół kwoty 300 tys. zł. Grupa powiatów o tej średniej zajmuje dominującą pozycję wśród powiatów aktywnych w pozyskiwaniu środków z tego programu.

Są to głównie powiaty Subregionu północnego, ale także cieszyński i raciborski.

Wyraźnie niższą (o ok. 60%) ma średnia wartość projektów w powiecie bielskim.

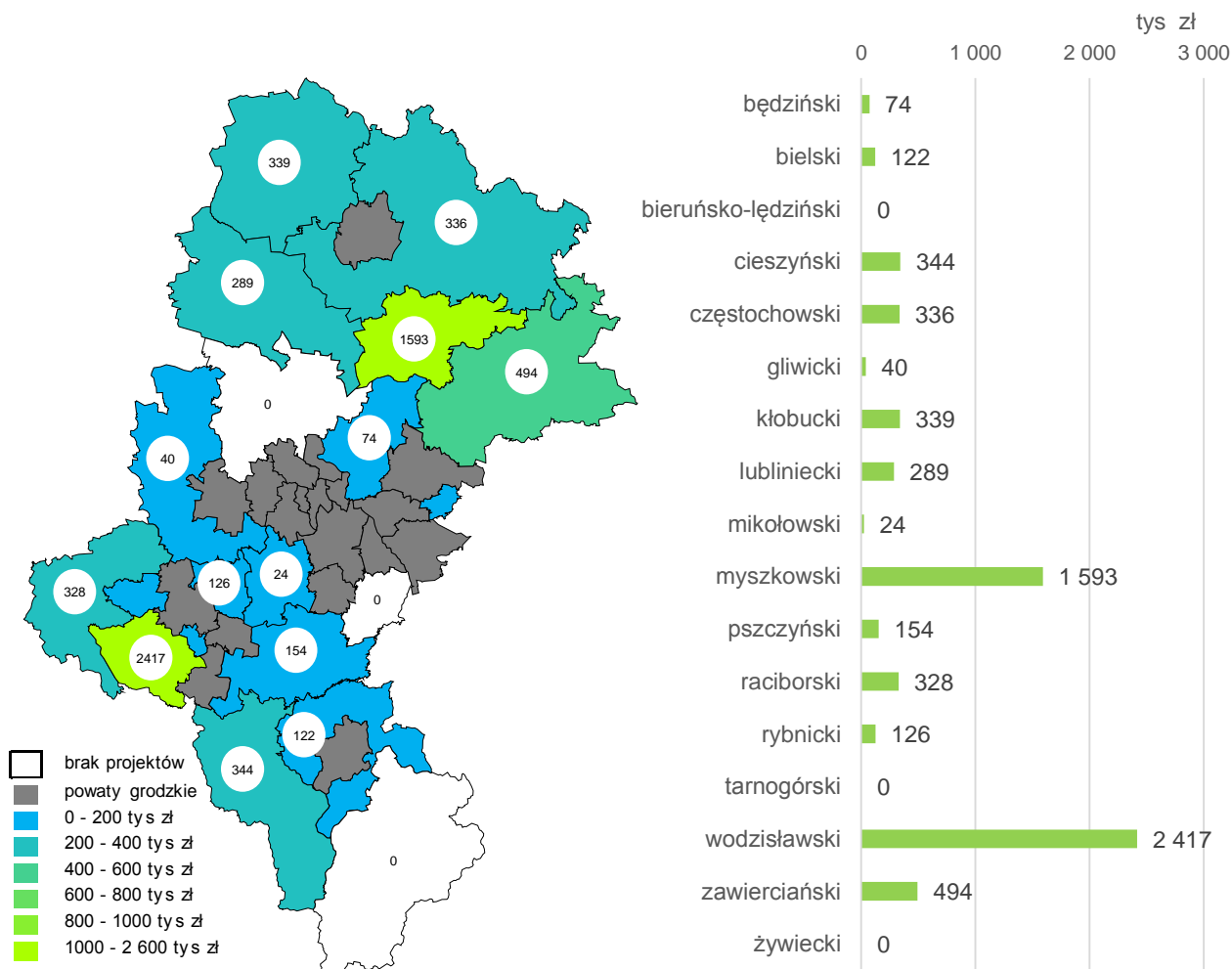
Wskazuje to na relatywnie wyższą aktywność powiatu bielskiego w staraniach o środki z osi 2.

Podobne do bielskiego są wartości projektów w powiatach: pszczyńskim i rybnickim.

Wyższe średnie wartości projektów da osi 2 wystąpiły w powiecie myszkowskim (przy relatywnie małej liczbie projektów - 5)

Najwyższe wartości projektów wystąpiły w powiecie wodzisławskim lecz wynik ten to wartość jednego projektu, a więc nie daje on podstaw do uśredniania.

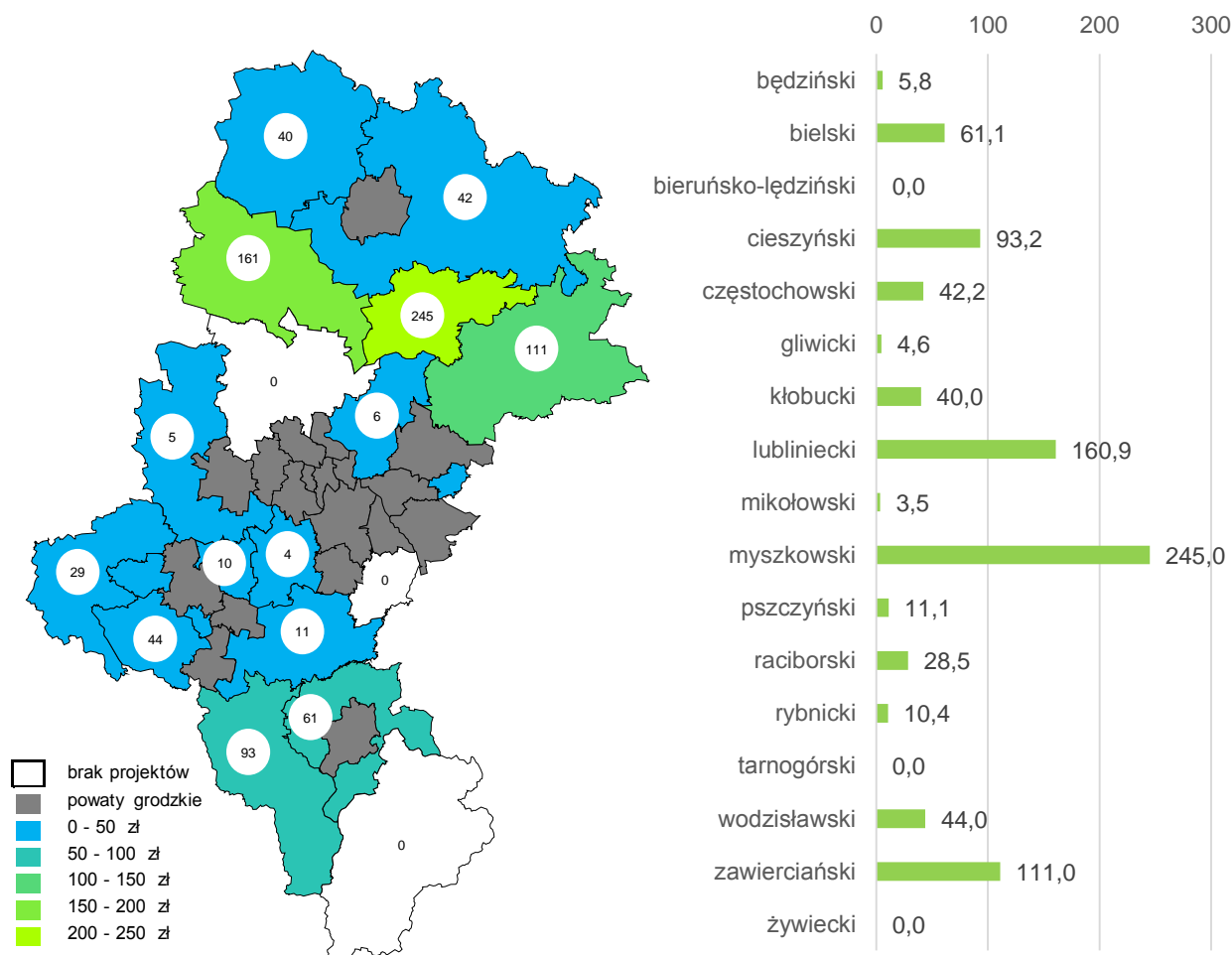
Średnie dofinansowanie projektu (tys zł)

Wydatkowanie środków w ramach 2. osi PO RYBY na terenach wiejskich w województwie śląskim

W przeliczeniu wartości absorbowanych środków na mieszkańca powiatu dominującą pozycję mają powiaty: myszkowski, lubliniecki, zawierciański, cieszyński i bielski. Wskaźnik ten w przypadku PORYBY należy traktować jako pomocniczy.

Dofinansowanie w przeliczeniu na 1 mieszkańca terenów wiejskich (zł)

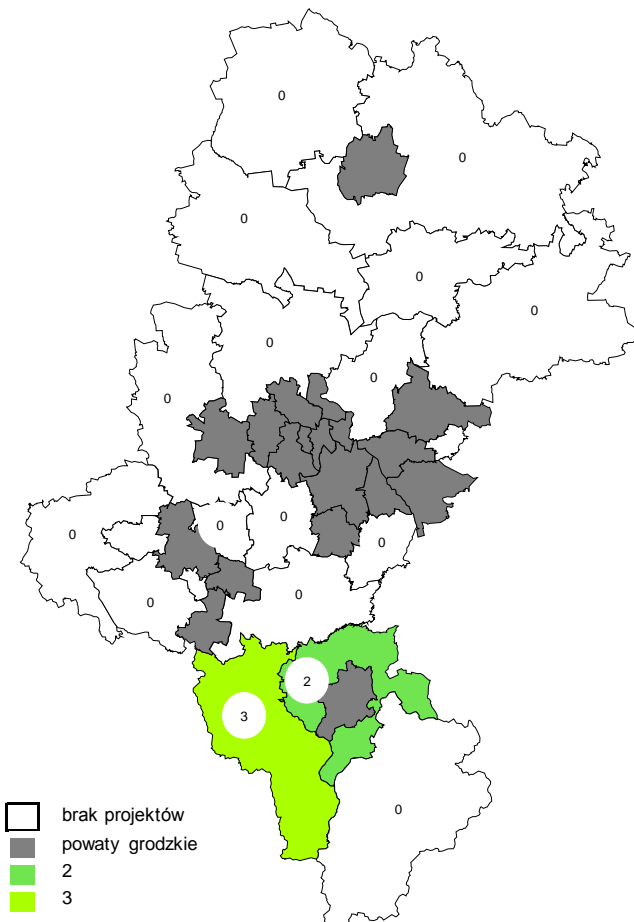

Wydatkowanie środków w ramach 3. osi PO RYBY na terenach wiejskich w województwie śląskim

W przypadku osi 3 liczba łączna projektów wyniosła – 5, z czego w powiecie bielskim - 2 (o relatywnie małej wartości), a w powiecie cieszyńskim - 3 (o relatywnie dużej wartości)

Taki stan rzeczy nie upoważnia do uogólnień, a jedynie każe zastanowić się nad specyfiką zjawiska w ramach „studiów przypadków”. Wartości przeliczono dla zachowania spójności metodologicznej opracowania.

Liczba projektów

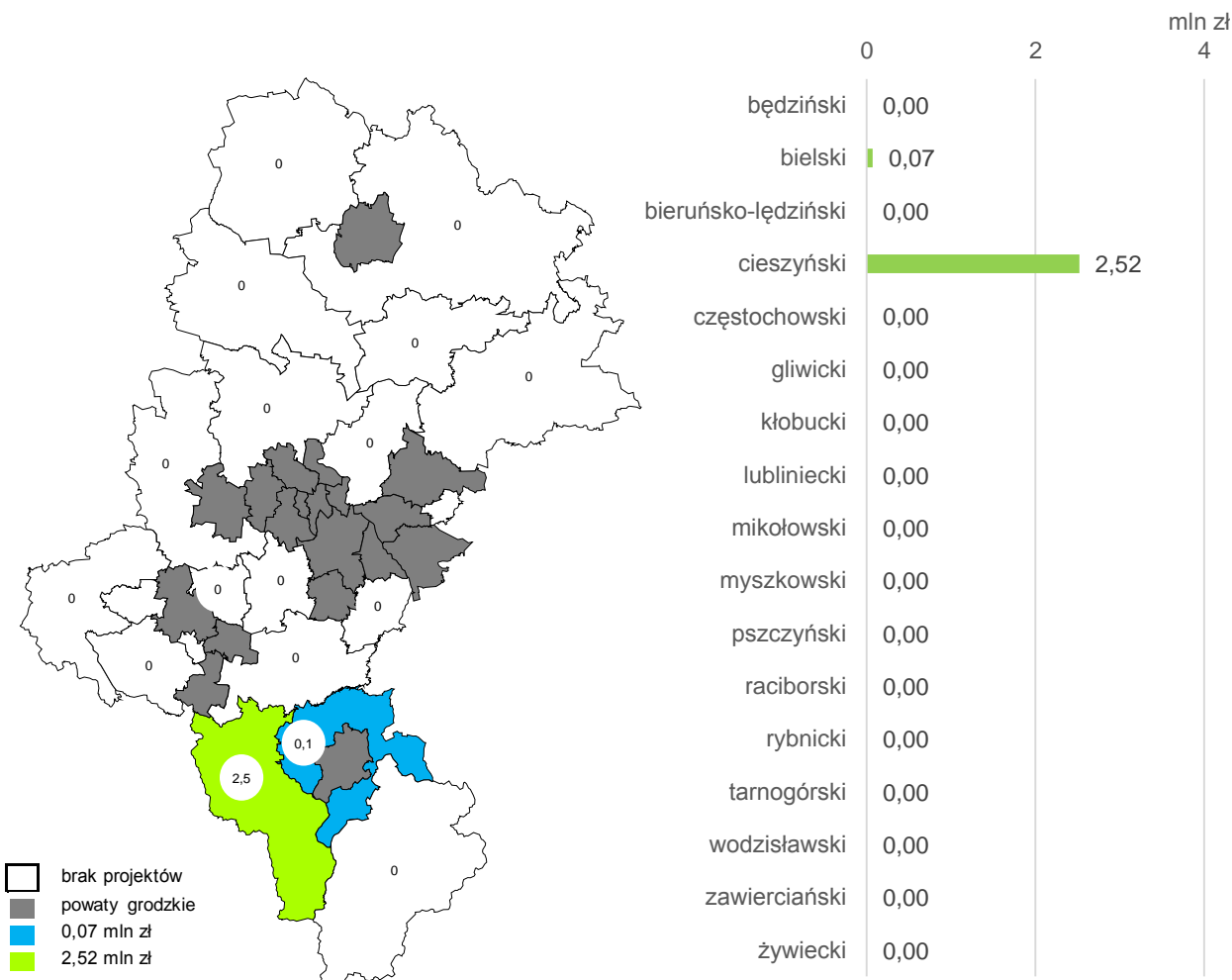
	0	1	2	3	4
będziński	0				
bielski			2		
bieruńsko-lędziński	0				
cieszyński				3	
częstochowski	0				
gliwicki	0				
kłobucki	0				
lubliniecki	0				
mikołowski	0				
myszkowski	0				
pszczyński	0				
raciborski	0				
rybnicki	0				
tarnogórski	0				
wodzisławski	0				
zawierciański	0				
żywiecki	0				

Wydatkowanie środków w ramach 3. osi PO RYBY na terenach wiejskich w województwie śląskim

W przypadku osi 3 liczba łączna projektów wyniosła – 5, z czego w powiecie bielskim - 2 (o relatywnie małej wartości), a w powiecie cieszyńskim - 3 (o relatywnie dużej wartości)

Taki stan rzeczy nie upoważnia do uogólnień, a jedynie każe zastanowić się nad specyfiką zjawiska w ramach „studiów przypadków”. Wartości przeliczono dla zachowania spójności metodologicznej opracowania.

Dofinansowanie ogółem (mln zł)

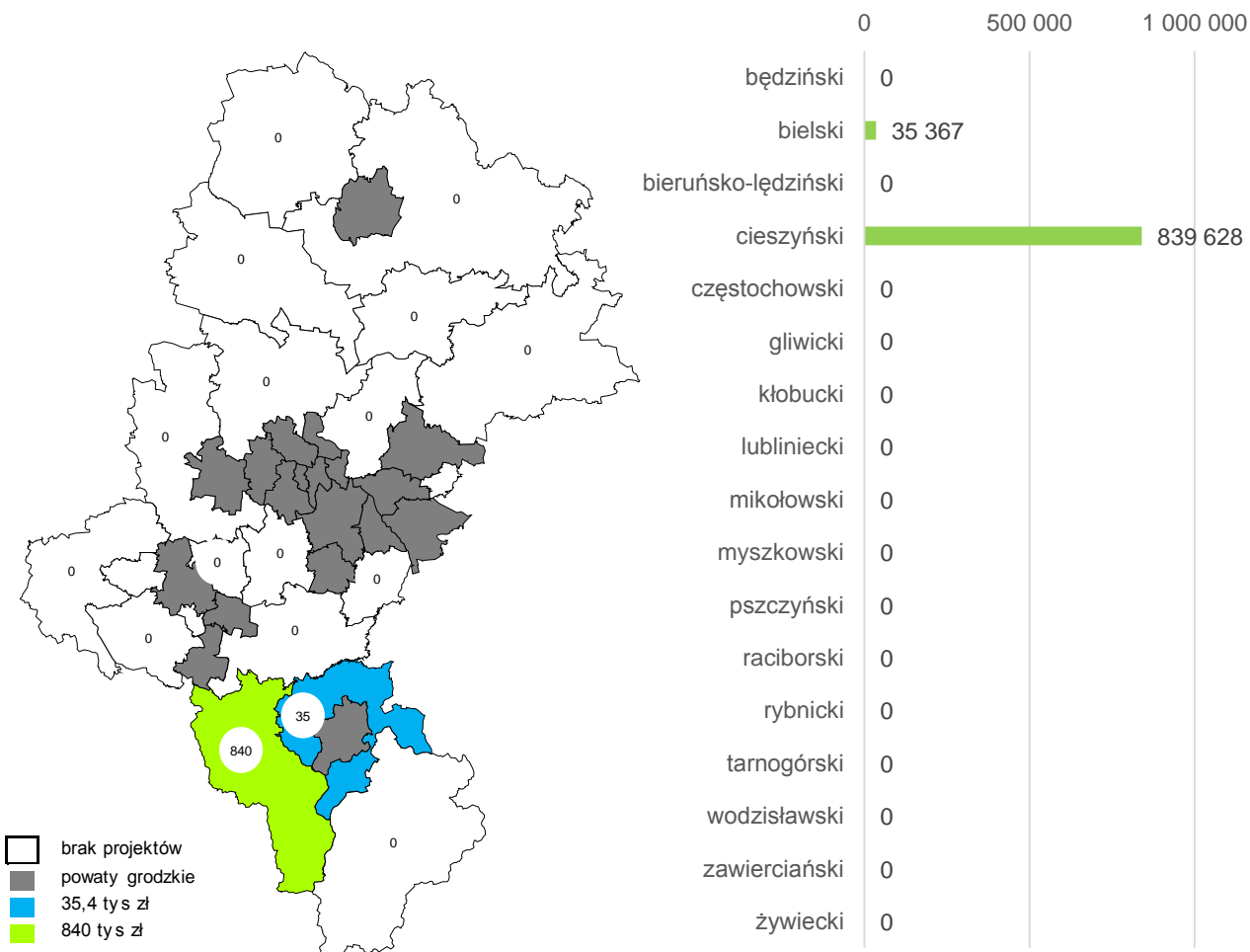

Wydatkowanie środków w ramach 3. osi PO RYBY na terenach wiejskich w województwie śląskim

W przypadku osi 3 liczba łączna projektów wyniosła – 5, z czego w powiecie bielskim - 2 (o relatywnie małej wartości), a w powiecie cieszyńskim - 3 (o relatywnie dużej wartości)

Taki stan rzeczy nie upoważnia do uogólnień, a jedynie każe zastanowić się nad specyfiką zjawiska w ramach „studiów przypadków”. Wartości przeliczono dla zachowania spójności metodologicznej opracowania.

Średnie dofinansowanie projektu (zł)

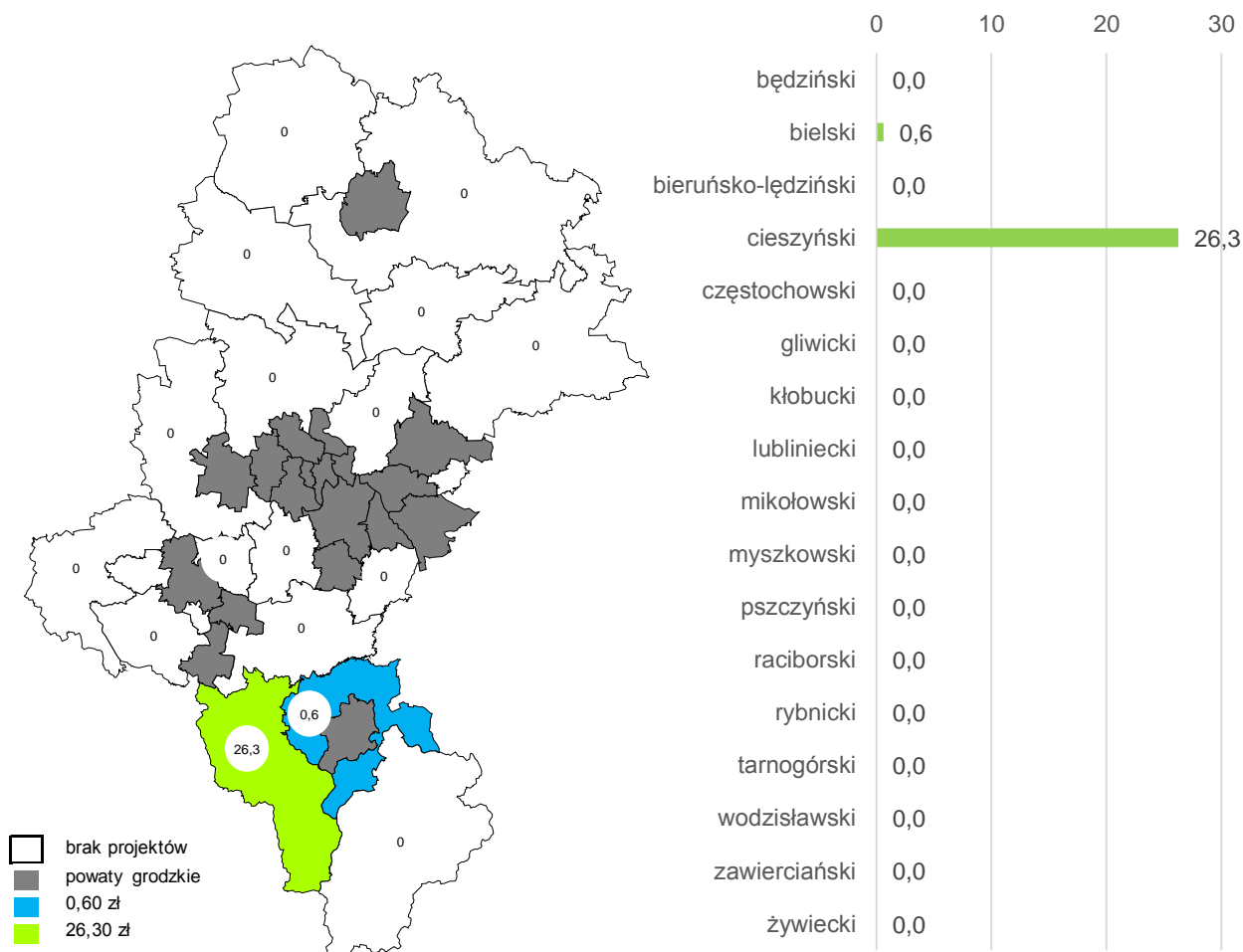

Wydatkowanie środków w ramach 3. osi PO RYBY na terenach wiejskich w województwie śląskim

W przypadku osi 3 liczba łączna projektów wyniosła – 5, z czego w powiecie bielskim - 2 (o relatywnie małej wartości), a w powiecie cieszyńskim - 3 (o relatywnie dużej wartości)

Taki stan rzeczy nie upoważnia do uogólnień, a jedynie każe zastanowić się nad specyfiką zjawiska w ramach „studiów przypadków”. Wartości przeliczono dla zachowania spójności metodologicznej opracowania.

Dofinansowanie w przeliczeniu na 1 mieszkańca terenów wiejskich (zł)

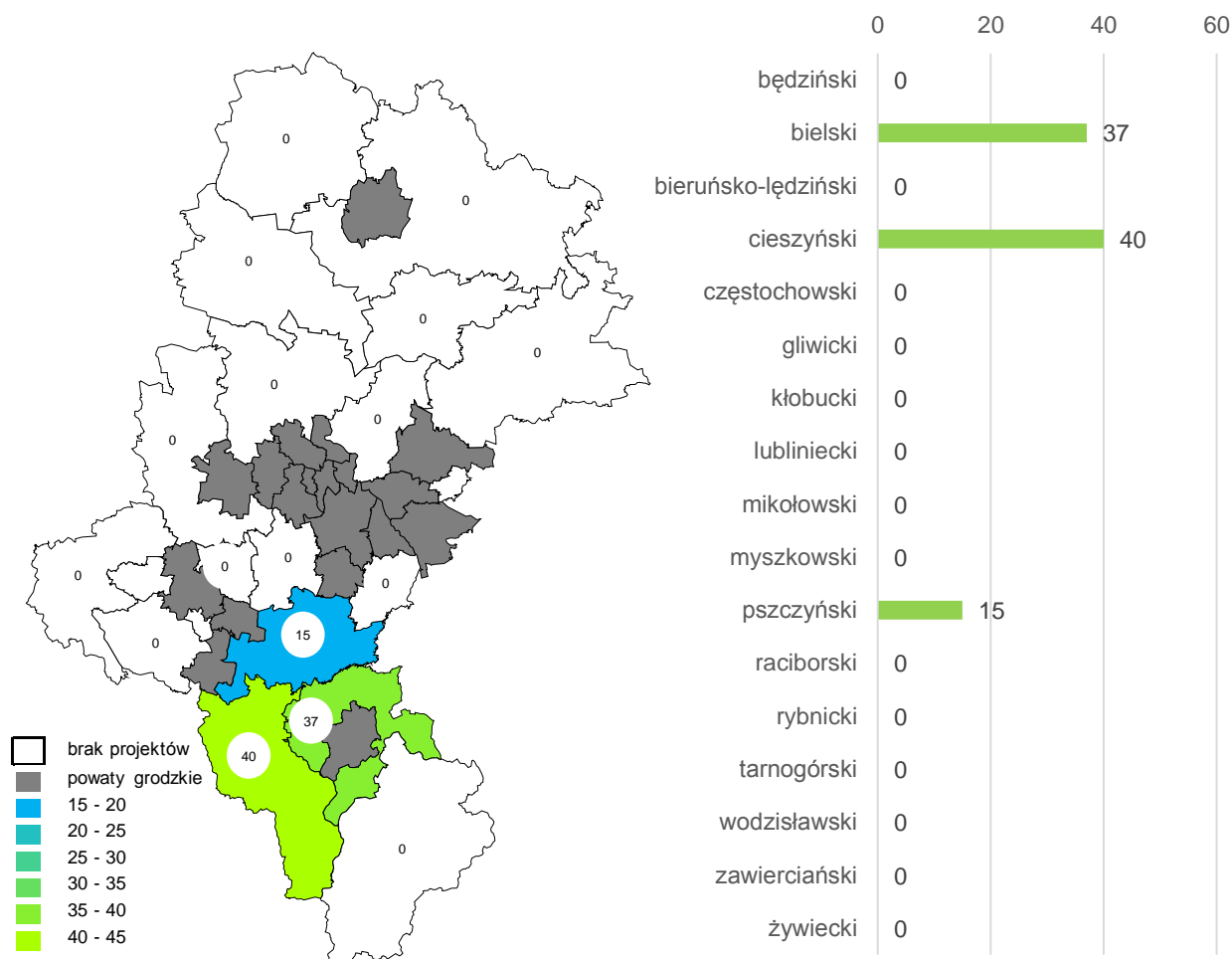

Wydatkowanie środków w ramach 4. osi PO RYBY na terenach wiejskich w województwie śląskim

W przypadku osi 4 zarówno liczba jak i wartość projektów odzwierciedlają lokalizację Lokalnych Grup Rybackich.

Można analizować jak dalece projekty wpłynęły na integrację i tworzenie wspólnotowego podejścia, a na ile były wynikiem zrozumienia konieczności współpracy przed przystąpieniem do aplikowania o środki pomocowe, a projekty jedynie wzmocniły te więzi i wskazały na zasadność współdziałania.

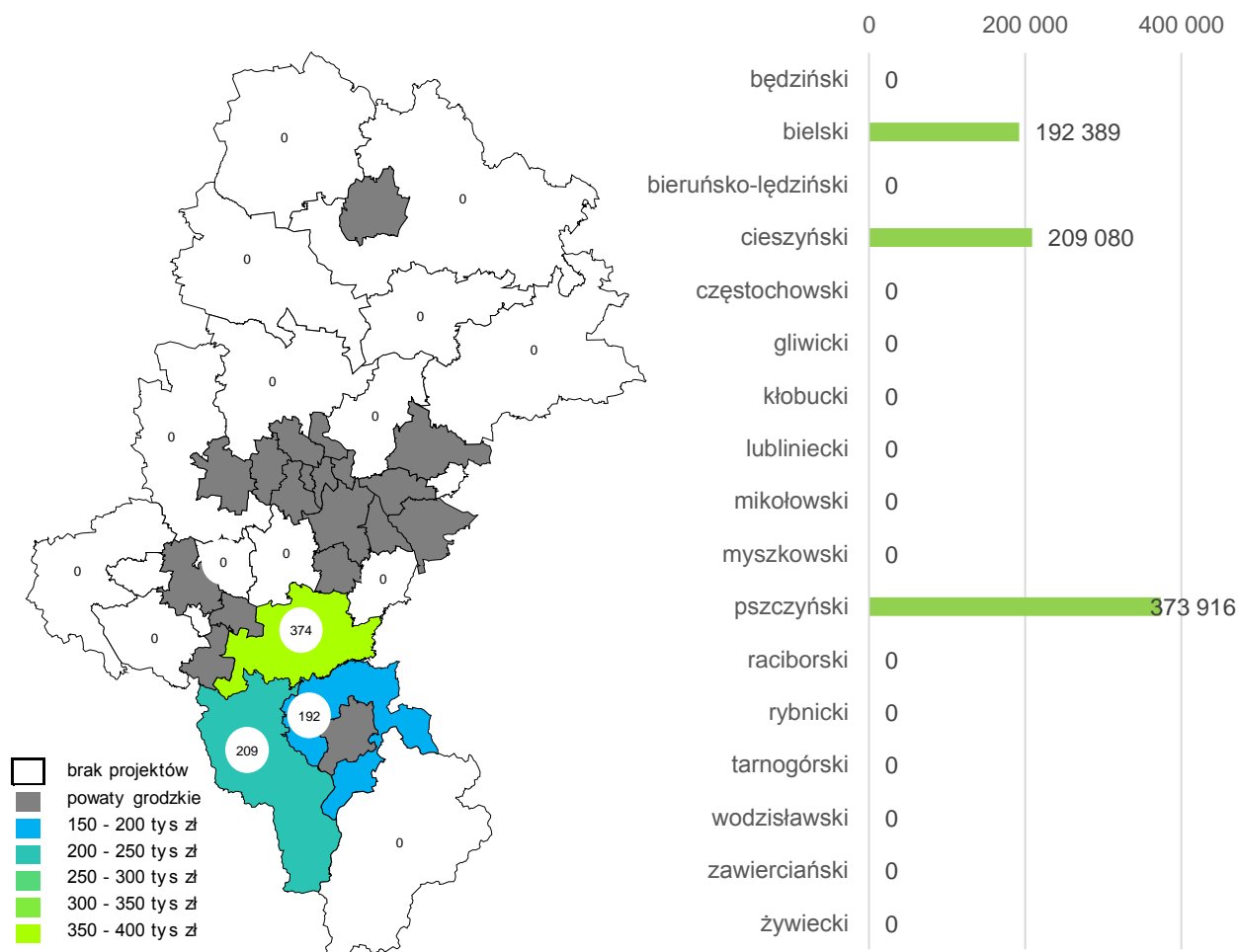
Liczba projektów

Wydatkowanie środków w ramach 4. osi PO RYBY na terenach wiejskich w województwie śląskim

Średnia wartość projektów na poziomie dwustu/trzystu tys. zł. przy znacznej ich liczbie wskazuje na ramy zasadnej wartości tego typu projektów. Zwraca uwagę, iż mimo że średnia wartość projektów w Subregionie Północnym jest wyższa to nie występują tam działania w osi 4.

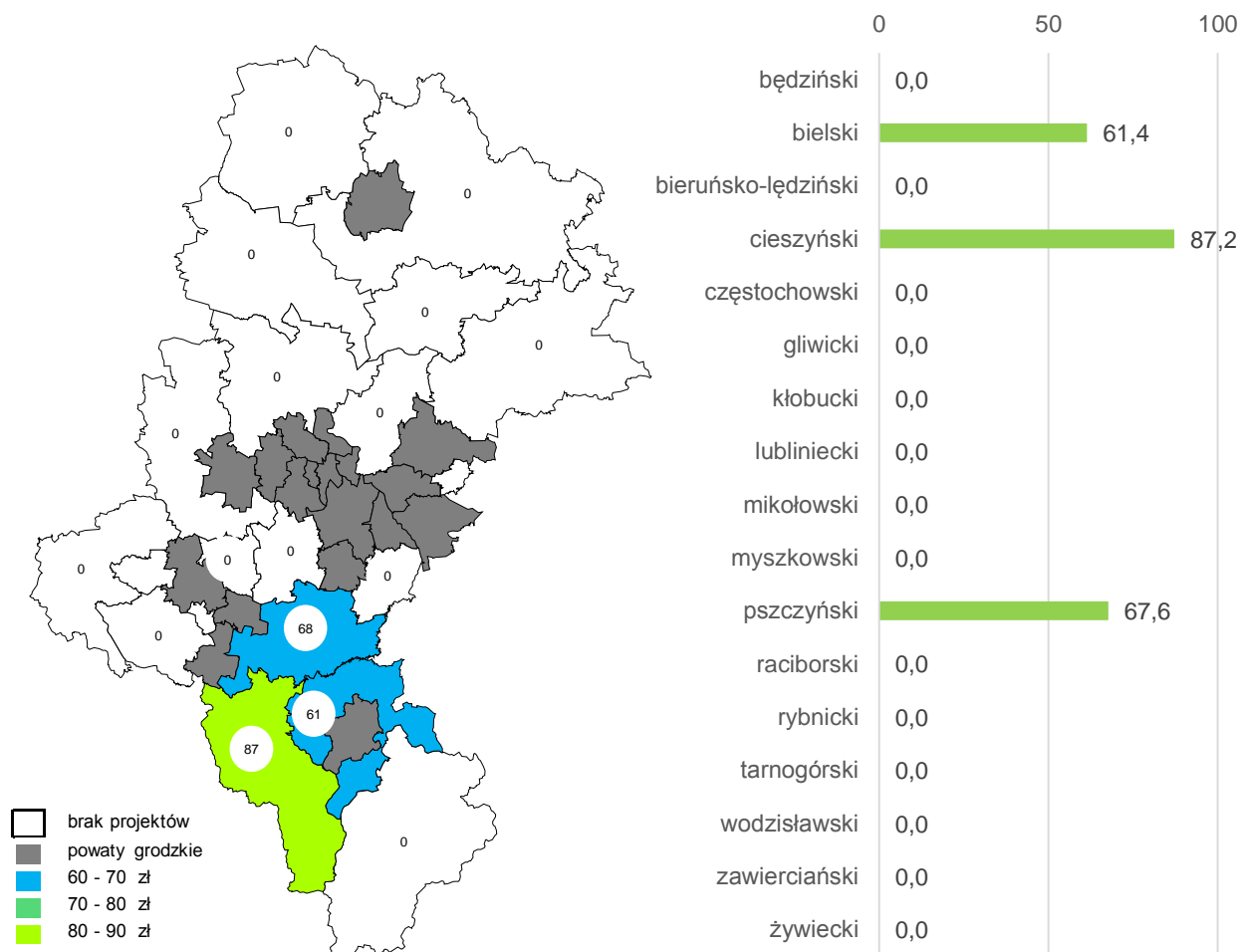
Średnie dofinansowanie projektu (zł)

Wydatkowanie środków w ramach 4. osi PO RYBY na terenach wiejskich w województwie śląskim

Wskaźnik przedstawiono jedynie jako informacyjny i dla zachowania porządku opracowania.

Dofinansowanie w przeliczeniu na 1 mieszkańca terenów wiejskich (zł)

Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007-2013

Opis celu PO KL

Program Operacyjny Kapitał Ludzki ma na celu wzrost poziomu zatrudnienia i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw i ich pracowników, podniesienie poziomu wykształcenia, zmniejszenie obszarów wykluczenia społecznego, wsparcie dla budowy struktur administracyjnych państwa oraz zwiększenie spójności społecznej i terytorialnej.

W województwie śląskim wsparcie terenów wiejskich realizowane było w szczególności w ramach osi 6, 7 i 9.

Oś 1:
Zatrudnienie
i integracja społeczna

Oś 2:
Rozwój zasobów
ludzkich i potencjału
adaptacyjnego
przedsiębiorstw oraz
poprawa stanu
zdrowia osób
pracujących

Oś 3:
Wysoka jakość systemu
oświaty

Oś 4:
Szkolnictwo wyższe i
nauka

Oś 5:
Dobre rządzenie

Oś 6:
Rynek pracy otwarty
dla wszystkich

Oś 7:
Promocja integracji
społecznej

Oś 8:
Regionalne kadry
gospodarki

Oś 9:
Rozwój wykształcenia
i kompetencji w
regionach

Wybrane działania w ramach PO KL

Program jest w całości realizowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Celem strategicznym Programu jest umożliwienie pełnego wykorzystania potencjału zasobów ludzkich, zarówno w wymiarze indywidualnym, jak i społecznym. W szczególności chodzi tu o koncentrację na obszarach zatrudnienia, edukacji, aktywizacji zawodowej, integracji społecznej oraz o budowę sprawnej administracji publicznej. Priorytety VI-IX mają charakter regionalny.

6.3. Inicjatywy lokalne na rzecz podnoszenia poziomu aktywności zawodowej na obszarach wiejskich

Wsparcie dla osób bezrobotnych i biernych zawodowo. W ramach Priorytetu VI realizowane są działania służące aktywizacji osób pozostających bez pracy, w tym osób zarejestrowanych jako bezrobotne lub poszukujących pracy, kierowane przede wszystkim do grup znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, w tym zwłaszcza do osób długotrwale bezrobotnych, kobiet, osób starszych, bezrobotnych mieszkańców obszarów wiejskich, a także do osób młodych, które wchodzi po raz pierwszy na rynek pracy.

7.3. Inicjatywy lokalne na rzecz aktywnej integracji

Wsparcie dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. W ramach Priorytetu VII realizowane są działania służące zapobieganiu wykluczeniu społecznemu oraz zapewnieniu równego dostępu do zatrudnienia osobom i grupom społecznym doświadczającym dyskryminacji na rynku pracy. Wsparcie ukierunkowane jest również na rozwój inicjatyw na rzecz aktywizacji i integracji społeczności lokalnych, przyczyniających się do realizacji strategii rozwoju kapitału ludzkiego na terenach wiejskich.

9.5. Oddolne inicjatywy edukacyjne na obszarach wiejskich

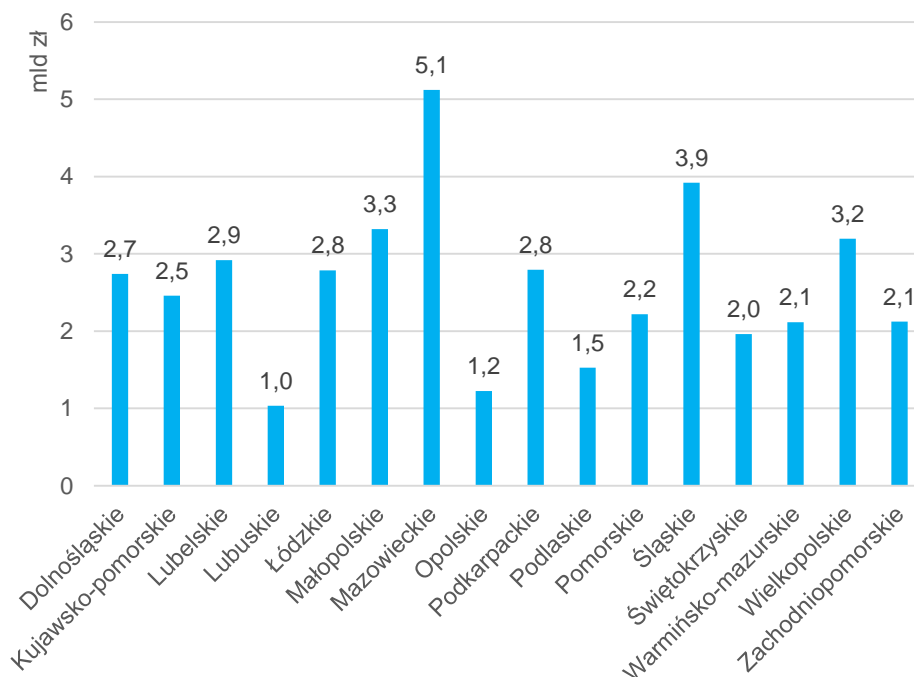
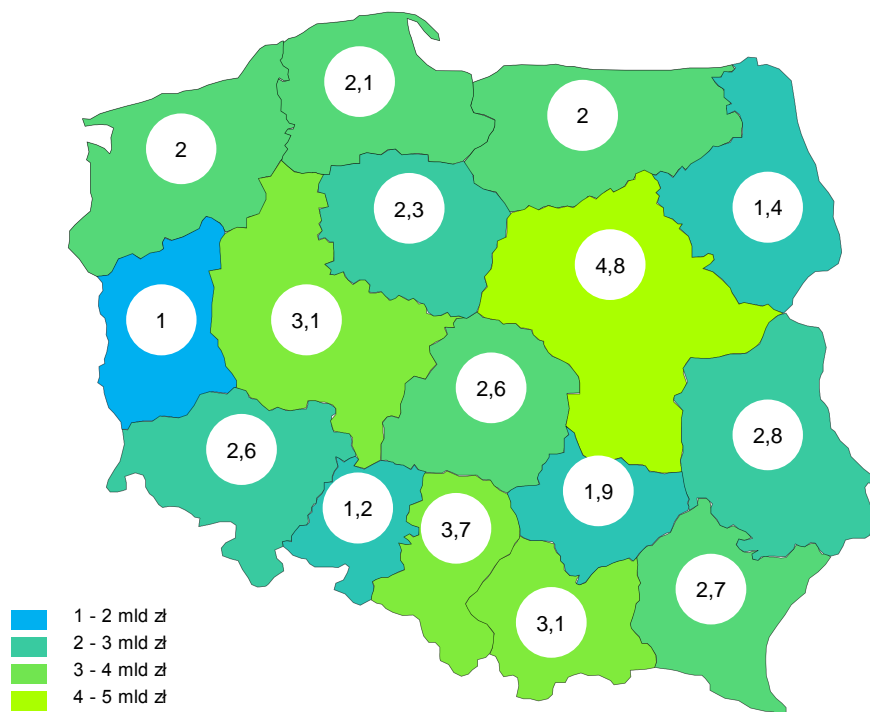
Wsparcie dla osób kształcących się w systemie oświaty. Priorytet IX wspiera regiony w zakresie podnoszenia jakości i poziomu wykształcenia społeczeństwa. Przewidziano realizację tego celu poprzez realizację programów rozwojowych szkół, obejmujących wyrównywanie dysproporcji edukacyjnych oraz poprawę efektywności nauczania kompetencji kluczowych. W ramach Priorytetu udzielane jest również wsparcie na rzecz upowszechnienia edukacji przedszkolnej (szczególnie na obszarach wiejskich).

Źródło: www.funduszeuropejskie.gov.pl

Wydatkowanie środków w ramach POKL

Celem PO KL jest umożliwienie pełnego wykorzystania potencjału zasobów ludzkich, poprzez wzrost zatrudnienia i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw i ich pracowników, poprawę stanu zdrowia osób pracujących, podniesienie poziomu wykształcenia społeczeństwa, zmniejszenie obszarów wykluczenia społecznego oraz wsparcie dla budowy struktur administracyjnych państwa. PO KL będzie służył przyspieszeniu rozwoju społeczno-gospodarczego Polski, wzrostowi zatrudnienia oraz zwiększeniu spójności społecznej, gospodarczej i terytorialnej z krajami Unii Europejskiej. Całkowita wartość POKL wynosi ok. 52,75 mld z tego na komponent centralny 11,3 mld zł a na regionalny ok. 41,5 mld zł.

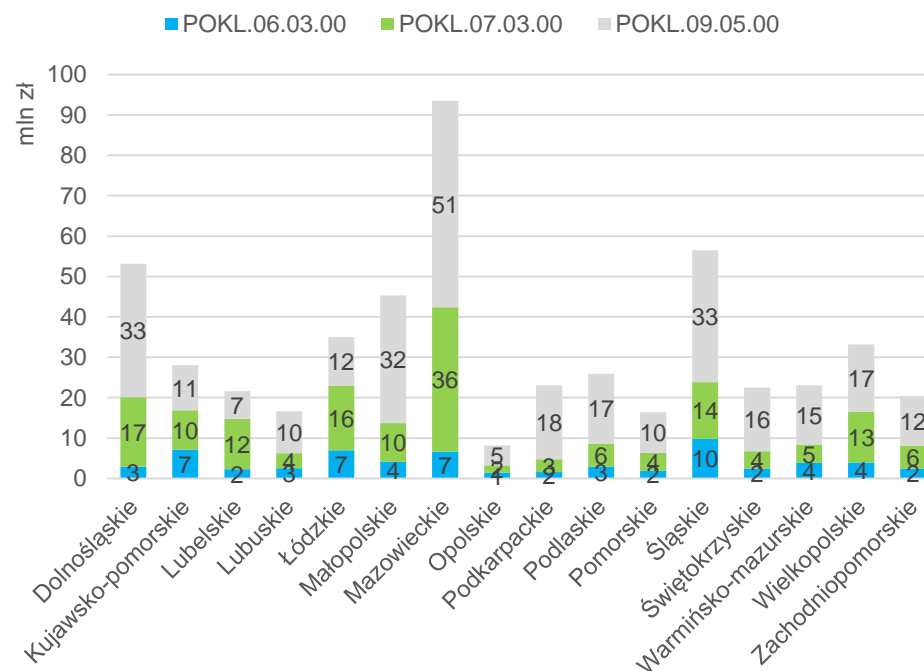
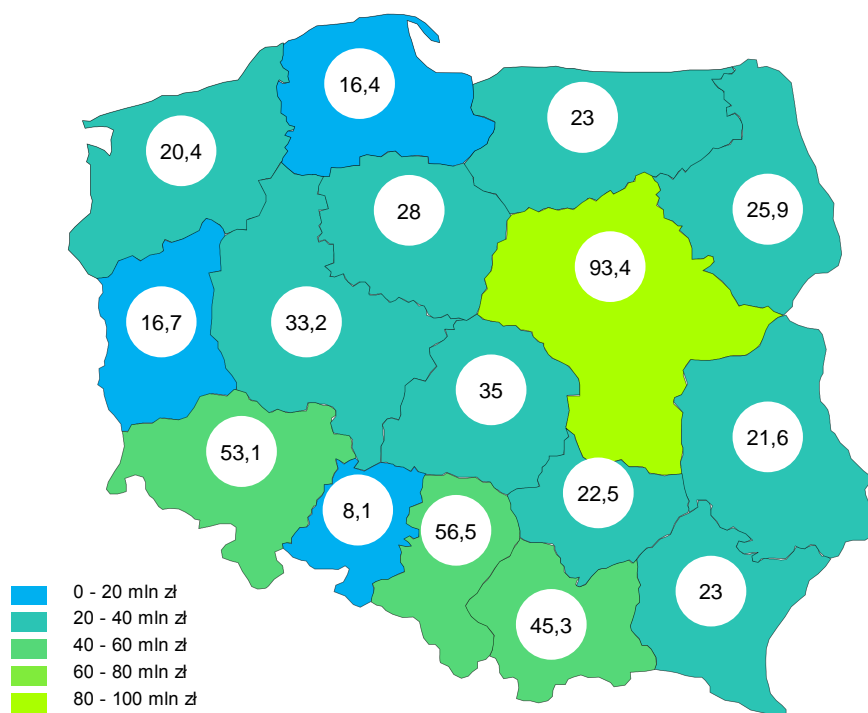
Dofinansowanie ogółem (mld zł)

Wydatkowanie środków w ramach wybranych działań POKL

Wybrane działania POKL w województwie śląskim dla terenów wiejskich to: 6.3. Inicjatywy lokalne na rzecz podnoszenia poziomu aktywności zawodowej na obszarach wiejskich; 7.3. Inicjatywy lokalne na rzecz aktywnej integracji; 9.5. Oddolne inicjatywy edukacyjne na obszarach wiejskich. Dla oceny skuteczności pozyskiwania środków przez województwo śląskie dokonano porównania wielkości środków na te działania w skali kraju. Województwo śląskie w wielkościach bezwzględnych plasuje się w skuteczności pozyskania na drugim miejscu w kraju, zaraz za województwem mazowieckim. Relatywnie wysoka skuteczność w województwie śląskim występuje w działaniu 6.3.

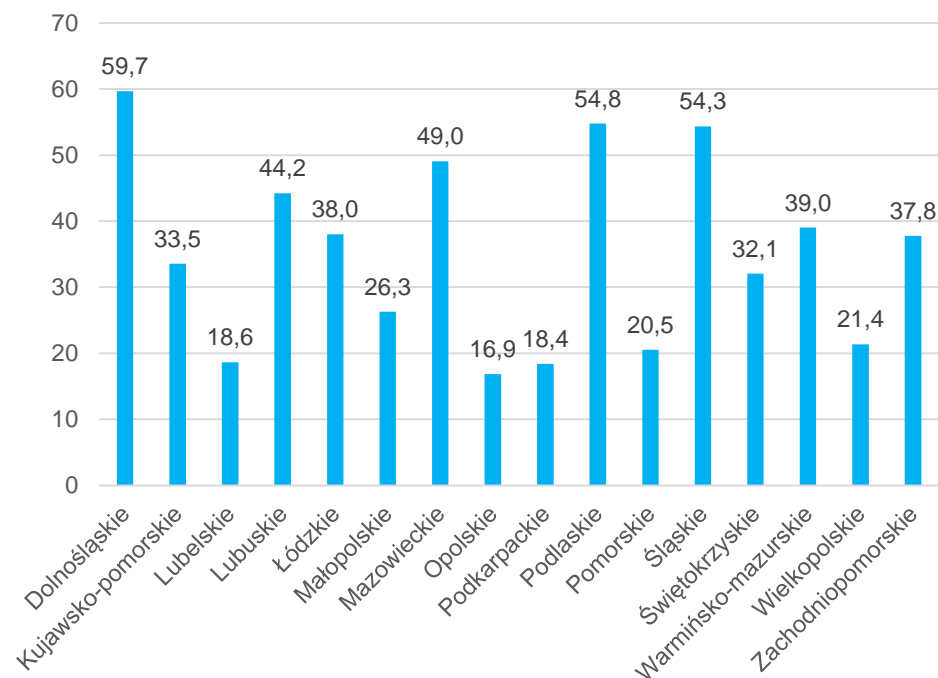
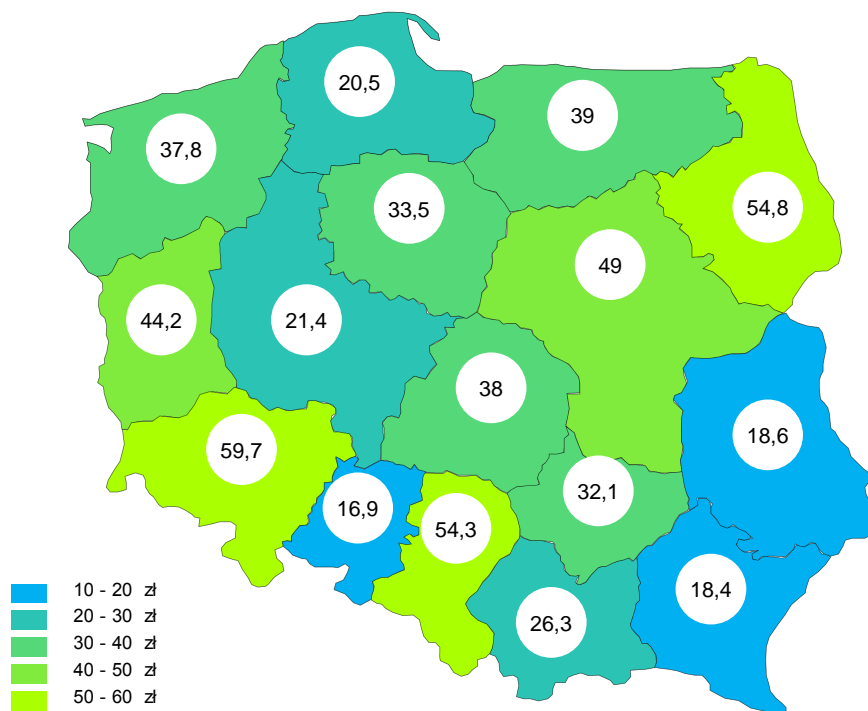
Dofinansowanie ogółem (mln zł)

Wydatkowanie środków w ramach wybranych działań POKL

W przeliczeniu na 1 mieszkańca terenów wiejskich (dla wybranych działań) województwo śląskie zajmuje trzecie miejsce, za woj. dolnośląskim i podlaskim przy czym różnice między tymi województwami można traktować jako nieznaczne.

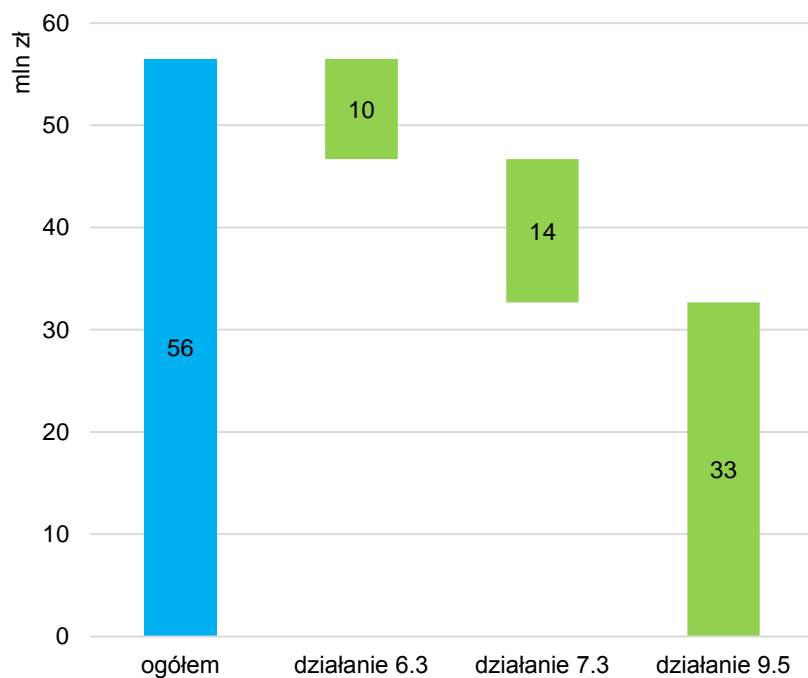
Dofinansowanie w przeliczeniu na 1 mieszkańca terenów wiejskich (zł)

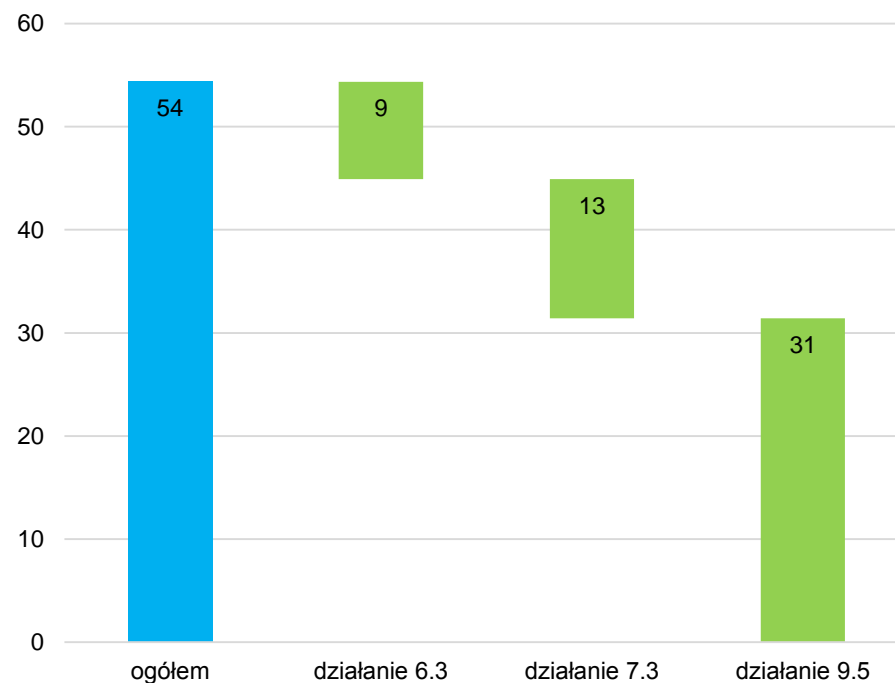
Wydatkowanie środków w ramach wybranych działań POKL w województwie śląskim

Analizując bezwzględne wartości środków pomocowych dominującą rolę odgrywa działanie 9.5, o ponad połowę mniejsze działanie 7.3, a działanie 6.3 kwotowo to około 1/3 działania 9.5.

Dofinansowanie ogółem (mln zł)

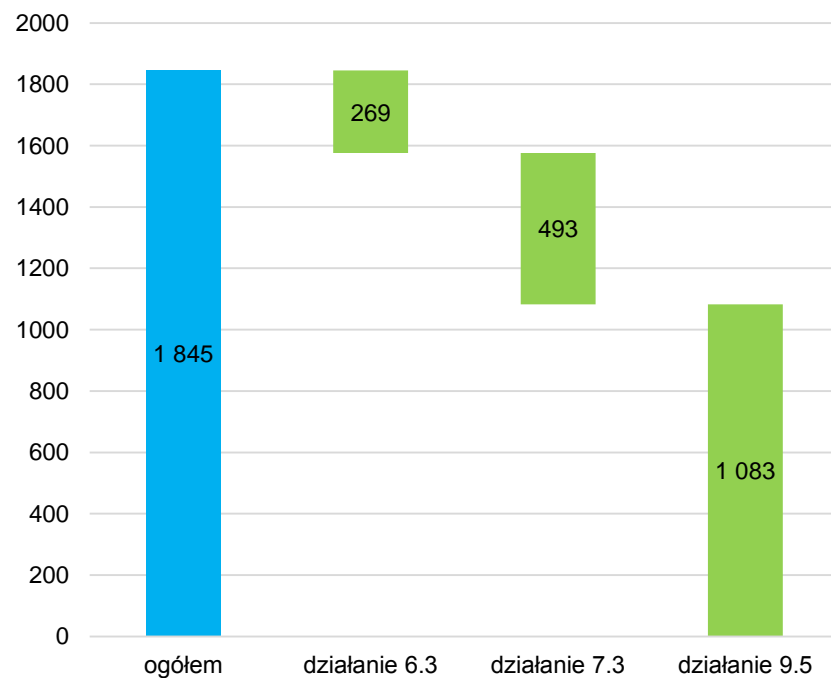
Dofinansowanie w przeliczeniu na 1 mieszkańca terenów wiejskich (zł)

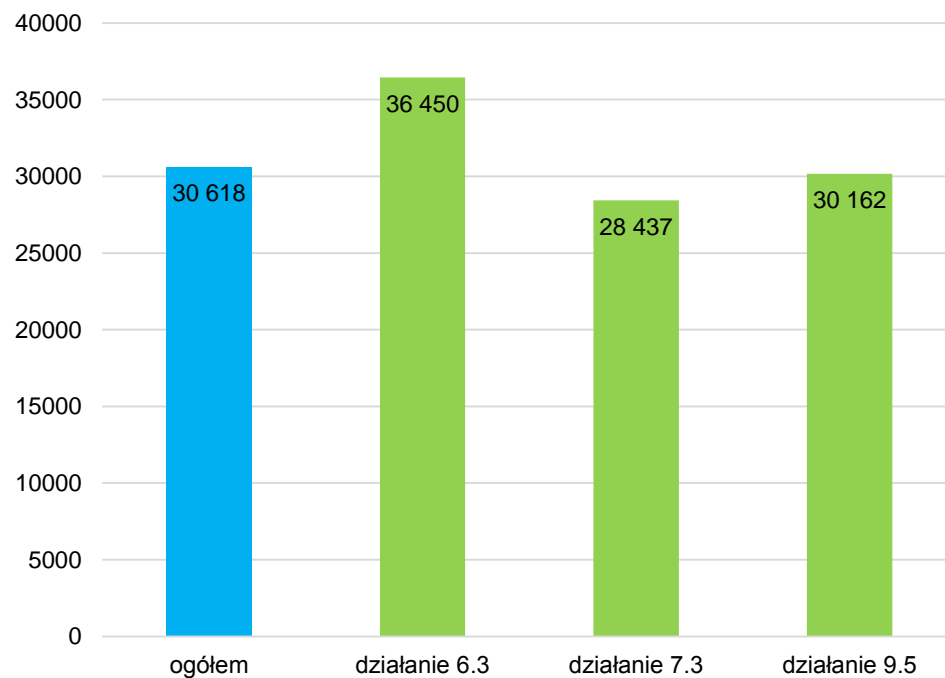
Wydatkowanie środków w ramach wybranych działań POKL w województwie śląskim

Średnią wartość projektów (ok. 28-35 tys. zł) należy uznać za zbliżoną we wszystkich działaniach.

Liczba projektów

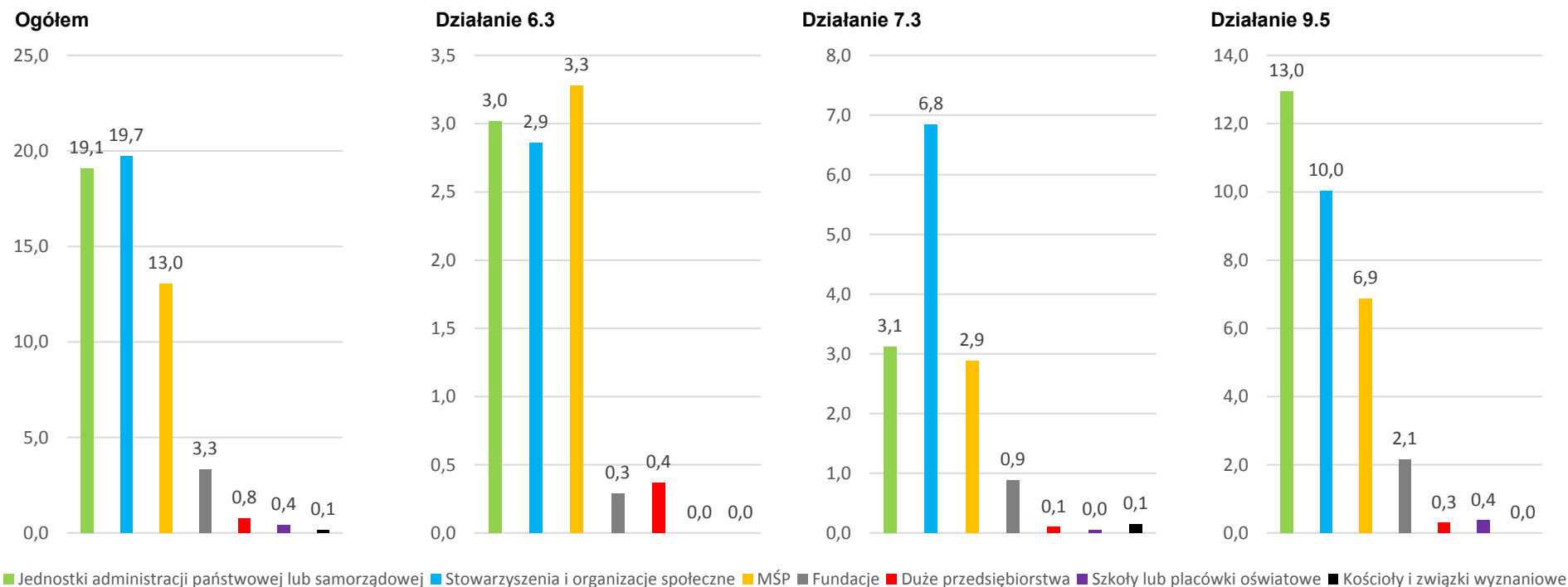
Średnie dofinansowanie projektu (zł)

Wydatkowanie środków w ramach wybranych działań POKL w województwie śląskim

Analizując kategorie beneficjentów w pozyskiwanych środkach (wielkości bezwzględne) można stwierdzić, iż trzy grupy są dominujące: Administracja, Stowarzyszenia i organizacje społeczne /na bardzo podobnym poziomie/ oraz na trochę mniejszym MŚP. Odmienne kształtują się proporcje pomiędzy trzema głównymi grupami beneficjentów w poszczególnych działaniach: Działanie 6.3 – zrównoważona pozycja trzech grup; Działanie 7.3 – dominacja stowarzyszeń i organizacji społecznych (pozostałe grupy na poziomie 50% dominującej) ; Działanie 9.5- -dominacja Jednostek administracji i stopniowo mniejszy udział Stowarzyszeń oraz MŚP. W wszystkich działaniach widoczną i proporcjonalną pozycję zajmują fundacje. Pozostałe grupy beneficjentów w wielkościach analizowanych można uznać za nieistotne.

Dofinansowanie w podziale na kategorie beneficjentów (mln zł)

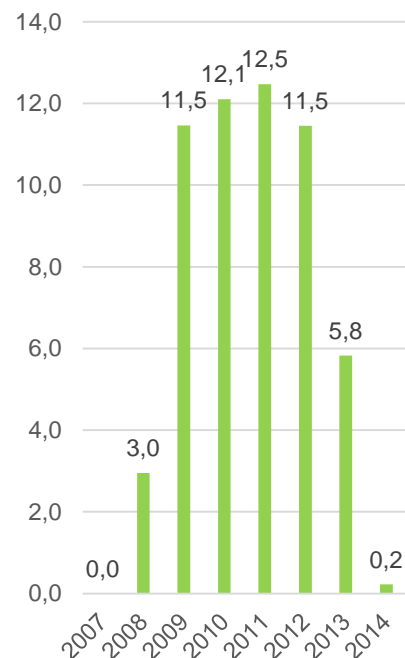

Wydatkowanie środków w ramach wybranych działań POKL w województwie śląskim

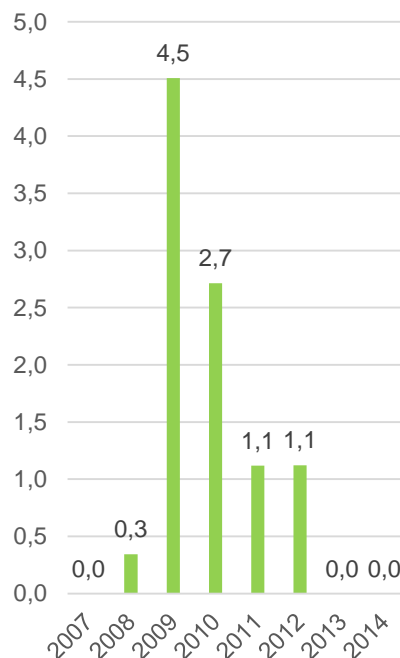
Analizując wydatkowanie środków w czasie dla wszystkich działań można zauważyć dość prawidłowy i równomierny rozkład z charakterystycznym przesunięciem poza rok 2007. Natomiast analizując poszczególne działania widoczna jest znaczna nierównomierność zwłaszcza w Działaniu 6.3 gdzie nastąpiła gwałtowna absorpcja środków w roku 2009 i dalej wygaszanie, przy zerowym wykorzystaniu w 2013-2014. Wczesne wygaszanie widoczne jest również w działaniu 7.3 przy jego dość równomiernym narastaniu w latach 2008-2011. Wartości sumaryczne widoczne na pierwszym wykresie ukrywają nierównomierności w obrębie poszczególnych działań i dopatrzyć się w nich można jedynie opóźnień w rozpoczęciu działań (co może być uzasadnione generalnym nieprzygotowaniem na absorpcję tych środków) oraz przedwczesnym „zamykaniem” działań (co może mieć wielorakie uzasadnienia)

Harmonogram uruchamiania projektów (dofinansowanie projektów rozpoczynanych w poszczególnych latach w mln zł)

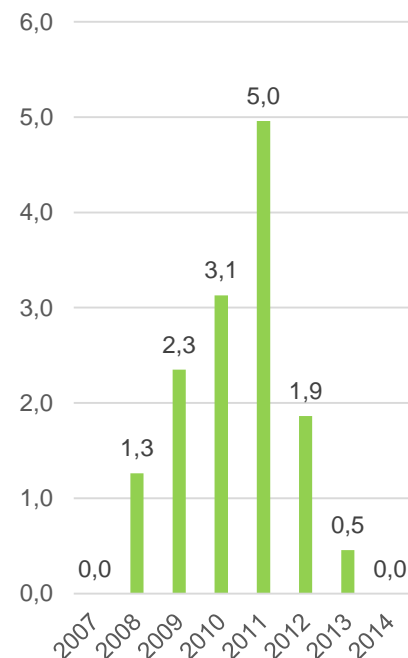
Ogółem

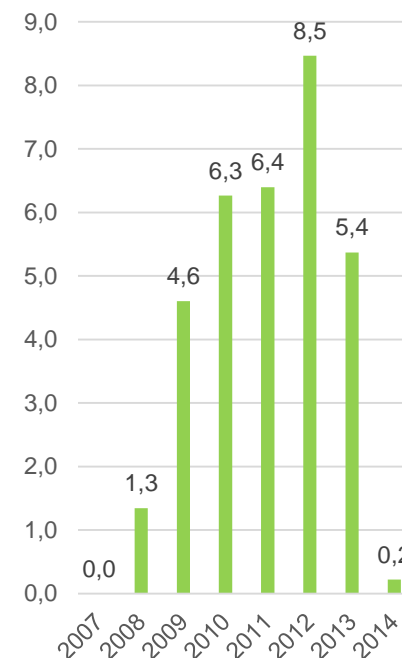
Działanie 6.3

Działanie 7.3

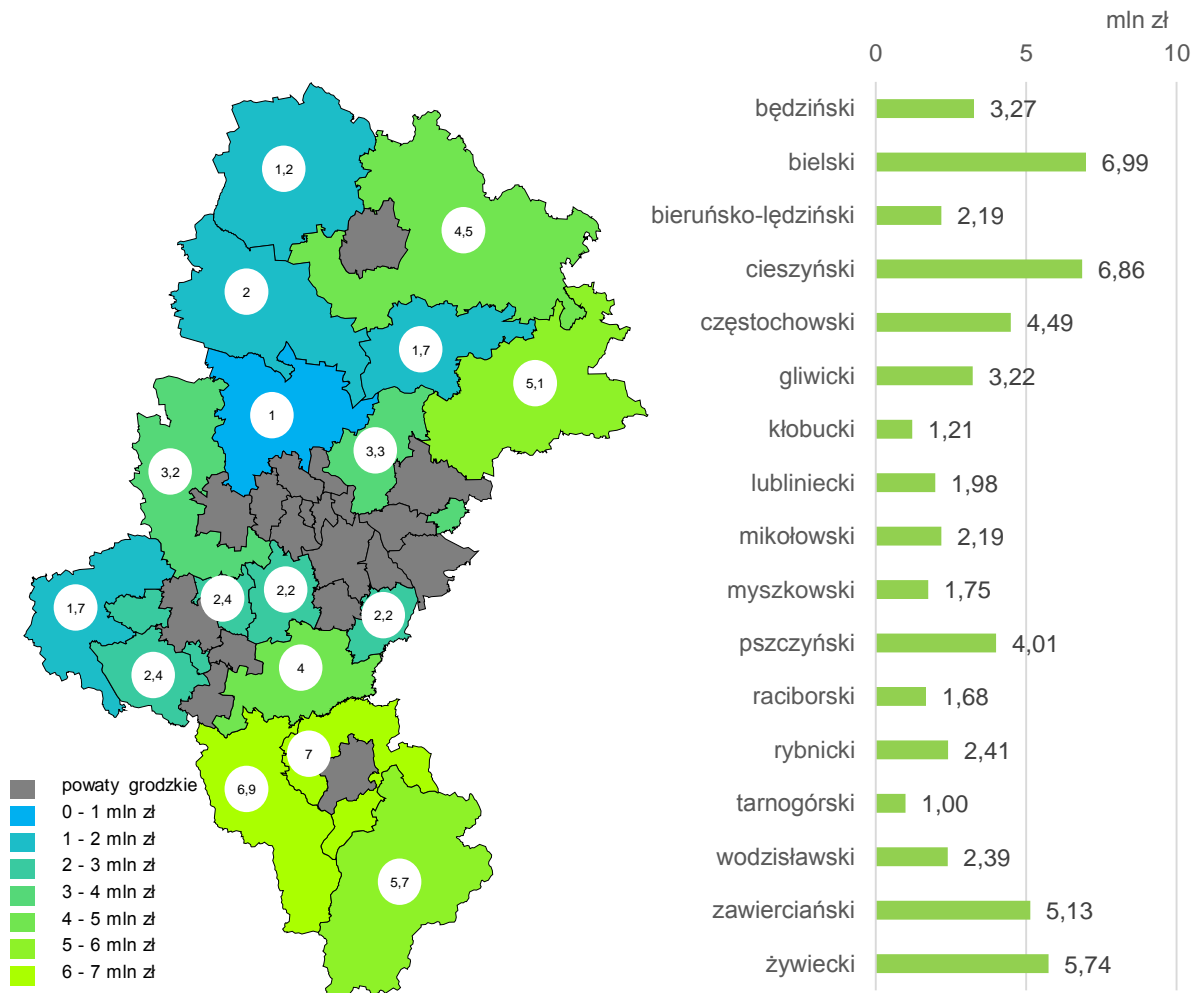
Działanie 9.5

Wydatkowanie środków w ramach wybranych działań POKL w województwie śląskim

Najwyższe wartości dofinansowania w wielkościach bezwzględnych uzyskały powiaty Subregionu Południowego: bielski, cieszyński, żywiecki, pszczyński, oraz Subregionu północnego: zawierciański i częstochowski. Istotnie wyróżniają się (w średniej grupie) powiaty skupione wokół istotnych ośrodków miejskich jak: będziński, gliwicki rybnicki i wodzisławski.

Dofinansowanie ogółem (mln zł)

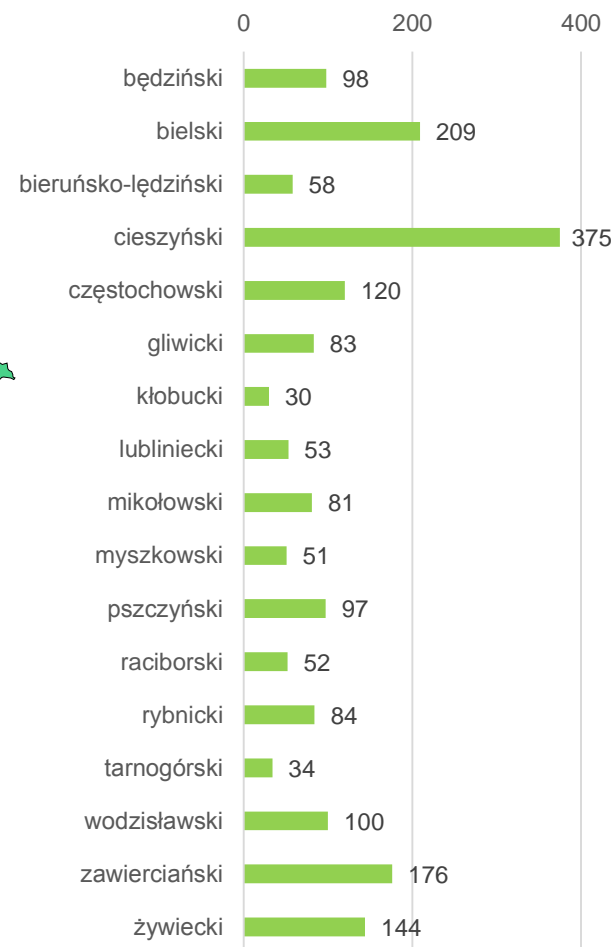
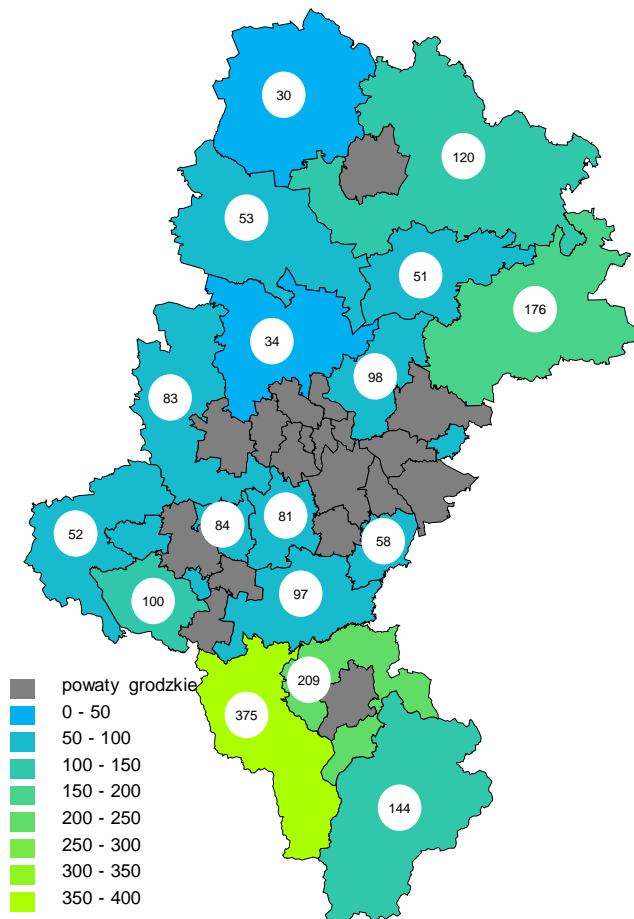
Wydatkowanie środków w ramach wybranych działań POKL w województwie śląskim

Jeśli za miarę aktywności przyjąć liczbę projektów to wyraźnie na czoło wysuwa się powiat cieszyński, a w drugiej grupie bielski, zawierciański i żywiecki.

Do grupy aktywnych pod względem liczby projektów zaliczyć można także powiaty o liczbie projektów w przedziale 80-100.

Poza tymi powiatami wyróżnia się kategoria o liczbie projektów od 30 do ok. 50.

Liczba projektów

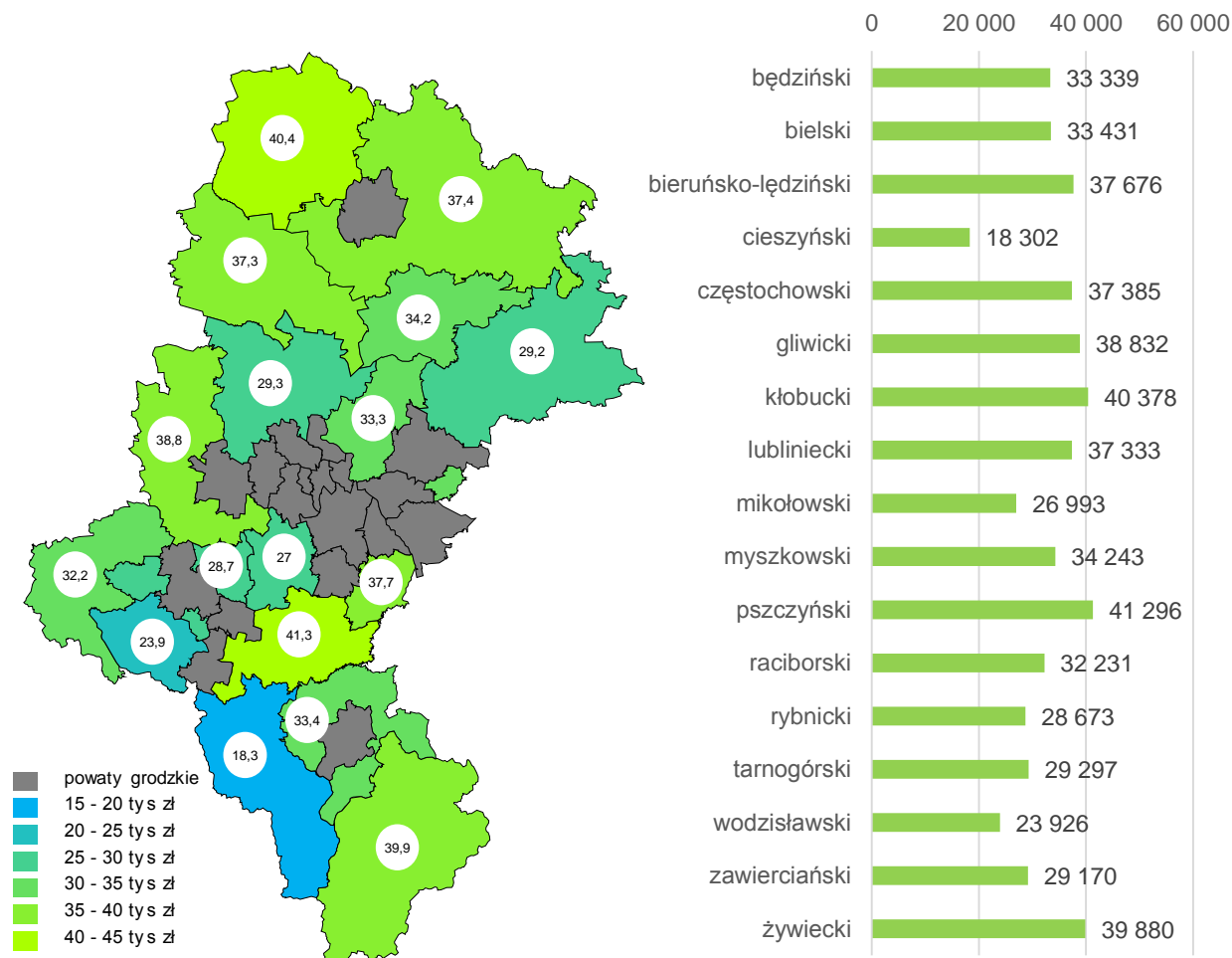
Wydatkowanie środków w ramach wybranych działań POKL w województwie śląskim

Średnia wartość dofinansowania projektów zawiera się w przedziale ok. 20-40 tys zł.

Z analizy statystycznej nie można wysnuć przyczyny takiej prawidłowości, natomiast spodziewać się należy, iż taka zbieżność wynika z uwarunkowań formalnych.

W związku z niskim zróżnicowaniem średniej wartości projektów, pominięto analogiczną analizę dla wybranych działań POKL.

Średnie dofinansowanie projektu (zł)

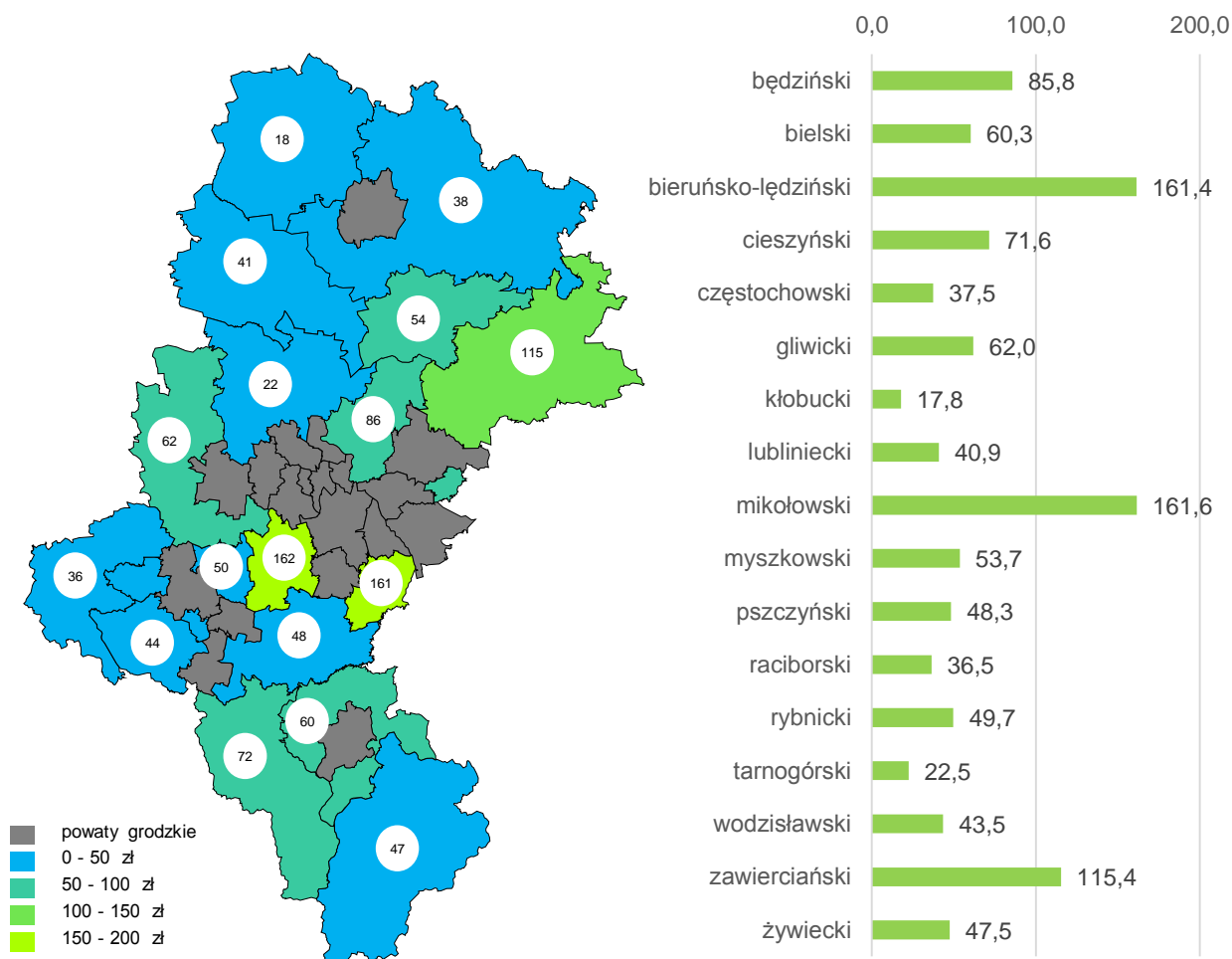

Wydatkowanie środków w ramach wybranych działań POKL w województwie śląskim

Wielkości pozyskanych środków w przeliczeniu na jednego mieszkańca terenów wiejskich oscylują wokół 50 zł. Wyraźnie wyższe wartości występują w powiatach mikołowskim i bieruńsko-lędzińskim, które są powiatami relatywnie małymi i co ciekawe aplikującymi w małej liczbie projektów.

Względnie wysoką wartość/dofinansowanie projektów w przeliczeniu na 1 mieszkańca terenów wiejskich uzyskały również powiaty: zawierciański i będziński.

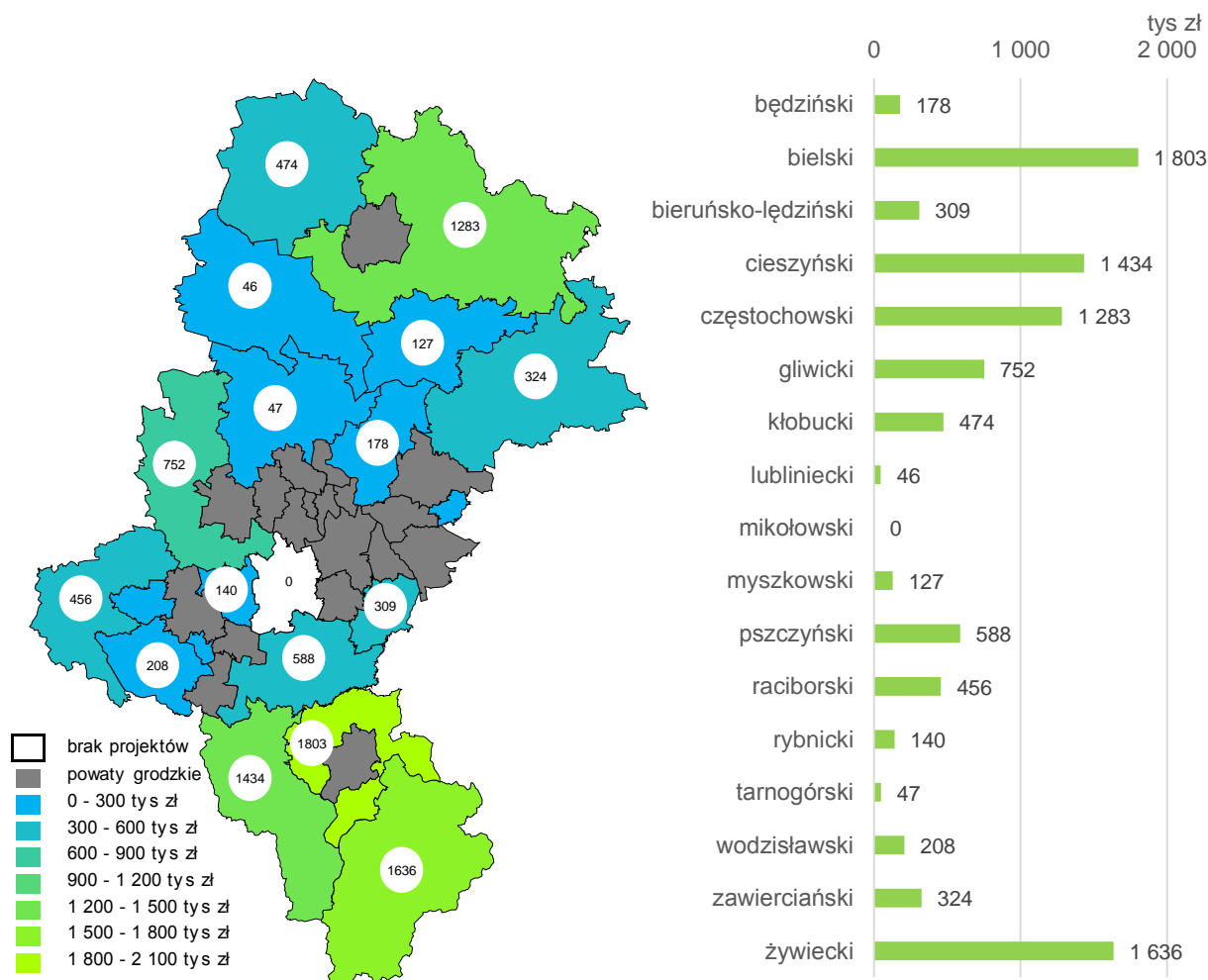
Dofinansowanie w przeliczeniu na 1 mieszkańca terenów wiejskich (zł)

Wydatkowanie środków w ramach działania 6.3 POKL w województwie śląskim

Najwyższe wartości dofinansowania w wielkościach bezwzględnych dla działania 6.3. uzyskały powiaty Subregionu Południowego: bielski, cieszyński, żywiecki, oraz Subregionu północnego-częstochowski. Istotnie wyróżniają się (w średniej grupie) powiaty: gliwicki, pszczyński, kłobucki i raciborski.

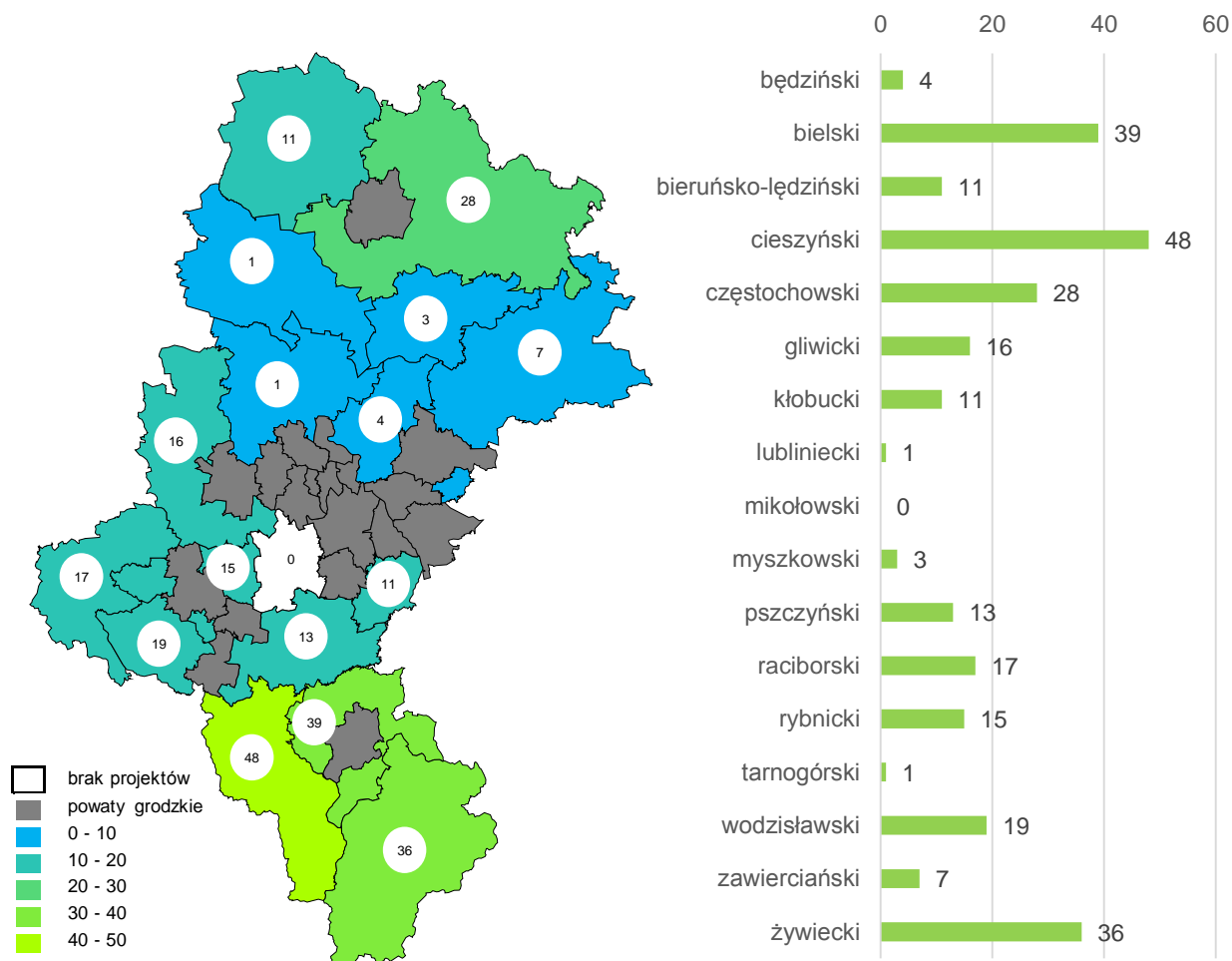
Dofinansowanie ogółem (tys zł)

Wydatkowanie środków w ramach działania 6.3 POKL w województwie śląskim

Oceniając aktywność liczbą projektów można wyróżnić powiaty: cieszyński, bielski, żywiecki i częstochowski. Pozostałe powiaty realizowały przeważnie 11-19 projektów, przy czym występowały w tym działaniu powiaty o mniejszej liczbie projektów, a nawet bez nich.

Liczba projektów

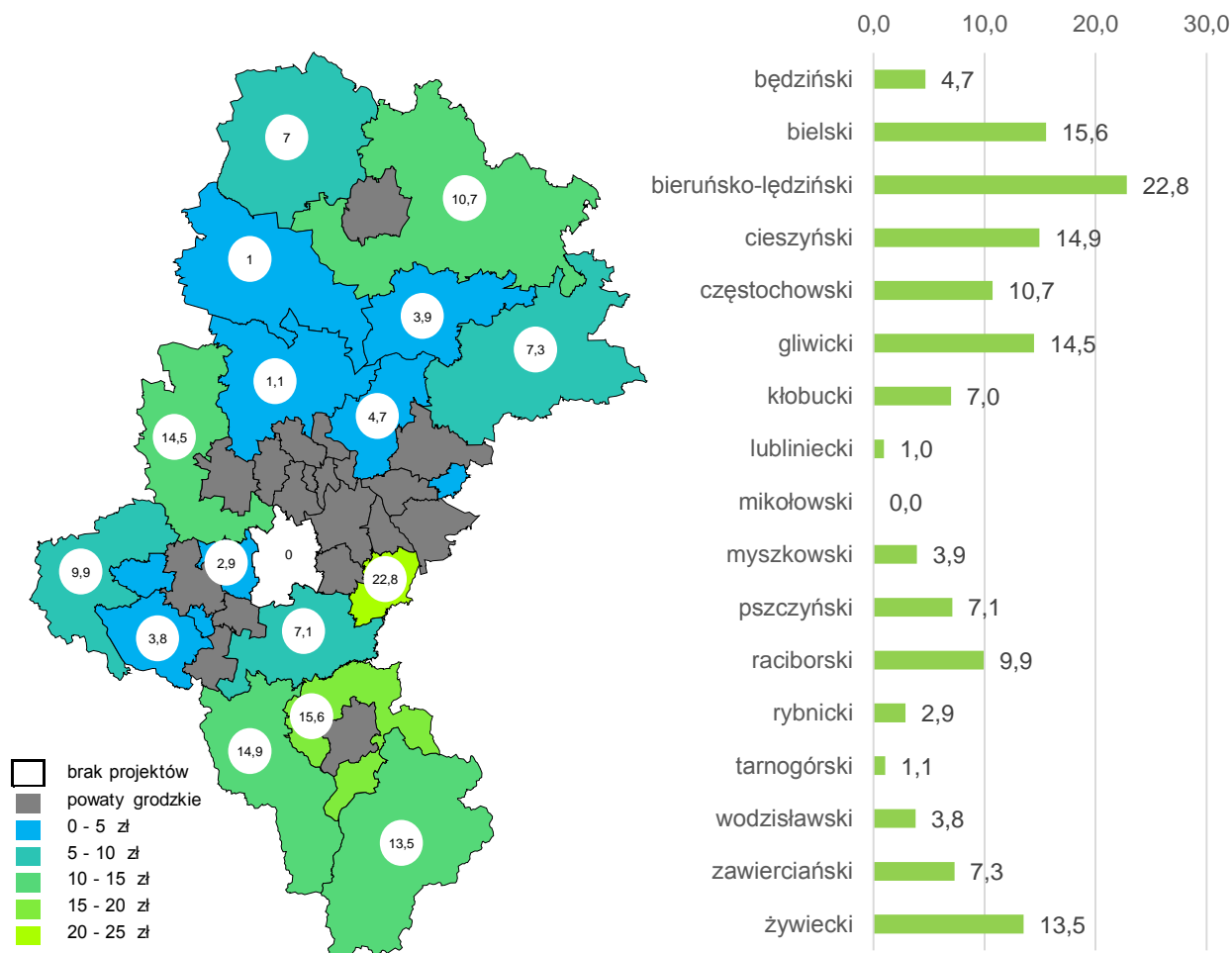

Wydatkowanie środków w ramach działania 6.3 POKL w województwie śląskim

Przyjmując jako miarę aktywności wielkość pozyskanych środków w przeliczeniu na mieszkańca terenów wiejskich można wyróżnić powiaty które pozyskały pow.10 zł.

Są to powiaty: bieruńsko-lędziański, bielski, cieszyński, gliwicki, żywiecki i częstochowski.

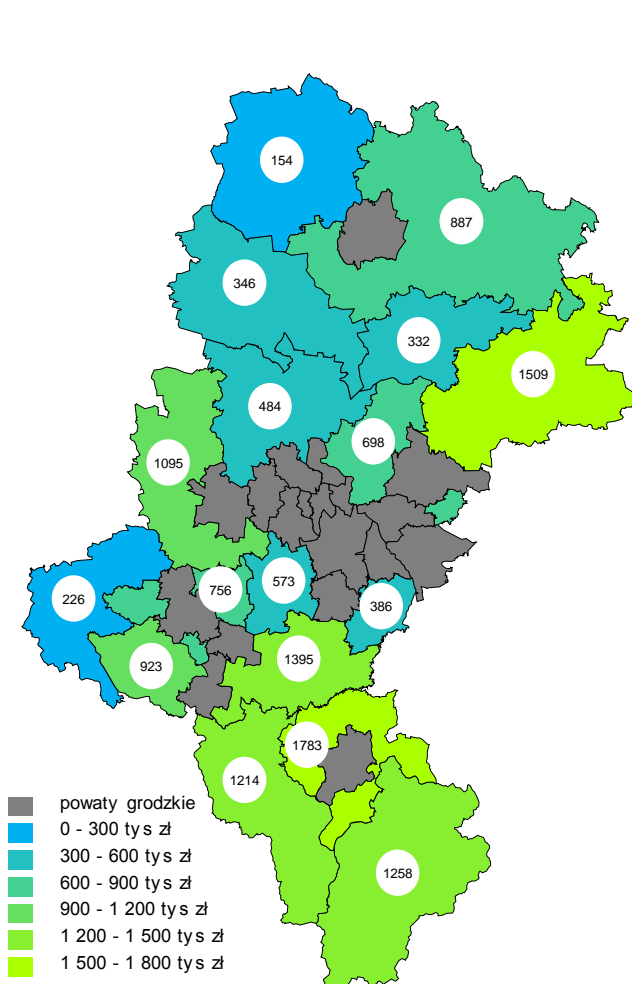
Dofinansowanie w przeliczeniu na 1 mieszkańca terenów wiejskich (zł)

Wydatkowanie środków w ramach działania 7.3 POKL w województwie śląskim

Najwyższe wartości dofinansowania w wielkościach bezwzględnych dla działania 7.3. uzyskały powiaty Subregionu Południowego: bielski, cieszyński, pszczyński i żywiecki, oraz Subregionu północnego-zawierciański, a w Subregionie centralnym – gliwicki. Istotnie wyróżniają się (w średniej grupie) powiaty: wodzisławski, rybnicki i częstochowski.

Dofinansowanie ogółem (tys zł)

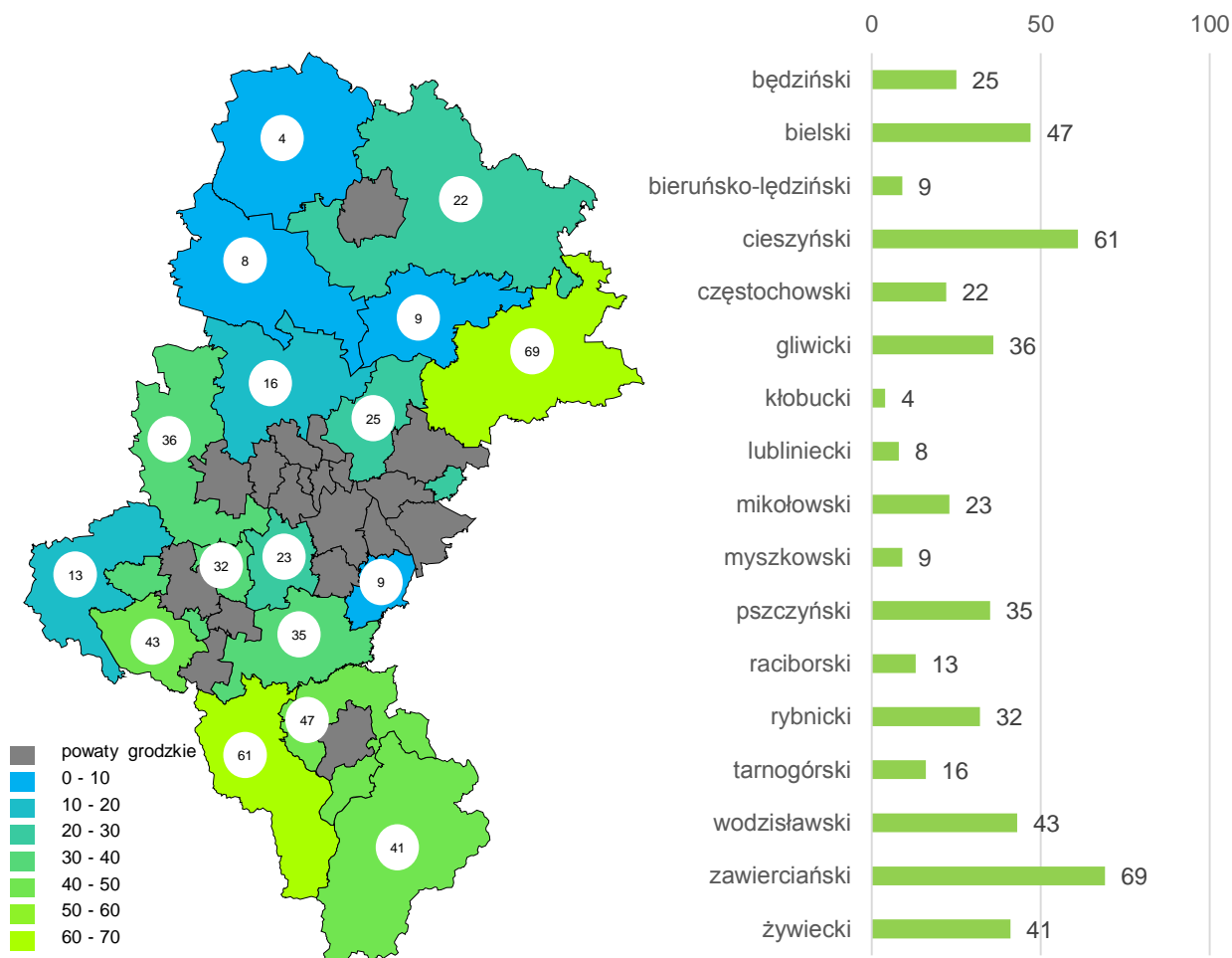

Wydatkowanie środków w ramach działania 7.3 POKL w województwie śląskim

Oceniając aktywność liczbą projektów można wyróżnić powiaty: zawierciański, cieszyński, oraz w drugiej grupie: bielski, żywiecki i wodzisławski.

Pozostałe powiaty realizowały przeważnie do 20 projektów, przy czym występowały w tym działaniu powiaty o liczbie projektów w przedziale 20-40.

Liczba projektów

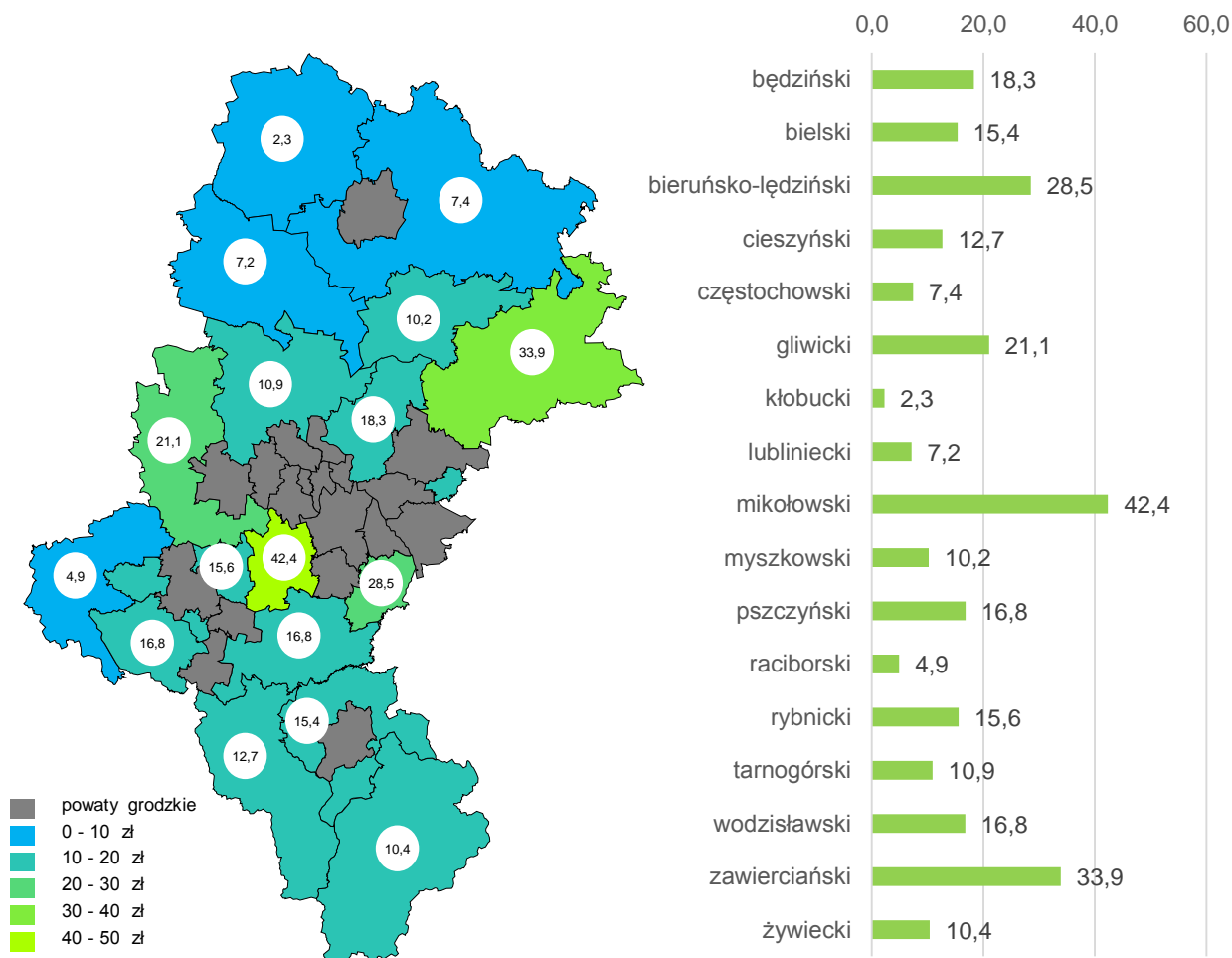

Wydatkowanie środków w ramach działania 7.3 POKL w województwie śląskim

Przyjmując jako miarę aktywności wielkość pozyskanych środków w przeliczeniu na mieszkańca terenów wiejskich można wyróżnić powiaty które pozyskały ok. 30-40 zł. Są to powiaty: bieruńsko-lędziński, mikołowski i zawierciański.

Powiaty: mikołowski i bieruńsko-lędziński, są powiatami relatywnie małymi i aplikującymi w małej liczbie projektów.

Dofinansowanie w przeliczeniu na 1 mieszkańca terenów wiejskich (zł)

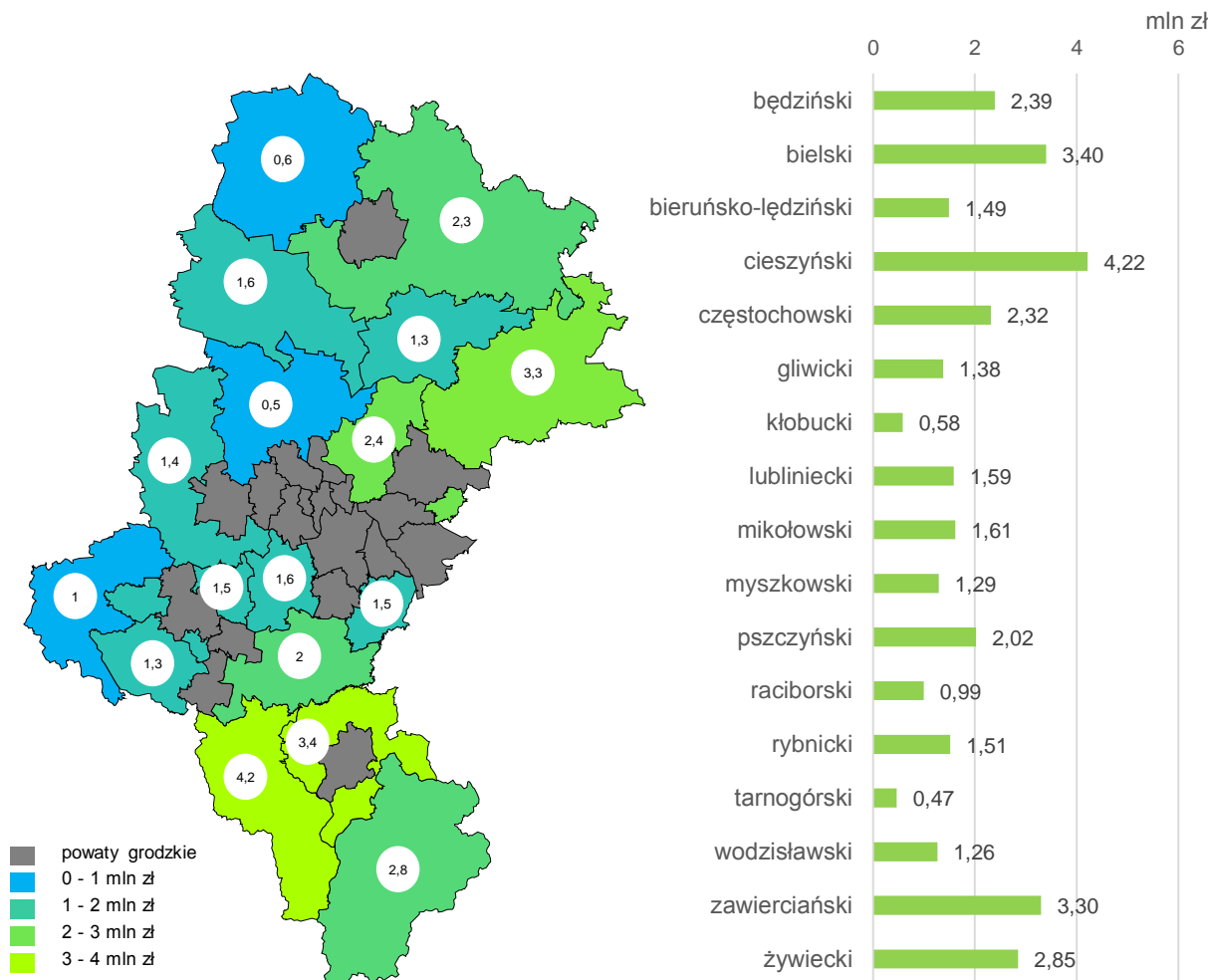

Wydatkowanie środków w ramach działania 9.5 POKL w województwie śląskim

Najwyższe wartości dofinansowania w wielkościach bezwzględnych dla działania 9.5. uzyskały powiaty Subregionu Południowego: bielski, cieszyński, pszczyński i żywiecki, oraz Subregionu północnego-zawierciański, częstochowski a w Subregionie centralnym - będziński.

Pozostałe powiaty mieszczą się generalnie w wielkościach zbliżonych pozyskanych środków (przedział ok. 1-1,5mln)

Dofinansowanie ogółem (mln zł)

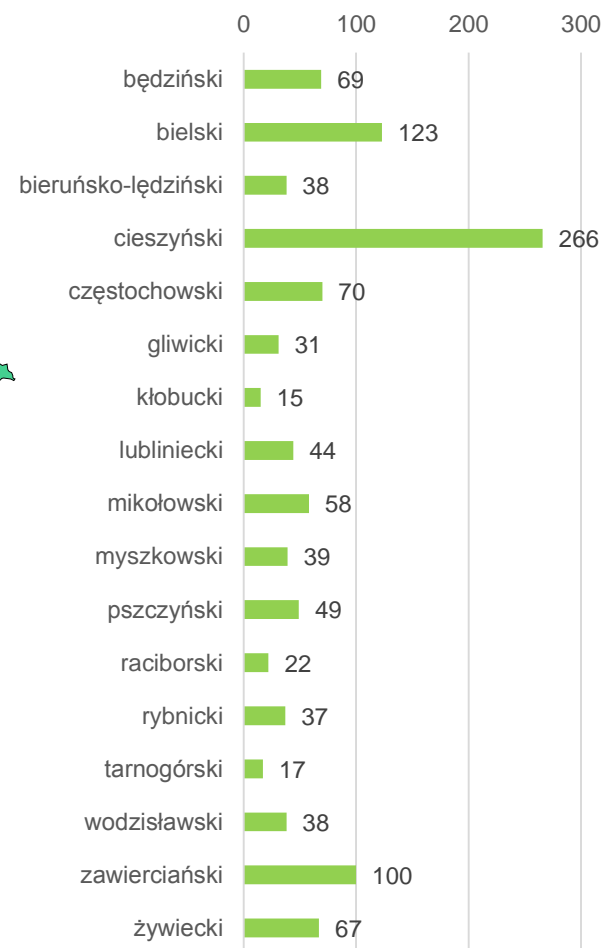
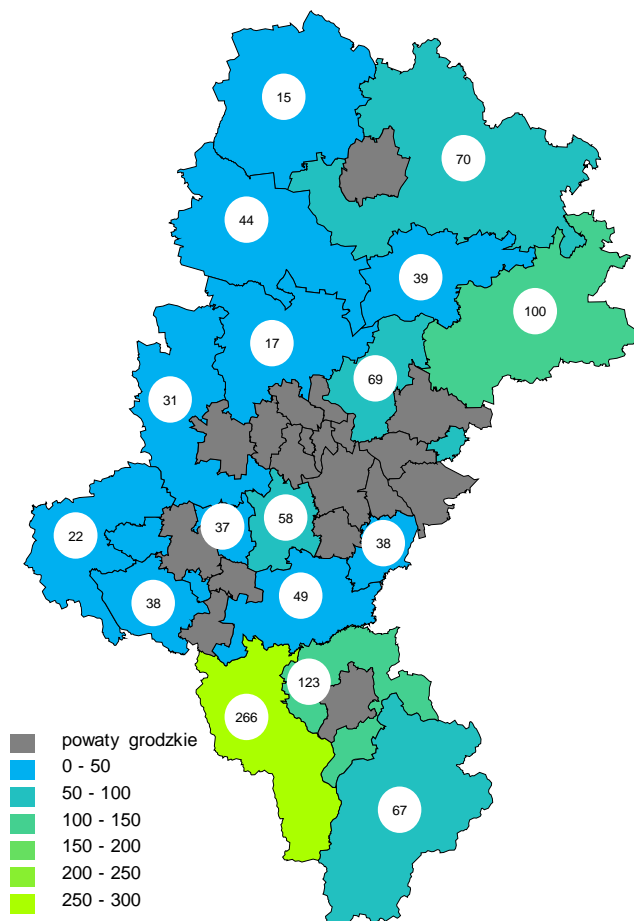
Wydatkowanie środków w ramach działania 9.5 POKL w województwie śląskim

Oceniając aktywność liczbą projektów absolutnie dominuje powiat cieszyński.

Można także wyróżnić powiaty: zawierciański i bielski.

Pozostałe powiaty realizowały przeważnie projekty, w liczbie 30-70. Występowały w tym działaniu powiaty o liczbie projektów do 20.

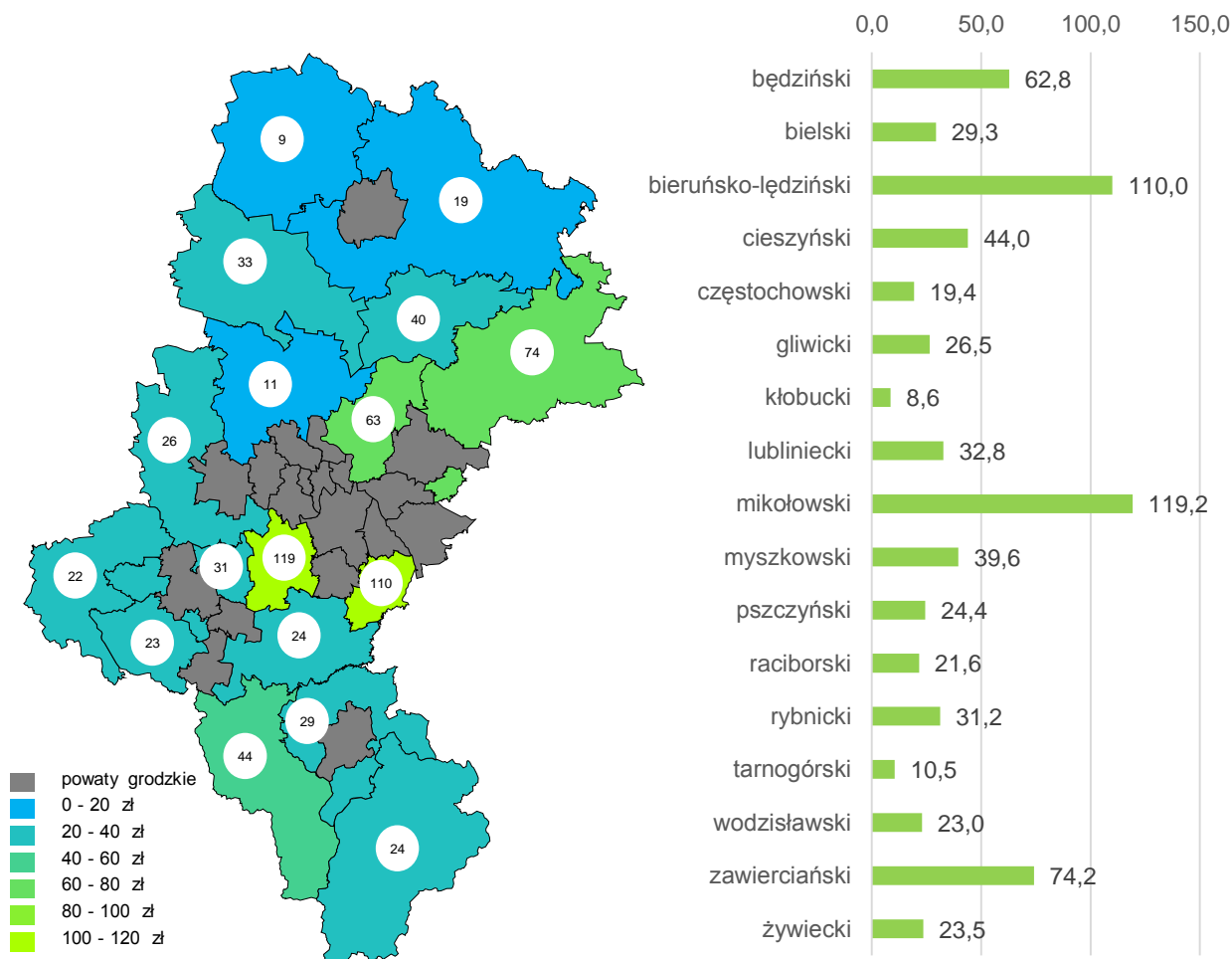
Liczba projektów

Wydatkowanie środków w ramach działania 9.5 POKL w województwie śląskim

Przyjmując jako miarę aktywności wielkość pozyskanych środków w przeliczeniu na mieszkańca terenów wiejskich można wyróżnić powiaty które pozyskały od 50 do 120 zł. Są to powiaty: bieruńsko-lędziński, mikołowski (110-120) oraz zawierciański i będziński. (60-75) Pozostałe powiaty przeważnie 20-30 zł.

Dofinansowanie w przeliczeniu na 1 mieszkańca terenów wiejskich (zł)

Regionalny Program Operacyjny Województw Śląskiego

Opis celu RPO Województwa Śląskiego

Celem RPO jest „stymulowanie dynamicznego rozwoju, przy wzmocnieniu spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej regionu”.
Cel ten jest realizowany poprzez 9 celów szczegółowych, powiązanych z osiami priorytetowymi programu:

- Wzrost konkurencyjności regionalnej gospodarki opartej na wiedzy
- Stworzenie warunków do rozwoju społeczeństwa informacyjnego w regionie
- Wzrost konkurencyjności turystycznej regionu
- Wzrost znaczenia kultury jako czynnika rozwoju społeczno - gospodarczego
- Ochrona oraz poprawa jakości środowiska
- Wzrost konkurencyjności przestrzeni miejskiej województwa
- Ukształtowanie efektywnego i zintegrowanego systemu transportowego.
- Stworzenie warunków do rozwoju społeczeństwa o wysokich kwalifikacjach zawodowych, poszukiwanych na rynku pracy
- Poprawa stanu zdrowia mieszkańców regionu.

1. Badania i rozwój
technologiczny (B+R),
innowacje i
przedsiębiorczość

2. Społeczeństwo
informacyjne

3. Turystyka

4. Kultura

5. Środowisko

6. Zrównoważony
rozwój miast

7. Transport

8. Infrastruktura
edukacyjna

9. Zdrowie i rekreacja

Wybrane działania w ramach RPO Województwa Śląskiego

Celem głównym priorytetu jest ochrona oraz poprawa jakości środowiska. Realizacja celu głównego następuje poprzez cele szczegółowe priorytetu: • poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych; • ograniczenie ilości odpadów deponowanych i zdeponowanych w środowisku; • poprawa jakości powietrza; • doskonalenie systemu zarządzania środowiskiem; • ochrona dziedzictwa przyrodniczego i kształtowanie postaw ekologicznych społeczeństwa. W ramach priorytetu wspierane są działania w zakresie rozwoju infrastruktury wodno – ściekowej, gospodarki odpadami, poprawy jakości powietrza i wykorzystania odnawialnych źródeł energii, zarządzania środowiskiem i ochrony dziedzictwa przyrodniczego..

5.1. Gospodarka wodno-ściekowa

Infrastruktura wodno – ściekowa wspierana będzie poprzez inwestycje w sieci kanalizacyjne, wodociągowe, oczyszczalnie ścieków i elementy systemu zaopatrzenia w wodę

Alternatywne
źródła
finansowania

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko

Oś 1: Gospodarka wodno-ściekowa
Działania: Oczyszczanie ścieków;
Gospodarka odpadami komunalnymi i przemysłowymi;
Gospodarka i zaopatrzenie w wodę pitną

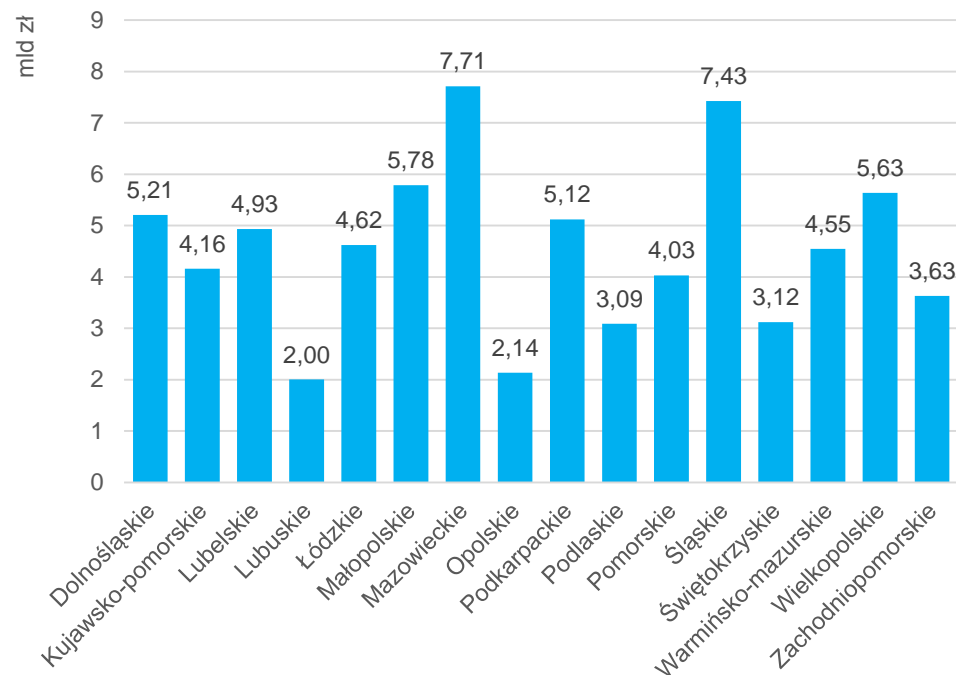
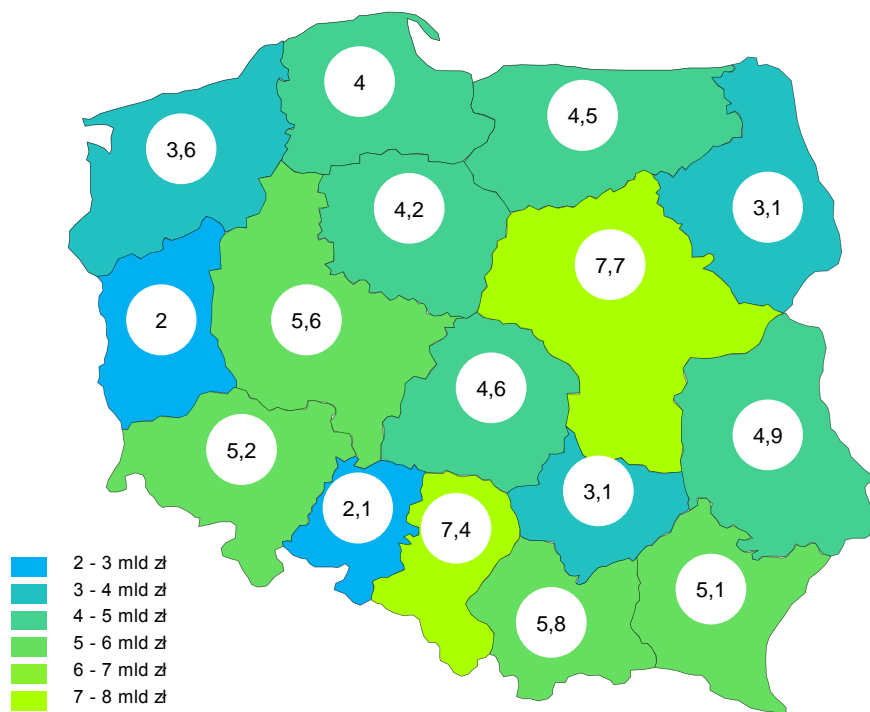
Program Rozwoju Obszarów Wiejskich

Oś 3: Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej
Działanie: Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej

Wydatkowanie środków w ramach 16. RPO

Oprócz pięciu programów operacyjnych funkcjonujących na poziomie krajowym istnieją także programy operacyjne dla każdego województwa, a zatem szesnaście Regionalnych Programów Operacyjnych. 16 RPO stanowi przykład znaczącej decentralizacji zarządzania procesami rozwojowymi. Takie rozwiązanie ma na celu identyfikowanie potrzeb na jak najniższym szczeblu, tak, aby działania zawarte w Regionalnych Programach Operacyjnych odpowiadały planom rozwoju każdego województwa z osobna. Alokacja w RPO wynosi ok. 80 mld euro co stanowi 25% wszystkich środków.

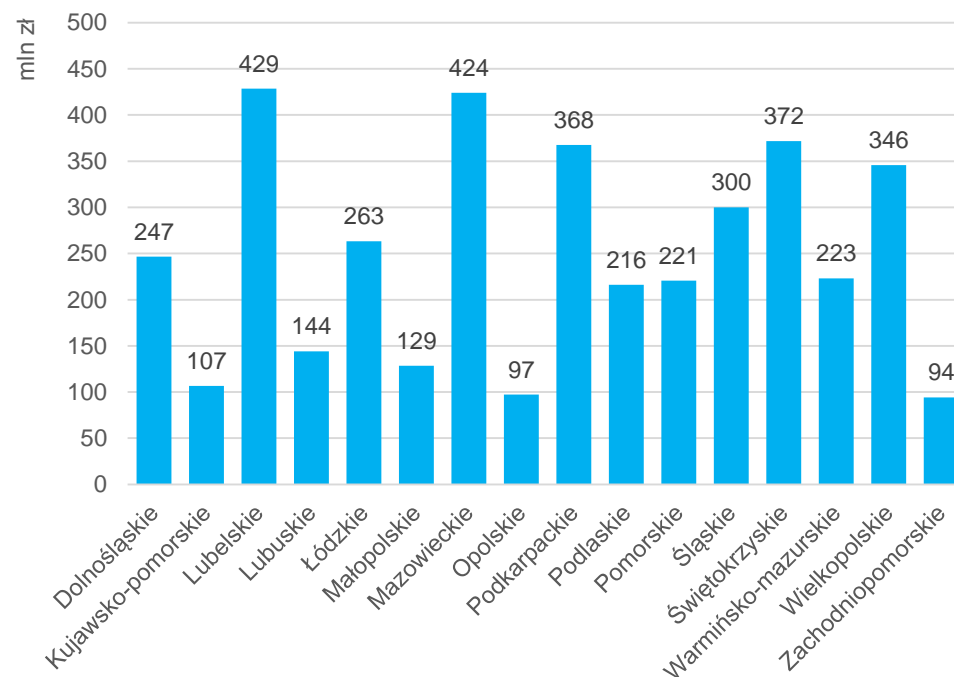
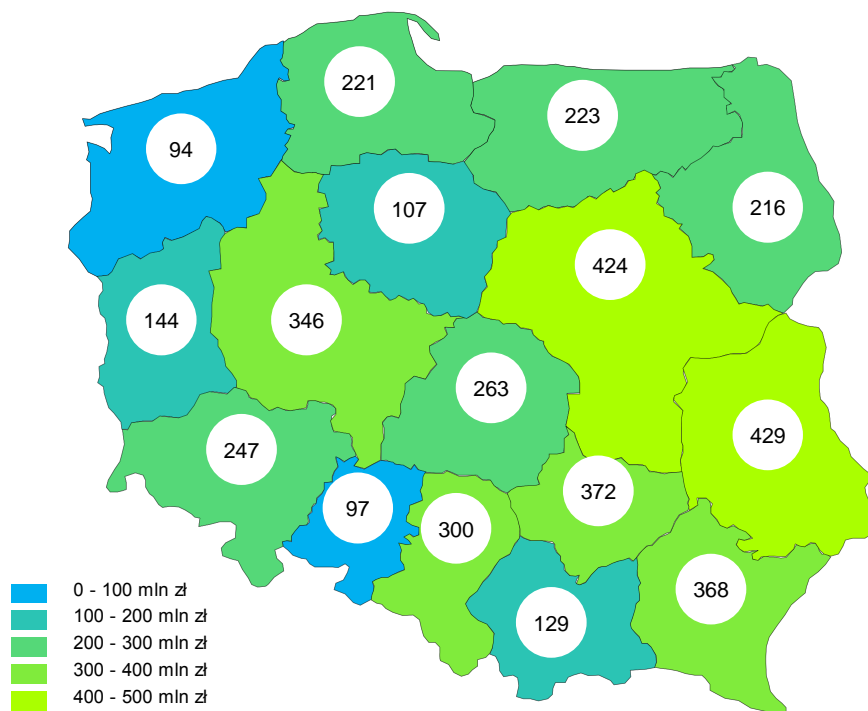
Dofinansowanie ogółem (mld zł)

Wydatkowanie środków w ramach działań związanych z gospodarką wodno-ściekową na terenach wiejskich

Analiza wydatkowania środków na działania związane z gospodarką wodno-ściekową na terenach wiejskich wykazuje aktywność województwa śląskiego na poziomie średnim. Charakterystyczne jest, iż w skali kraju w ramach działania wydatkowano na ten cel 90% środków na terenach wiejskich. O ile w skali kraju wartość tych działań wyniosła ok. 4,4 mld zł w tym na terenach wiejskich ok. 4,0 mld, to w województwie śląskim wyniosła ona ok. 330 mln zł w tym na terenach wiejskich ok. 330 mln zł. Udział dofinansowania to ok. 72 %, tj. 300 mln zł dofinansowania zostało wykorzystane do realizacji inwestycji o wartości około 420 mln zł.

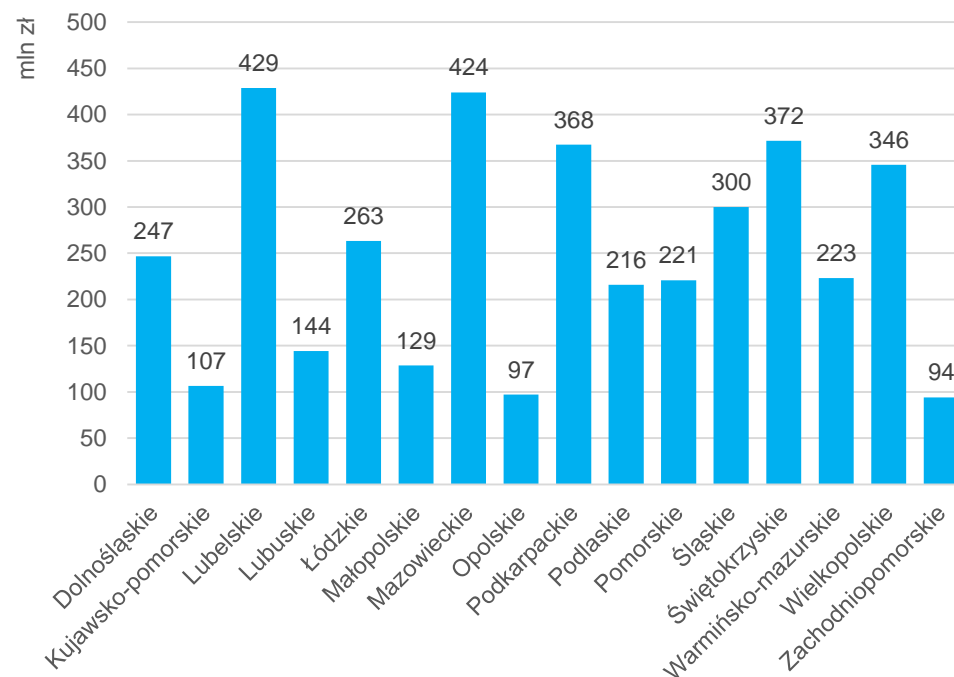
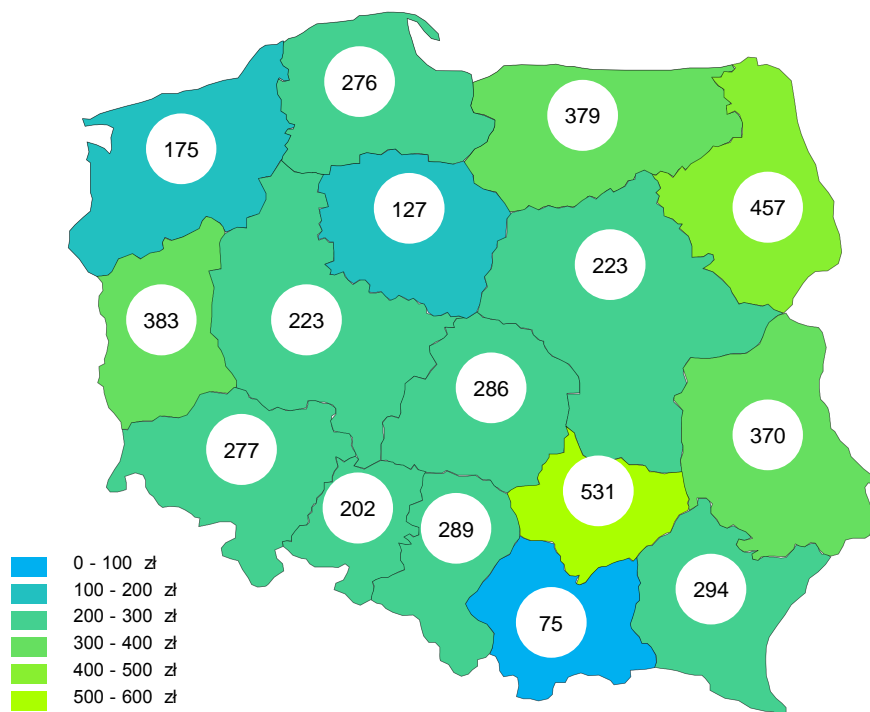
Dofinansowanie ogółem (mln zł)

Wydatkowanie środków w ramach działań związanych z gospodarką wodno-ściekową na terenach wiejskich

Analiza wydatkowania środków na działania związane z gospodarką wodno-ściekową na terenach wiejskich /wybrane działania/ w przeliczeniu na 1 mieszkańca terenów wiejskich wykazuje aktywność województwa śląskiego na poziomie poniżej średniego. Biorąc jednak pod uwagę stopień urbanizacji województwa wskaźnik ten jest nieco wyższy. Zwraca uwagę wyższy poziom udziału środków z dofinansowania w wartości ogólnej w stosunku do wielu województw.

Dofinansowanie w przeliczeniu na 1 mieszkańca terenów wiejskich (zł)

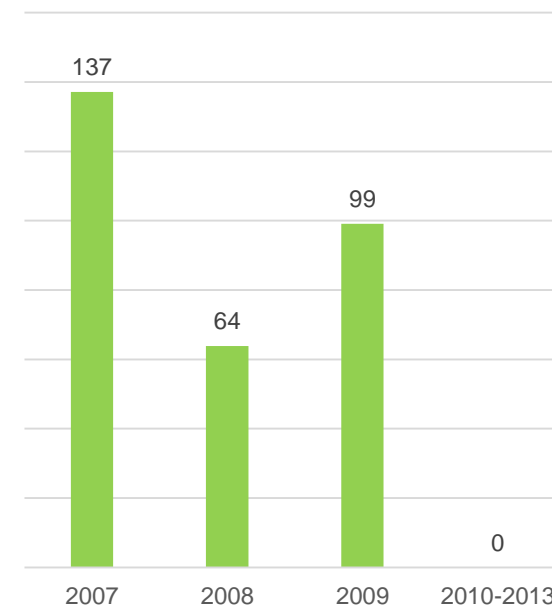

Wydatkowanie środków w ramach działania 5.1. „gospodarka wodno-ściekowa” w województwie śląskim

W działaniu 5.1 „gospodarka wodno-ściekowa” na terenach wiejskich województwa śląskiego realizowanych jest 38 projektów o wartości 419 mln zł. Średnia wartość projektu wynosi 11mln zł. Wielkość dofinansowania wynosi 300 mln zł co stanowi ok. 72% ich wartości.

Wartość inwestycji (mln zł) oraz dofinansowanie ogółem (mln zł) liczba projektów, intensywność dofinansowania (%), średnia wartość i dofinansowanie projektu (zł), kategorie beneficjentów oraz dofinansowanie w przeliczeniu na 1 mieszkańca terenów wiejskich

Harmonogram uruchamiania projektów (dofinansowanie projektów rozpoczynanych w poszczególnych latach w mln zł)

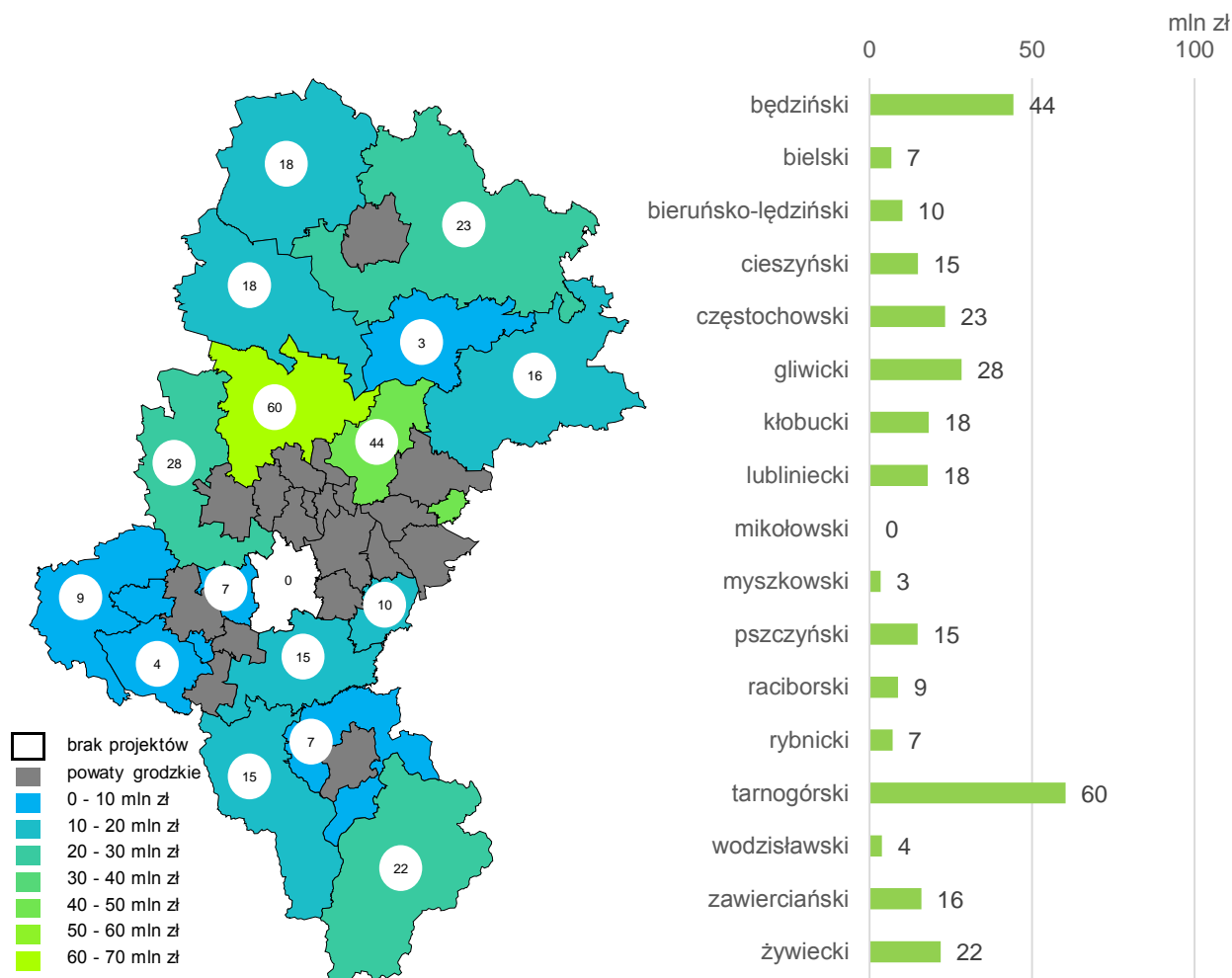

Wydatkowanie środków w ramach działania 5.1. „gospodarka wodno-ściekowa” RPO województwa śląskiego

Analizując wartości całkowite dofinansowania można stwierdzić, iż większość powiatów zawiera się w przedziale do 20 mln. zł. Zdecydowanie wyższy poziom dofinansowania występuje w powiatach: cieszyńskim i będzińskim.

Wyraźnie niższe wartości cechują powiaty myszkowski i lubliniecki oraz mikołowski (0).

Dofinansowanie ogółem (mln zł)

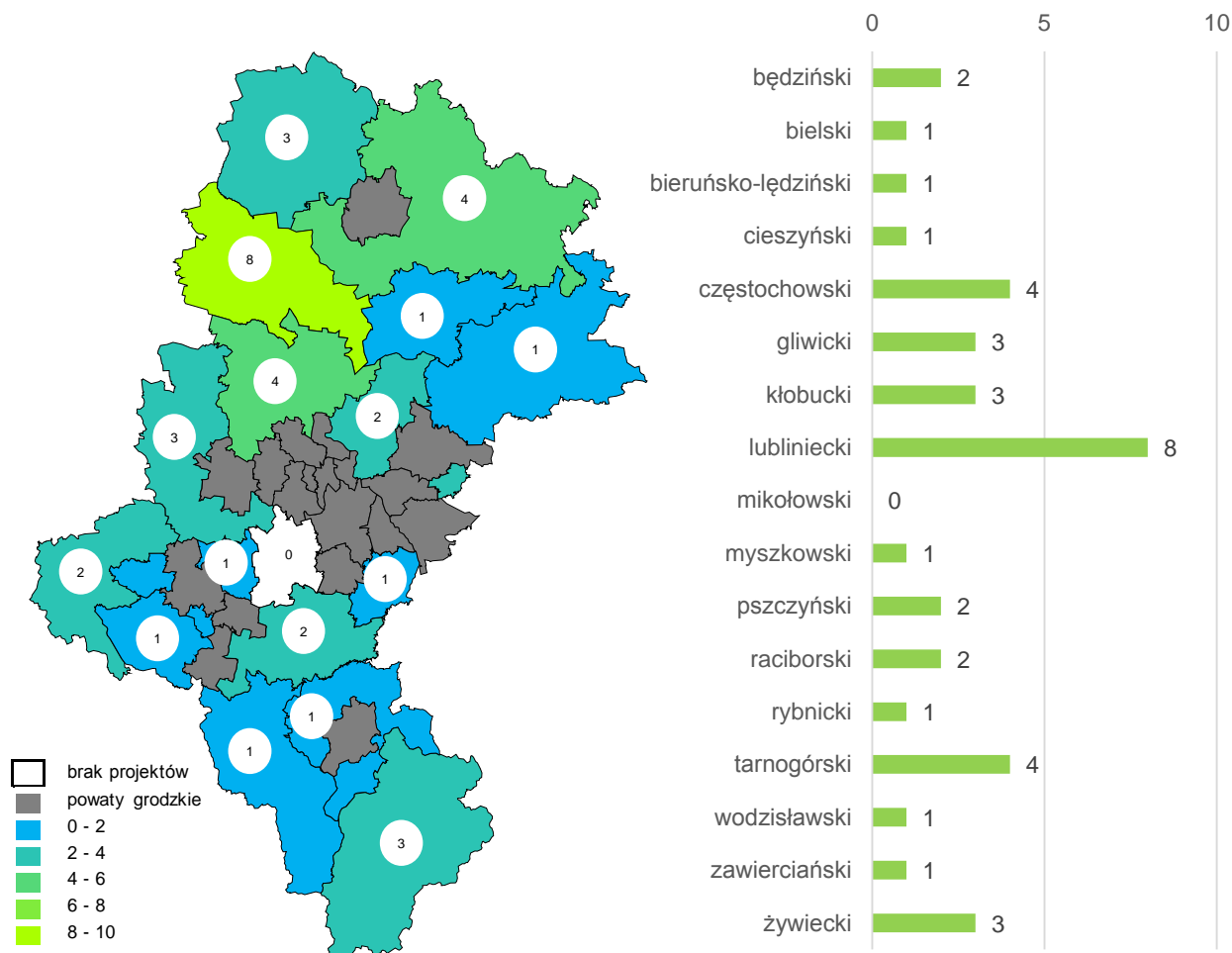
Wydatkowanie środków w ramach działania 5.1. „gospodarka wodno-ściekowa” RPO województwa śląskiego

Analizując liczbę projektów wyraźnie wyróżnia się powiat lubliński (8 projektów).

Pozostałe powiaty realizowały w większości 1 projekt, a maksymalnie 4. Chociaż analiza statystyczna nie upoważnia do wyciągania wniosków na poziomie technicznym, wydaje się warto przeanalizowanie przypadku powiatu lublińskiego z uwagi na relatywnie niską wartość projektów i dużą ich liczbę, co może wskazywać na np. racjonalne działania zmierzające do uzupełniania systemu wodno-ściekowego w przestrzeni powiatu.

Bez względu na przyczyny przypadek wydaje się wart przeanalizowania.

Liczba projektów

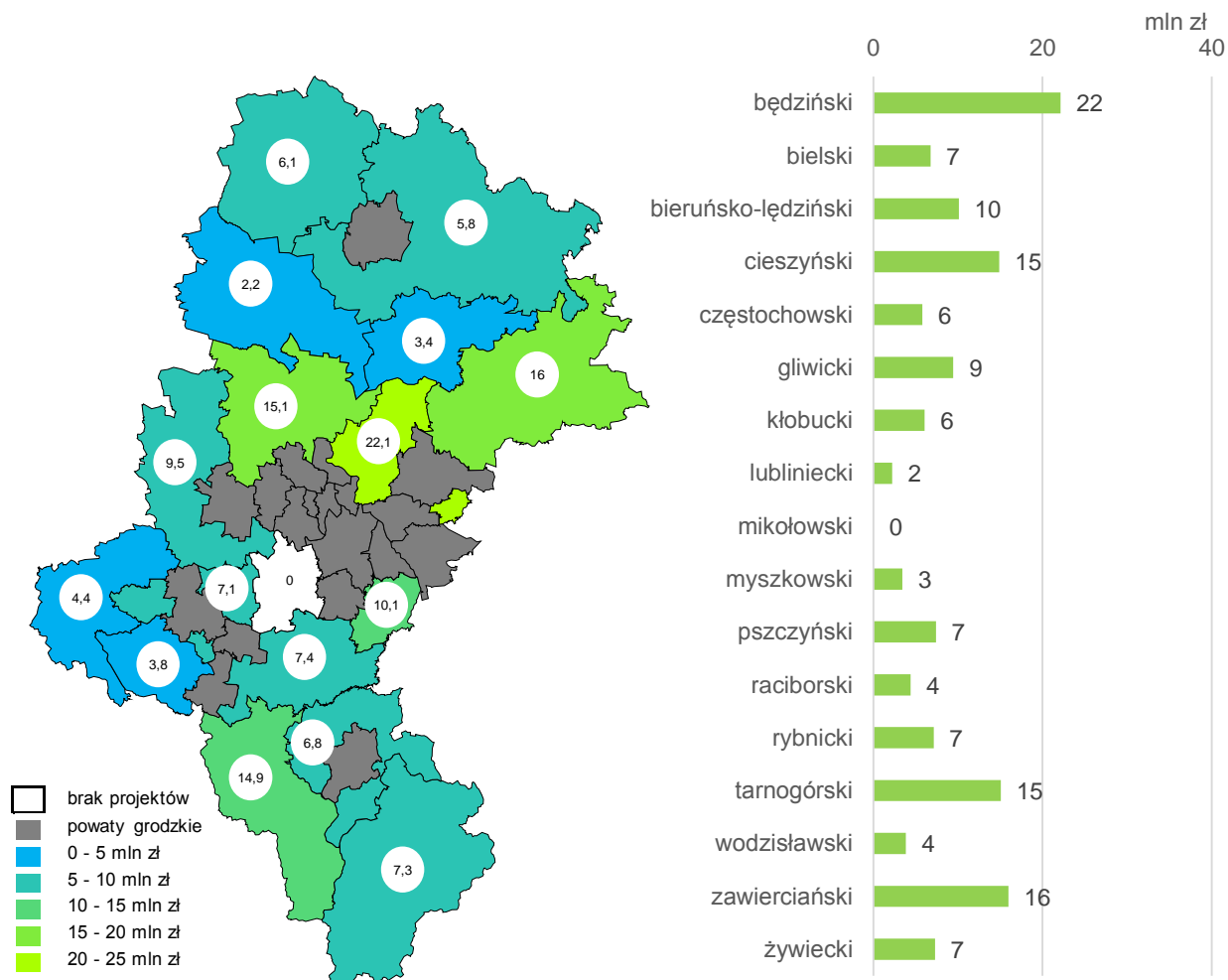

Wydatkowanie środków w ramach działania 5.1. „gospodarka wodno-ściekowa” RPO województwa śląskiego

Wielkość dofinansowania zawiera się w przedziale do około 22 mln zł. Dofinansowanie w ujęciu procentowym waha się natomiast od 42 (powiat rybnicki) do 83 (powiaty: będziński i zawierciański). Znaczna rozbieżność może być uwarunkowana zarówno specyfiką przestrzenną jak też zakresem prac związanych, a niekwalifikowalnych. W skrajnym przypadku może wynikać z niedostatecznego przygotowania wniosku aplikacyjnego.

Ocena jakościowa nie jest upoważniona w oparciu o dane statystyczne, natomiast wskazuje na zasadność przeanalizowania przypadków dla wartości skrajnych w celu wypracowania katalogu dobrych praktyk.

Średnie dofinansowanie projektu (mln zł)

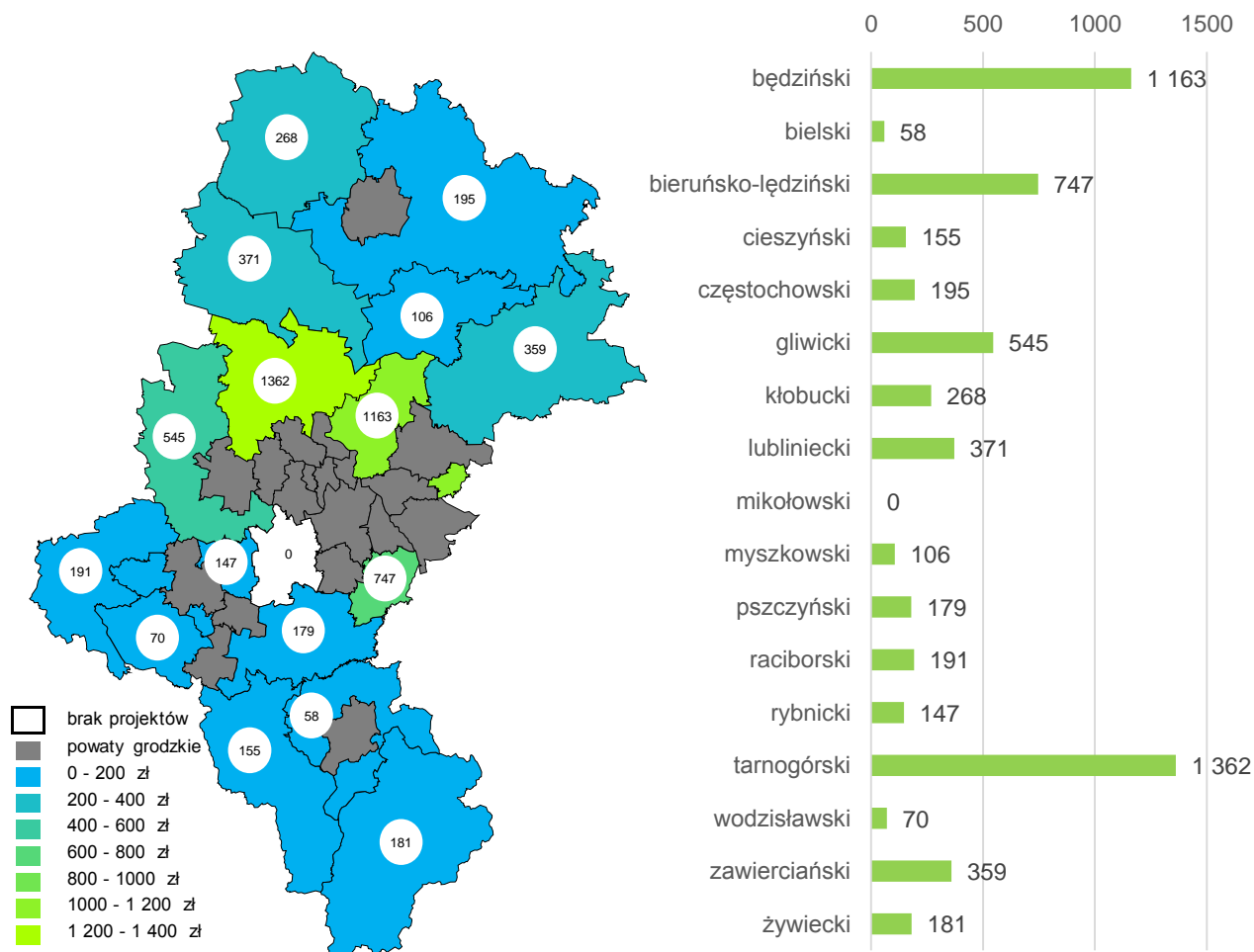
Wydatkowanie środków w ramach działania 5.1. „gospodarka wodno-ściekowa” RPO województwa śląskiego

Analizując wartość dofinansowania w przeliczeniu na 1 mieszkańca terenów wiejskich widoczna jest jeszcze większa rozbieżność niż w poprzednich analizach. Przedział zawiera się w kwotach 58 -1362 zł.

Najwyższe wskaźniki osiągały powiaty: tarnogórski, będziński i bieruńsko-lędziański. Najniższe powiaty: bielski i wodzisławski.

Wskaźnik ten może z jednej strony wskazywać na skuteczność pozyskiwania środków, z drugiej jednak (przy zastrzeżeniu jak wcześniej) może obrazować racjonalność wydatkowania środków. Przesądzenia i oceny jakościowe możliwe są na poziomie analizy konkretnych projektów.

Dofinansowanie w przeliczeniu na 1 mieszkańca terenów wiejskich (zł)

Wnioski i rekomendacje

Wnioski i rekomendacje - Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

- Porównując wielkości bezwzględne wydatkowanych środków pomocowych w ramach wybranych osi i działań można stwierdzić iż dla rozwoju terenów wiejskich w województwie śląskim najistotniejszym programem był Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. W tym programie zrealizowano najwięcej projektów.
- Drugim pod względem znaczenia był Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2007-2013 (RPO WSL) – Priorytet V Działanie 5.1 swoją wartością stanowiący wielkość ok. 13% PROW. Średnie wartości w tym programie były największe i można je uznać za relatywnie duże.
- Analizując kwoty dofinansowania w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 w wielkościach bezwzględnych można stwierdzić iż województwo śląskie lokuje się w grupie województw o najniższym poziomie wsparcia. Analogicznie w przeliczeniu na 1 mieszkańca terenów wiejskich. W grupie województw o najniższym poziomie dofinansowania znajdują się również województwa lubuskie i opolskie, a przy przeliczeniu na 1 mieszkańca terenów wiejskich również województwo podkarpackie i małopolskie.
- W poszczególnych osiach PROW województwo śląskie znajduje się na poziomie niskim i przeciętnym uwzględniając wielkość środków w relacji do innych województw.
- Najwyższe wartości bezwzględne dofinansowania w ramach PROW w województwie śląskim miały osie 1 i 3 (w skali kraju proporcje pomiędzy osiami wynosiły w przybliżeniu: 31/19/14/3). Tym samym widoczna jest relatywnie niższa wartość osi 2 i trochę wyższa osi 3. W osi 2 liczba dofinansowanych projektów była najwyższa.
- Zwraca uwagę duża aktywność wyrażona liczbą projektów w osi 1, natomiast os 3 charakteryzują projekty o względnie wyższej wartości (mniejszej liczbie przy względnie wysokim poziomie wsparcia).
- Ogółem dla działań, dla których były dostępne odpowiednie dane, można stwierdzić, że efektywność pozyskiwania środków w województwie śląskim była niższa niż średnia krajowa. Dotyczy to zarówno poprawności wniosków (wskaźnik liczby wniosków, które przeszły weryfikację formalną na poziomie 56% względem średniej dla kraju 64%) oraz trwałości umów (wskaźnik udziału wartości umów czynnych w umowach pierwotnych na poziomie 79% względem średniej dla kraju 83). Przedstawione wartości oznaczają, że większy był odsetek błędnie przygotowanych wniosków dla małych projektów, natomiast więcej umów zostało rozwiązanych lub zmienionych dla projektów o większej wartości.

Wnioski i rekomendacje - Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

- Należy zauważyć iż w Osi 1, w działaniach 111 oraz 123 występuje dość duży odsetek wniosków źle przygotowanych. Widoczne jest to zarówno w analizie ilościowej jak i kwotowej. Dla działania 111 jedynie $\frac{1}{4}$ wniosków była przygotowana prawidłowo a dla działania 123 - 60%. Wskazuje to raczej na słabe przygotowanie informacji o warunkach składania wniosków i uzyskania dofinansowania lub nadmiernie wygórowanych warunkach. Wskaźnik w większości analizowanych działań jest nieco niższy niż średnia dla całego kraju.
- Również w działaniach 112 oraz 125 występuje zauważalny odsetek umów nieczynnych. Pozorna sprzeczność pomiędzy wykresami w działaniu 125 wynikać może z korekty wartości projektów. Przyczyny są trudne do ustalenia, a nawet domniemania na poziomie analizy statystycznej. Wskaźnik w części analizowanych działań jest nieco wyższy niż średnia dla całego kraju.
- W Osi 2 w działaniu 225 występuje istotny odsetek wniosków źle przygotowanych. Widoczne jest to zarówno w analizie ilościowej jak i kwotowej. Wskazuje to raczej na słabe przygotowanie informacji o warunkach składania wniosków i uzyskania dofinansowania lub nadmiernie wygórowanych warunkach. Wskaźnik i w analizowanym działaniu jest nieco wyższy niż średnia dla całego kraju. Także analiza umów czynnych wg kwot dofinansowania wskazywać może na komplikacje w realizacji projektów (choć odsetek umów czynnych jest b. wysoki).
- W Osi 3 praktycznie we wszystkich działaniach występuje znaczny udział wniosków które nie otrzymały pozytywnej oceny pod względem formalnym. Widoczne jest to zarówno w analizie ilościowej jak i kwotowej. Wskazuje to na słabe przygotowanie strukturalne działań w tej osi i są to prawdopodobnie błędy strukturalne na poziomie kraju. Także analiza umów czynnych wg kwot dofinansowania wskazywać może na komplikacje w realizacji projektów zwłaszcza w działaniach 321 i 313/322/323 (choć odsetek umów czynnych jest znaczny).
- W Osi 4 znaczny udział wniosków które nie otrzymały pozytywnej oceny pod względem formalnym występuje w działaniach 413 (ok. $\frac{1}{2}$!) oraz 421 (ok. $\frac{3}{4}$). Widoczne jest to zarówno w analizie ilościowej jak i kwotowej. Wskazuje to na słabe przygotowanie strukturalne działań w tej osi i są to prawdopodobnie błędy strukturalne na poziomie kraju z uwagi na podobieństwo wskaźników wojewódzkich i ogólnopolskich (choć wskaźniki dla województwa są jeszcze gorsze od średniej krajowej). Analiza umów czynnych wskazywać może na komplikacje w realizacji projektów w działaniu 413 (kwotowo 85%).
- O ile w skali kraju działania powyższe obejmują 23% ogółu środków dla rolnictwa wdrażanych przez urzędy marszałkowskie to w województwie śląskim stanowią one 36% wartości.

Wnioski i rekomendacje – Program Operacyjny RYBY 2007-2013

- Wykorzystanie środków w Programie Operacyjnym Zrównoważonego Rozwoju sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich na lata 2007-2013. w Województwie Śląskim w wartościach bezwzględnych można uznać za relatywnie wysokie.
- W przeliczeniu na 1 mieszkańca terenów wiejskich Wykorzystanie środków w Województwie Śląskim jest przeciętne, choć należy mieć na uwadze, iż wskaźnik ten nie w pełni oddaje rzeczywistą aktywność w pozyskiwaniu środków, z uwagi na niewydzieloną statystycznie na poziomie województw liczbę osób zatrudnionych w rybołówstwie oraz w sektorach związanych z dalszym przetwarzaniem ryb oraz w usługach powiązanych.
- Dofinansowanie działań w ramach PO RYBY dotyczyło w 15% terenów miejskich (kwota 13.389.750.-PLN), a w 85% terenów wiejskich (kwota 73.820.283.-PLN). W analizie zgodnie z jej celem skupiono się na wydatkowaniu na terenach wiejskich. W wartościach dofinansowania dominuje wydatkowanie w osi 2, a marginalne jest w osi 3. Analogicznie jest w liczbie projektów. Natomiast wartość średniego projektu statystycznie dominuje w osi 3 co może wynikać z wielkości liczby projektów. W przeliczeniu na mieszkańca proporcje te są analogiczne jak dwu pierwszych omawianych parametrów.
- Dominującymi beneficjentami pomocy były osoby fizyczne (prawdopodobnie prowadzące działalność gospodarczą) oraz przedsiębiorcy. Zwraca uwagę niewielki udział Stowarzyszeń i Placówek oświatowych i badawczych. Stowarzyszenia wyraźnie aktywniejsze były w osi 4 – co jest związane z jej specyfiką. Natomiast zaskakująco niski jest ich udział stowarzyszeń w osi 2 i 3, co może wskazywać na atomizację sektora.
- Rozkład wydatkowania środków wskazuje na wyraźne przesunięcie w czasie punktu początkowego Zjawisko to mogło mieć następujące przyczyny:
 - Opóźnienie w przygotowaniu programu i rozpisaniu konkursów;
 - Bariery formalne / organizacyjne wymagające długiego okresu przygotowania.
- Konsekwencją jest skupienie wydatkowania środków w krótkim czasie co stanowi zagrożenie dla pełnej racjonalności działań. Szczytowym rokiem był rok 2012. W przypadku osi 3 rokiem takim był rok 2011- pierwszy rok programu. Wynik w tej osi może być skażony skalą działań.

Wnioski i rekomendacje – Program Operacyjny RYBY 2007-2013

- Analizując liczbę projektów widoczna jest dominacja regionalna związana z lokalizacją Grup Rybackich. Stąd dominująca pozycja powiatów bielskiego i cieszyńskiego. Widoczna jest również /mniejsza/ aktywność w przyległym powiecie pszczyńskim oraz w Subregionie północnym w powiatach: lublinieckim, częstochowskim, zawierciańskim. Porównując wartości projektów wskazuje to na większą ich wartość dla powiatów Subregionu Północnego.
- Średnia wartość projektów oscyluje wokół kwoty 300 tys. zł. Grupa powiatów o tej średniej zajmuje dominującą pozycję wśród powiatów aktywnych w pozyskiwaniu środków z tego programu. Są to głównie powiaty Subregionu północnego, ale także pszczyński i raciborski. Wyraźnie niższą (o ok. 50%) ma średnia wartość projektów w powiecie bielskim w którym aktywność w pozyskiwaniu środków liczona zarówno liczbą projektów jak i ich wartością całkowitą była wysoka. Wskazuje to na najwyższą aktywność powiatu bielskiego w staraniach o środki. Wyższe średnie wartości projektów wystąpiły w powiecie myszkowskim (przy relatywnie małej liczbie projektów - 5). Najwyższe wartości projektów wystąpiły w powiecie wodzisławskim lecz wynik ten to wartość jednego projektu, a więc nie daje on podstaw do uśredniania.
- W przeliczeniu wartości absorbowanych środków na mieszkańca powiatu dominującą pozycję mają powiaty: myszkowski, lubliniecki, zawierciański, cieszyński i bielski. Wskaźnik ten w przypadku PORYBY należy traktować jako pomocniczy.
- W przypadku osi 3 liczba łączna projektów wyniosła – 5, z czego w powiecie bielskim - 2 (o relatywnie małej wartości), a w powiecie cieszyńskim - 3 (o relatywnie dużej wartości) Taki stan rzeczy nie upoważnia do uogólnień, a jedynie każe zastanowić się nad specyfiką zjawiska w ramach „studiów przypadków”. Wartości przeliczono dla zachowania spójności metodologicznej opracowania.
- W przypadku osi 4 zarówno liczba jak i wartość projektów odzwierciedlają lokalizację Lokalnych Grup Rybackich. Można analizować jak dalece projekty wpłynęły na integrację i tworzenie wspólnotowego podejścia, a na ile były wynikiem zrozumienia konieczności współpracy przed przystąpieniem do aplikowania o środki pomocowe, a projekty jedynie wzmocniły te więzi i wskazały na zasadność współdziałania.
- Średnia wartość projektów na poziomie dwustu/trzystu tys. zł. przy znacznej ich liczbie wskazuje na ramy zasadnej wartości tego typu projektów. Zwraca uwagę, iż mimo że średnia wartość projektów w Subregionie Północnym jest wyższa to nie występują tam działania w osi 4.

Wnioski i rekomendacje – Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007-2013

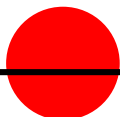
- Jeśli za miarę aktywności przyjąć liczbę projektów to wyraźnie najwyższą aktywność wykazuje powiat cieszyński, a w drugiej grupie bielski, zawierciański i żywiecki. Do grupy aktywnych pod względem liczby projektów zaliczyć można także powiaty o liczbie projektów w przedziale 80-100. Poza tymi powiatami wyróżnia się kategoria o liczbie projektów 30 do ok. 50. Średnia wartość dofinansowania projektów zawiera się w przedziale ok. 20-40 tys. zł. Z analizy statystycznej nie można wysnuć przyczyny takiej prawidłowości, natomiast spodziewać się należy, iż taka zbieżność wynika z uwarunkowań formalnych.
- Wielkości pozyskanych środków w przeliczeniu na jednego mieszkańca terenów wiejskich oscylują wokół 50 zł. Wyraźnie wyższe wartości występują w powiatach mikołowskim i bieruńsko-lędzińskim, które są powiatami relatywnie małymi i co ciekawe aplikującymi w małej liczbie projektów. Względnie wysoką wartość/dofinansowanie projektów w przeliczeniu na 1 mieszkańca terenów wiejskich uzyskały również powiaty: zawierciański i będziński.
- Najwyższe wartości dofinansowania w wielkościach bezwzględnych dla działania 6.3. uzyskały powiaty Subregionu Południowego: bielski, cieszyński, żywiecki, oraz Subregionu północnego-częstochowski. Istotnie wyróżniają się (w średniej grupie) powiaty: gliwicki, pszczyński, kłobucki i raciborski.
- Najwyższe wartości dofinansowania w wielkościach bezwzględnych dla działania 7.3. uzyskały powiaty Subregionu Południowego: bielski, cieszyński, pszczyński i żywiecki, oraz Subregionu północnego-zawierciański, a w Subregionie centralnym – gliwicki. Istotnie wyróżniają się (w średniej grupie) powiaty: wodzisławski, rybnicki i częstochowski. Oceniając aktywność liczbą projektów można wyróżnić powiaty: zawierciański, cieszyński, oraz w drugiej grupie: bielski, żywiecki i wodzisławski. Pozostałe powiaty realizowały przeważnie do 20 projektów, przy czym występowały w tym działaniu powiaty o liczbie projektów w przedziale 20-40.
- Najwyższe wartości dofinansowania w wielkościach bezwzględnych dla działania 9.5. uzyskały powiaty Subregionu Południowego: bielski, cieszyński, pszczyński i żywiecki, oraz Subregionu północnego-zawierciański, częstochowski a w Subregionie centralnym - będziński. Pozostałe powiaty mieszczą się generalnie w wielkościach zbliżonych pozyskanych środków (przedział ok. 1-1,5mln). Oceniając aktywność liczbą projektów absolutnie dominuje powiat cieszyński. Można także wyróżnić powiaty: zawierciański i bielski. Pozostałe powiaty realizowały przeważnie projekty, w liczbie 30-70. Występowały w tym działaniu powiaty o mniejszej liczbie projektów, do 20. Przyjmując jako miarę aktywności wielkość pozyskanych środków w przeliczeniu na mieszkańca terenów wiejskich można wyróżnić powiaty które pozyskały od 50 do 120 zł. Są to powiaty: bieruńsko-lędziński, mikołowski (110-120) oraz zawierciański i będziński. (60-75)

Wnioski i rekomendacje – Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego

- Analiza wydatkowania środków na działania związane z gospodarką wodno-ściekową na terenach wiejskich wykazuje aktywność województwa śląskiego na poziomie średnim. Charakterystyczne jest, iż w skali kraju w ramach działania wydatkowano na ten cel 90% środków na terenach wiejskich. O ile w skali kraju wartość tych działań wyniosła ok. 4,4 mld zł w tym na terenach wiejskich ok. 4,0 mld, to w województwie śląskim wyniosła ona ok. 330 mln zł w tym na terenach wiejskich ok. 330 mln zł. Udział dofinansowania to ok. 72 %, tj. 300 mln zł dofinansowania zostało wykorzystane do realizacji inwestycji o wartości około 420 mln zł.
- Analiza wydatkowania środków na działania związane z gospodarką wodno-ściekową na terenach wiejskich (ramach działania 5.1) w przeliczeniu na 1 mieszkańca terenów wiejskich wykazuje aktywność województwa śląskiego na poziomie poniżej średniego. Biorąc jednak pod uwagę stopień urbanizacji województwa wskaźnik ten jest nieco wyższy .
- Analizując liczbę projektów wyraźnie wyróżnia się powiat lubliniecki (8 projektów). Pozostałe powiaty realizowały w większości 1 projekt, a maksymalnie 4. Chociaż analiza statystyczna nie upoważnia do wyciągania wniosków na poziomie technicznym, wydaje się warto przeanalizowanie przypadku powiatu lublinieckiego z uwagi na relatywnie niską wartość projektów i dużą ich liczbę, co może wskazywać na np. racjonalne działania zmierzające do uzupełniania systemu wodno-ściekowego w przestrzeni powiatu. Bez względu na przyczyny przypadek wydaje się wart przeanalizowania.
- Wielkość dofinansowania zawiera się w przedziale procentowym od 42 (powiat rybnicki) do 83 (powiaty: będziński i zawierciański). Znaczna rozbieżność może być uwarunkowana zarówno specyfiką przestrzenną jak też zakresem prac związanych, a niekwalifikowalnych. W skrajnym przypadku może wynikać z niedostatecznego przygotowania wniosku aplikacyjnego. Ocena jakościowa nie jest upoważniona w oparciu o dane statystyczne, natomiast wskazuje na zasadność przeanalizowania przypadków dla wartości skrajnych w celu wypracowania katalogu dobrych praktyk.
- Analizując wartość dofinansowania w przeliczeniu na 1 mieszkańca terenów wiejskich widoczna jest jeszcze większa rozbieżność niż w poprzednich analizach. Przedział zawiera się w kwotach 58 -1362 zł. Najwyższe wskaźniki osiągały powiaty: tarnogórski, będziński i bieruńsko-lędziński. Najniższe powiaty: bielski i wodzisławski. Wskaźnik ten może z jednej strony wskazywać na skuteczność pozyskiwania środków, z drugiej jednak (przy zastrzeżeniu jak wcześniej) może obrazować racjonalność wydatkowania środków. Przesądzenia i oceny jakościowe możliwe są na poziomie analizy konkretnych projektów.

Wnioski i rekomendacje – uwagi ogólne i techniczne

- W toku opracowania stwierdzono zróżnicowanie standardu gromadzenia danych o programach i realizowanych w nich projektach.
- Zróżnicowanie sposobu gromadzenia danych może być utrudnieniem w ocenie stanu realizacji programów i tym samym w zarządzaniu programami
- Stwierdzono odmienny sposób i zakres upubliczniania danych o projektach przez poszczególnych zarządzających środkami pomocowymi. Może to w skrajnych przypadkach powodować selekcje potencjalnych beneficjentów wg kryterium zrozumienia złożonego sposobu udzielania informacji dodatkowo w specyficznym języku.
- Wydaje się zasadne dokonanie analiz przypadków szczególnie w działaniach i projektach odbiegających w analizowanych obszarach od średniej dla opracowania katalogu dobrych praktyk uwzględniającego szczególnie przypadki traktowane jako niepowodzenie dla wskazania najistotniejszych zagrożeń. Nauka z takiej analizy może być przydatna zarówno dla zarządzających środkami jak i dla beneficjentów.
- Przeanalizowania wymagają przyczyny nierównomierności prowadzenia projektów w poszczególnych działaniach pro wadzące do kumulacji aktywności co nie jest korzystne dla gospodarowania zasobami zarówno zarządzających programami / działaniami jak i beneficjentów.
- Analizy wymaga także przyczyna występujących w niektórych działaniach wysokiego stopnia podobieństwa wartości projektów co może wskazywać na ograniczenia administracyjne lub nadmiernie ukierunkowaną selekcję.
- Wydaje się zasadne prowadzenie stałego monitoringu realizacji programów z bardziej dogłębnym określeniem ich zawartości rzeczowej. W obecnej strukturze identyczne lub bardzo podobne działania/ projekty zlokalizowane są w różnych programach co utrudnia ocenę rzeczywistych skutków ich wdrożenia.

port Tadeusz Kmiec

dr inż. arch.

tel: +48 602 135 817

mail: bpport@o2.pl

www: www.port.net

ul. Wybickiego 35b

40-756 Katowice